דבר

דבר יום ראשון א' בטבת תשנ"ה 4.12.94 גליון 21419 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

חדשות חוץ	5
כלכלה	6
ספורט	8–7
עכשיו	13–11
תעבורה ותיירות	15–14

המלחמה בחאוות מכוונת בעיקר לשיפור הכבישים והמחלפים במקום לשיפור הנהגים. סדי פרוש. (עמ' 9)

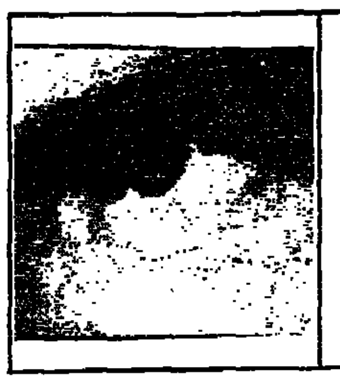

בדיקה לגילוי מוקדם של אלצהיימר – עכשיו בשלב ניסוי בארה"ב. (עמ' 12)

החקלאות היא עדיין גורם ייצור כלכלי – סבור חביב יצחק, מתכנן ערים, העוקב בחשש אחר הפשרת קרקע לבנייה. (עמ' 11)

הממשלה – לדיון מכריע בהמשך התהליך עם הפלסטינים

השיחות עם הפלסטינים על היערכות מחדש של צה"ל ובחירות בגדה ייפתחו ביום ג' בקהיר; הרמטכ"ל וראש השב"כ יציגו היום בפני השרים ההשלכות הבטחוניות; צור: ליצור מובלעות ערביות בגדה ולהוציא התנחלויות; צבן: ייתכן שהקשיים בשלב הביניים יאלצו מעבר להסדר הקבע

מאת מוטי בסוק, און לוי ומיכל סלע

הממשלה תפתח היום בדיון מדיני־בטחוני על המשך התהליך המדיני עם הפלסטינים.

מספר שרים יציעו, כי ישראל, במהלך חד־צדדי, תפרק התנחלויות קטנות ומבודדות. שרים אחרים מתכוונים להציע דילוג על שלב הדיונים הקרוב, על הסדר ביניים, כדי שניתן יהיה לעבור לדיונים על הסדר הקבע.

הישיבה היום תיפתח בסקירה מקיפה של גורמי צבא ושב"כ בנושאי ביטחון ומודיעין. בהמשך הישיבה, וכן בישיבת הממשלה המיוחדת ביום רביעי, תינתן רשות הדיבור לשרים, לקראת גיבוש עמדות הממשלה לקראת השלב הבא בתהליך השלום.

לפי ההסכמים עם הפלסטינים בשלב זה צה"ל אמור לצאת אל מחוץ למרכזי האוכלוסיה בגדה, וייערכו בחירות דמוקרטיות בכל השטחים למועצת האוטונומיה.

השיחות בין ישראל והפלסטינים על הסדר הביניים אמורות להתחיל בקהיר ביום שלישי בשתי ועדות, להערכות מחדש של צה"ל בגדה ולעריכת הבחירות בשטחים. בראש המשלחת הישראלית לקהיר יעמוד אלוף דני רוטשילד, ובראש המשלחת הפלסטינית יעמוד חבר הרשות הפלסטינית, ד"ר נביל שעת.

שר החקלאות, יעקב צור, אמר ערב הדיון הגורלי בממשלה, כי יתמוך ביצירת שלוש מובלעות ערביות גדולות בגדה המערבית והוצאת כל ההתנחלויות מתוך מובלעות אלה.

לדעתו, במסגרת הסדר הקבע יש להעביר לפלסטינים כמחצית משטח הגדה.

השרה שולמית אלוני אמרה אתמול, כי כל שטח הגדה המערבית אינו שייך לישראל, והוא נתון לשלטון צבאי שלה.

שר הקליטה, יאיר צבן, ציין כי "אי אפשר להתעלם מהקשיים המהותיים במימוש השלב הבא של הסדר הביניים. יתכן שיתברר שהם בלתי פתירים, וכי לא יהיה מנוס ממעבר לדיון על הסדר הקבע".

עם זאת, לדעת צבן, עדיין לא הגענו לשעה זאת. לדעתו, עתה עלינו להבטיח את קידום הסדר הביניים, וראשית כל את קיום הבחירות, תוך ביצוע מרכיבים מסוימים של הסדר הקבע, כמו פינוי התנחלויות פרובלמטיות.

במהלך הדיון בממשלה יציגו את היבט הבטחוני ראש השב"כ, הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק, ראש אמ"ן האלוף אורי שגיא ואלוף פיקוד המרכז אילן בירן.

במהלך השבועות הקרובים יציג אלוף פיקוד המרכז בפני המטה הכללי את התכנית שגובשה בפיקוד לפריסת כוחות צה"ל החדשה מחוץ למרכזי הערים ביהודה ובשומרון.

לדברי גורמי צבא בכירים, לפיקוד המרכז שורה של המלצות באשר לאתרים בהם ייפרסו הכוחות, הצורך בהקמת צירים עוקפים שיובילו להתנחלויות.

בהמלצות צה"ל אין בשלב זה המלצה להוריד או להעתיק ישובים. בסקירתו יצביע הרמטכ"ל ברק על הבעייתיות שבהגנת ההתנחלויות והצירים המובילים אליהם במסגרת ההיערכות מחדש.

ברק, שאינו שבע רצון מהסכמי אוסלו, התבטא כבר בעבר מספר פעמים, כי היציאה ממרכזי הערים בשטחים תקשה על שליטת צה"ל בשטח.

גורם בכיר במטכ"ל מסר אתמול, כי בישיבת הממשלה לא יוצגו מפות פריסה מחדש, וכי הסקירות של הקצינים יהיו כלליות ועקרוניות בלבד.

(המשך בעמוד 2)

המשטרה החרימה תעודות שהנפיק האוריינט האוס למאבטחי חוסייני

מאת מיכל גרייבסקי

סיבוב נוסף במאבק בין משטרת ירושלים ואנשי הביטחון הפלסטינים היה אתמול.

שוטרי משמר הגבול עיכבו לחקירה שני צעירים ערביים תושבי מזרח ירושלים, אשר הסתובבו סמוך לאוריינט האוס, והציגו את עצמם כמאבטחיו של פייסל חוסייני.

שני הערבים עוכבו לחקירה, והוחרמו התעודות המעידות על היותם מאבטחים, שהונפקו על ידי האוריינט האוס.

במשטרת ירושלים נמסר, כי האוריינט האוס הנפיק תעודות ללא אישור, ולכן הן הוחרמו.

שני הערבים שוחררו בתום החקירה.

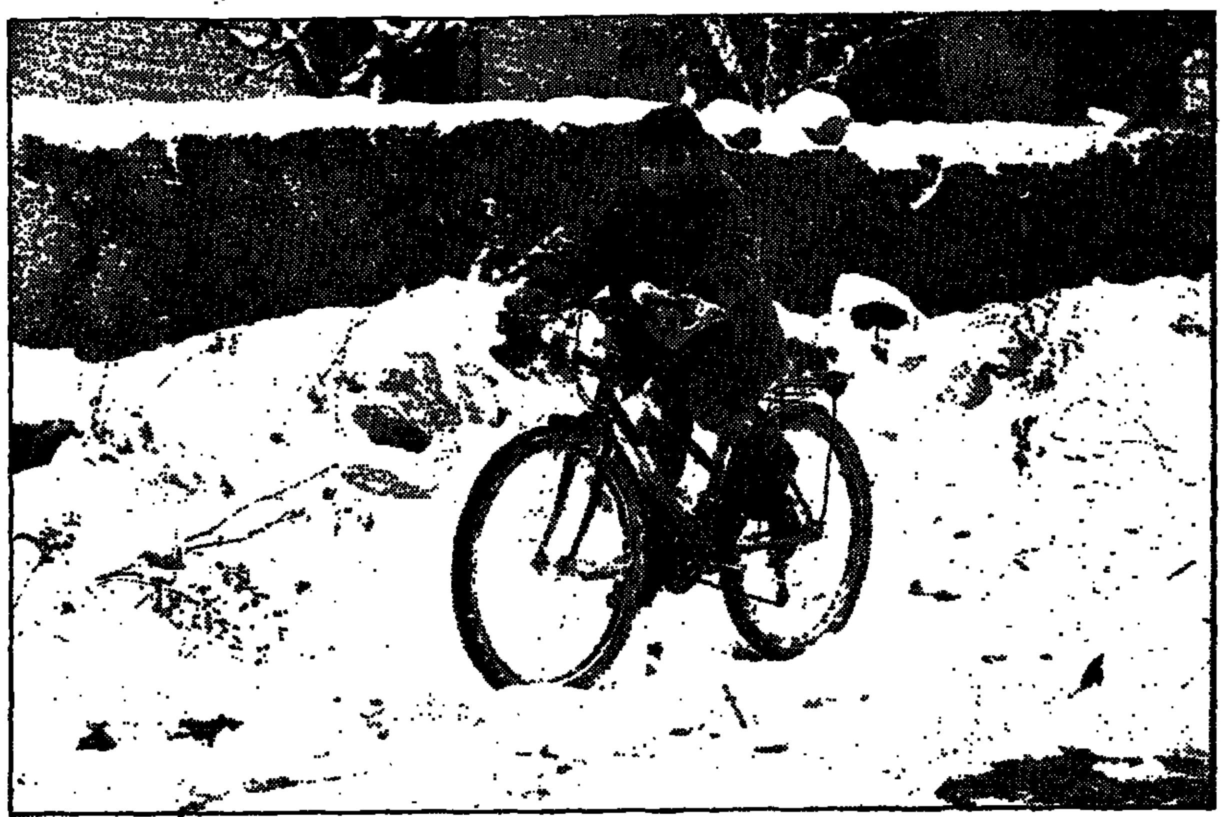

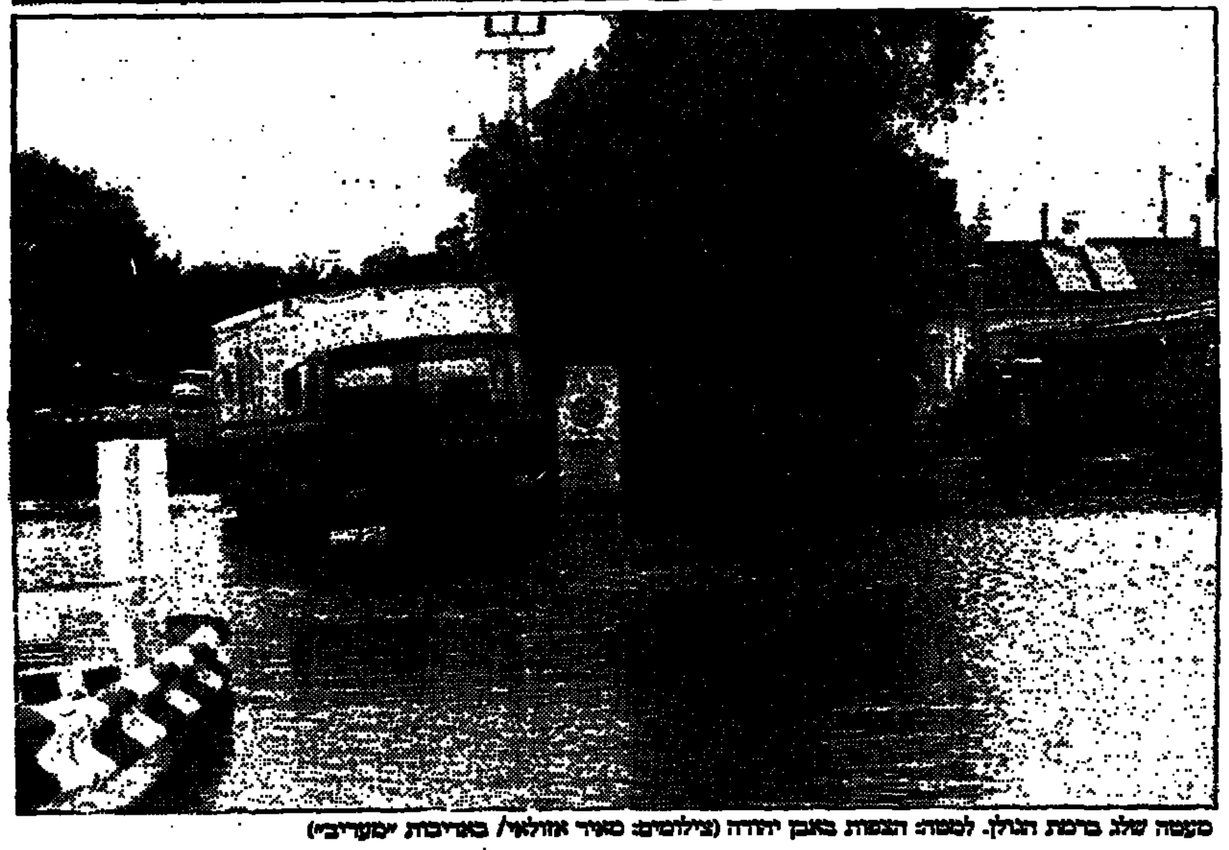

מעטה שלג ברמת הגולן. למטה: הצפות באבן יהודה (צילומים: מאיר אזולאי/ באדיבות "מעריב")

הנסיך חסן נועד עם חוסייני בירדן; תיתכן פגישת ערפאת־חוסיין

מאת דן אבידן

הנסיך חסן, יורש העצר הירדני, נועד אתמול ברבת עמון עם פייסל חוסייני. מקורות פלסטינים אמרו כי שני המנהיגים דנו באפשרות שערפאת ייוועד בקרוב בירדן עם המלך חוסיין לצורך תיאום עמדות.

עד כה התחמק ערפאת בשיטתיות מתיאום עמדות עם חוסיין, מאז התיישב בעזה כראש הרשות הפלסטינית האוטונומית. במסגרת זו נדחתה גם חתימת הסכם לתיאום כלכלי בין ירדן לרשות הפלסטינית. מקורות פלסטינים מסרו בעבר כי ערפאת וחוסיין יפגשו ב־18 בדצמבר.

בתום פגישת חסן־חוסייני השמיעו שני המנהיגים הצהרות התומכות בזכותה של ירדן להמשיך להיות הפטרון של המקומות הקדושים לאיסלאם במזרח ירושלים.

איפא"ק מגיבה בחריפות על דו"ח משרד החוץ האמריקאי על אש"ף

מאת דרורה פרל. וושינגטון

תגובה שלילית חריפה של השדולה הפרו־ישראלית (איפ"אק) על הדו"ח של משרד החוץ האמריקאי ביחס לעמידת אש"ף בהתחייבויותיו, עלולה להכביד על מאמצי ישראל והממשל להשיג את אישור הקונגרס החדש להמשך הסיוע לרשות הפלסטינית.

הדו"ח הוגש שלשום רשמית לקונגרס וגם אוהדה, כי הגבלת הסיוע לרשות הפלסטינית עלולה לחבל בתהליך השלום כולו.

"השגת התקדמות ביישום הסכם העקרונות בין ישראל לאש"ף היא המפתח לקידום המו"מ לקראת פריצת הדרך במסלול הדיונים לשלום עם סוריה ולבנון. היא קריטית לביסוס תהליך השלום במזה"ת, כולל הסכם עם ירדן, ליצירת הקשרים בין ישראל לתוניסיה ומרוקו ויש לה חשיבות עליונה במאבק נגד הכוחות הקיצוניים שפועלים נגד השלום". זו ההצהרה הפותחת את סיכומו של הדו"ח, המהווה גם הסבר לביקורת המאופקת מאוד כלפי יאסר ערפאת והפת"ח, המאפיינת את הדו"ח.

הדו"ח מעניק ציון "עבר בקושי", אבל צריך לשפר את הציון לערפאת, אך מדגיש כי יש לבנות על החיובי תוך כדי המאמץ להמשיך בהתקדמות.

למרות נטיותיו ריכוך ישראליים פירסמה איפאק את תגובתה החריפה. "איפא"ק מבטאת אכזבה מדו"ח משרד החוץ", פותחת ההודעה הרשמית של השדולה, הגורסת לחששות שהקונגרס החדש עלול להערים קשיים בפני המשך הסיוע לפלסטינים, ואולי אף לבטל את הדיאלוג בין הממשל לאש"ף.

מעבר לכך נותנת תגובתה של איפא"ק אינדיקציה לכך שהארגון "מתיישר לימין", לדברי מקור יהודי הפעיל בקונגרס. הפוליטיקה היהודית הפנימית היא הגורם המרכזי בעמדה שנקטה ארה"ב, הערכו מקורות יהודים שונים, ובעיקר החשש באיפא"ק מה"אגף הימני", המתרכז ב"תנועה הציונית האמריקאית".

התגובה החריפה של איפא"אק גרמה לאכזבה בישראל ובשגרירות. היא פורסמה למרות מאמצי שכנוע של השגרירות לרכך אותה. השגריר איתמר רבינוביץ' תידרך לפני פרסומה את חברי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים וביקש אותם להיזהר מפגיעה בתפקודה של הרשות הפלסטינית. השגריר סירב להגיב ישירות על תגובות של הארגונים השונים, אבל אמר שהבהיר לוועידת הנשיאים כי ממשלת ישראל דוגלת בגישה מאוזנת, המתייחסת לבעיות הקשורות במילוי התחייבויותיו של אש"ף ובו בזמן מדגישה את מה שנעשה ונעדרת שאין לקטוע את התהליך.

השגריר אמר, כי רוח הדו"ח וההמלצה שלו להמשיך בסיוע לפלסטינים מקובלות על ישראל.

מנכ"ל איפא"ק, ניל שר, אמר שהודעת הארגון אינה מציעה להפסיק את הסיוע לפלסטינים וכי היא תואמת את דברי רה"מ רבין, הנשיא קלינטון ושר החוץ כריסטופר, שקראו לערפאת להרחיב מסטייתו מהתחייבויותיו בהסכם עם ישראל. אולם, הוסיף שר, "אנו מאמינים שהדו"ח אינו מתאר את הבעיות".

הדו"ח איננו מכיל המלצות ישירות, אך מדגיש כי ארה"ב צריכה לשמור בידיה את הגמישות הנחוצה כדי לסייע לצדדים להתקדם, וכי למרות שאש"ף אינו מקבל סיוע ישיר. הנשיא הממשל זקוקים למידת החופש הדרושה כדי לתמוך ברמת חייהם של הפלסטינים ובתיגמולם של אלה שמבינים בנתיב השלום, תוך שמירה על הדיאלוג הישיר עמם.

מובעת גם אכזבה מערפאת, שלא מימש עד היום את התחייבותו לשנות את האמנה הפלסטינית ולבטל את הסעיפים הקוראים להשמדת ישראל. הדו"ח מבקר קשות את הרשות הפלסטינית על שלא הקימה מנגנונים הכרחיים לניהול השטחים, ואת המשטרה המקומית בעזה וידיעו שאמנם עוצרת פעילים בארגונים הקיצוניים – אך עדיין לא העמידה אף אחד מהם לדין.

הגנרל שליקאשווילי פתח בקהיר ביקורו במזה"ת

קהיר (עית"). – ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, הגנרל ג'ון שליקאשווילי, בא ביום שישי לקהיר.

מצרים היא תחנתו הראשונה של מסעו באזור, במהלכו יבקר במצרים ובישראל.

משרד ההגנה בוושינגטון מסר, כי הגנרל שליקאשווילי ופמלייתו ידונו עם פקידים בשתי המדינות בנושאים הקשורים לאזור.

שליקאשווילי יבקר גם אצל החיילים האמריקאים המוצבים בסיני במסגרת כוח הבינלאומי המפקח על הגבול בין ישראל ומצרים.

העתון הערבי הבינלאומי "אלחיאת" כתב, כי בואו של שליקאשווילי קשור לביקורו באזור של הממונה מטעם ארה"ב על המו"מ לבקרת הנשק, תומאס גראהאם, הפועל להארכת תוקפה של האמנה לאי הפצת נשק גרעיני.

ביום שישי נמסר על בואו למצרים של ראש סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, הסי.איי.אי, ג'יימס וולסי. לא צויינו פרטים על ביקורו.

צפוי: שבוע יבש וקר

חסר־בית קפא למוות בחצר בבני־ברק

מספר יישובים בצפון נותקו עקב סופת שלג בסוף השבוע; בחרמון הצטברה כמות שלג המאפשרת גלישה; סכנת נסיעה בכביש בערבה

מאת אריה ארד ושמעון וייס

גופת אדם כבן 45 נתגלתה אתמול בצהריים בחצר אחורית של בית מגורים ברחוב רבי עקיבא 43 בבני ברק. במשטרה מעריכים כי מדובר בחסר בית שקפא למוות עקב הקור.

שבוע יבש וקר צפוי עם הפסקת הגשמים לקראת מחר, אמרה אמש החזאית גולדי גושן ל"דבר". היום יתרככו הגשמים במרכז ובדרום. הטמפרטורות יישארו נמוכות עד כדי עשר מעלות מתחת לממוצע לעונה. עם הפסקת הגשמים נשקפת סכנה ממשית לקרה במקומות הנמוכים כבר הלילה.

עם הפסקת הגשמים יתחילו גם הרוחות להירגע. הן יהיו צפון־מערביות ומהירותן עד 40 קמ"ש, בהשוואה ל־80 קמ"ש בשיאן בסוף השבוע. אמש לא נמצאו סימנים להתחדשות הגשם בטווח הקרוב.

בחודש שעבר ירד גשם ברציפות במשך 27 יום. מבחינת כמויות, הן הגיעו בממוצע לכדי 296 אחוז מהמקובל מתחילת העונה הגשומה עד כה. ב־11 תחנות מדידה של השירות המטאורולוגי ירדו בסך הכל 2,296 מ"מ, לעומת ממוצע רב־שנתי של 777 מ"מ. בחודש שעבר לבדו ירדו בממוצע 319 אחוז מהמקובל לנובמבר. בתחנות המדגם של "דבר" ירדו בסך הכל 2,058 מ"מ לעומת הממוצע הרב־שנתי של 646 מ"מ.

מתחילת העונה הגשומה ירדו בכל האזורים פי שניים וחצי עד פי ארבעה מהממוצע הרב־שנתי. בחודש שעבר ירדו פי שניים וחצי עד פי ארבעה. יש להביא בחשבון, שמדובר בנתונים ראשוניים והם מטים כלפי מטה בעיקר ביחס לתל־אביב, כך שכמות הגשם שירדה תתגלה לבסוף כגדולה מהסיכומים הללו.

שלג בגולן ובחרמון

בהרי הגולן והחרמון ירד שלג אתמול והאיזור נסגר לתנועה. באתר החרמון הגיע גובה השלג לכמה ס"מ. במקום מצפים השנה להרבה שלג, שכן באתר הגלישה שם השקיעו 10 מיליון ש"ח בשיפור התשתיות והשירותים לגולשים. למשל, הותקן רכבל גולשים חדיש ומשוכלל היכול להסיע עד 1,200 גולשים בשעה במקום 350 ברכבל הישן.

סופת שלג החלו לרדת גם בצפת ובהרי הגליל אתמול בערב, לאחר יממה של קור עז ושטפים בהרים. בצפת נמשכת היערכות חירום. מטה שלג פועל בבניין העירייה ונערך לפינוי כבישים במידה והשלג ייערם ויקשה על התנועה.

שלג כבד יותר ירד בהר מירון וברמת הגולן, שם חסומים לתנועה מספר כבישים וצה"ל בשיתוף מע"צ עוסקים בפינויים.

החל אתמול בצהריים הפך מזג האוויר באילת לסוער ומלווה ברוח דרומית עזה וענני גשם שכיסו את העיר והאיזור כולו, כולל כביש הערבה.

אתמול בבוקר עוד ניתן היה לראות לאורך חופה הצפוני של אילת תיירים רבים שניצלו את השמש החמה. עד מוצאי שבת כביש הערבה היה פתוח לתנועה – אולם מהשירות המטאורולוגי נמסר, כי בלילה ובבוקר קיימת סכנת שטפונות לאורך כביש הערבה במקומות הנמוכים והוואדיות.

ממשטרת התנועה של מחוז הנגב נמסר, כי על הנוהגים בכביש הערבה לנהוג בזהירות רבה, ובמקרה של שטפונות יש להימנע מניסיון לחצות את זרימת המים.

כוננות עליונה נמשכת במטות החירום של הישובים הרשויות בגליל העליון, בצפת ובאיזור מרום הגליל. בעקבות מזג האוויר הקשה והחשש לשלג, הצפות מי גשם נצרך בפינוי ישובים. אולם לא היה צורך בפינוי תושבים.

אתמול נסגרו לסירוגין כבישים בצפון הגולן ומושב נוה אטיב היה מנותק משך מספר שעות בשל סופת שלג ורוחות חזקות שהשתוללו בחרמון ובצפון הגולן. באיזור ירד שלג שהגיע ברכבל העליון של החרמון לכ־25 ס"מ, וברכבל התחתון ובמושב נוה אטיב לכעשרה ס"מ. גם בצפון הגולן ירד שלג, שהגיע לגובה של כחמישה ס"מ, וכל האיזור מקיבוץ עין זיוון צפונה היה מנותק לסירוגין עקב סגירת כבישים וראות לקויה. מפלסות של הצבא פינו את הכבישים משלג ואיפשרו גישה חופשית ליישובים באיזור.

במהלך יום שישי גבר החשש שיהיה צורך לפנות ארבעה קיבוצים הסמוכים לאפיקי הירדן בגליל העליון ובעמק החולה עקב הצפה של האפיקים בשל כמויות הגשם הרבות שירדו בימים האחרונים והגיעו לשיאן ביום שישי.

(עט).־ מפלס הכנרת עדיין אינו עולה למרות כמויות הגשם באיזור כולו. מנהל מינהלת הכינרת, צבי אורטנברג, אמר בתום סיור שערך במיכלים סביב הכנרת, כי התמונה נראית מבטיחה וצפוי כי תוך 3 ימים המפלס יתחיל לעלות במהירות.

שני כלי רכב ניזוקו אתמול בחולון, כאשר עץ נפל עליהם כתוצאה מהרוחות העזות.

כתוצאה מנפילת העץ נחסם הכביש בנתיבו הימני. כוחות משטרה וצוות עיריית חולון פינו את העץ ופתחו את הכביש לתנועה. אין נפגעים.

תיפתח חקירה פלילית נגד "קצא"א": העלימה קיום שריפה במיכל דלק ענק

יוני ברזילי ודורון שרם

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, הורה לפתוח בחקירה פלילית נגד חברת קצא"א (קו צינור הנפט אילת־אשקלון) בגין אי־דיווח על שריפה שפרצה לפני כשבוע באחד ממיכלי החברה כתוצאה מפגיעת ברק.

השר שריד מינה צוות חקירה בראשותו של סמנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה, תת־אלוף (מיל') אהרן הדר, שיבדוק את התלונה על אי הגשת הדיווח.

בבדיקה התגלה, כי מתקן קצא"א פועל ללא רשיון עסק וללא היתר רעלים כנדרש על פי תקן החומרים המסוכנים.

מהמשרד לאיכות הסביבה נמסר, כי החקירה הפלילית תערך בשבוע הקרוב, ובמסגרתה ייבדק מדוע לא דיווחה הנהלת קצא"א על השריפה, כמתחייב בחוק. הממצאים יועברו לידי השר, שישקול אם לנקוט בסנקציות כנגד החברה.

האש פרצה, לפני כעשרה ימים בחוות מיכלי הנפט של חברת קצא"א, כשני ק"מ דרומית לאשקלון. ביום חמישי, 24 בנובמבר בשעות הלילה, התחוללה באזור סערת ברקים. ברק, שפגע בגג אחד המיכלים, גרם לשריפתו.

צוות סיור של האתר הבחין באש, והזעיק צוות כיבוי. דובר חברת קצא"א טוען, כי צוות הכיבוי הצליח להתגבר על השריפה תוך 12 דקות. לטענת הדובר, האירוע דווח למחרת לרשויות הכיבוי האזוריות.

המיכל מכיל דלק גולמי המוזרם בצינור תת־קרקעי לבתי הזיקוק באשדוד. על פי ההערכה, היה במיכל בזמן השריפה דלק גולמי.

על פי החוק, חייבת החברה לדווח על כל אירוע שכזה לכל גורמי ההצלה, כולל המשרד לאיכות הסביבה. במקום בו נשרף המיכל נמצאים מיכלי ענק נוספים, שברוך גם לא נפגעו.

עוד עלה מבדיקת המשרד לאיכות הסביבה, כי קצא"א הזעיקה את כיבוי האש מתחנת אשקלון, אולם לא איפשרה להם להכנס לשטח המיכלים, מאחר שמדובר בשטח אקסטריטוריאלי.

דובר שירותי הכבאות, נתן רונן, אישר ל"דבר" כי כבאי אשקלון הוזעקו למקום, אולם הנהלת החברה מנעה מהם מלהכנס לזירת המיכל הבוער. לדבריו, להנהלת קצא"א קיימת מחלקה העוסקת בכיבוי שריפות, וככל הנראה מחלקה זו הצליחה להתגבר לאחר מספר שעות על הדליקה. הדובר ציין, כי אין זו הפעם הראשונה שכבאי אשקלון מוזעקים לשטח קצא"א, "ובהחלט לא מובנת לנו מאפשרת הנהלת החברה לכבאים המקצועיים לטפל בכיבוי שריפות".

לדבריו אין כיום גוף מקצועי גדול ומוסמך שמסוגל לתת מענה לאירוע של חומרים מסוכנים.

דיון דחוף בכנסת

כתב עתיים מוסר, כי ועדת האנרגיה של הכנסת תתכנס ביום ג' לדיון דחוף בנושא דליפת הדלק.

יו"ר ועדת האנרגיה, ח"כ סילבן שלום מהליכוד, תקף בחריפות את הסתרת המידע על הדליפה מצינור הנפט. ידוע לו, אמר, שיש מדיניות מכוונת של הסתרת מידע בנושא זה במשך תקופה ארוכה, ולכן צריך להסדיר את הנושא בחקיקה, "מתוך כוונה לאלץ את משרדי הממשלה לנקוט צעדים כדי למנוע אסון".

ח"כ שלום ציין, כי מהערכות שהגיעו אליו מחברת שירותי נפט עולה, שפיצוץ בעקבות דליפה מהווה סכנה לחיי מאות אזרחים.

ח"כ שאול עמור מהליכוד מכנס את ועדת הבטיחות של הכנסת, בשיתוף שר האנרגיה משה שחל, לדיון בנושא. עמור הבהיר, שהוועדה תציע לקבוע בחוק, כי מי שמסתירים מידע כזה, ייענשו ויישאו באחריות פלילית.

דובר קצא"א: איננו מכירים החוק

מנכ"ל החברה, ראובן בונה, טען כי מדובר באירוע קטן שהסתיים במהירות, ובשום שלב לא נשקפה סכנה לחיי אדם.

"באתר באשקלון פועלים צוותי סיור 24 שעות ביממה. ישנן מערכות אלקטרוניות לגילוי אש וצוותי כיבוי הנמצאים בכוננות מסביב לשעון", אמר בונה.

על־פי הנוהל המקובל בחברה, צוותי הכיבוי של האתר מטפלים באירוע. אם מתעורר צורך, מוזמנים תיגבור של צוות כיבוי אש אזורי, כדי למנוע התפשטות האש למיכלים סמוכים. הוא ציין, כי המקרה האחרון של שריפת מיכל אירע ב־1985, אף הוא כתוצאה מפגיעת ברק.

המנכ"ל בונה אומר, כי לא היה כל ניסיון להסתיר את האירוע. "כל מתקני החברה פתוחים בפני כל גורם, המבקש לבדוק את תנאי הבטיחות", אמר בונה.

דובר החברה אומר, כי אי הדיווח למשרד לאיכות הסביבה נבע מ"תקלה ומאי ידיעת החוק המחייב את הדיווח למשרד, שנכנס לתוקפו לפני שמונה חודשים. גם את העובדה שרשיון החברה אינו בתוקף מסביר הדובר כ"תקלה אדמיניסטרטיבית".

איש צוות באוניה שהגיעה לג'יבוטי:

4 הישראלים על האקילה לאורו היו אנשי ביטחון חמושים

ג'יבוטי (רויטר). – ארבעה ישראלים, שהועברו מהספינה שחילצה אותם מהאוניה הבוערת אקילה לאורו משום שספינת החילוץ היתה בדרכה למדינה החברה בליגה הערבית, היו קציני ביטחון חמושים – מסר אתמול חבר צוות באוניה.

סוכני שיט בג'יבוטי אמרו קודם לכן כי הישראלים היו מבוגרים. זוג שהגיע לג'יבוטי תיאר גם הוא את הישראלים כאנשים מבוגרים.

"הם היו חברים בגוף אנטי־טרוריסטי שנשכר על־ידי בעלי האקילה לאורו לאחר חטיפת האוניה בידי מחבלים פלסטינים ב־1985", אמר חבר צוות לרויטרס.

"משום שהיה להם בכל הנראה רקע בשירותי הביטחון הישראליים, הם היו סבורים כי טוב יותר שלא יגיעו לג'יבוטי, ולכן הועברו לפני יומיים (יום חמישי) לכלי שיט אחר ששט ליעד אחר", אמר חבר הצוות.

חבר הצוות שדיבר, דרום אפריקאי, ביקש לא להזדהות וסירב לומר את שמות הישראלים.

האוניה אקילה לאורו עלתה בלהבות מול חופי סומליה וטבעה ביום שישי לאחר שנוסעיה והצוות הבינלאומי שלה חולצו.

הדרום אפריקאי דיבר עם רויטרס לאחר שירד מהאוניה "באררד" בג'יבוטי יחד עם 71 הנוסעים ואנשי הצוות הראשונים שהגיעו לחוף.

ניצול הולנדי אחר, רוברט ליפרינק, בן 57, אמר כי ארבעת הישראלים היו צעירים ומילאו תפקיד פעיל בחילוץ הנוסעים מהאקילה לאורו ובהפעלת סירות ההצלה.

"הם בוודאי לא היו מבוגרים. הם עזרו להציל את חיינו ואין ספק שהיו השודים. ראינו זאת בסירות ההצלה", אמר.

השלטונות בג'יבוטי אמרו כי לא יתחשבו בשיקולים פוליטיים וכל ישראלי שיגיע יתקבל בברכה, משום שמדובר בתוצאה של אסון אנושי.

דברים במפגש השנתי של ועדת העורכים לציון כ"ט בנובמבר:

רבין: אם סוריה מעדיפה המצב הנוכחי – איננו יכולים לכפות עליה שלום

(עז). – "שמעתי את הודעת הנשיא אסד לאחר פגישתו עם הנשיא מובארק, ואני מציע לא להיבהל, וגם לא להיות רגועים יותר על המידה", אמר ביום ו' ראש הממשלה, יצחק רבין, במסיבה השנתית של ועדת העורכים, שנערכה לרגל כ"ט בנובמבר בבית סוקולוב בתל אביב.

"אם סוריה", המשיך רבין, "מעדיפה את המצב הנוכחי על שלום, הרי שלום לא ניתן לכפייה. אנחנו לא יכולים לכפות זאת על הסורים, וגם הם לא עלינו. גם ארה"ב מבינה בתבונתה, שכפייה ושלום הם סתירה".

יצחק רבין ציין, כי הוא ייפגש עם שר החוץ האמריקאי כריסטופר כאשר יגיע ביום ג' הבא, וישמע מפיו מה עמדת סוריה. הוא הביע הערכה למאמצי קלינטון וכריסטופר, "שידעו ללכת בינינו לבין הסורים".

עם זאת הדגיש רבין, שסוריה צריכה לדעת לקיים דיאלוג עם ישראל, ולא רק "דרך משלוחים אמריקאים".

לדבריו, "הגענו להסכמים עם סאדאת, ערפאת והמלך חוסיין בדרכי הידברות חשאיים, וגם אסד צריך להבין, שהגישה למו"מ היא לא בכך שארה"ב תביא לו על השולחן את ישראל".

"שמעתי מנציג מצרי", הוסיף רבין, "שלאסד יש שאיפה להשיג יותר ממה שהשיג סאדאת. איני רואה שום סיבה להסכים לעקרון זה. אני לא אומר בכך שאני מסכים למה שהשיג סאדאת".

ראש הממשלה אמר, שיש חשיבות להגיע לחוזה שלום עם סוריה, אבל לא בכל מחיר ולא בכל תנאי. לא אסד ולא ערפאת הם היום אויבי ישראל והשלום, אלא הגל העכור של האיסלאם הקיצוני, המפעיל נגדנו טרור.

הוצאתה של סוריה ממעגל המלחמה תביא לצמצום האיום הצבאי על קיומה של ישראל, כי הטרור מאיים על חיי ישראלים ולא על עצם קיומה של המדינה.

"בהולנד יש כיום 300 מסגדים"

ראש הממשלה הדגיש, כי גם עם הפלסטינים יש לנו בעיה, אבל אנו צועדים עמם בנתיב מוסכם, בעוד שעם סוריה אנו עדיין לא בנתיב מוסכם והפערים גדולים.

בדברו על הטרור, אמר ראש הממשלה, כי עלינו להפיק לקחים מהשינוי שחל באופיו של הטרור, שמבוצע כיום בעיקר על ידי מתאבדים. מבחינה זו "עונש מוות הוא לא רלוונטי כלפי נכונות מתאבד".

עם זאת אמר, כי "כל סימן של חולשה מצידנו רק יגביר את הטרור".

רבין מסר, כי השנה נהרגו 69 איש במעשי טרור לעומת 62 אשתקד. 40 מהם נהרגו במבצעי התאבדות.

עיקר מעשי הטרור היו בתחומי הקו הירוק, ובהם נהרגו 46 איש, מהם 36 במבצעי התאבדות.

לעומת זאת ירד בחצי במספר ההרוגים במעשי הטרור בעזה, ובשליש ביהודה ושומרון.

לדברי רבין, טרור פנאטי זה, מבית מדרשו של חומייני, הוא כלפינו בלבנון על ידי החיזבאללה, והוא נמשך ע"י החמאס הפלסטיני. בשוליים נמצאות גם חזיתות הטרור, שלהן מפקדות בדמשק. הטרור האיסלאמי הפך לטרור בינלאומי, והוא מאיים לערער את היציבות והבטחון גם במדינות מוסלמיות, כגון אלג'יר, תורכיה, מצרים וירדן.

לדברי רבין, התשתית שלו מתחזקה ע"י הגירת מוסלמים לארצות המערב. בצרפת יש היום 4 מיליון מוסלמים וחצי, בארה"ב מספר המוסלמים שווה למספר היהודים, ובהולנד יש כיום 300 מסגדים.

אלוף פיקוד הצפון היוצא יצחק מרדכי מעניק את תג הפיקוד לאלוף הפיקוד הנכנס עמירם לוין ביום ו' (צילום: רויטר)

פרס: סוריה תובעת היום דבר שלא נוכל לתת – הודעת נסיגה לפני מו"מ

מאת מוטי בסוק

הקצב של סוריה בתהליך השלום היה תמיד איטי. סוריה המתינה 15 שנה, מאז ביקורו של אנואר סאדאת בירושלים, עד שהתחילה בשיחות שלום עם ישראל, אמר אתמול שר החוץ שמעון פרס בבודפשט. לדבריו, היום סוריה תובעת דבר שלא נוכל לקבל – הודעה על נסיגה מכל רמת הגולן, לפני תחילת המו"מ בינינו.

פרס הגיע לבודפשט בסוף השבוע שעבר לכינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי. אתמול קרא פרס לחברות האינטרנציונל להתארגן יחד ולתרום לרשות הפלסטינית. אירופה תמיד דחקה והאיצה בישראל לפתור את הסכסוך הישראלי־ערבי, אמר. עתה, לאחר שישראל והפלסטינים עלו על דרך השלום, על אירופה הסוציאליסטית להתאחד ולתרום במשותף לפלסטינאים, כדי שניתן יהיה להפוך במשותף את השלום למציאות.

במסיבת עיתונאים שכינס פרס לאחר נאומו, אמר כי ישראל לא תישא ותתן עם החמאס כל עוד ארגון זה נוקט מדיניות של טרור ואינו מכיר בישראל ובתהליך השלום. החמאס גם לא יוכל להשתתף בבחירות לרשות האוטונומית.

פרס דחה את הביקורת נגד "הסכם אוסלו". רק בגלל הסכם זה ישראל הגיעה לשלום עם ירדן ולקיומה של "ועידת קזבלנקה". פיגועי טרור היו גם לפני אוסלו, הדגיש. אחרי אוסלו, אש"ף התנער מהטרור. פרס שלל שוב את האפשרות לדלג על שלב הביניים ולהתחיל במו"מ על הסדר הקבע, שכן בשלב הנוכחי יש מספר בעיות, כמו ירושלים וההתנחלויות, שאין להן פתרון. לישראל לא ידוע מדוע התפטר ראש ממשלת לבנון רפיק חרירי מתפקידו. פרס הביע צער על שלבנון איבדה הרבה מעצמאותה לסוריה. ישראל מקווה כי לבנון תחזיר לעצמה את הריבונות המלאה וכי תבוא למו"מ עצמאי איתה, אמר השר.

פרס ייפגש בבודפשט עם עמיתו המצרי, עמרו מוסא. השניים אמורים להשתתף בתחילת השבוע בבירת הונגריה בכינוס הוועדה לביטחון ולשיתוף פעולה אזורי. פרס יעלה בפגישה עם מוסא את הטענות שיש לישראל נגד מצרים בשורה של נושאים בילטראליים. בשל פגישה זו נדחה הדיון שאמורה לערוך צמרת משרד החוץ בבעיות ביחסי שתי המדינות.

ישראל קיבלה מעמד של מדינה לא חברה במסגרת הוועדה לביטחון ולשיתוף פעולה אזורי, ולראשונה משתתף שר חוץ ישראלי במסגרת זו. פרס ינאם בפורום המורחב תיכוני של הוועדה, בו אמורים להשתתף גם שרי החוץ של מצרים, מרוקו, אלג'יר, טוניס, ומטעם אירופה, איטליה, הונגריה ושוויץ.

הממשלה

(המשך מעמוד 1)

הרשות הפלסטינית הודיעה אתמול, כי ביום שלישי אמור להתחדש המו"מ בין ישראל לפלסטינים על ביצוע השלבים הנותרים בהסדר הביניים.

ד"ר נביל שעת' אמר אתמול לעיתונאים, לאחר הישיבה השבועית של מועצת הרשות הפלסטינית, כי השיחות יתקיימו בקהיר. הפלסטינים אמורים לבוא למו"מ בשתי משלחות: האחת לדיון בהשלמת שלב הביניים, והשנייה לדיון בנושא הבחירות למועצת הרשות הפלסטינית.

בישיבה השבועית של הרשות הפלסטינית נדונו גם ענייני מסים ומשכורות עובדי הרשות הפלסטינית, והרגיעה היחסית בימים האחרונים בעיר עזה. "מועצת הרשות הפלסטינית מביעה הערכה להתפתחות בענייני הביטחון", נאמר בהודעה רשמית של הרשות בתום הישיבה.

כנראה שהכוונה לוועדת הפיוס והבדיקה שקמה השבוע בעזה, שבראשה חבר הוועד הפועל של אש"ף, ג'מאל ארצוראני, ועדה שאמורה לבדוק את אירועי יום השישי הקשה בעזה, ה־18 בנובמבר.

תוצאות ועידת בריסל, שהתקיימה בשבוע שעבר, מגיעים לכדי 208 מיליון דולר. כך עולה מדברים שאמר אתמול בעזה נביל שעת', הממונה על קשרים עם המדינות התורמות.

בפגישה שהתקיימה בבריסל השתתפה משלחת פלסטינית, בראשות שעת', בצד משלחת ישראלית, בראשות מנכ"ל משרד החוץ של ישראל, אורי סביר.

שעת' אמר אתמול, כי הפגישה הסתיימה בחתימה על הסכם דו־צדדי לסיוע, בין הפלסטינים לבין המדינות התורמות, "ולא הסכם משולש, כפי שרווח", אמר שעת'.

ישראל חתמה בפני נציגי המדינות התורמות על התחייבויות משלה לסיוע לפלסטינים, אמר שעת'.

אלה סעיפי כספי הסיוע שהובטחו בשבוע שעבר: 102 מיליון דולר להוצאות שוטפות של הרשות הפלסטינית, כולל שכר לעובדי הרשות; 23 מיליון דולר למפעלי פיתוח דחופים בעזה; 58 מיליון דולר למפעלי פיתוח לטווח בינוני; 25 מיליון דולר תרומה של סעודיה לעזה, האמורה להגיע לידי הרשות בשבועיים הקרובים.

לוחמי "עורבי" של הצנחנים בהדלקת נר שביעי של חנוכה בסוף השבוע (צילום: רויטר)

סגן נשיא סוריה ינסה לשכנע ר"מ לבנון לבטל את התפטרותו

מאת דן אבידן

ראש ממשלת לבנון המתפטר, רפיק אל־חרירי, ויריבו הפוליטי נביה ברי, יו"ר הפרלמנט הלבנוני, יוועדו היום בדמשק עם סגן הנשיא הסורי עבד אל־חלים ח'דאם, בניסיון לשים קץ לקונפליקט ביניהם ולהביא להודעה מצד חרירי כי הוא חוזר בו מהתפטרותו.

נשיא סוריה אסד יזם את המפגש המשולש הזה, מכיוון שלסורים אין כרגע עניין בהתפתחותו של משבר ממשלתי בלבנון. הנשיא הלבנוני אליאס אל־הראווי, שגם לו אין יחסים טובים עם חרירי, התייצב אתמול נגד התפטרותו של ראש הממשלה. בראיון לעיתון הביירותי "א־דיאר" אמר הראווי, כי לא יקבל את מכתב ההתפטרות של חרירי, וקרא לו לחזור בו מכוונתו להתפטר.

כמו כן תקף הראווי מדינאים לבנוניים שונים וחברי פרלמנט, גם שמתחו ביקורת על צורת תפקודו של חרירי וגרמו לו להתפטר. בעיקר הותקף חרירי על־ידי חלק משרי הממשלה ורבים מחברי הפרלמנט, על־כך שהוא טשטש בין תחום הממלכתיות והיותו איש עסקים פרטי, וגרף לכיסו רווחים גדולים על חשבון המדינה במעשי שחיתות שונים. הראווי אמר, להגנתו של חרירי, כי כל אלה שתקפו אותו הם מושחתים ובלתי אמינים בעצמם.

אתמול הזמין הראווי את חרירי לארוחת צהריים בביתו, ושם הודיע לו כי יסרב לקבל את מכתב התפטרותו, והפציר בו לחזור מהתפטרותו בע"פ, כפי שהגיש אותה חרירי לשרי ממשלתו בישיבת הממשלה המיוחדת שנערכה ביום חמישי שעבר בשעות הערב בביירות. בעקבות פגישת שני האישים סירב חרירי לגלות מה בכוונתו לעשות. הוא רק אישר כי היום ייצא לדמשק לפגוש את ח'דאם.

חרירי אמר שלשום, כי הוא נחוש בדעתו שלא לחזור בו מהתפטרותו. אולם משקיפים בביירות לא הוציאו מכלל אפשרות, כי כל מטרתו בפעולת ההתפטרות היתה טקטית. כלומר, להביא לכך שסוריה תביא להרכבת ממשלה מלוכדת יותר סביבו ושתרסן את האמביציות של יושב ראש הפרלמנט, כך שחרירי יוכל לתפקד כראש ממשלה ללא מתנגדים וכאוות הנראה לו. ראש הממשלה עצמו שלל הערכות אלה.

סיבות להתפטרות

הסיבות העיקריות שהניעו את חרירי להתפטר מראשות הממשלה היו:

• הסכסוך המתמשך בינו לבין יו"ר הפרלמנט נביה ברי ורוב חברי בית הנבחרים. חרירי רצה שהפרלמנט יתן לו יד חופשית לנהל את מלאכת שיקום לבנון בעקבות מלחמת האזרחים המתמשכת. הפרלמנט התנגד לכך, ונמנע מלתת לראש הממשלה סמכויות חירום, ואף נמנע מלאשר כמה הצעות חוק חשובות שהגיש חרירי לבית הנבחרים. התלווה לכך גם גוון של מאבק עדתי נמשך בין ראש הממשלה הסוני ליו"ר הפרלמנט השיעי, ואלה העומדים מאחוריהם.

• התגבשותה של אופוזיציה מתמשכת מקרב שרי הממשלה לחרירי. אופוזיציה זו הורכבה מהשרים: סלימאן פרנג'יה (מארוני), מישל סמאחה (יווני אורתודוכסי), ניקולא פתוש (יווני קתולי) ומחמוד אבו חמדאן (שיעי). אלה התנגדו בשיטתיות ליוזמות שונות של ראש הממשלה על רקע טענות אישיות ועדתיות, גייסו לצדם שרים נוספים, וגרמו לכך שחרירי התקשה לקבל החלטות בממשלה שהוא עומד בראשה.

• חוסר יכולתו של ראש הממשלה להתגבר על התסיסה החברתית במדינה על רקע יוקר המחיה, בגלל הרדודות ערך הלירה הלבנונית. התסיסה באה לידי ביטוי כשבוע שעבר בהפגנה של התאחדות הפועלים ובהודעת הסתדרות הפועלים הכללית כי לא תקבל את הצעת הממשלה לתשלום תוספת יוקר מוגבלת.

• חרירי לא הצליח לגייס אותו הון עתק שהבטיח לגייס בזירה הבינלאומית והבין־ערבית לשיקומה של לבנון. זה יצר לו דימוי של מנהיג לא אמין וקשר את ממשלתו גם כן בדימוי של חוסר אמינות.

• האופוזיציה האשימה את חרירי במעשי שחיתות רבים. במרכז הביקורת עמדה הטענה, כי הוא גרף הון עתק מחברת הבניה "סוליד'ר" שהוא הקים לשם שיקומה של ביירות. כמו כן הוא האשם ברכישת אדמות מדינה לצרכיו הפרטיים כאיש עסקים מצליח, בהשתלטות על חלק מאמצעי התקשורת בלבנון, ובהפקת רווחים קלים מפרוייקטים תיירותיים.

• בישיבת הממשלה האחרונה האשימו חלק מהשרים את חרירי כי הוא עומד לגרוף לכיסו את רוב הרווחים מעיסקה מפוקפקת ממלכתית חדשה שהוא יזם ליד מלון "סאן־ג'ורג'" בחוף מערב ביירות. בעקבות זאת נמנעה הממשלה לאשר את העיסקה. זה היה, לדברי מקורות בביירות, הקש ששבר את גב הגמל מבחינת חרירי, והוא הגיש את התפטרותו לחברי הממשלה.

חרירי מונה לראש ממשלה לפני כשנתיים בגיבויין של סוריה וסעודיה, לאחר שממשלת עומר כראמה התפטרה, על רקע המשבר הכלכלי־חברתי שהחריף אז במדינה.

הרשויות הדרוזיות: הגדלת הסיוע ב־30% – "מגוחכת"

(עז). – "הצעה מגוחכת", כך הגדירו שלשום ראשי הרשויות המקומיות הדרוזיות את הצעתו של שר האוצר, להגדיל ב־30 אחוז את הסיוע לרשויות המקומיות הדרוזיות בשנת התקציב הבאה.

תגובה זו הושמעה בסיום הפגישה שערכו ראשי הרשויות עם שר האוצר במשרדו בירושלים, בה השתתפו גם מנכ"ל משרד הפנים עמרם קלעג'י וראשי מרכז השלטון המקומי. ראשי הרשויות תובעים ממשרד האוצר תוספת של כמיליארד שקלים בשלוש השנים הקרובות. דובר הדרוזים, אסעד עראידה, אמר בסיום הפגישה: "הצעתו של שר האוצר היא לעג לרש. אנו זקוקים להרבה יותר כדי לשכנע את האוכלוסייה שלנו שמצבה ישופר".

ראשי הרשויות הדרוזיות דחו גם את הצעתו של שוחט להקים ועדה שתגבש עד מרץ '95 תוכנית חומש לפיתוח היישובים הדרוזים. הם טענו, כי ועדות כאלה כבר הוקמו בעבר אך לא נעשה דבר.

שר האוצר שוחט אמר בסיום הפגישה: "המחלוקת עדיין כבדה מאוד. ראשי המועצות הדרוזיות לא קיבלו את הצעתנו, והצעתם הנגדית בלתי אפשרית".

ראשי מרכז השלטון המקומי אומרים, לעומת זאת, כי השר שוחט הגיש לדרוזים הצעה הוגנת, מעשית ורצינית לחיסול הקיפוח המתמשך של הדרוזים. שוחט קיבל את הצעתם של יו"ר מרכז השלטון המקומי עדי אלדר ומ"מ יו"ר המרכז מקסים לוי, להקים מיד ועדה שתבדוק בתוך כחודשיים וחצי את הפערים הקיימים בהקצבות הממשלתיות בין יישובים דרוזים ליישובים יהודיים.

כדי להוכיח את נחישות הממשלה ומרכז השלטון המקומי לממש את השוויון, הציעו ראשי השלטון המקומי כי החברה למשק ובכלכלה של השלטון המקומי תיתן מימון ביניים של 70־90 מיליון שקל (בנוסף ל־130 מיליון שהבטיח שר האוצר), כדי שאפשר יהיה להתחיל מיד בביצוע עבודות הפיתוח הדחופות ביישובים הדרוזים.

דנילוביץ': במאבקי באל־על לא ראיתי עצמי כמחזיק דגל ההומוסקסואליות

(עז). – "ממש התרגשתי משמחה כששמעתי את החלטת בית המשפט הגבוה לצדק. הרגשתי שהצדק נעשה" – אמר אתמול דייל אל־על, יונתן דנילוביץ', בראיון לתוכנית ב"מצב הנוכחי" של גלי צה"ל ממקום שהותו בבומביי שבהודו, בתגובה על החלטת בג"ץ להכיר בחבר לחיים כבן זוגו בהקשר של קבלת ההטבות המגיעות לו כעובד החברה.

"אני ממשיך לעבוד באל־על ומאוד רוצה להמשיך לעבוד גם בעתיד. תמיד הייתי גא לעבוד שם, תמיד שמחתי שאני חלק ממשפחת אל־על. אני אוהב את העבודה שלי ומקווה להמשיך ולתרום לטובת החברה הלאומית שלנו", אמר דנילוביץ'.

בתשובה לשאלות אמר הדייל כי לא הרגיש שינוי ביחס אליו בעקבות הפרסומים על אודותיו. "הרגשתי שכל העובדים תמכו בי. אנשים שבקושי הכרתי פנו אלי, בירכו אותי ואיחלו לי הצלחה. לא הרגשתי בשום ניסיון להפלות אותי לרעה".

עוד אמר כי הוא היה חייב לפנות לבג"ץ כדי שהצדק ייצא. "אני לא ראיתי את זה כמאבק סמלי, רק ראיתי אפליה נגדי כבן אדם, עם בן זוג מאותו מין, והרגשתי אי־צדק. להיות הומוסקסואל גא בישראל, לא בארון – זה קל מאוד. זה קל מאוד כאן מאז תוקנו החוקים בכנסת לפני כמה שנים. לא קשה לי להיות בישראל כהומוסקסואל. בכלל לא. אם אתה רואה עצמך מקובל ובסדר, בריא ושלם ומתפקד כמו כל בן אדם אחר – זה קל מאוד".

דנילוביץ' ציין כי סירב עד כה להתראיין מאחר שאינו "מחזיק את הדגל של ההומוסקסואליות" ואינו נלחם למען כולם. "אני אדם מאד פרטי, די צנוע, וכל התגובה התקשורתית מבהילה אותי. רציתי להתרחק מזה, ואני מאוד רוצה לרדת מהכותרות ולחזור אל החיים הפרטיים שלי־שלנו".

בתשובה לשאלת המראיין אמר הדייל, כי בן זוגו והוא טרם החליטו להיכן יטוסו בכרטיסי החינם שיקבלו מאל־על.

דבר DAVAR دافار

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס בדפוס "דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)
פקסימיליה: 03-294783
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 298032
פקסימיליה מודעות: 03-298032
טלפון לפניות הציבור 07.00–22.00, 03-5286141

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
סניפים:
בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
ירושלים: רחוב הלל 16
טלפונים: 02-256873, 02-256589
חיפה: רחוב הנביאים 27
טלפון: 04-620111
רחובות: רחוב הרצל 168
טלפונים: 08-451381, 08-453798
הפצה "עד" 03-377056

צ'אנס

עלה - K; לב - 7; יהלום - 9; תלתן - 8

נהג!
פחות מהירות

נעצרו 6 ערבים־נוצרים שאגרו אמצעי לחימה מאולתרים בי־ם

לאחר שכומר יווני הגיע ל"שערי צדק" וטען שנפצע מחפץ שהתפוצץ; בחקירה התברר שנפגע כשהפעיל אקדח מאולתר

מאת מיכל גרייבסקי

משטרת ירושלים עצרה בסוף השבוע שישה צעירים, ערבים־נוצרים תושבי העיר העתיקה, אשר אגרו בביתם אמצעי לחימה מאולתרים בטענה כי אלה נועדו להגנה עצמית בעקבות סכסוך עם צעירים מוסלמים המתכוונים לתקוף אותם.

הפרשה החלה ביום חמישי כאשר כומר יווני תושב העיר העתיקה הגיע לבית החולים "שערי צדק" כשהוא פצוע בפניו ובידיים. הכומר סיפר כי בעת שהלך להתפלל בכנסייה בויה דולורוזה שבעיר העתיקה נזרק לעברו חפץ שהתפוצץ, וכתוצאה מהפיצוץ הוא נפגע בידיו ובפניו. חבלן משטרה שיצא לשטח לא מצא ראיות לפיצוץ במקום.

בעקבות חקירה נוספת שנערכה לכומר ומידע מודיעיני שהגיע למפקד תחנת העיר העתיקה בירושלים, ערכו כוחות המשטרה פשיטה על שתי דירות בעיר העתיקה. בדירה אחת נמצא אקדח מאולתר ובשנייה נמצאו אמצעי לחימה קרים שכללו בין השאר אלות ממוסמרות, חרבות, אגרופנים וסכינים משוחזים.

מהפרטים שיש בידי המשטרה מסתבר שהכומר היווני נפגע בעת שניסה להפעיל את האקדח המאולתר. המשטרה עצרה את בעלי שתי הדירות ומספר החשודים הנוספים המעורבים בפרשה, ולהערכת המשטרה ייערכו מעצרים נוספים.

מזג האוויר

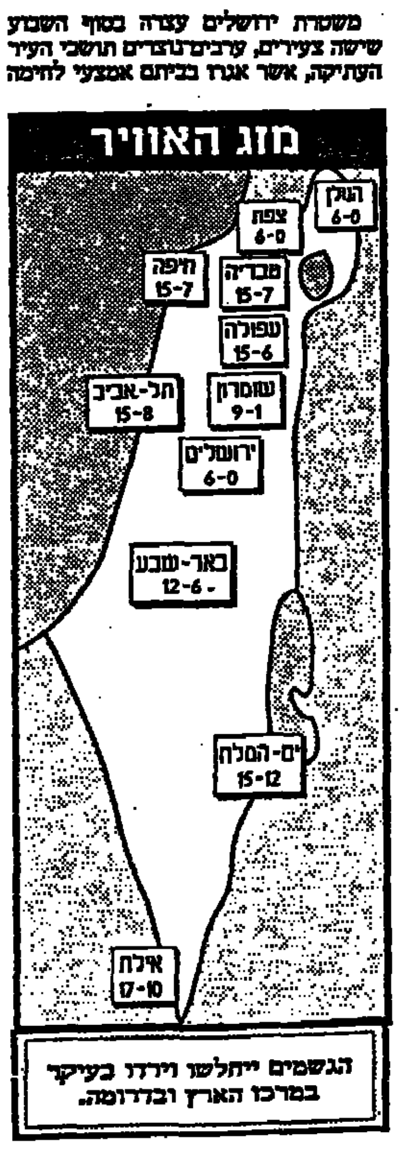

הגשמים ייחלשו וירדו בעיקר במרכז הארץ ובדרומה.

נפצע קשה בתאונה ברכב גנוב

(עז). – תאונת דרכים שהיתה בכביש שבין צמח לעין גב הביאה ללכידתו של חשוד בגניבת רכב. התאונה אירעה כאשר מכונית וולוו סטתה בליל שבת מנתיבה בנסיבות לא ברורות, הידרדרה לכיוון הכנרת ונעצרה סמוך לחוף. שוטרי משטרת התנועה ואמבולנס של מד"א שהגיעו למקום מצאו פצוע קשה, שחולץ והובהל לבית החולים פוריה.

מעצר בית של כמה ימים לחשוד בתקיפת אשתו ובאיום להורגה

(עז). – נהג משאית החשוד בתקיפת אשתו ובאיום להורגה שוחרר בערבות של 5,000 ש"ח וקיבל מעצר בית בבית אחותו לכמה ימים.

בן ציון מילילאשוילי, בן 42, נעצר ביום רביעי בעקבות תלונת אשתו כי בעלה היכה אותה בכל גופה וחבט בה במקל. בבית המשפט כפר החשוד באשמות נגדו, באומרו כי באותו לילה חזר הביתה אחרי 13 שעות עבודה ואשתו סירבה לפתוח לו את דלת הדירה והשאירה אותו בחוץ. לדבריו, היא הזעיקה שוטרים כדי להעליל נגדו עלילה כאילו היכה אותה באותו לילה. עם זאת הוא הודה שבבוקר תקף את אשתו, בתגובה על כך שהשליכה עליו בקבוק ליקר בעת שהניח תפילין.

השופטת טהר שתף מצאה שחומר הראיות קושר את החשוד לביצוע העבירות המיוחסות לו. עם זאת הבהירה כי אינה רואה כל צורך לעצור את הנאשם מכיון שהחקירה הסתיימה למעשה והורתה לשחררו בערבות של 5,000 ש"ח. אולם השופטת אסרה על החשוד להיכנס לדירתו עד יום ב' הקרוב וציוותה עליו להיות בימים אלה במעצר בית מלא בבית אחותו בבאר שבע.

העבודה
מפלגת העבודה הישראלית – המרכז
ועדת הבחירות המרכזית
ארגון ותיקי התנועה וגמלאים

הודעה לותיקי התנועה וגמלאים חברי מפלגת העבודה

1. הגשת מועמדות ליו"ר הארגון במישור הארצי
כל חבר מפלגה שמלאו לו 65 שנה
וכל חברת מפלגה שמלאו לה 60 שנה
כמוגדר בסעיף 6 פרק ב' לתקנון הבחירות שאושר במרכז המפלגה ב־19.6.94, רשאים להגיש מועמדות ליו"ר ארגון ותיקי התנועה וגמלאים.
מועמדות יש להגיש בכתב לחותם מטה במרכז המפלגה, הירקון 110 תל־אביב, עד ליום שלישי י"ז בטבת, 20 לדצמבר 1994 בשעה 12.00 בצהריים.

2. הגשת מועמדות ליו"ר הארגון במישור המקומי
כל חבר מפלגה שמלאו לו 65 שנה
וכל חברת מפלגה שמלאו לה 60 שנה
כמוגדר בסעיף 6 פרק ב' לתקנון הבחירות שאושר במרכז המפלגה ב־19.6.94, רשאים להגיש מועמדות ליו"ר הארגון במקום מושבם.
מועמדות יש להגיש ליו"ר ועדת הבחירות המקומית בסניף ארגון ותיקי התנועה והגמלאים או בסניף המפלגה עד ליום שלישי י"ז בטבת, 20 לדצמבר 1994.
הוראות נוהל בכתב תועברנה בהתאם.

בברכת חג אורים שמח
עמרם לוק
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

רבין על הקלקולים: קשקושים ורכילויות

"נשמעים ע"י חברים מתוסכלים בעבודה, שהם בני דור מבוגר החושב עצמו צעיר"; קרא לשכר שלא קשור ל"הסכמי עבודה מטומטמים – ירושת 30 שנה גם ממפלגתי"

(ע). – ראש הממשלה דחה ביום ו' בפגישה עם ועדת העורכים את "כל הקשקושים על הקלקולים בתפקוד הממשלה, שנשמעים על ידי עיתונאים ופוליטיקאים וגם על ידי חברים מתוסכלים במפלגת העבודה, שהם בני דור מבוגר החושב את עצמו לצעיר".

"ראש הממשלה והממשלה צריכים להחליט על מה הם הולכים, להיות נאמנים לתפיסת עולמם, ולא לבחון עצמם כל שבוע במשאלי דעת קהל, אם זה מוצא חן בעיני מישהו או לא. אני מתסכל בגאווה ובסיפוק על השנתיים וחצי שבהן אני מכהן", אמר רבין.

הוא דחה את כל "הרכילויות", בציינו כי בין אנשים יש "בעיות אישיות" בכל מקום.

ראש הממשלה, שאיחר למסיבה בגלל פקקים ברחובות תל אביב, העיר באירוניה, שהדבר מעיד על המצב הכלכלי "הקשה". כל שנה נרכשות 120 אלף מכוניות חדשות, ומיליון וחצי ישראלים נוסעים לחו"ל. אין מדינה בעולם שהגיעה לשיעור של 30 אחוז בתיירות יוצאת, כמו ישראל. "ויישמן ישורון ויבעט. והוא בועט לכל הכיוונים", אמר.

"אין תקופה", המשיך רבין, "שבה נדרש יותר שינוי גישות במוסכמות מאשר בתקופתנו, בתוקף נסיבות חיצוניות ופנימיות". הוא עמד על ההכרח להנהיג שכר הוגן על פי התפוקה במגזר הכלכלי, מבלי להיות קשורים ל"הסכמי עבודה מטומטמים, שהם ירושה של 30 שנה, ושגם למפלגתי יש חלק בזה".

לדבריו, יש להוציא את המונופול מהחברות הממשלתיות ולהמשיך בהפרטה, גם אם הדבר יהיה כרוך בפיטורי עובדים. לדבריו, פיטורי 16 אלף עובדים בתעשיות הבטחוניות שיפר את יעילותן. "היום יש שוק לתעשיות הביטחון דווקא בתחומים יותר מתקדמים. העולם מחפש שיפוץ מערכות ישנות, ואנו מומחים לכך. מסין ומכל מקום בעולם פונים אלינו, ואם נהיה יותר יעילים, נגביר את התפוקה", אמר.

רבין טען, כי תוספות השכר גרמו לאינפלציה.

כן אמר, שיש להילחם באבטלה וליצור מקומות עבודה, גם אם השכר יהיה יותר נמוך, במקום לשלם דמי אבטלה. אין צורך להביא 100 אלף עובדים זרים ו־40 אלף פלסטינים. לדבריו, ישראלים יכולים לתפוס את מקומם.

ביחס לסיוע מארה"ב אמר רבין, כי תהיה לנו התמודדות קשה לא על הסיוע הבטחוני אלא על הסיוע האזרחי, ולא נוכל להגיע לרווחה על חשבון משלם המיסים האמריקאי.

בתחילת דבריו ייחד ראש הממשלה דברים לכ"ט בנובמבר, וציין כי באותה תקופה קיבל דוד בן גוריון את ההכרעה החשובה ביותר במאה הנוכחית, כאשר הציב כיעד הקמת מדינה יהודית לאלתר, "ולא חשוב מה יהיו גבולותיה".

הנחה את המסיבה ד"ר יורם פרי, יו"ר ועדת העורכים.

ראש הממשלה יצחק רבין בוועדת העורכים, שלשום, עם יו"ר הוועדה ועורך "דבר" ד"ר יורם פרי (צילום: גדעון מרקוביץ/ י.פ.ס.א)

רוצחה של ליאת גבאי נכנס לארץ במונית ישראלית

(ע).- המחבל זהב אלדום מקבטיה, שרצח את ליאת גבאי (19) בעפולה, הצליח לעקוף בדרכו את מחסומי צה"ל ונכנס לישראל במונית ישראלית, ככל הנראה מאיזור נצרת, וכך הגיע לעפולה. כך אמר שלשום סגן מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, תת־ניצב רמי רהב.

תנ"צ רהב אמר, כי המשטרה הפיקה את הלקחים מנסיבות החדירה מאיזור השטחים לישראל עוד לפני אירוע הדמים האחרון בעפולה. הסתננות המחבל שרצח את החיילת בעפולה אינה מהווה חידוש לגבי המשטרה, שכן "יש עשרות דרכים עוקפות שלא צה"ל ולא המשטרה ערוכים לחסום אותן".

סגן מפקד המחוז אמר, כי צריך להחליט על אחת משתי הדרכים: או שמגדרים את הגדה ויוצרים מעברים מבוקרים, כפי שקיים ברצועת עזה, או שמקצים כוח אדם ואמצעים כדי לחסום את המעברים על ידי הצבת מכשולי־קרקע שימנעו תנועת רכב ותנועה אחרת בקו התפר.

ח"כ רענן כהן: על חברי העבודה לרסן עצמם – אחרת תאבד המפלגה את השלטון

ח"כ אלי גולדשמידט מציע: לקיים גיבוש לכל חברי העבודה בכנסת בסוף שבוע

מאת אמיר נוימן

חבר הכנסת רענן כהן קורא לשרי הממשלה ולחברי סיעתו בכנסת לרסן עצמם, לתקן את הקלקולים ולהפנות את מרצם לפעולות משרדיהם בטרם תאבד העבודה את השלטון.

לדבריו, אסור למפלגת העבודה לחזור על שגיאות הליכוד, שבאו לידי ביטוי בדיבוריות בין השרים ובפלגנות שגרמה לכך שהליכוד איבד את השלטון.

"הישגי הממשלה", אומר כהן, "בתחומי החוץ, החברה והכלכלה, הם רבים, ועשייה זאת חייבת לשמש בסיס לשיתוף פעולה בין כל השרים. קלקולים ויריבויות עלולים להוריד לטמיון את כל ההישגים. אם לא נתעשת וניישר ההדורים, התוצאה תהיה אובדן השלטון".

חבר הכנסת אלי גולדשמידט פנה בסוף השבוע ליו"ר סיעת העבודה בכנסת, אלי דיין, ולשר האוצר, בייגה שוחט, בהצעה לקיים סוף שבוע ארוך של גיבוש לכל חברי הסיעה בכנסת, ובכללם השרים.

גולדשמידט מציע לעשות חשבון נפש נוקב באשר להמשך דרכה של מפלגת העבודה בשנתיים שנותרו עד תום הקדנציה הנוכחית של הכנסת ה־13.

על פי ההצעה, במסגרת זאת יוכלו השרים וחברי הכנסת להעלות את כל טענותיהם, מבלי לקרוץ לעבר כותרות העיתונים. לדבריו, משולה סיעת העבודה בימים אלה ליחידה צבאית הסובלת ממורל ירוד, אף על פי שהישגיה אינם מצדיקים תחושה כזאת.

"ללא התעשתות מיידית וחזרה למסלול עבודה נורמלי, ייאבד הציבור את אמונו במפלגת העבודה, יהיו הישגיה אשר יהיו", מזהיר גולדשמידט.

הוא ציין, ש"אם חברי הכנסת בימי נתניהו והוד לוי יכולים להתגבר על המשקעים הקשים ביניהם, ברגע שהריחו את חולשת מפלגת העבודה, שומה עלינו להפסיק את תהליך הגשת השלטון על מגש של כסף לידי הליכוד".

זעם בתק"ם על התקפת רבין על התנועה; דרישות לתגובה חריפה

מאת שמעון וייס

דבריו של ראש הממשלה ויו"ר מפלגת העבודה, יצחק רבין, במרכז המפלגה ביום חמישי בנושא התק"ם, עוררו בסוף השבוע תגובות קשות בקרב פעילים וחברים בקיבוצים.

כמה מהפעילים המרכזיים דרשו מצמרת התנועה להגיב בחריפות על דברי רבין ולשמור על כבודו ומעמדו של התק"ם כמחנה המוביל במפלגת העבודה. הבוקר ייערכו בבית התק"ם התייעצויות כיצד להגיב על דברי רבין והאם לדרוש פגישת הבהרה עימו.

מזכיר התק"ם, אריק רייכמן, אמר אמש כי חגי מירום, שאליו כוונו בעקיפין דבריו של רבין, נבחר בפריימריס בתק"ם וכי שום מימסד או קבוצת חברים לא החליטה את מי לשלוח מהתק"ם לכנסת וציבור הבוחרים בתק"ם בחר "בשליחו" על פי מעשיהם והתנהגותם. "חגי לא שאל אותנו אם כעת הוא צריך להשמיע דברי ביקורת על משרד ראש הממשלה", אמר רייכמן, "אילו היה מתייעץ איתי, הייתי מציע לו להימנע מכך, כי עכשיו צריכים התק"ם ורבין להתמקד בנושאים חשובים יותר ולא להתמקד במריבות פנימיות".

עם זאת אמר רייכמן, כי זכותו של מירום לחשוב אחרת וכי הוא מעריך את תיפקודו של מירום בכנסת. "אני לא רואה את תפקידי כשוטר של חגי מירום", אמר רייכמן, והוסיף בתשובה לשאלה, כי הוא מקווה שהנושא יירד מסדר היום וכל הצדדים יתעסקו בדברים החשובים באמת.

יו"ר הוועדה הפוליטית בתק"ם, יגאל צהור, היה תקיף הרבה יותר בתגובתו ואמר כי אחרי התקפה כזו של רבין אין להישאר מהצד והתק"ם לא יוכל להרשות לעצמו להמשיך וקבל הבטות מבלי להגיב. "אני לא יודע אם אנחנו, בעיני רבין, פגם של התעשייה הצבאית, אבל יש דברים שהדעת לא סובלת, ועד יום חמישי בבחירויות התק"ם היתה התנועה הכי נאמנה לדרכה של מפלגת העבודה והביאה יותר מכל גוף מפלגתי אחר לבחירתו של רבין כראש הממשלה. לא ייתכן שנותקף כל פעם כאילו שעבר זמננו ואנחנו לא קיימים יותר. אני מעריך שלקראת הבחירות שוב ייזכרו בנו ובאלפי המתפקדים שלנו וירצו את עזרתנו", אמר צהור.

הוא הוסיף, כי מבדיקה שנערכה באחרונה עולה, כי כתשעים אחוז ממתפקדי התק"ם למפלגת העבודה חידשו את חברותם, בעוד שהממוצע המפלגתי במחוזות האחרים מגיע לפחות מארבעים אחוז.

"לכל זה יש מחיר, ואם דוחקים אותנו לפינה שלא יתפלאו אם נחליט לפעול רק לפי מה שטוב לתק"ם ולא למפלגה", אמר צהור. "העמידה בפנינו אתגר ואנחנו צריכים לראות מה טוב לנו ולהמשך קיומנו", אמר. הוא ציין עוד, כי במרוצת השבת קיבל עשרות טלפונים מפעילים וחברים בתק"ם, שקראו לו לפעול לתגובה חריפה של התק"ם על דברי רבין.

גם ח"כ מירום, שהעימות שלו עם מנכ"ל משרד רה"מ שמעון שבס עמד מאחורי התקפתו של רבין על התק"ם, אמר כי במשך השבת קיבל טלפונים רבים מפעילים וחברים במפלגה שחיזקו את ידיו והביעו הסתייגות מהתקפתו של רבין.

הפת"ח והחמאס יקימו ועדת חקירה לבדיקת ההתנגשויות בעזה

(עיד"א.אפ.פ). – ארגון הפת"ח ותנועת החמאס הגיעו להסכמה על הקמת ועדה שתחקור את אירועי הדמים שהיו ב־18 בנובמבר בעזה, בהם נהרגו 13 בני אדם – כך אמר דוברו של ערפאת, נביל אבו רודיינה.

הוא הוסיף כי ההסכם גובש בלילה שבין יום חמישי ליום שישי, בפגישה בין ערפאת לבין מחמוד זאהר, אחד ממנהיגי חמאס.

על פי ההסכם, תוקם ועדה בראשותו של ג'מאל צוראני, חבר בוועד הפועל של אש"ף, בה יכהנו עוד שמונה אנשים: שלושה מחברי הפת"ח ושלושה של החמאס, וכן שני ערבים ישראלים – אחמד טיבי, יועצו המדיני של ערפאת, והשייח' עבדאללה נימר דרוויש, מנהיג התנועה האיסלאמית.

סגן ראש עיריית חיפה מהליכוד מסרב לפנות את מקומו על־פי הסכם רוטציה

מאת אורי שורן

משבר בסניף הליכוד בחיפה. סגן ראש העירייה, עמרם אדרי, מסרב למסור את תפקידו בעירייה ביוני לחברו לסיעה רמי לוי, בטענה שהתניית הרוטציה במתן כסף אסורה על פי דין.

בתגובה הודיע לוי, כי יפרה צ'ק על 90 אלף ש"ח שקיבל מאדרי כערבות לביצוע הרוטציה ביוניזם.

עם היוודע תוצאות הבחירות לעיריית חיפה בנובמבר אשתקד, חתמו אדרי ולוי על הסכם רוטציה, לפיו יכהן אדרי ראשון כסגן ראש עירייה, ולאחר שנה וחצי יחליף לוי.

כדי לערוב לכיבוד ההסכם, כתב אדרי, אך לא שיגר, מכתבי התפטרות מתפקידו כסגן ראש העירייה ומחברותו במועצת העיר. המכתבים מוענו לראש העירייה עמרם מצנע וללוי. אדרי הצהיר בהסכם, שהתחייבותו להתפטר ניתנה מרצונו המלא, והיא אינה ניתנת לביטול.

לפני מספר ימים קיבל רמי לוי, מנהל שירות התעסוקה בנתניה, מכתב מפרקליטו של אדרי, בו הוא מודיע לו שההסכם ההתחייבות הכספית בטלים, משום שהם פסולים מעצם יסודם. לכן, הודיע אדרי, הוא לא יפנה ביוני את מקומו כסגנו של מצנע.

במקביל פנה אדרי, באמצעות בא כוחו עו"ד איתן לפידות, לבית משפט השלום בחיפה, כדי שיפסוק לטובתו. הוא טען, שרמי לוי הפעיל נגדו איומים ולחצים, אשר בגללם חתם עמו על ההסכם. אדרי הסתמך על פסיקת בית המשפט העליון בעניין אחר, לפיה מתן טובה כספית בתחום היחסים הפוליטיים, כגורם לקבלת שלטון או נתינתו, הינו פגום ופסול, וכי אין רוכשים שלטון במתן טובות הנאה, או הבטחתן באילוצים חומריים.

רמי לוי טרם מסר את גרסתו לבית המשפט, אך בתגובה ל"דבר" אמר: "בגלל אי עמידה בהסכמים ובהתחייבויות הליכוד הפסיד את הבחירות. הסכם הרוטציה נעשה על ידי חמשת חברי סיעת המפלגה במועצת העירייה, והם חתומים עליו. אם אדרי לא יקיים את חלקו בהסכם, ייגרמו לי נזקים כספיים כבדים, ותרומתי הציבורית והאישית תיפגע. אדרוש מבית הדין של הליכוד להוציא את האיש הזה מהמפלגה. הליכוד לא יכול להרשות לעצמו להעמיד לתפקידים בכירים אנשים שמפרים הסכמים חתומים. אי עמידה בהסכם הנוכחי תפגע קשות בליכוד ברמה המקומית, ותהיה בעלת השלכה רעה בבחירות לכנסת".

התעשייה האווירית משקיעה חצי מיליארד בפיתוח ה"לביא הסיני"

מאת אריה אודד

התעשייה האווירית משקיעה חצי מיליארד דולר בפיתוח "הלביא הסיני", שאמור לבצע את טיסת הבכורה בראשית 96', מודיע שבועון התעופה הבריטי "פלייט". לא נמסר מה עמדת האמריקאים, שמימנו את "הלביא" עלידי התעשייה האווירית כקבלן ראשי בארץ ובארה"ב.

הפרויקט, הקרוי בפי הסינים "XJ10", מבוסס על מערכות ה"לביא", אך הקווים החיצוניים עוצבו בידי הסינים, והם שונים מקווי ה"לביא". דגם האב נבנה במפעלי "צ'נגדו". התעשייה האווירית השתתפה בפיתוח "הלביא הסיני" ומשתתפת כעת בהרכבת דגם־האב.

השקעת התעשייה האווירית נובעת מסיוע בפיתוח המטוס ומהספקת מערכות לייצורו. לא נמסר איזה מנוע יותקן ב"לביא הסיני". ב"לביא" המקורי עמדו להתקין מנוע שפיתוחו לשם כך חברת "פרט אנד ויטני" האמריקאית.

ממש כמו ה"לביא" הישראלי, אמור "הלביא הסיני" להיות מטוס רב־משימתי בעל יכולת טובה במיוחד להגיש סיוע קרוב לכוחות היבשה. גם ל"לביא הסיני" תהיה חותמת מכ"ם קטנה ביותר, למרות שאין הוא חמקן ממש. כל המערכות האלקטרוניות ישולבו במחשב מרכזי אחד, שיוכל גם לתאם ביניהן.

בכפוף למנוע שייבחר, עשוי המטוס להיות בעל כושר תמרון מעולה. הוא יצויד בתצוגת קסדה. מומחים מערביים אמרו בזמנו, שה"לביא" כלל מערכות יותר מתקדמות מה"יורופייטר" הרב־לאומי ומה"רפאל" הצרפתי.

בינתיים נפתח מו"מ בין התעשייה האווירית והנגריה על שימוש בלוויין התקשורת "עמוס", שישוגר לחלל בשנה הבאה. הנגריה מנסה לפתח כעת לוויין תקשורת, המחקר ופיתוח לצורך זה יארכו שנים אחדות.

"עמוס" ישוגר לחלל באמצעות המשגר הצרפתי "עמוס", שיתרונות בכך שהלקוח משלם רק בעד חלקו שלו בשיגור ולא בעד השיגור כולו. אולם כאשר נגשט הלוויין על־ידי המשגר, עליו לתמרן בכוחות עצמו למקום שיועד לו, בשמי ניגריה, בגובה 36 אלף קילומטר. המשגר הרוסי מביא את הלוויין למיקומו המדוייק. לכן יש פוטנציאל ניכר לשיתוף פעולה עם רוסיה בנושא לוויינים ומשגרים.

בסוף חודש מרץ ישוגר לחלל לוויין ניסוי של הטכניון, "גורווין 1". הוא אמור להיכנס למסלול במרחק 700 קילומטר מכדור הארץ. ה"גורווין 1" יצטרף לשני לוויינים רוסיים.

יהיה זה שיגור בכורה באמצעות המשגר הרוסי החדש "סטארט", המבוסס על טיל הקרקע־קרקע הרוסי "סס 20". השיגור מתוכנן ל־28 במרץ מאתר פלסטסק.

שיתוף הפעולה בין הטכניון ומכון המדעים הרוסי נמשך מאז ימי שלטונו של מיכאיל גורבצ'וב. בטכניון מרכז את הפרויקט פרופ' גיורא שביב. משלחות מדעיות בראשותו של שביב ביקרו פעמים רבות באקדמיה הרוסית, ואילו משלחות בהשתתפותם של בכירי המדענים הרוסים ביקרו פעמים רבות בארץ. לרוסים דרוש סיוע הטכניון בתחום עיבוד הנתונים ורבים, שהם עצמם אינם מסוגלים להתמודד איתם בשל פיגורה של רוסיה בתחום האלקטרוניקה בכלל והמחשבים בפרט.

רמון: אם חוק הבריאות לא יעבור – כל קופות החולים יתמוטטו

לדבריו, הושלם תהליך נפרדת המערכת הפוליטית ממערכת הבריאות: "הוועד המפקח של קופ"ח, שהיה ועד מפלגתי, יחלוף מהעולם"

מאת אורי שורן

יו"ר ההסתדרות חיים רמון הזהיר שלשום, שאם חוק ביטוח בריאות ממלכתי לא ייכנס לתוקפו כמתוכנן בתחילת ינואר, תקרוס קופת חולים הכללית, ובעקבותיה יקרסו גם שאר הקופות.

בדברו במועדון העסקי של חיפה והצפון, אמר רמון כי ללא החוק הזה אי אפשר יהיה לדבר על מערכת בריאות ציבורית בישראל. לדבריו, החוק מעביר למערכת הבריאות כמיליארד שקלים, ורוב הסכום מגיע לקופת חולים הכללית. ללא הכסף הזה, הקופה תצבור ב־95' גרעון של בין 2 ל־2.5 מיליארד שקלים.

"השלמנו את התהליך של הפרדת המערכת הפוליטית ממערכת הבריאות", אמר רמון. "קבענו שהוועד המפקח של הקופה, שהיה ועד מפלגתי, יחלוף מהעולם, והוקמה מועצת קופת חולים, ובה 51 חברים, כאשר שני שלישים מהם ייקבעו על ידי ועדה ציבורית בלתי תלויה בראשות שופט, והשאר ימונה על ידי ההסתדרות. כך שכבר בשלב הביניים תהיה ההסתדרות במיעוט, ובבחירות הבאות שיהיו בקופת חולים ישתתפו רק חברי הקופה, והן יהיו מנותקות מהבחירות להסתדרות".

בקשר לקרנות הפנסיה הדגיש רמון, שבשלב מסוים הן לא יעמדו בהתחייבויותיהן לעמיתיהן. לדבריו, ההסתדרות מנהלת מו"מ עם משרד האוצר, כשהדרישה הבסיסית והעקרונית היא שהאוצר יקבל אחריות על זכויות העמיתים. לדברי רמון, ב־94' קיצצה ההסתדרות 20 מיליון שקלים מתקציב הקרנות למימון ההוצאות, ובשנה הבאה היא תקצץ בין 40 ל־50 מיליון שקלים למימון ההוצאות האלו, מכלל כ־220 מיליון שקלים תקציב כל הקרנות.

רמון ציין שמשרד האוצר אמור להגיש להסתדרות את תביעותיו הנגדיות, וכשאלו יאומצו, יושג הקץ לאחד הנושאים הבעייתיים ביותר שמעיק על ההסתדרות.

יו"ר ההסתדרות חזר ותקף את העובדה שרק 20 אחוז מכוח האדם במועצות הפועלים ברחבי הארץ עסקו בתפקידה העיקרי של ההסתדרות, כלומר האיגוד המקצועי. "יכול להיות שזו היתה הסתדרות כללית, אך לא של העובדים", אמר רמון, "פה אני רואה את האסון הגדול ביותר שקרה בהסתדרות, שהביא להתנתקותה מציבור העובדים".

לדבריו, בשנה הבאה יועלה אחוז העוסקים באיגוד המקצועי ל־30, כאשר היעד עד סוף הקדנציה הנוכחית להגיע לכ־50 אחוז. במקביל ייערך שינוי מבני של המערכת ההסתדרותית: מספר מועצות הפועלים המקומיות יקטן מ־44 ל־16 עד 20, כאשר לכל אחת יהיה מעמד עצמאי.

בדברו על ההסכם הקיבוצי של החוזה האישי, אמר רמון כי ההסכם הקיבוצי הוא היסוד של יחסי העבודה במשק, אך הוא לא שולל קיומו של חוזה אישי, הדיוני לדבריו להפעלת עסק כלכלי או מוסד – בתנאי שיוגבל לאחוז קטן מהעובדים, בתפקידים ייחודיים, ויחולו עליו עם ההנהלה בצורה מסודרת כחלק מההסכם הקיבוצי. לדבריו, בקדנציה הקודמת העסקו בהסתדרות כ־50 עובדים בחוזים אישיים, שקראו להם בשמות אחרים.

יו"ר ההסתדרות מציע, שבמסגרת ההסכם הקיבוצי ניתן יהיה לתגמל את שכרם של עובדים מצטיינים ובעלי מוטיבציה רבה. "בהסכם הקיבוצי אין כל מוטיבציה להצטיין בעבודה", אמר, והציע שכ־90 אחוזים משכר העובדים יהיה שווה במגזרים השונים, ואילו 10 האחוזים הנוספים יהיו גמישים, ותינתן יהיה לתגמל בהם את המצטיינים בעבודה.

סלילת המעבר היבשתי בין עקבה לאילת תתחיל בפברואר 1995

(עיתים). – העיתון הירדני "אלאסואק" מוסר כי סלילת המעבר היבשתי שיקשר בין עקבה לאילת, ואחר כך גם את מצרים, תתחיל ככל הנראה במהלך פברואר 1995. צפוי שתכנון המעבר ייסתיים עד סוף דצמבר.

פרויקט המעבר היבשתי בין ירדן למצרים דרך אילת נעשה במסגרת תוכניות לפיתוח מנגנון שלום של תחבורה, בכלל זה הפעלת רכבות ממצרים לישראל, ירדן ולבנון ועד סוריה.

אש מרגמות נורתה לעבר מוצב צד"ל באזור הביטחון

(עי"א.אפ.פ). – פגזי מרגמה נורו שלשום לעבר מוצב צד"ל באזור הביטחון בדרום לבנון, אך לא היו נפגעים – על כך מסרו מקורות בצד"ל. בעקבות הירי הגיבו תותחי צה"ל יערי מחבלים באזורי סלוקי, מול המוצב של צד"ל, בגבול הגזרה המערבית. משטרת לבנון אישרה את הידיעה על ההפגזה הישראלית וציינה כי לא היו נפגעים.

נעצר "מוגבל כניסה" לישראל שנידון בעבר ל־2 מאסרי עולם ועוד 40 שנה

מאת יצחק מרידור

אדם שנידון בעבר לשני מאסרי עולם ועוד 40 שנה על רצח משתפי פעולה, והוא בבחינת "מוגבל כניסה" לישראל, נעצר ביום שישי על ידי סיור משטרתי של תחנת עירון. חברו הצליח להימלט תוך כדי מרדף המשטרה אחרי האדם שנלכד.

הדבר אירע ביום שישי סמוך לחצות, כאשר הסיור משטרתי הבחין בשני חשודים הולכים בגשם. השוטרים עצרו את השניים וביקשו מהם להזדהות. אחד החשודים מסר לאנשי סיור את תעודת הזהות שלו ואילו האחר טען שאין ברשותו תעודה מזהה, וכשהתקרב אליו השוטר החל לברוח. שני השוטרים ולקו אחריו כ־500 מטר, בגשם שוטף ובחשיכה מוחלטת, והצליחו להדביק את הבורח ולעצור אותו. בדרך הזרה סרקו השוטרים את ציד הבריחה ומצאו אקדח טעון ותעודת זהות שהתברר אחר כך שהיא נגנבה מישראלי, לפני שנתיים.

השוטר הראשון ניצל את העובדה ששני השוטרים היו במרדף אחרי הבורח וברח מהמקום. החשוד שנעצר הובא לתחנת המשטרה ושם ניסה תחילה להטעות את השוטרים בדבר זהותו, אך רכז החקירות בתחנת עירון זיהה את העציר כתושב הכפר סילת אל חרתיה שבשומרון. האיש שוחרר לאחר הסכם האוטונומיה, בתנאי שלא ייצא מהעיר יריחו.

החשוד אינו משתף פעולה עם חוקריו והוא הועבר להמשך החקירה למחלק החקירה של משטרת מרחב העמקים.

השר לעניינים מוניציפליים בקטאר למשלחת ערביי ישראל: נבדוק אפשרות לערים־תאומות

מאת מוחמד חלילייה

השר לעניינים מוניציפליים וחקלאות של קטאר, השייח' חמאד בן חליפא אל־טאני, הודיע אתמול לחברי המשלחת של ראשי הרשויות הערביות המבקרים בקטאר שהוא מוכן לעניין את ראשי הערים והמועצות המקומיות בקטאר לכרות בריות־תאומות עם העיריות והמועצות המקומיות הערביות בישראל. השר אמר שהוא מקווה כי באמצעות העיריות והמועצות המקומיות הערביות יגיעו להסדר של הקמת מפעלים כלכליים משותפים, ובכך תסייע ארצו בפיתוח הכלכלה והרווחה החברתית של ערביי ישראל.

"אתם חלק מהאומה הערבית ואנחנו חייבים לכם, ואני מאוד שמח שאתם מבקרים בקטאר ומקווה שהביקור שלכם בקטאר יהיה צעד ראשון לפתיחת השערים של מדינות ערב בפניכם. אתם ערביי ישראל, שהייתם מנותקים מהאומה הערבית כ־50 שנה ללא כל סיבה" – אמר אל־טאני שהיה השר הראשון שקיבל את משלחת ערביי ישראל שהגיעה לקטאר ביום שישי אחר הצהריים, כאורחת רשמית של משרד החוץ.

במשלחת, המונה עשרה חברים, ראשי מועצות, אקדמאים, אנשי עסקים ועיתונאים. זוהי המשלחת הערבית הישראלית הראשונה המבקרת בקטאר ובארצות המפרץ הערבי. חברי המשלחת נתקבלו בשדה התעופה של קטאר על ידי נציגים רשמיים של משרד החוץ. הם נסעו בשיירה כשלפניהם ומאחוריהם אנשי משטרה שפינו את הכבישים עד בית המלון "שרתון קטאר", שם מתאכסנת המשלחת. כל אחד מחבריה הוסע ברכב שרד רשמי עם מלווה שמטפל בענייניו האישיים.

היום תתקבל המשלחת על ידי שר החוץ של קטאר, חמאד בן קאסם אל־טאני. אתמול בערב נפגשה עם שגריר הרשות הפלסטינית בקטאר, וחברי השגרירות הודיעו שיסייעו למשלחת בארגון פגישותיה הרשמיות. לכתב "דבר" נודע שבמשרד החוץ של קטאר מנסים להפגיש את חברי המשלחת עם הנסיך של קטאר, השייח' חמאד אל־טאני.

הצעה לסדר בבית הנבחרים של ההסתדרות:

"ההסכם בין הממשלה לבין קופת־החולים הכללית יגרום לגידול במספר העניים"

מאת אפרים דוידי

"ההסכם בין ממשלת ישראל לבין קופת החולים הכללית יגרום לגידול במספר העניים במדינת ישראל". כך סבור איש בית הנבחרים של ההסתדרות מטעם סיעת רם, הנרי אלקסלסי, שהוא גם יו"ר האגף החברתי במפ"ם. אלקסלסי פנה במברק דחוף לח"כ רן כהן, יו"ר בית הנבחרים, בו הוא דורש דיון בהצעה לסדר בנושא ההסכם בין קופת חולים לממשלה.

במכתבו כותב אלקסלסי: "הסכם ההבראה שנחתם בין קופת חולים לממשלה עלול להביא אוכלוסייה של מאות אלפי אנשים למצב קשה וחמור יותר מכפי שהוא כיום. לקשישים, למעוטי ההכנסה ולרבים מהמגזר הערבי, אשר חיים מתחת לקו העוני, התשלום עבור ביקור אצל רופא, עבור תרופות ועבור הוצאות הנסיעה, יקשה עליהם מאוד לצאת בעתיד מנתוני הביטוח הלאומי על קו העוני". זאת, כי בהסכם נקבע כי ביקור אצל רופא יעלה 10 ש"ח וגם מנת התרופות תעלה בצורה ניכרת.

יו"ר האגף החברתי במפ"ם קרא אמש להנהגת ההסתדרות ולחברי בית הנבחרים "לדחות את ההסכם הזה ולהביאו לדיון מחודש בבית הנבחרים". כמו כן פנה אלקסלסי להסתדרות הגמלאים לפתוח במאבק ציבורי בנושא.

שחל: התוכניות לכריית מנהרת הדלק מתחת לכרמל יושלמו עד סוף השנה

מאת אורי שרון

עד סוף השנה תשלים חברת "שירותי נפט" את התוכניות ואת קבלת האישורים לכריית המנהרה מתחת לכרמל, בה יעבור צינור הדלק מבתי הזיקוק בחיפה למרכז הארץ.

במנהרה ניתן יהיה להניח חמישה צינורות לתשתית נוספת, כמו תקשורת וביוב. כרייתה תימשך שנתיים.

כך הודיע שלשום שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, במסיבת עיתונאים בה השתתפו אנשי הנהלת בתי הזיקוק וחברת שירותי נפט, המפעילה את הצינור הדולף בחיפה.

החלופה האחרת, הנחת צינור לאורך האר"י מילק, ירדה מהפרק.

שלשום נתגלתה עוד דליפה בצינור הדלק העירוני בשכונת נוה שאנן, סמוך לרחוב הגליל, במהלך בדיקות שערכו משרדי איכות הסביבה, האנרגיה והתשתית. במסגרת הבדיקות מוזרמים מים בצינור, בלחץ כפול מלחץ הדלק הרגיל.

הזרמת תזקיקי הנפט בצינור הופסקה עם גילוי הדליפה לפני 11 יום.

מנכ"ל בתי הזיקוק, משה בר־אילן, אמר שעד כה לא נגרם נזק כלכלי בגלל הפסקת הזרמת הדלק בצינור, משום שקיים צינור נוסף, שהספקו פי שלושה מהצינור העירוני. עם זאת, אם ההפסקה תארך, יהיה צורך להעביר דלק במיכליות בכביש חיפה־תל אביב. מנכ"ל "שירותי נפט", אבי רותן, אמר שמדובר בתוספת של יותר מ־100 מיכליות ליממה, על כל המשתמע מכך בנושא בטיחות בדרכים.

שחל הציע לשר התחבורה לאסור על מיכליות לנוע בכבישי ישראל בשעות העומס, ולאפשר להן להוביל דלקים רק בלילה.

תוואי המנהרה הוא בציר תחנת השאיבה בחיפה, רחוב שנקר, והכניסה לכרמל צפונית [illegible] הכרמל. שם יתחבר הצינור לקו הקיים המשך דרומה. אורך התוואי תשעה ק"מ, כאשר שמונה מהם יהיו בעומק ההר. רוחב המנהרה ארבעה מטרים, גובהה 4.5 מטרים. היא תהיה במפלס אחד. עלות הפרוייקט כ־16 מיליון דולר.

השר שחל גילה, שכבר יותר משנה מתנהל ויכוח בינו לבין שר האוצר, ואשר הגיע לראש הממשלה. נושאו: דרישת שחל שחברת "קו צינור אילת־אשקלון" תועבר מאחריות משרד האוצר לאחריות משרדו. כידוע, צינור דלק נוסף עובר בעיר התחתית של חיפה, השייך לחברת קצא"א.

"ההפרדה", אמר שחל, "מונעת תיכנון משולב של צנרת שמובילה דלקים. בעיית התיאום בין שני המשרדים מחמירה עם הזמן. כאשר הוחלו הדיונים על בעיית הצנרת במפרץ חיפה, התברר שאין בידי אף גורם מיפוי של הצינורות, וכך המצב גם בשאר המדינה. התברר, שבמקרים לא מעטים, הצינור מונח במרחק רב מהתיכנון המקורי שלו, מטעמי נוחות של קבלנים, ואיש לא פיקח על כך".

לדברי השר שחל, אין כיום אף גורם מרכזי אחד במדינה, שיכול לתת תמונה על צנרת התשתית במדינת ישראל. לכן הוחלט במשרד האנרגיה והתשתית להמליץ על חקיקת חוק, שיחייב כל מטמין צינור באדמה לקבל נתונים ממרכז מידע ארצי. כל שינוי בצינור או הזזתו ממקומו, יחייבו קבלת היתר על פי דין.

החוק יחייב בעל צינור לתחזק על פי סטנדרטים בתקנים בינלאומיים, שיקבעו אנשי בטיחות. במסגרת זו ייערך תחילה נסיון, שבו "שירותי נפט" והמכון הגיאולוגי יכינו מפת תשתית של כל המדינה, שתימסר לכל גוף שיבקש לתכנן ולבנות בתים וכדומה.

עוד אמר שחל, שהוא הציע להעתיק את מסופי חברות הדלק פז, סונול ודלק מאזור "שמן" בחיפה הרחק מהמפעלים, למסוף מרכזי אחד בצפון הארץ. בכך תשתחרר קרקע סמוך לנמל, לטובת שינוע מכולות שיגיעו מירדן. חברות הדלק הודיעו שהן מוכנות לשקול אפשרות זאת.

ביום ששי התברר גם, כי דלק רב נשפך לנחל הקישון. עתה בודקים אם מקור הזיהום הנוסף הוא באוניות, או באחד המפעלים.

מת הילד דוד אשוש שנפגע בדליקה כתוצאה מהתלקחות תנור

מאת אורי שרון

דוד אשוש בן ה־[illegible], שהיה מאושפז במצב קשה ביחידה לטיפול נמרץ ילדים ברמב"ם לאחר שנפגע בדליקה שפרצה בבית משפחתו בירושלים, מת אתמול. אחיינו, אור כהן, בן 10 חודשים, שוחרר בסוף השבוע מבית החולים רמב"ם לאחר שחלה הטבה ניכרת במצבו.

השריפה פרצה בבית משפחת כהן ביום שלישי שעבר כתוצאה מהתלקחות תנור חימום. הילדים נפגעו משאיפת גז שנפלט מהבעירה. הם טופלו תחילה על ידי צוות מד"א והובהלו לבית החולים הדסה עין כרם. אולם כשהובהר שיש צורך בטיפול בתא לחץ, הוזעק מסוק שהטיסם לרמב"ם. בגלל מצבו הבלתי יציב והקשה מאוד של דוד אשוש, הוחלט שהוא לא יטופל באותו שלב בתא הלחץ, ורק התינוק טופל בו.

העצירים בבית המעצר קישון ישנים בצפיפות ובקור וסובלים מכינים וקרציות

"אנחנו פוחדים להידבק באיידס כתוצאה מהעקיצות" – אמרו לשר המשטרה שסייר שם שלשום; שחל: 100 אסירים שפוטים יועברו למתקני שב"ס

מאת אורי שרון

עצירים ואסירים בבית המעצר המשטרתי קישון חוששים שיידבקו באיידס שיועבר על ידי כינים וקרציות שיעקצו אותם כמו שעקצו את חבריהם. הם קבלו על כך באוזני שר המשטרה, משה שחל, שסייר שלשום במקום.

השר הודיע כי 100 אסירים שפוטים מכלל 350 השוהים בבית המעצר המשטרתי קישון יועברו למתקני כליאה של שירות בתי הסוהר כדי להקל על מצוקת האכלוס במקום. אל השר נלוו, בין השאר, נציב שב"ס, רב־גונדר אריה ביבי, ראש המטה של שחל, ניצב ישראל סדן, מ"מ מפקד המחוז הצפוני, תנ"ץ רמי רהב ומפקד המתקן, סנ"ץ לוי שרגא.

הפמליה נחשפה למצב הקשה שבו שרויים השפוטים והעצורים: חלקם ישן על מזרון גומי דק המונח על הרצפה הקרה ובתנאי צפיפות ותברואה קשים. העצורים קבלו על עקיצות כינים וקרציות, שכינויין "בקבקים", ועל מכת מקקים ועכברים. כמה עצורים הפשילו את חולצתם והציגו עקיצות וחבורות. "אנחנו מתגרדים כל הלילה. מדוע אי אפשר לרסס את התאים?" – שאלו.

השר שחל אמר ששב"ס שוקד בימים אלה על שיפור תנאי ההיגיינה בבתי המעצר המשטרתיים ובבתי הכלא. לשם כך בדעתו לפרסם תקנה מחייבת לאספקת ציוד היגייני לעצורים שתעוגן בחוק קבוע של נייר טואלט וסבון. עוד אמר השר שכיום שוקדים על תוכנית לספק לעצורים ציפות וסדינים מנייר לשימוש חד־פעמי.

שר המשטרה נשאל על כוונתו להמליץ לחנון 1000 אסירים כדי להקל על הצפיפות בבתי הכלא. הוא הבהיר שלא מדובר בחנינה, אלא ב"גלגול רעיוני" כלשונו להמיר במאסר על תנאי לשלוש שנים את עונשי המאסר של אלה שנדונו לעד חמש שנות מאסר וזו להם הסתבכותם הראשונה בפלילים. אך לא בעבירות של סחר בסמים ואונס.

השר מתח ביקורת על ראשי רשויות מקומיות בישראל, המסרבים להתיר בניית בתי כלא בתחום שיפוטן. הוא תלה בהם את האשמה לצפיפות הקיימת כיום במתקני הכליאה השונים בישראל. לדבריו, משרד האוצר הקצה 300 מיליון ש"ח לבניית בתי כלא, אך בגלל אותו סירוב לא ניתן לבנותם. השר הסכים שהצפיפות במתקני הכליאה בישראל היא בלתי נסבלת.

שחל אמר עוד שיש להפריד את שיכונם של עצורים בוגרים לבין שיכונם של קטינים ונשים. הוא הורה לאנשי משרדו לגבש תוכנית לבניית אגף מיוחד בקישון שיועד לקטינים ולנשים בלבד.

נערות הליווי לא הבינו את חוקר המשטרה – ושוחררו בערבות

מאת אורי שרון

חוקר משטרה בחיפה, שחקר ברוסית שלוש נערות ליווי מחבר העמים, וכתב את דבריהן בעברית – הביא לשחרורן בערבות.

השלוש נעצרו ביום שלישי שעבר במכון ליווי ברחוב שפירא 3 בחיפה, והובאו בסוף השבוע בפני שופט השלום בעיר, חנוך שילוני.

החוקר טען, שהשלוש שוהות בישראל שלא כדין, ומהוות מטרד לציבור בעצם עיסוקן בזנות במכון הליווי. ברשות אחת מהן נמצא דרכון מזוייף של ברה"מ לשעבר.

"מדובר במכת מדינה. נשים ונערות מחבר העמים מובאות לישראל לשם העסקתן בזנות, ובכך הן מפרות את תנאי שהותן בארץ, וגם אינן עוזבות את ישראל בזמן", אמר נציג המשטרה בבית המשפט.

בתשובה לשאלת הסניגורית, עו"ד תמי אולמן, אמר החוקר: "אינני יכול להשיב אלו ראיות ישנן לפיהן הן עסקו בזנות, אך העובדה שהן נמצאו במכון ליווי מחשידה אותן".

הסניגורית, שביקשה לשחרר את החשודות בערבות, אמרה בבית המשפט, שהן אינן מבינות עברית ולכן סירבו לחתום על עדויותיהן. עו"ד אולמן הציגה את דרכוניהן בני התוקף של השלוש, ואת החוזה לשכירת דירתן.

לאור כל זאת, הורה השופט שילוני לשחרר את החשודות בערבות של 500 ש"ח, וציווה עליהן להתייצב עוד באותו יום בתחנת המשטרה למסירת עדות שתיכתב בשפה מובנת להן.

5 ק"ג חשיש נמצאו במשתלה בבית דגן; נעצר בעל המשתלה

מאת אלי ברנר

חמישה ק"ג חשיש נתפסו ביום שישי כשהם מוסתרים במשתלה ליד בית דגן. הבלשים עצרו את בעל המשתלה, תושב ראשון לציון, בן 35.

אנשי היחידה המרכזית של מרחב השפלה הגיעו אל משתלת "חוויה ושתיל" הסמוכה לצומת, לאחר שנאסף מידע על סחר בסמים במקום. החיפוש במשתלה נעשה בשילוב כלבי סמים. הכלב "צ'ז האיום" הוביל את הבלשים אל שני מקומות מסתור במשתלה, שם נמצאו 25 טבליות חשיש במשקל של כחמישה ק"ג.

נחקרו 2 גברים הדומים לקלסתרון החשוד בהיעלמות הילדה אלכסנדרה

מאת אלי ברנר

המשטרה עיכבה ביום שישי לחקירה שני גברים הדומים לקלסתרון הראשון של החשוד בפרשת העלמה של אלכסנדרה ברנדט.

עד כה הופצו שלושה קלסתרונים, אחד ביום שלישי שעבר ושניים ביום חמישי האחרון.

שני הגברים נחקרו, אך לא נמצא קשר ביניהם לפרשת העלמה של הילדה בת העשר מרמת גן ביום חמישי לפני תשעה ימים.

מאז הפיצה המשטרה את שני הקלסתרונים האחרונים, הגיעו עשרות פניות טלפוניות לצוות החקירה המיוחד ביחידה המרכזית, אך לא העלו דבר.

בידי המשטרה עדיין אין כל רמז לכיוון חקירה ספציפי. מפל"ג משטרת מחוז תל־אביב, ניצב גבי לסט, אמר ביום שישי כי להערכתו מעורבים בפרשה יוצאי חבר העמים, שכן הילדה נראתה ביום העלמה בחברת דוברי רוסית.

כזכור, הוריה של אלכסנדרה חיים בנפרד, ונמצאים בהליכי גירושין. האם גרה עם אלכסנדרה ועם אחותה הקטנה יוליה ברחוב הרואה ברמת גן. האב מתגורר עם אימו בשכונת התקווה. האם אמרה ביום שישי בערוץ הראשון בטלוויזיה, כי אפשר שמישהו מחזיק את בתה במקום כלשהו, ומונע ממנה לצאת. "צריך לחכות", אמרה.

החשוד בהתחזות לרופא וב"טיפול" בנערות – שוחרר בערבות

מאת אורי שרון

אברהם גולדין, בן 32 מקריית חיים, חשוד בהתחזות לרופא ובביצוע מעשים מגונים בשתי נערות עולות מחבר העמים, שבהן "טיפל".

נציג המשטרה, רס"ב חיים שרון, טען בבית משפט השלום בחיפה, שהחשוד הגיע פעמיים לפנימיה שבה שוהות העולות, נכנס לחדרן ושאל אותן למעשיהן.

כאשר סיפרו לו שהן חולות, הוא הציג עצמו כרופא, והודיע שיבדוק אותן.

את האחת הפשיט ונגע במקום אינטימי בגופה, ואילו לשניה הורה להוריד את חולצתה, ואז ליטף את בטנה.

"החשוד ניצל את תמימותן של הנערות. הוא מודה בחקירתו בעבירות. יתכן שהוא מעורב במקרים נוספים שאירעו במקומות אחרים", אמר נציג המשטרה.

השופט חנוך שילוני הורה לשחרר את החשוד בערבות של 10 אלפים שקלים, וציווה עליו שלא ייצא מביתו במשך 10 ימים. נאסר עליו ליצור קשר עם המתלוננות.

זוג קשישים מנשר דורש פסק דין הצהרתי נגד הבן המאומץ

מאת אורי שרון

בני זוג קשישים מנשר מבקשים מבית משפט השלום כי יתן פסק דין הצהרתי, לפיו המטלטלין המעטים שבביתם הם רכושם הבלעדי וכי אין לבנם המאומץ והבעייתי רשות ליטול אותם.

בא־כוח הקשישים, עו"ד דוד קדוש, ציין בפנייתו לבית המשפט כי למיטב ידיעתם ננקטו נגד בנם המאומץ, בן ה־26, הליכים פליליים והליכי הוצאה לפועל בגלל חובותיו לאנשים ולבנקים. לדבריהם, זה זמן רב מטרידים אותם אנשים רבים, ובטענה שהם הנושים של בנם המאומץ מבקשים הללו לעקל את רכושם המועט והישן. "אם יילקח הציוד – נישאר חסרי כל", הצהיר האב המאומץ בשבועה. מדובר במקרר, בטלוויזיה, במכונת כביסה, במיטות ברזל, במזגן ובספרייה.

עוד נטען בפנייה לבית המשפט שכבר חמש שנים נוהג הבן המאומץ בבית הוריו המאמצים כבתוך שלו, תוך ניהול מסע איומים נגדם וניצול חוסר אונם לגונן על עצמם. לדבריהם, הבעיה ידועה לרשות הרווחה המקומית ולמשטרה, אך אלו אינן יכולות לסייע.

עוד טענו בני הזוג שהם התלוננו במשטרה על מעשי בנם המאומץ ועתה הם מכינים את בקשתם מבית המשפט לאסור את כניסתו אל הבית. בית המשפט טרם הכריע בפרשה.

נעצרו לחקירה 4 אנשים בפרשת הרצח במועדון ביבנה

(ע'). – משטרת מרחב השפלה עצרה לחקירה ארבעה צעירים אשר עשויים לזרוע אור על הרצח שבוצע ביום ו' בבוקר במועדון ביבנה, במהלך מסיבת אסיד.

במסיבת עתונאים שנערכה ביום ו' במטה משטרת מרחב השפלה ברחובות התייחס מפקד מרחב השפלה, תנ"צ רחמים רזרי, גם בפרשת הרצח ואמר כי אין כל ספק שהרקע לרצח הוא פלילי. המשטרה בודקת כמה מניעים לרצח – סכסוך בין עבריינים, סכסוך על רקע סחר בסמים ועוד.

תנ"צ רזרי הוסיף כי הקורבן הוא עבריין המוכר היטב למשטרה שהיה מסוכסך עם עבריינים באשדוד. הוא ציין כי בידי המשטרה עדים לרצח, והוא מניח שעובדה זו תוכל לקדם את החקירה.

בג"ץ הורה לא לרשום החלטות ועידת העובדים המתכנסת היום

עקב כך להחלטות הוועידה לא יהיה תוקף בינתיים; הצו ניתן בעקבות עתירת חבר העבודה בחברת העובדים, בן־ציון באעייר

מאת אפרים דוידי

שופט בית המשפט העליון, אהרון ברק, הורה בסוף השבוע לא לרשום את החלטות ועידת חברת העובדים המתכנסת היום בתל־אביב, עד לדיון בסוגיה בהרכב של שלושה שופטים.

פירושה של החלטת השופט ברק היא, שלהחלטות הוועידה לא יהיה תוקף עד לאישורם על ידי בית המשפט.

אם בית המשפט לא יאשר את ההחלטות, לוועידה המתכנסת היום בצהריים בוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב אין כל ערך, וגורלה יהיה כגורל שתי הוועידות שכונסו בחודשים האחרונים, ולהחלטותיהן אין כל תוקף משפטי.

החלטת השופט ברק ניתנה בעקבות עתירה שהוגשה ביום שישי על ידי איש סיעת העבודה בוועידת חברת העובדים, עו"ד בן־ציון באעייר. המשפטן עתר נגד רשם האגודות השיתופיות, עו"ד אורי וליגמן, ודרש ממנו שלא לרשום את החלטות הוועידה.

עו"ד באעייר מעלה בעתירתו שורה ארוכה של נימוקים. בין היתר הוא טוען כי כוונת הנהגת ההסתדרות להקים קרן עם כספים ונכסים של חברת העובדים, לתשלום חובותיה של ההסתדרות לקופת חולים, מנוגדת לחוק.

לדבריו, אגודה כמו ההסתדרות, הפועלת ללא כוונת רווח, אינה יכולה למשוך כספים מאגודה שיתופית למטרות רווח, כמו חברת העובדים. לדבריו, חמור העניין שההסתדרות מנסה למשוך כספים של חברת העובדים כדי לממן גוף שאינו בשליטתה, קופת החולים הכללית. לדברי באעייר, ההסתדרות אינה שולטת עוד בקופת החולים, והממשלה היא בעליה של הקופה. עוד טוען המשפטן, כי ההצעה נוגדת חוקי יסוד.

חבר סיעת העבודה בהסתדרות, אבירם בלזר, מסר אמש לכתב "דבר", כי העתירה "היא עתירה אישית, שהוגשה ללא סיוע או קשר עם הסיעה".

יו"ר הוועדה המכינה של הוועידה, ח"כ רן כהן, מסר כי הוועידה תתכנס היום כמתוכנן.

בחברת העובדים הוחלט בסוף השבוע לא לבצע [illegible] מהוועידה עד לקבלת הכרעת בג"ץ. אחד מראשי חברת העובדים מסר ל"דבר": "אנו כפופים לחוקי המדינה, ונכבד כל החלטה שתתקבל בבית המשפט, תהיה זו החלטה בהתאם להחלטות הוועידה, או תהיה זו החלטה מנוגדת לעמדת הוועידה".

נופצו חלונות ראווה של חנויות לפרוות בת"א

מאת אלי ברנר

ביום שישי התלוננו שני בעלי חנויות למסחר פרוות ברחוב בן־יהודה בתל־אביב על סימני פגיעה בחלונות הראווה של החנויות, שנראו בתחילה כסימני ירי. בדיקת החנויות, "למברגר" ו"מלסר", על ידי צוות המעבדה לזיהוי פלילי הראתה כי חלונות הראווה נופצו ככל הנראה על ידי השלכת חפצים על השמשות.

מהיום פתוחים משרדי הרישוי גם אחה"צ

מאת אריה אורד

מהיום פתוחים משרדי הרישוי גם אחר הצהריים לאחר שנציבות שירות המדינה העבירה להנהלת המשרד את סמכויותיה בהעסקת עובדים. המשרדים המחוזיים יהיו פתוחים בימי א', ג', ה' בשעות 16.00־18.30 והמשרדים המקומיים באותן השעות, בימי א' ו־ג'.

משרד הדתות פתח תיבה קולית מיוחדת המציעה מידע על שירותי דת, חגים ומועדים, ברית מילה, בר מצווה, נישואין ועוד. בתמונה: מנביל טלמסי, מנכ"ל משרד הדתות וחשב המשרד (צילום: אבי שילה/ ישראל סאן)

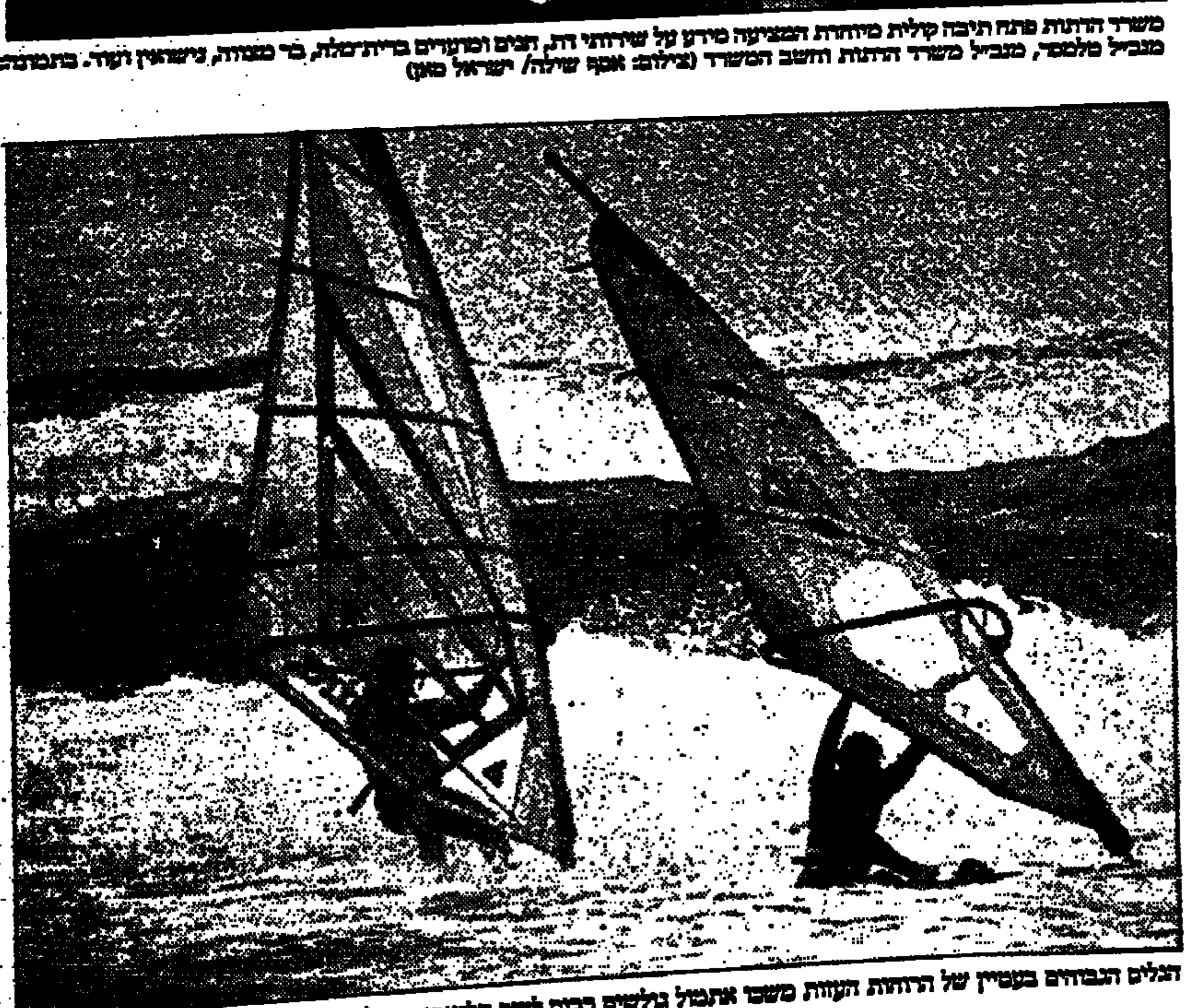

הגלים הגבוהים בעקבות של הרוחות העזות משכו אתמול גולשים רבים לחוף תל־אביב (צילום: יעקב שאלתיאל)

שרת העבודה והרווחה אורה נמיר אמרה ביריד אמניות לעולים חדשים שאורגן ביוזמת שירות התעסוקה, בבניין נעמת, ויצו וה[illegible] ישראל כי תפעל להרחבת המפעל וקראה לעולים מחבר העמים ומאתיופיה לבוא ולהציג את אמנותם (צילום: ישראל הדרי)

חשיש נתפס בביתה של אמנית מחיפה

מאת אורי שרון

"אני אמנית לציור, לפיסול ולרישום. אני משתמשת בקנבוס לצורך השראה", הסבירה אורה שמגר (49) מחיפה, בסוף השבוע בבית משפט השלום בעיר, את העובדה שבביתה נמצא סם הקנבוס (חשיש).

נציג המשטרה, רס"ר אליהו בתבוס, אמר בבית המשפט שהמשטרה הגיעה אל בית האמנית בעקבות מעצרם של שני חשודים שבביתם נמצא חומר החשוד כחשיש. השניים סיפרו בחקירתם שקנו את החשיש משמגר ב־550 שקלים, וכי בעבר קנו ממנה סמים כבר עשרות פעמים.

שמגר הכחישה שסחרה בסמים, והודתה שהשתמשה בהם לצריכה עצמית בלבד. לדבריה, לא מכרה סמים לשני הצעירים, אלא דווקא היא נהגה לקנות מהם סמים במשך שנתיים. "כולם יודעים שהשניים שמפלילים אותי מוכרים סמים. הם רוצים להתנקם בי כי שניהם הומואים. פעם צעקתי עליהם, כשהציעו לילד בן 15 לקיים איתם יחסים תמורת 200 שקל".

שמגר שוחררה בערבות של 5,000 שקלים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
[illegible]
2184
בקשה 940708

לחימה סרבית-קרואטית במערב בוסניה; וטו רוסי באו"ם על החלטה אנטי-סרבית

סראייבו (א.ס.). – על אף התחייבות של הסרבים-הבוסנים לשחרר חיילי או"ם שבויים, נותרו אתמול מאות תחת השגחת הסרבים, בעוד משלחת רמת דרג עוזבת את סראייבו בלא תוצאות. הלחימה הסרבית-קרואטית שהתחוללה אתמול בדרום מערב בוסניה איימה להצית את הגבול לתוך קרואטיה.

הסרבים-הבוסנים האשימו את צבא קרואטיה בהריסת שלושה כפרים במערב בוסניה ואמרו כי יתקפו את קרואטיה אם לא תסיג את כוחותיה תוך 72 שעות – אמרו אתמול מקורות או"ם.

איום זה נמסר שלשום לשליח האו"ם יאסושי אקאשי, ששהה בפייל לפגישה עם מנהיגי הבוסנים. הטלוויזיה הסרבית-בוסנית טענה כי יחידות סדירות של צבא קרואטיה הצטרפו ללחימה בליבנו, 20 ק"מ מהגבול עם קרואטיה.

מקורות או"ם עדיין לא אישרו את נוכחות הצבא הקרואטי על אדמת בוסניה. מיליציה קרואטית-בוסנית פועלת במערב ובדרום-מערב בוסניה, אך הצטרפות כוחות של הצבא הקרואטי תגרום להחרפת הלחימה.

אתמול לא היה סימן כי הסרבים עומדים לשחרר את 400 שומרי-השלום של האו"ם המוחזקים בחלקים שונים של בוסניה, חלקם משך יותר משבוע. אתמול בערב לא שוחרר איש, למרות הבטחות של מנהיגים סרבים – אמר דובר האו"ם, מייג'ור הרב גורמלין.

הסרבים גם סירבו לאפשר לאו"ם לחדש את שיירות המזון. "הגבלות התנועה לא השתנו, ותחנות הביקורת נותרות סגורות", אמר גורמלין.

כשלון האו"ם להבטיח את שחרור החיילים או לחדש את השיירות מסמל יותר מכל את חוסר האונים אליו נקלע האו"ם בנסיונו לסיים את המלחמה.

רוסיה הפעילה את זכות הוטו שלה בישיבה שקיימה מועצת הביטחון ביום שישי בערב, כדי למנוע אישור של הצעת החלטה, שנועדה לאסור הספקת דלק לסרבים בקרואטיה ובבוסניה משטח הרפובליקה הפדראלית של יוגוסלוויה – היא סרביה ומונטנגרו. רוסיה הצביעה נגד הצעת ההחלטה, סין נמנעה ויתר 13 חברות המועצה הצביעו בעד.

ההצעה, שהגישו מדינות בלתי מזדהות ומדינות מוסלמיות, נועדה לאשר את איסור התנועה לכל סחורה בין יוגוסלוויה לבוסניה, כולל אלה שנועדו לאזורים בשליטה סרבית בחבל קראינה שבקרואטיה, מלבד סיוע הומניטרי ומקרים מיוחדים עליהם יסכימו שלטונות זאגרב או סראייבו.

המדינות הבלתי מזדהות והמוסלמיות הגישו את הצעת ההחלטה בעיקר כדי למנוע אספקת דלק מיוגוסלוויה לאזורים שבשליטה סרבית בקרואטיה, העשוי להגיע לידי הכוחות הסרבים בבוסניה.

נציג רוסיה באו"ם, סרגיי לאברוב, נימק את הוטו באומרו כי אישור ההחלטה היה יכול להתפרש כצעד נגד בלגראד, ששיתפה באחרונה פעולה עם הקהילה הבין-לאומית, במטרה להביא להסדר מדיני בבוסניה.

הישיבה באו"ם באה בעקבות חתימת הסרבים הבדלנים בחבל קראינה על הסכם לנירמול היחסים הכלכליים עם ממשלת קרואטיה – דיווחה סוכנות הידיעות היוגוסלווית "טנייוג".

על המסמך חתמו – בטקס שנערך בבציבות המקומית של כוח המגן של האו"ם – "ראש הממשלה" של הרפובליקה הסרבית של קראינה, בוריסלאב מיקליץ', בנוכחותם של המתווכים הבין-לאומיים דייוויד אואן ותורוואלד סטולטנברג.

טקס דומה נערך קודם לכן בזאגרב, ם חתם על ההסכם בשם ממשלת קרואטיה, הרוויה סארינייץ', מנהל המשרד ליחסים עם כוח המגן של האו"ם, וראש המשלחת הקרואטית לשיחות עם הסרבים.

לפי ההסכם, תחדש קרואטיה את אספקת המים והחשמל לחבל קראינה, ותחדש פעולתו של צינור הנפט מהים האדריאטי וייפתח מחדש לתנועה קטע באורך 27 ק"מ של הכביש המהיר בין זאגרב לבלגראד, החוצה שטח שבשליטת הסרבים.

ביום שישי נפגשו בבריסל שרי החוץ של ארה"ב, רוסיה, גרמניה, בריטניה וצרפת ויצאו עם נוסח חדש של תוכנית השלום שהסרבים דחו מספר פעמים. התוכנית, עם זאת, מקנה לסרבים את מטרתם העיקרית בסכסוך: הזכות לקשרים עם יוגוסלוויה הנשלטת בידי סרביה.

שר החוץ הצרפתי אלן ז'ופה ושר החוץ הבריטי דאגלס הרד אמורים לבוא היום לבלגראד לבקש את סיועו של נשיא סרביה סלובודאן מילושביץ'.

הלחימה העזה בין הסרבים לקרואטים המשיכה אתמול סביב הכפר סלביץ', 25 ק"מ צפונית מערבית לליבנו – דיווח רדיו הממשלה הבוסנית. לדבריו, הדפו הקרואטים את מתקפות הסרבים "המשיכו לשחרר" שטחים שהחזיקו הסרבים, תוך שטענו כי סרבים מקרואטיה ויוגוסלוויה מסייעים לכוחות הסרבים-הבוסנים. סוכנות הידיעות הקרואטית "הינה" דיווחה כי הסרבים סבלו אבידות כבדות וכי כוחותיהם מסביב לסלביץ' מכותרים.

גורמלין דיווח מוקדם יותר על הפוגה בלחימה מסביב למובלעת ביהאץ', שם מוקפים כוחות הממשלה על-ידי כוחות סרבים.

קבוצת יהודים בהפגנה במחאה על מדיניות ארה"ב:

"גורל תושבי ביהאץ' יהיה דומה לזה של היהודים בגטו ורשה"

וושינגטון (עיר). – קבוצה קטנה של יהודים הפגינה שלשום נגד מדיניותו של הנשיא ביל קלינטון בבוסניה, והשוותה בין גורלם של תושבי העיר הבוסנית ביהאץ' לבין זה של היהודים שמתו בגטו ורשה.

משטרת וושינגטון עצרה 16 מפגינים, בהם מספר רבנים, כשסירבו למלא אחר תקנות הבית הלבן בקשר להפגנות, ועמדו במקום תוך אמירת "קדיש".

כמה עשרות אנשים השתתפו בהפגנה שאירגנה הקבוצה הנקראת "יהודים נגד רצח עם בבוסניה", שנערכה בפארק לאפייט, מול הבית הלבן.

מארגנת האירוע, גדים גאלאסקי, הלומדת בבית מדרש לרבנים בפילדלפיה, אמרה לקהל כי גורלם של תושבי ביהאץ' דומה לזה של היהודים בחודשיה תחת כיבוש הנאצים, וקראה לקלינטון להסיר את אמברגו הנשק, כדי לסייע לכוחות הנלחמים בסרבים בבוסניה.

"ממשל קלינטון הוליס לוותר על כל עקרונות המוסר וליישם את רצונן של בריטניה וצרפת", טענה.

מועמד מפלגת האופוזיציה בטאיוואן זכה בבחירות לראשות עיר הבירה טייפה

נצחון המפלגה הפרוגרסיבית, הדוגלת בניתוק מסין, מסמל את השלמת המעבר לדמוקרטיה רב-מפלגתית; מפלגת השלטון הלאומית שמרה על משרת המושל

טייפה (א.ס.). – האופוזיציה בטאיוואן זכתה אתמול בנצחון משמעותי, כאשר מועמדה זכה במשרת ראש עיריית הבירה טייפה, בפער גדול ממועמד מפלגת השלטון הלאומית.

המפלגה הלאומית זכתה, עם זאת, במשרת המושל של האי – התפקיד הבכיר ביותר במדינה. הבחירות הן אבן דרך בתהליך בן שבע השנים של הפיכת שלטון היחיד של הלאומנים לדמוקרטיה רב מפלגתית.

מתוצאות הבחירות עולה כי הבוחרים העדיפו את תדמיתה הנקיה של מפלגת האופוזיציה, אך לא את אמונתה, כי טאיוואן צריכה להכריז על עצמאותה מסין, וכי הם נרתעו מלמסור לידיה את משרת המושל.

מועמד המפלגה הדמוקרטית הפרוגרסיבית, צ'ן שוי-ביאן, זכה בראשות העיריה ברוב של 43.6 אחוז. מועמד הלאומנים האנג האצ'ן זכה רק ב-25.9 אחוז מהקולות.

"ידידי, אחים ואחיות. אני מברך את כולכם. הבה נצרף ידיים כדי לכתוב מחדש את ההיסטוריה של טייפה", אמר צ'ן, מחוקק בן 43, ל-30 אלף תומכים מריעים במרכז טייפה.

האנג הופתע גם על-ידי מועמד "המפלגה החדשה", פלג פורש מהמפלגה הלאומית, שמועמדה ג'או שאו קנג דחק אותו למקום השלישי המשפיל.

"ניסינו כמיטב יכולתנו", אמר מנהיג המפלגה הלאומית הגו שיינה, כשדמעות בעיניו, כאשר הודה בתבוסה במירוץ לראשות העיריה.

אך הלאומנים, שנלחמו בקרב הקשה ביותר מאז נמלטו מהיבשת לפני 45 שנים, שמרו על משרת המושל בהצבעה נפרדת. ג'יימס סונג זכה ב-56 אחוז לעומת 38.7 אחוז שניתנו למנהיג המפלגה הפרוגרסיבית צ'ן סינג-נאן.

האוהדים מואשמים מסין, הרואה בטאיוואן אחד ממחוזותיה ואיימה להשתמש בכוח כדי לדכא את שאיפות האי לעצמאות. "בעוד שהטאיוואנים מודאגים יותר עם האי, הם מעדיפים שלא לעורר את זעמה של סין", אמר הו פו, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטה הלאומית של טאיוואן.

נצחון המפלגה הפרוגרסיבית בטייפה נותן לה בימה, ממנה תוכל להוסיף לניתוק מסין ולהבטן את המירוץ לנשיאות ב-1996.

דובר המפלגה הפרוגרסיבית, צ'ן פאנג-מינג, אמר כי הבוחרים "הגיבו בחיוב לתדמיתה הנקיה של המפלגה".

הפרוגרסיבים ניהלו מסע תעמולה נגד השחיתויות, במיוחד בקרב הממשל ומפלגת השלטון. "הבוחרים מאמינים עדיין יותר ביכולתה של המפלגה הלאומית לנהל את ענייני המדינה, על אף שאס תנפש שהם חשים ממנהיגים המושחתים של אנשי המפלגה", אמר קאו לאנג, גם הוא מרצה באוניברסיטה הלאומית של טאיוואן.

"רוב הבוחרים אינם רוצים לראות בהגברת המתיחות עם סין. יש להם ספקות לגבי המפלגה הפרוגרסיבית כאשר מדובר במשרה הבכירה ביותר", הוסיף.

בקאוסיונג, העיר השניה הגדולה בטאיוואן, זכה מנהיג המפלגה הלאומית וו סודיי בבחירות לראשות העיר, כאשר קיבל 54 אחוז מול 39 אחוז שקיבל מועמד המפלגה הפרוגרסיבית צ'אנג צון-הסיונג.

ברוב של 75 מול 24 קיבלה ארה"ב האמנה הבינ"ל להפחתת מכסים

יו"ר גאט"ט: האישור בסנאט האמריקאי הסיר המכשול האחרון להקמת ארגון הסחר

(סוכנויות הידיעות). – יו"ר גאט"ט פיטר סאתרלנד בירך את הסנאט האמריקאי על אישור ההסכם החדש לסחר העולמי ואמר כי הוא מצפה ליצירת מקומות עבודה חדשים ולמתן תמריץ אדיר לצמיחה הכלכלית. הסנאט אישר שלשום את ההסכם ברוב של 75 מול 24.

בראיון לרויטרס, אמר סאתרלנד כי הצבעת הסנאט האמריקאי הסירה את המכשול הריאלי האחרון לפני הקמתו של ארגון סחר עולמי חדש ב-1 בינואר. "ההצבעה האמריקאית היתה תמיד חשובה, מפני שיכולה היתה לשבש את כל המהלך למשך שנים רבות", ציין.

"העסקה תוביל ליצירת עולם שופע יותר ויציב יותר מבחינה פוליטית, תוך הפגת המתיחויות בין עמים רבים", אמר.

סאתרלנד אמר כי ההצבעה הוכיחה שארה"ב מוכנה להעניק הנהגה חזקה לשיתוף פעולה כלכלי ובין-לאומי. הוא גם שיבח את אישור החלטת גאט"ט בפרלמנט היפני. יפן היא השניה מתוך ארבע המדינות המובילות במשק העולמי שאישרה את ההסכם.

לאחר שני ימי דיונים, אישר שלשום הסנאט את ההסכם, המוריד מכסים ברחבי העולם בכמעט שליש ומכניס ליברליזציה בשוקי הסחורות, בשירותים, התעופה החקלאות והטקסטיל.

הסנאטורים, שעמדו תחת לחץ כבד מצד גורמים כלכליים חזקים שטענו שיש להעדיף את האינטרסים האמריקאיים, הוליכו למרות זאת לתמוך על ההסכם המסחרי הבין-לאומי ברוב של 75 נגד 24.

"היתה זו אחת ההצבעות החשובות ביותר בסנאט, מבחינת חוזקה הכלכלי של האומה", אמר יו"ר הסיעה הדמוקרטית בסנאט ג'ורג' מיטצ'ל. הוא הלך בעקבות מנהיג הסיעה הרפובליקאית, הסנאטור בוב דול מקנזאס, שאמר כי אל משרדו הגיעו קריאות טלפוניות ברוב של 2,000 מול 2 נגד הסכמי גאט"ט. למרות זאת, הדגיש דול כי הוא ורוב הסנאטורים הרפובליקאים הוליכו לתמוך בהסכם גאט"ט משום שהם רואים חשיבות ראשונה במעלה בחיזוק הקשרים הכלכליים בין אומות העולם.

גם מיטצ'ל וגם דול הדגישו כי ההצבעה בסנאט מהווה מסר ברור לגבי עתיד תפקידה של ארה"ב בקהילה העולמית.

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו
בלה צלביץ'
תובא למנוחות היום, יום ראשון, א' טבת תשנ"ה 4.12.94, בשעה 15.00 בבית העלמין בדגניה-ב'.
המשפחה
וקבוצת דגניה-ב'

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתה של חברתנו
מרים סימון
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, א' בטבת תשנ"ה, בשעה 14.00, בקיבוץ עין חרוד מאוחד
המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

הפושע הנאצי יוזף שוואמברגר ב-1990, בעת רידתו מהמטוס שהביא אותו מארגנטינה למעצר בגרמניה. ב-92' נשפט למאסר עולם ובעת הוא עומד למשפט נוסף.

הנאצי יוזף שוואמברגר מואשם ברצח 144 אנשים במלה"ע ה-2

שוואמברגר כבר נידון ב-92' למאסר עולם על רצח 666 יהודים

שטוטגארט (סוכנויות הידיעות). – אחד מאחרוני פושעי המלחמה הנאצים שנותרו בחיים, יוזף שוואמברגר בן ה-82, שכבר נידון בגרמניה למאסר עולם, הואשם פעם נוספת בבית-המשפט בשטוטגארט ברצח או בסיוע לרצח של לפחות 144 בני אדם בשנות מלחמת העולם השניה – נמסר שלשום מבית-המשפט.

מעשי הרצח בהם מדובר בוצעו בפולין, בגטו פרצמיזל ובמחנות העבודה מילך ואוהוארוב, עליהם פיקד שוואמברגר.

שוואמברגר הוסגר מארגנטינה ב-1990 ונידון למאסר עולם ב-18 במאי 1992 על חלקו, במישרין ובעקיפין, במותם של 666 יהודים בתקופה בה היה מפקד מחנה עבודה באיזור קראקוב, בין השנים 1942 ל-1943.

משפטו של שוואמברגר נמשך 11 חודש והעידו בו כ-40 ניצולים שסיפרו על אכזריותו של הנאשם, שרצח במו ידיו 25 בני אדם.

לאחר קריסת המשטר הנאצי, ברח שוואמברגר לאוסטריה, שם נעצר בידי כוחות בעלות הברית כאשר ברשותו כמות גדולה של זהב, תכשיטים ויהלומים. הוא נידון למוות במשפט שערכו בעלות הברית אולם הצליח להימלט ב-1947 ממחנה המעצר בו היה, ובאמצעות דרכון איטלקי מזויף מצא מקלט בארגנטינה, שם התגורר במקומות שונים תחת שמו המקורי ועבד בין השאר עבור החברה הגרמנית "סימנס".

לאחר שהמרכז לחקר פשעי הנאצים בגרמניה אסף עליו תיקים רבים של עדויות מרשיעות מכ-100 עדים, הוציאה מערב גרמניה בשנת 1963 צו מעצר נגדו. בשנת 1973 ביקשה גרמניה מארגנטינה את הסגרתו. אולם לפני שנעצר, הצליח שוואמברגר להימלט, כנראה בסיוע המשטרה הארגנטינית.

במשך השנים שעברו מאז, מצא שוואמברגר מקלט בקהילות שונות של גרמנים בארגנטינה. בנובמבר 1987 נעצר בעיר חוארטה-גראנדה שבצפון מערב ארגנטינה. ב-1988 נענו שלטונות ארגנטינה לבקשת ההסגרה מגרמניה ואז התנהל תהליך משפטי ארוך שבו ערערו פרקליטיו של שוואמברגר בפני שלוש ערכאות משפטיות. באותה תקופה ניסה שוואמברגר להתאבד בתא המעצר.

חיילי רוסיה נעים לעבר הגבול עם צ'צ'ניה; הממשלה בגרוזני שיחררה שני שבויים רוסים

ולאדיקאווקאז (א.ס. ועיר). – טור של חיילים רוסים, שרוכז ליד גבול הרפובליקה הפורשת של צ'צ'ניה, התקדם אתמול כ-60 ק"מ לעבר הטריטוריה הצ'צ'נית – מסר צוות טלוויזיה של רויטרס.

לא ברור אם בכוונת החיילים לחצות את הגבול, הנמצא במרחק של 30 ק"מ.

רוסיה הודיעה ביום שלישי כי תכפה הכרזת מצב חירום בצ'צ'ניה אם לא יפסיקו הפלגים הלוחמים את הקרבות וישחררו את השבויים.

צוות הטלוויזיה של רויטרס צילם את טור החיילים וכ-60 טנקים וכלי רכב הנושאים ציוד לפינוי מוקשים וגשרים מתקפלים במרחק של כ-30 ק"מ מגבול צ'צ'ניה.

יחידות הצבא הרוסיות שבסיסיהן בולאדיקאווקאז תוגברו לאחרונה עקב המשבר בצ'צ'ניה. גם עתה לא ברור אם הטור שנע אתמול לעבר הגבול הוא התגבורת, הנעה לעבר צ'צ'ניה, או חיילים רוסיים המוצבים דרך קבע באיזור והמבצעים תימרונים.

שלטונות הרפובליקה הצ'צ'נית שיחררו אתמול שני חיילים רוסיים, שנשבו במהלך נסיון כושל להדיח את הנשיא דג'והאר דודאייב.

שר החוץ של צ'צ'ניה, שמס אדין יוסף, אמר לכתבים כי שני החיילים הורשו לצאת עם משלחת פרלמנטרית רוסית שבאה לגרוזני במטרה לתווך במשא-ומתן לשחרורם של כל 21 החיילים הרוסים שנשבו בסוף השבוע שעבר.

צירי הפרלמנט הרוסים היפנו אתמול אצבע מאשימה כלפי שלטונם-שלהם, כאשר הודו כי מטוסי הקרב שביצעו את התקיפות האוויריות בשבוע שעבר, יום לפני פקיעת האולטימטום הרוסי, שייכים לחיל-האוויר הרוסי.

סרגיי יוקשנקו, ראש המשלחת הפרלמנטרית, קרא לסיום המבצע הסמוי כביכול של רוסיה להפלת המשטר בצ'צ'ניה. "האנשים העומדים מאחורי זה צריכים להתפטר ויש להעמידם לדין באישומים פליליים", אמר במסיבת עיתונאים עם חזרתו למוסקווה. הוא קרא גם לממשל במוסקווה לפתוח במשא-ומתן עם דודאייב.

מוסקווה הכחישה תחילה כי השבויים הם מקרב חייליה. היא רמזה אז כי מדובר בשכירי חרב, ומאוחר יותר הגדירה אותם כמתנדבים. אך שני החיילים אמרו כי גויסו על-ידי השירות הפדראלי לבינת נגדי, שהוא הגוף היורש את הק.ג.ב. ברוסיה, כדי להילחם בצ'צ'ניה.

דודאייב, העומד בראש הרפובליקה בהרי הקווקז – בה גרים יותר ממיליון איש – שהכריזה על עצמאותה עם התמוטטותה של בריה"מ ב-1991, נלחם זה שלוש שנים נגד כוחות האופוזיציה, הנתמכים כלכלית וצבאית על-ידי רוסיה. התקפת הנפל בשבוע שעבר על הבירה גרוזני, בה השתתפו טנקים ומטוסים, היתה הגדולה ביותר עד כה וכנראה הראשונה בה נטלו חלק באופן פעיל חיילים רוסים.

נרצח אחד ממנהיגי האופוזיציה בגרוזיה

טביליסי (עיר). – אחד ממנהיגי האופוזיציה הגרוזינית, גאורגי צ'אנטוריה, נרצח אתמול בבוקר. אשתו, חברת הפרלמנט אירינה סארישווילי, נפצעה קשה, כאשר אש נפתחה על מכוניתם – מסר דובר מטעם המשטרה.

ולדיאן גוגלושווילי, דובר משרד הפנים, אמר כי אלמונים חמושים פתחו באש על מכונית הזוג במרכז העיר טביליסי, וגרמו למותו של צ'אנטוריה ולפציעת אשתו.

צ'אנטוריה, מנהיג המפלגה הדמוקרטית הלאומית, מת בדרכו לבית-החולים וסארישווילי מאושפזת במצב קשה, אמר הדובר, שהוסיף כי נהג המכונית נפצע אף הוא וכי התוקפים ברחו. מהמשטרה נמסר כי הוחל בחקירת התקרית.

תמיכה רחבה באיראן

האייטולה ח'מינאי עשוי להפוך למנהיג הרוחני של השיעים

מאת דן אבידן

מוסדות הדת החשובים באיראן, בעיים קום וטהראן, בחרו בסוף השבוע במנהיג הרוחני של איראן, אייטולה עלי ח'מינאי, כמועמדם למנהיג הרוחני הבא של העדה השיעית בכל העולם, במקום המנהיג הרוחני הקודם האייטולה עלי אראקי, שמת לפני כשבוע. כמו כן זכה ח'מינאי לתמיכת מנהיגים שיעים עצמאיים ובכללם חסן נסראללה, המזכיר הכללי של תנועת חזבאללה.

הבעיה היא, בין השאר, כי ח'מינאי איננו מנהיג דתי בכיר וכישוריו ההלכתיים לא מכשירים אותו לכהן כמנהיגם הדתי של כל המאמינים השיעים בעולם. מנהיגי דת בכירים ממנו הם האייטולה הגדול עלי מונטאזרי המתגורר בקום, שהודח בשעתו ברגע האחרון מתפקיד יורשו של האימאם חומייני; והאייטולה סיסתאני המתגורר בנג'ף שבעיראק, שהוא בעל השפעה רבה בעולם השיעי ונמנה עם מתנגדי המהפכה החומייניסטית.

למאבק המסתמן בין ח'מינאי לסיסתאני על המשרה הבכירה ישנו גם פן של תחרות בין עיראק לאיראן, מי מביניהן תשמש מקום המשכן של מקור ההוראה ההלכתי הבכיר ביותר של השיעים.

יש הסבורים כי הפשרה תימצא בחלוקה למנות צוות חכמי דת שיהוו בעתיד את מקור הסמכות ההלכתית העליונה של השיעים, במקום חכם דת אחד כפי שנהג היה עד מותו של אראקי. זאת גם מהטעם, שאראקי היה אחרון חכמי הדת השיעים ענקי הקומה.

דאגה בממשל מעסקת טיעון של בכיר במשרד המשפטים, שהיה מעורב בפרשת ווייטווטר

לוובסטר האבל אין מידע מרשיע על קלינטון, אך בבית הלבן חוששים מחידוש הדיון הציבורי

מאת דבורה פרל. וושינגטון

פרשת ווייטווטר חזרה להעיב על הבית הלבן ומשפחת קלינטון. השלכותיה עלולות להשפיע על תוצאות הבחירות לנשיאות בעוד שנתיים.

ידידו האישי ועוזר בכיר לשעבר של הנשיא קלינטון הסכים לעסקת טיעון עם התובע המיוחד בפרשת ווייטווטר. וובסטר האבל, לשעבר מספר שלוש במשרד המשפטים האמריקאי, הסכים ביום שישי להודות בעבירות ברמת פשע שביצע ולשתף פעולה עם התובעים בפרשה, המרחיבים את החקירה.

ההודעה על עסקת הטיעון הפתיעה וגרמה לדאגה בבית הלבן, המתבונן לגל החדש של מים עכורים מווייטווטר, עוד לפני שהחלו הרפובליקאים ליישם את תוכניותיהם לפתוח מחדש ולהרחיב את החקירה בעסקת המקרקעין במדינת ארקנסו בשנות ה-80, בה היו מעורבים בני הזוג קלינטון.

האבל התפטר ממשרתו במשרד המשפטים לפני מספר חודשים, כאשר התברר שיוגש נגדו כתב אישום והוא הפך לעול פוליטי על הממשל וידידיו.

פקידים בבית הלבן אומרים כי אינם מצפים שלעסקת הטיעון עם האבל יהיו השלכות משפטיות משמעותיות לגבי הבית הלבן הקלינטונים. הפקידים אומרים כי בידי האבל אין כל מידע מרשיע על הנשיא או על הילארי קלינטון, שהיתה שותפה שלו בחברת עורכי-הדין "רוז" בארקנסו וגם ידידה. אולם בשיחות פרטיות מביעים

וובסטר האבל.

הפקידים דאגה מכך שעתה ישוב הדיון בפרשה לכותרות ויוסיף עוד כתם על נשיאותו של קלינטון.

סעיפי האישום נגד האבל, בזיוף חשבונות של לקוחות, כשעבד כעו"ד בארקנסו, "אינם נוגעים כלל לקלינטונים, או לווייטווטר", אמר עוזר קרוב של הנשיא ל"ניו-יורק טיימס".

טיוטה של כתב האישום מציינת כי חלק מהחשבונות המזויפים או המנופחים של האבל היו עבור שירותים שנתן למפקחים פדראלים שחקרו את בנק "מדיסון", שהיה בבעלותו של ג'יימס מקדוגל, ידידם ושותפם של הקלינטונים בעסקת ווייטווטר. כרגע נראה שזהו הקשר היחיד אל הפרשה, אולם בסמכותו של התובע המיוחד, קנת סטאר, לחקור כל עבירה הקשורה לבנק, שהתמוטט בינתיים.

הרפובליקאים, שחרטו על דגלם לחקור את הפרשה ולהשתמש בה כמנוף לקעקוע נשיאותו של קלינטון, שמחים כמוצאים שלל רב על עסקת הטיעון. בקונגרס אומרים רפובליקאים כי עתה אין ספק שהכרחי לקיים שימועים חדשים בקונגרס וברור שהאבל יידרש להעיד בהם.

המחוקקים הרפובליקאים, שיעמדו, החל מראשית השנה, בראש הוועדות שיחקרו את הפרשה, הבהירו כי העסקה עם האבל פותחת בפניהם את הדרך. היו"ר המיועד של ועדת הבנקאות בבית הנבחרים, ג'ים ליץ', אמר כי "יש לצפות" שהאבל יוזמן להעיד בפני הוועדה במהלך 1996.

עמיתו, הסנטור אלפונס דאמאטו, אמר שהעסקה "מאשרת את הצורך שהקונגרס ימשיך בחקירה, עד אשר ייענו שאלות רבות שלא נענו בפרשת ווייטווטר".

האבל צפוי לחתום על העסקה במהלך השבוע ואז גם יתבדר מהם בדיוק סעיפי האישום בהם יודה. מומחים מעריכים כי למרות צמצום מספר הסעיפים, ייאלץ האבל לשבת בכלא כשנה או שנתיים.

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה ליתן היתר בניה להקמת דירת קבע ברחוב גורדון מס' 7 גוש 6740 חלקה 385 תיק בנין 2499 בקשה מס' 94/542 הכוללת את ההקלות הבאות: ביטול קומת עמודים. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה המוצגת במח' רישוי בנייה, רח' ויצמן 58, בשעות קבלת קהל ימים א', ג', ה' 09.00-12.30 ויום ב' 16.00-18.30. במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

משה רייטר, ממלא מקום ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בניה ברחוב הגבורה 27, יפתח 28 גוש 6150 חלקה 675 תיק בנין 0731-027 בבקשה מס' 1643-94 הכוללת את ההקלות הבאות: הקלה להרחבת דירה לפי שינוי מתכנית שנקבע בתכנית 2248 לפי הקמתה הקיים של השכן בקומת קרקע, הקלה לקו בנין לכיוון רחוב הגבורה. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יוכל לעיין בבקשה המוצגת במח' בניה שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (8.00-11.00). במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

[illegible] יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה ליתן היתר בנייה לתוספת בנייה ברחוב רבי עקיבא מס' 3 גוש 6020 חלקה 772 תיק בנין 2583 בקשה מס' 94/432 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת אחוזי בנייה משטח המגרש: 1. 3% עבור שיפור תכנון. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה המוצגת במח' רישוי בנייה, רח' ויצמן 58, בשעות קבלת קהל ימים א', ג', ה' 09.00-12.30 ויום ב' 16.00-18.30. במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

משה רייטר, ממלא מקום ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה חולון

הודעות בעניין חוק תכנון ובניה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי תמר-רמת נגב-ערבה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המתווה שנוי תכניות מפורטות

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה תמר-רמת נגב-ערבה מופקדת תכנית המתווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 10/139/03/16", המהווה שינוי לתכניות הבאות: מפורטת 10/139/03/5. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב עין תמר. גוש: 100145. מגרש: 2, 3, 4. עיקרי הוראות התכנית: הגדרת מגבלות בניה חדשות על ידי תוספת באחוזי בניה, הגדלת מספר הדירים והגדרת הבינוי המוצע בתכנית. כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני, אשר רואה עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום, רחוב התקוה 4, באר-שבע 84100 טל. 07-296414. התנגדות יוגש העתק התנגדות למשרדי הועדה המקומית, תמר-רמת נגב-ערבה ד.נ. ים המלח 86910 טל. 07-584181. התנגדות להתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בצירוף תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה ליתן היתר בניה להקמת שני קוטגים ברחוב הפרדסים מס' 14 גוש 7162 חלקה 58 תיק בנין 1856 בקשה מס' 94/565 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת אחוזי בנייה משטח המגרש: 1. 6% עבור שיפור תכנון. 10% בקו בנין צדדי מעבר לקו בנין של 3.00 מ' המותר. בנייה בחזית הבנין לפי הקו בו בנויים רוב הבנינים באותו רחוב (2.80 מ' במקום 4.00 מ'). ביטול קומת עמודים. בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה המוצגת במח' רישוי בנייה, רח' ויצמן 58, בשעות קבלת קהל ימים א', ג', ה' 09.00-12.30 ויום ב' 16.00-18.30. במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

משה רייטר, ממלא מקום ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה חולון

עיריית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י [illegible], למתן הקלה בגוש 11010 חלקה 79 ברחוב [illegible] 7 קרית אתא, תיק בניה 536.
מהות ההקלה: הקטנת מרווח צדדי 3.60 מ' במקום 4.0 מ'.
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, המפקח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעה 16.00 עד 18.00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.

דוד ראם
יו"ר הועדה המקומית

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!!
177-022-2929

עורך: לוי מורב

רוסיה מכפילה את יצוא הנשק

(עתיים מזרח) לפי מידע ממקורות מוסמכים, חזרה רוסיה לשורת המדינות המובילות ביצוא הנשק, מוסר העיתון "איזבסטיה". בשנת 1993, לפי הערכות, הסתכם יצוא הנשק בשוק הבינלאומי בכ־2־1.5 מיליארד דולר, והכול הצביע על כך שהמצב יילך ויחמיר. אך במחצית הראשונה של השנה הנוכחית נחתמו חוזים על סך כ־3 מיליארד.

בחברה הממשלתית רוסוואורוז'יה סירבו לאשר או להכחיש את ההערכות האלה, אך בכל זאת נתונים רבים מצביעים על כך, שמחצית השנה הראשונה לאחר כניסתו לתוקף של צו ילצין לגבי איחודן של מספר חברות מתחרות בסחר בנשק בחברה "רוסוואורוז'יה", היתה למוסקווה תקופה של הצלחות בשוקי הנשק.

להלן המגמות העיקריות בהרחבת שוק הנשק הרוסי: ● מכירת מטוסי "מיג־29" למאלזיה ● בולץ מקיפאון שיתוף הפעולה הצבאי־טכני עם הודו, שהתעכב עקב בעיות תשלום; ● התחדשה אספקת חלקי חילוף, מתנהלים שיחות לגבי אמצעים משוריינים, אווירייה וספינות קרב; ● וייטנאם חתמה על הסכם לרכישת מטוסי "סו־27" ואמצעי לוחמה אוויריים אחרים על סך 200 מיליון דולר; ● גדל הסחר עם סין. לאחר רגיעה מסוימת שהסתמנה בשנתיים האחרונות, שווי החוזים אשר נחתמו בשנה הנוכחית מתקרב כבר למיליארד דולר.

● כתוצאה התמשים של כוונת רכשו מערכות לירי שוקי "סמרץ'" ונגמ"שי "ב.מ.פ" בסך 700 מיליון דולר; ● הוסדרו בזמן בעיות החוב של סוריה והורשו אספקות חלפים לנשק שנמכר לה על ידי בריה"מ; ● מדינות מערב מפתחות מגלות התעניינות בנשק מתוצרת רוסיה. תוכנית הייצור של מטוס קרב רב־מגמתי "אירופייטר־2000" לא עומדת בלוח הזמנים, מתעכבת ב־3־5 שנים ועברה משמעותית את עלותה, דבר אשר יכול להיות כדאי לרוסיה.

● בידי גרמניה המערבית 24 "מיג־29" ואין להוציא מכלל אפשרות כי בון תחליט לרכוש מרוסיה 150־100 מטוסים הדומים באיכותם ל"אירופייטר"; ● במחצית השנה שחלפה, הצליחה רוסיה לצאת לשווקי אמריקה הלטינית. ברזיל חתמה על חוזה שהסתכם ב־10 מיליוני דולר ורכשה מערכות טילי הנג"א "איגלה". כן מנהלת שיחות לגבי טנקים מסוג "טי־80".

● ארה"ב רכשה מערכות הגנה אווירית אס־300. סכום החוזה הוא בסך 80 מיליון דולר, אך יש לו משמעות סמלית לכלכלתה של רוסיה. מומחים משערים, כי אם רוסיה תתמיד במגמת יצוא הנשק שהסתמנה, ניתן יהיה לקוות כי התעשייה הצבאית של רוסיה תינצל מאיום החיסול ותשמור על פוטנציאל המידע והייצור שלה.

10 הקרנות הטובות ביותר ינואר-נובמבר 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	הילה פק"ן*	פק"ן	מתמחה באג"ח מדינה	11.3
2	להק סנונית	להק-אמריקאי	מתמחה באג"ח מדינה	10.6
3	מבחר	דיקלה-הבינלאומי	מתמחה באג"ח	10.2
4	שביט פק"ן	פק"ן	מתמחה באג"ח מדינה	9.6
5	פסגות כל חודש	פסגות	מתמחה באג"ח (קצר ומק"מים)	8.6
6	חץ פק"ן	פק"ן	מתמחה באג"ח (מק"מים)	8.2
7	דותן	כללי	מתמחה באג"ח מדינה	8.1
8	יערה פק"ן	פק"ן	מתמחה באג"ח מדינה	8.1
9	פסגות כל רגע	פסגות	מתמחה באג"ח (מק"מים)	7.8
10	רימון	אילנות-דיסקונט	מתמחה באג"ח (מק"מים)	7.6

*התמחותה באג"ח לטווח קצר ושינתה בחודש אפריל את מדיניותה לקרן המשקיעה לפחות 75% מנכסיה באג"ח ממשלתיות.

10 הקרנות הגרועות ביותר ינואר-נובמבר 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	מיטב אופציות	מיטב ניהול קרנות	מתמחה במניות (אופציות)	-69.1
2	עמדה משולבת	עמדה-המזרחי	גמישה אגרסיבית	-62.1
3	רעם 90	מירית-זילברמן	מתמחה במניות (אופציות)	-60.1
4	רמקו גמישה	רמקו	גמישה אגרסיבית	-59.7
5	להק אגמיה	להק-אמריקאי	מתמחה במניות (נפט וסיכון)	-57.1
6	פיא מנוף	לאומי-פיא	מתמחה במניות (אופציות)	-55.2
7	כללי גמישה	כללי	גמישה אגרסיבית	-54.4
8	פיא זינוק	לאומי-פיא	מתמחה במניות (חב' קטנות)	-53.7
9	אחריות נפט ומח'	אחריות	מתמחה במניות (נפט וכימיה)	-52.9
10	אש	מירית-זילברמן	מתמחה במניות	-51.5

גם ה"ג'אמבו" שיגיע ב־1995 – לקוי וצפוף

עדיין לא תוקנו הליקויים בשני המטוסים שכבר טסים בשירות "אל על"

מאת אריה ארד

חברת התעופה הלאומית "אל על" עומדת לקבל בשנה הבאה את ה"בואינג 747־400" השלישי שלה באותה תצורה לקויה, שבה קיבלה את שני הראשונים השנה. תיקון התצורה עולה כמיליון דולר למטוס, אולם דובר "אל על" אומר, שאם יבוצע התיקון ב"בואינג" הדבר יעלה סכום כפול מזה.

הקושי העיקרי בתצורה שהוזמנה על ידי "אל על" הוא בצפיפות המושבים, כדי להכניס ל־"747־400" 492 נוסעים, בעוד שחברות מערביות אחרות מסיעות בג'אמבו החדש 370 – 380 נוסעים. כתוצאה מ"איוש היתר" של המטוס קיימת צפיפות מוגזמת במחלקת העסקים, נוסעי המחלקה הראשונה שומעים את הורדת המים בבית־השימוש הסמוך כברמקול ואין די מקום לצוות הדיילים לצורך הכנת הארוחות לנוסעים.

גם לאחר שזוהו את הטעות והכירו בצורך לתקנה – עדיין לא תוקנה תצורתם של שני המטוסים שכבר טסים בקווי "אל על". דובר החברה אומר, שהשיפוצים יבוצעו מייד לאחר שיתקבלו החלפים הדרושים למטרה זו, כנראה החודש.

מיליון דולר לתיקון ליקויים בתצורתו של מטוס הם סכום זניח, יחסית למחיר המטוס עם המנועים, המסתכם בכ־180 מיליון דולר. אולם ביחס לרווחיות החברה, שהסתכמה בשנה שעברה ב־10 מיליוני דולרים רק תודות להשבתנאות יצירתית, סכום של שני מיליוני דולרים השנה ומיליון נוסף בשנה הבאה הם משא כבד.

עם זאת מקווים ב"אל על" להגיע לרווח של 10 מיליוני דולרים גם השנה, בתנאי שתימצא פשרה הולמת בין העובדים וההנהלה על מועד תחולתו של הסכם השכר החדש, הנרון כעת בין הצדדים. "אל על" הסכימה לפצות את העובדים במידת־מה על השחיקה שחלה בשכרם תמורת ויתורים שונים של העובדים על הישגים שאינם קשורים בשכר, אך מקילים מאוד על ספרי החברה. ההסכם אמור היה להיכנס לתוקפו ב־1 בינואר 1995. אולם, לאחר שכבר נחתם הסכם בראשי תיבות בדבר תוספת שכר של 10 אחוזים בשנתיים, הודיע המסנב"ל לכוח אדם שאין לחברה הכסף הדרוש לביצוע ההסכם והציע להחיל את ההסכם החדש רק מיולי.

העובדים דחו את ההודעה וממשיכים במשא־ומתן, כדי לעבור את טבלאות השכר למגורים השונים. בינתיים הם שואבים עידוד־מה מהבונוס שקיבלו לפני חודשים על רווחי החברה אשתקד.

שוקי ההון בעולם / ביל בספי

עליה תלולה לדולר

עליה תלולה נרשמה ביום שישי בשער הדולר וזה בזכות נתוני התעסוקה החיוביים שפורסמו באותו היום וגם בעקבות החלטת יפן לאשר את הסכמי הסחר שלה במסגרת גאטט, דבר שיטיב לסחר של ארה"ב עם יפן.

בחודש נובמבר עלה שיעור המועסקים בסקטור הלא חקלאי בארה"ב ב־530 אלף איש, וזה לעומת צפי של 240 אלף. תוספת באה לידי ביטוי בירידת האבטלה ל־5.6 אחוזים מכוח העבודה הפעיל בארה"ב.

הנתונים הללו הדהימו את השוקים משום שהם מלמדים על עליה חזקה מאוד בקצב הפעילות הכלכלית ועל ציפיה להתגברות האינפלציה ועליית שערי הריבית.

ההתפתחויות האלו הביאו לביקושים טובים מאוד למטבע של ארה"ב וערכו של הדולר פרץ לראשונה זה חודשים רבים את מחסום ה־100 יינים.

לדעת מומחי מטבע בלונדון וניו יורק העליה בשער הדולר עשויה להמשך גם בימים הבאים משום שבשוקי ההון של העולם יש שינוי במגמה לאווירה יותר פרו דולרית ולהשקעות בנכסים מוניטריים אמריקאיים.

בעקבות ביקושים אלו עלה ביום שישי שערו של הדולר לשיא יומי של 100.81 יינים, 1.5830 מארק ו־1.3422 פר"ש לדולר.

ביום שישי היו גם ביקושים חזקים למדי למניות ובעיקר לאגרות חוב של ממשלת ארה"ב. הציפיות האינפלציוניות והמגמה לעליית שערי הריבית השפיעו תחילה לרעה על וול סטריט והתבטאו בהיצעים שהורידו את מדד דאו ג'ונס ל־3,690.44 נקודות.

אולם בשלבים יותר מאוחרים, בעיקר בזכות העליה הכבדה בביקוש לאגרות חוב ממשלתיות של הסדרות ארוכות הטווח, התאושש הביקוש למניות ומדד דאו ג'ונס עלה ל־3,745 נקודות, עליה יומית של 44.75 נקודות.

ביום שישי נרשמה גם עליה במניות הישראליות הנסחרות בניו יורק והמדד שלהן עלה ל־105.77 נקודות – עליה יומית של 0.78 נקודות.

צוות מיוחד יבחן התוכנית להפרטה באמצעות אופציות חינם

על פי ההצעה תחלק המדינה אופציות חינם לכלל הציבור לרכישת מניות של הבנקים שבהסדר ושל חברות ממשלתיות המוצעות למכירה

מאת אמנון אמד

שר האוצר, אברהם שוחט החליט בסוף השבוע למנות צוות מיוחד לבחינת הצעה למכור מניות של חברות ממשלתיות באמצעות הפצה המונית של אופציות חינם.

על פי ההצעה, שהועלתה לראשונה לפני כעשר שנים ולאחרונה שבה והועלתה מחדש, תחלק המדינה לציבור אופציות חינם לרכישת מניות של הבנקים שבהסדר ושל חברות ממשלתיות המוצעות למכירה.

את האופציות ניתן יהיה להמיר תמורת תשלום למניות, או למוכרן לגורמים אחרים. מכירת המניות בדרך זו אמורה לבוא כנוסף לשיטות ההפרטה הנהוגות היום.

את חברי הצוות יקבע שר האוצר כבר השבוע והם יתבקשו להגיש לו את המלצותיהם תוך חודש מיום מינוים. את ההחלטה להקים את הצוות קיבל שוחט בעקבות דיון ראשוני בנושא שקיים ביום שישי בלשכתו.

בדיון השתתפו יו"ר רשות ניירות ערך, עו"ד אריה מינטקביץ', שגיבש את ההצעה הראשונית לפני עשר שנים.

כן השתתפו מנהל רשות החברות הממשלתיות, יוסי ניצני, הממונה על התקציבים דוד ברודט, מנכ"ל חברת נכסים מ.י. גיל ליידנר, החשב הכללי באוצר ראובן קוקלביץ' והיועצת המשפטית של האוצר תמר הקר.

ועדים ועובדים / אפרים רווידי

הכשרת עובדים בתיירות

דו"ח הוועדה לבחינת מערך הכשרת עובדים בענף התיירות הוגש באחרונה לשר התיירות עוזי ברעם. השר קידם בברכה את עבודת הוועדה ואמר כי "זהו דו"ח חשוב לקראת הערכות משרד התיירות עם הגידול הצפוי במספר התיירים שיגיעו לכאן בעידן השלום".

הוועדה מונתה בחודש מארס במטרה לבדוק את מערך ההכשרה הקיים בענף, לעמוד על הצרכים לאור תחזיות משרד התיירות לשנות האלפיים ולהמליץ על מערך ההכשרה הנדרש לאור צרכים אלו.

יו"ר הוועדה היה דוד ליתן, המרכזת רות דגב, נציג משרד התיירות היה המשנה למנכ"ל, שבתאי שי, וכמו כן השתתפו בוועדה נציגים מהסתדרות עובדי האירוח, התאחדות המלונאים, לשכת מארגני תיירות, התאחדות סוכני הנסיעות, בי"ס לתיירות, ומוסדות להכשרת כוח אדם בתיירות. הממלצות העיקריות של הדו"ח הן:

● הקמת מכללה ייעודית לתיירות על בסיס בתי הכפר הממשלתיים המרכזיים הקיימים לתיירות, אשר תהיה בהכוונה אוניברסיטאית תוך שילוב מסלול אקדמי.

● עריכת רוויזיה בתוכניות הלימודים של מקצועות בסיסיים – סוכני נסיעות, פקידים, מורשים, מומחים ומורי דרך הן ברמת ההכשרה בשלב ראשון והן ברמה ההתקדמות של התמחויות ספציפיות.

● להקים מועצה ציבורית ליד שר התיירות אשר תהיה בעלת סמכות להמליץ על הכרה במוסד הכשרה על סמך קריטריונים ברורים כמו רמת כוח ההוראה, תשתית פיזית, ציוד עזר, מהמיבט מקורות הכנסה, תנאי בוין הקבלה ועיקוב גיאוגרפי. המועצה הבכירה תפקח על רמת הלימודים ותהיה מורכבת מנציגי האקדמיה, נציגי ממשלה ונציגי הענף.

ליקוי נשימה נפגע עבודה

שופט בית הדין לעבודה בתל אביב יגאל פליטמן, החליט לאחרונה לקבל את תביעתו של עובד, הסובל מליקוי נשימה, להכיר בו כנפגע עבודה. על כך מסר כתב עיתי"ם.

העובד תבע את המוסד לביטוח לאומי לאחר שלקה ב"ברונכיט ספסטית". הוא עבד במשך 19 שנים כפועל ייצור במפעל לייצור מיכלי פיברגלס.

נטען כי חומר דביק בשם "סריגנוס" הוא המקור למחלה.

העובד עבד באולם אטום, כאשר עבודתו היתה כרוכה במגע אינטנסיבי עם חומרים פוליאסטים נוזליים ופיברגלס והיה חשוף לאדים ואבק שהתפשטו באויר.

"לאור חוות דעת המומחה יש להכיר בליקוי הנשימה של התובע כפגיעה בעבודה", כתב השופט בפסק הדין.

השופט פליטמן ציין שלמרות שהמומחה קבע "סבירות גבוהה מאוד" של קשר בין העבודה לבין ליקוי הנשימתי ולא הדאות מוחלטת, כיוון שמדובר בסבירות שמעל 50 אחוזים, הוכח הקשר הסיבתי.

השופט חייב את המוסד לביטוח לאומי לשלם לתובע הוצאות משפט ושכר טירחת עורך דין בסך 1,300 ש"ח בתוספת מע"מ כחוק.

עובדים מצרים במפרץ

כ־1.5 מיליון אזרחים מצריים עובדים בשש מדינות המפרץ, הודיע בשבוע שעבר השר לכוח אדם של מצרים, אחמד אל־עמאווי.

השר, שביקר בדובאי, ציין כי מיליון מצרים עובדים בסעודיה, 180 אלף בכווית, ו־30 אלף באיחוד האמירויות.

עוד אמר, כי העובדים המצריים, המועסקים בעיקר בתחום החינוך, מעבירים לארצם מדי שנה כ־5.5 מיליארד דולר.

מקורות דיפלומטיים במפרץ ציינו, כי קרוב למיליון מצרים עובדים בעיראק. זאת לעומת שני מיליון שעבדו שם לפני מלחמת המפרץ.

המדינה תמשיך לפקח על אוצרות ים המלח גם לאחר הפרטת כי"ל

מאת אמנון אמד

בשלב ההפרטה הקרוב של קונצרן כימיקלים לישראל, תבוצע מכירה פרטית של עד 24.9 אחוזים ממניות החברה למשקיע בודד או לקבוצת משקיעים פרטיים.

כ־22 אחוזים נוספים מהמניות יוצעו לציבור הרחב ולעובדי החברה בהצעת מכר בין לאומית שתבוצע בבורסות בתל אביב ובניו יורק.

במסגרת המכירה הפרטית יוצע לרוכש להעביר לידיו את הניהול השוטף של החברה, בעוד שהפיקוח על אוצרות הטבע בים המלח ימשיך להיות בידי מדינת ישראל.

ועדת השרים לענייני הפרטה אמורה לדון היום בעקרונות להסכם בין המדינה לבין מי שירכוש את מניות כי"ל במכירה הפרטית.

בישיבה יובהר לחברי הוועדה כי מניית הזהב שמחזיקה המדינה בכי"ל מאפשרת לה לפקח על זהות רוכש השליטה בחברה ועל המשך פעילות החברה וניצול אוצרות הטבע שבאחריותה לאחר ההפרטה.

על פי ההצעה שתובא לאישור הוועדה, תשאר המדינה גם בעתיד בעלת המניות הגדולה ביותר בכי"ל ותחזיק בכ־28 אחוזים ממניות הקונצרן. המשקיע או קבוצת המשקיעים הפרטיים יחזיקו בחבילת מניות של עד 25 אחוזים ואילו יתרת המניות תוחזק בידי הציבור הרחב ועובדי החברה.

לאחר ההפרטה תורשה המדינה למנות ארבעה חברים במועצת המנהלים של החברה ואילו המשקיע הפרטי ייוצג בה על ידי שלושה דירקטורים.

ועדת השרים להפרטה אמורה לדון היום גם בהשלמת סידורי הביטחון בחברת אל על והדרכי מימונם.

הקרנות הטובות ביותר - נובמבר 1993-נובמבר 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	הילה פק"ן*	פק"ן	מתמחה באג"ח מדינה	12.3
2	להק-סנונית	להק-אמריקאי	מתמחה באג"ח מדינה	11.9
3	שביט פק"ן	פק"ן	מתמחה באג"ח מדינה	11.4
4	מבחר	דיקלה-הבינלאומי	מתמחה באג"ח	11.4
5	דותן	כללי	מתמחה באג"ח מדינה	11.0

הקרנות הגרועות ביותר - נובמבר 1993-נובמבר 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	מיטב אופציות	מיטב ניהול קרנות	מתמחה במניות (אופציות)	-67.4
2	עמדה משולבת	עמדה-המזרחי	גמישה אגרסיבית	-60.8
3	רעם 90	מירית-זילברמן	מתמחה במניות (אופציות)	-57.5
4	רמקו גמישה	רמקו	גמישה אגרסיבית	-56.3
5	להק אגמיה	להק-אמריקאי	מתמחה במניות (נפט וסיכון)	-55.6

"אגיס" שוקלת להעתיק את מפעלה האמריקאי לירוחם

מאת אמיר רוזנבלום

חברת אגיס־קליין בודקת אפשרות להעביר את מפעל התרופות שלה שבארה"ב לעיירה ירוחם בנגב, בו שוכן המפעל המצליח של החברה, המייצר תרופות ותכשירים קוסמטיים. אם אכן תכנית זו תצא לפועל, יועסקו במפעל החדש כ־300 עובדים.

כך מסר ראש המועצה המקומית ירוחם, מוטי אביצרור, בשיחה עם כתב דבר. לדברי אביצרור, בימים אלה הושג הסכם לפיו מחלקת המחקר והפיתוח של המפעל, הפועלת כיום במרכז הארץ, תועתק לירוחם ועובדיה יעברו להתגורר בישוב.

יצויין, כי מפעל התרופות שאגיס שוקלת להעתיק לירוחם, נרכש באחרונה על ידי החברה בארה"ב מידי חברה אמריקאית, תמורת כ־45 מיליון דולר. במכתב כוונות, שנחתם לא מכבר על ידי אגיס והחברה האמריקאית, קבעו שתי החברות כי ברצונן להקים בארה"ב במשותף חברה חדשה, שתרכוש את כל נכסי החברה האמריקאית.

עובדי "אל על" נחושים בדעתם לרכוש את גרעין השליטה

במכתב לרשות החברות הממשלתיות דרשו לפתוח עימם מיד במו"מ

מאת אריה ארד

עובדי אל על הבהירו בסוף השבוע את נחישות דעתם ברצונם לרכוש את גרעין השליטה בחברת אל על במסגרת הפרטתה המתוכננת לשנה הבאה.

במכתב לרשות החברות הממשלתיות מבהירה מועצת עובדי אל על, ש"הננו מוכנים להיכנס למשא ומתן מיידי על בסיס שווייה הכלכלי של החברה, ומבקשים שהממשלה תעניק עדיפות לעובדי אל על על כל גוף אחר בכניסה למשא ומתן ענייני במכירה כזו".

העתקים מן המכתב נשלחו לראש הממשלה יצחק רבין, לשרי האוצר, המשפטים והתחבורה, למפרק הזמני ולמנכ"ל אל על.

העובדים אינם אומרים מניין יקחו את הכסף הדרוש לרכישת גרעין השליטה. נוצר הרושם, שבדעתם לשלם בוויתור על הזכויות שצברו עד "המפץ הגדול" לפני 12 שנה בסכום של 86 מיליון דולר. שווי הזכויות הללו נאמד כיום ב־130־120 מיליון דולר. לפני זמן מה שכרה נציגות העובדים את חברת מודלים כלכליים בראשותו של ד"ר יעקב שיינין, כדי לקבוע את השווי המדוייק של הזכויות האמורות.

מבחינת הממשלה עשוי לצמוח יתרון מהעיסקה, שכן העובדים דורשים בתקיפות, שאם לא תימכר החברה להם, תכביס המדינה, עליי התחייבותה, את מלוא הגרעון בכבירות הזכויות לחשבונות אישיים במכשיר פיננסי שייקבע.

עד לאחרונה סברו כלכלני הממשלה, שהעובדים יסתפקו בערבות מדינה לחוב והיא לא תגיע לידי מימוש, משום שהחברה מסוגלת לממן פרישת עובדים בודדים מהכספים שנצברו בקרן אחרי "המפץ הגדול" והערבות תידרש בפועל, רק אם תיסגר החברה, דבר שאין כל כוונה לעשות.

שערי מטבע חוץ 3.12.94

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.587	3.06	1.9208	(-0.13) 3.0250

המטבע	שער יציג	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	3.0250	+1.30	2.94	3.08	2.95	3.09	2.95	3.08	2.9895	3.0418	2.9970	3.0393	3.3283	3.3745
1 מרק גרמני	1.9208	+11.60	1.87	1.95	1.88	1.97	1.87	1.96	1.9032	1.9301	1.9040	1.9310	2.9982	3.0398
1 לירה שטרלינג	4.7397	+7.39	4.60	4.82	4.63	4.84	4.67	4.89	4.7032	4.7695	4.6934	4.7597	1.9002	1.9266
1 פרנק צרפתי	0.5601	+10.56	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5560	0.5638	0.5554	0.5633	4.7029	4.7683
100 ין יפני	3.0349	+13.66	2.95	3.09	2.96	3.09	2.96	3.10	3.0131	3.0555	3.0023	3.0448	0.5559	0.5637
1 גולדן הולנדי	1.7151	+11.48	1.67	1.75	1.67	1.75	1.67	1.75	1.7020	1.7260	1.6985	1.7225	3.0114	3.0533
1 פרנק שוויצרי	2.2741	+12.79	2.21	2.32	2.22	2.33	2.22	2.32	2.2570	2.2888	2.2534	2.2852	1.6969	1.7205
1 כתר שוודי	0.4005	+11.71	0.39	0.41	0.39	0.41	0.39	0.41	0.3964	0.4020	0.3966	0.4023	2.2569	2.2873
1 כתר נורווגי	0.4413	+11.10	0.43	0.45	0.43	0.45	0.42	0.45	0.4379	0.4441	0.4371	0.4433	0.3963	0.4019
1 כתר דני	0.4912	+11.33	0.48	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4874	0.4943	0.4864	0.4934	0.4366	0.4427
1 מרק פיני	0.6181	+18.87	0.60	0.63	0.60	0.63	0.60	0.63	0.6136	0.6223	0.6127	0.6214	0.4874	0.4942
1 דולר קנדי	2.1959	-2.30	2.13	2.23	2.14	2.24	2.13	2.24	2.1764	2.2071	2.1759	2.2067	0.6135	0.6221
1 דולר אוסטרלי	2.3224	+14.78	2.24	2.37	2.23	2.39	2.23	2.37	2.3003	2.3328	2.3084	2.3410	2.1736	2.2039
1 רנד דרא"פ	0.8488	-3.40	0.74	0.86	0.51	0.86	0.66	0.84	0.8417	0.8536	0.8407	0.8526	2.2988	2.3306
10 פרנק בלגי	0.9340	+12.87	0.91	0.95	0.90	0.96	0.90	0.95	0.9268	0.9398	0.9261	0.9392	0.8399	0.8516
10 שילינג אוסטרי	2.7287	+11.47	2.65	2.78	2.66	2.78	2.65	2.78	2.7044	2.7426	2.7022	2.7404	0.9241	0.9370
1000 לירה איטלקית	1.8702	+7.16	1.81	1.92	1.82	1.93	1.84	1.93	1.8556	1.8817	1.8546	1.8808	2.6994	2.7369
100 פסטה ספרדית	2.3010	+9.92	2.22	2.37	2.26	2.40	2.24	2.35	2.2831	2.3153	2.2791	2.3113	1.8567	1.8825
E.C.U.	3.6666	+8.97	-	-	-	-	-	-	3.6330	3.6842	3.6320	3.8633	2.2839	2.3157
1 לירה מצרית	0.9880	+2.91	0.86	0.91	0.85	0.91	0.92	0.97					3.6286	3.6791

מבול של תיקו ומורחקים

ארצית
מאת רוני בית הלחמי

רק משחק אחד בוטל בסוף השבוע עקב מזג האוויר הסוער, אבל ביותר המשחקים הקור העז והגשם השוטף בהולט השפיעו על התוצאות, שבדרך כלל הסתיימו בתיקו ובעיקר על השחקנים הקפואים, שלא אחת התקשו לשלוט בעצביהם והתוצאה: כמעט בכל משחק מורחק.

המשחק שבוטל היה בין המוליכה, מכבי יפו, לבין הכח מכבי ר"ג. מתברר, שמגרש רינגר נראה יותר כבריכת שחיה ולשופט לא נותר אלא לדחות את המשחק המסקרן.

אגב, גם בתום משחקי המחזור ממשיכה מכבי יפו עם משחק פחות להוליך בבטחה בפסגה.

מכבי יבנה – קרית־גת 2:2

● ליבנה: אורן דנציגר (12), מאיר בן שמעון (80, מ־11 מ')

★ לקרית־גת: מישל דהן (72, 78)

בדקה ה־29 הורחק עופר אלקובי מיבנה בצהוב שני.

שפט רוני פירד לעיני 500 צופים ביבנה.

בת־ים – שמשון ת"א 1:2

● לבת־ים: חיים בכר (17), יוסי גורדנה (47)

★ לשמשון: יניב עופרי (9)

בדקה ה־89 הורחק מוטי איוניד משמשון בעקבות פגיעה בשחקן יריב.

שפט עקרם זעבי לעיני 500 צופים בבת־ים.

הפועל חדרה – טייבה 0:3

● לחדרה: ניסים נורי (4), יעיש סויסה (72, 81)

בדקה ה־63 הורחק שאדי רביע מטייבה לאחר פגיעה בשחקן יריב.

שפט אריק חימוביץ לעיני 500 צופים בטייבה.

הפועל ים – הפועל אשדוד 1:1

● לירושלים: מוטי אוחיון (89)

★ לאשדוד: באור גלילי (3)

שפט נסאן סולתן לעיני 500 צופים בטורי.

אשקלון – נס־ציונה 2:2

● לאשקלון: עמי ג'רבי (10), שרון סגרון (70)

★ לנס־ציונה: שלומי אידיס (12), שלומי כנפו (32)

בדקה ה־39 הורחק בועז מאיר מאשקלון בצהוב שני.

שפט דוד ההמרקרדו לעיני 1,000 צופים באשקלון.

הפועל לוד – כפר־סבא 1:1

● ללוד: יוסי אמויאל (23)

★ לכפר־סבא: האלדי קורלנצוק (71)

שפט שמואל שטייף לעיני 1,000 צופים בלוד.

קרית שמונה – הפועל ר"ג 1:2

● לקרית שמונה: לירון בסיס (34), סלביסה ריוביץ (88)

★ לר"ג: תומר ברזילי (50)

שפט גבי בוסקילה לעיני 500 צופים בקרית שמונה.

הליגה הארצית — עונת 1994/95

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. מכבי יפו	10	7	2	1	6—16	10	23
2. הפועל כפר־סבא	11	5	4	2	14—24	10	19
3. מכבי קרית גת	11	5	3	3	15—22	7	18
4. הפועל חדרה	11	5	3	3	12—19	7	18
5. מכבי יבנה	11	5	3	3	12—16	4	18
6. הפועל אשדוד	11	4	4	3	15—18	3	16
7. הכח רמת־גן	10	4	2	3	15—17	2	14
8. הפועל טייבה	11	3	5	3	13—10	3	14
9. הפועל בת־ים	11	3	4	4	18—15	3—	13
10. הפועל רמת־גן	11	3	4	4	18—14	4—	13
11. הפועל לוד	11	3	4	4	5—12	4—	13
12. הפועל אשקלון	11	3	3	5	22—17	5—	12
13. מ.ס. נס־ציונה	11	3	3	5	18—11	7—	12
14. הפועל ק. שמונה	11	3	3	5	19—11	8—	12
15. הפועל ירושלים	11	2	5	4	22—21	1—	11
16. שמשון תל־אביב	11	1	4	6	16—7	9—	7

סטאטוס־קוו בלקבורן – היונייטד

אנגליה

הסטאטוס־קוו בצמרת האנגלית נשמר אתמול, לאחר שבלקבורן ומנצ'סטר יונייטד זכו בנצחונות.

בלקבורן הביסה בחוץ את וימבלדון 0:3, משערים של אטקינס (52), וילקינס (72) ושירר (74). היונייטד גברה בביתה על נוריץ' 0:1, משערו של אריק קנטונה בדקה ה־36.

בלקבורן צברה 39 נקודות מ־17 משחקים והיא מקדימה את היונייטד בנקודה.

ניוקאסל התרחקה מעט ומפגרת בחמש נקודות מהמוליכה לאחר הפסד 4:2 לשטמפטון. המנג'ר פרנסיס חגג עם "התרנגולים" בנצחון גדול הודות לשלושער של מרי שרינגהאם. שער נוסף הבקיע הרומני, פופסקו. פוקס הבקיע צמד לניוקאסל.

יתר התוצאות: קובנטרי (פליין 57) – ליברפול (ראש 2) 1:1; מנצ'סטר סיטי (פליקרופט 20, רוסלר 42) – איפסוויץ' (מאסון 73) 1:2; לסטר (גי 5) – אסטון וילה (ויטינגהאם 61) 1:1; נוטינגהאם (פירס 36 מ־11 מ', רוי 60) – ארסנל (קיוואן 59, דיויוס 76) 2:2; שפילד ונסדיי (בארטי־ויליאמס 19) – קריסטל פאלאס 0:1; צ'לסי (פרלונג 89) – סאותהמפטון 0:1.

מלחמת ההישרדות של המנגנונים

★★★ ברחוב הספורטיווי מהומה רבתי. מוסדות הספורט נגד סגן השר מיכה גולדמן. העילה: המלצות ועדת ברדרור. ביכוח על דעת הקהל ובהשמעת הצעקה לציבור וכלפי הממשלה – צוברים ראשי הספורט הרבה נקודות מול סגן השר. בעוד שקול השופרות של המוסדות נשמעים ונקראים יומיום בתקשורת, לא מספיקים סגן השר ומשרד החינוך התרבות והספורט להשמיע שמינית להצדקת עמדותיהם.

ביום שישי, בתכנית "שריקת פתיחה" ברדיו, הצליח מיכה גולדמן להשחיל משהו מעמדתו לגבי קיצוץ תקציב הזימורים להתאחדות לכדורגל. גולדמן שאל: מה להתאחדות ולעסקי נרל"ן? מדוע היא צריכה להחזיק ברכוש במקום לממש אותו לכסף מזומן ולתמוך בכדורגל נטו ומדוע לא לקחת מגבה 4 מיליון ש"ח ולחלק אותם, בלי תיווך, לקבוצות בליגות ולפי צרכי הפריפריה. במילים אחרות: תתעסק ההתאחדות לכדורגל בארגון הנדרש ממנה ולא תתפוד על חשבון התקציב לכל מיני אחוזות, שאין עניינה בכך. גולדמן גם הדגיש, ששמנת מיליוני השקלים שקודו מבל המוסדות לקרן המיוחדת, לא תהיה קרן פרטית שלו, אלא תהיה תחת פיקוח של ועדה ציבורית מקצועית שתתקצב בצורה אובייקטיבית.

★★★ ההתאחדות לספורט הזעיקה את כל פרנסיה וראשי האיגודים המסונפים בה לאסיפת חירום לזעוק נגד המלצות ועדת ברדרור. הכותרת הראשית שנשמעה שם: ההמלצות מחסלות את הספורט ומחזירות אותו 30 שנה אחורנית.

מבחינה ספורטיווית בסיסית, הלוואי היינו חוזרים בעצבים אישיים כמו אתלטיקה הרבה שנים אחורנית. היו לנו אתלטים והיו תחרויות והיו אליפויות והיה "אות הספורט". כך היה בשחיה ובאיגרוף ובהאבקות ובהרמת משקולות. אולי לא אלופים בקנה מידה בינלאומי אבל הרבה עיסוק וליגות ושבתות עמוסות.

אבל מעניין שועקת השבר העלו מתוך את מתן העצמאות ל־19 איגודים המסונפים להתאחדות. יש הולכה עקרונית, בת לא מעט שנים, על יציאת איגודים לעצמאות, אבל בעקשנות ראויה לציון הצליחה נשיאות/הנהלת ההתאחדות לספורט לסכל את "דוע הגזירה". כי ברור לפרנסיה שעצמאות פירושה התוסלות כמוסר־גג השולש על מיליונים והם ייצאו לגימלאות מוקדמות.

ומי רוצה במדינתנו להתחסל? עוד לא נולד דיקטור כזה בספורט. ההתאחדות לספורט, בעצם קיומה ועיסוקיה, גורעת מהספורט שהיא אחראית לעשייתו בין 15 ל־30 אחוז מתקציבו של כל ענף תחת שרביטה. זה גילגול הוצאות אדמיניסטרטיביות יוסיות על תקציב כל ענף. יש ענפים שיכולים להתנהל במחות, בהרבה פחות אדמיניסטרציה (פקידות, הנהלת חשבונות, יצוג משפטי, משרדים, המון הנהלה, אירוח וכיבוד וייצוג וכיוצ"ב).

באחרונה השתכנעו כמעט כולם, כי הגיעה שעת יציאה המונית לעצמאות. רק ראשי ההתאחדות עומדים במריים. אבל הם נאלצו לקיים מצוות שולחיהם במרכזים. אך ראה זה פלא: נוכח המלצות ועדת ברדרור יצאה הברוה מרחוב מרמורק: לא נוציא את האיגודים לעצמאות עד שלא יבוטלו המלצות ועדת ברדרור הנוגעות להתאחדות. מה השתנה? כלום: עד עכשיו לא רצו לתת עצמאות מחשש להתבטלות טבעית ועכשיו מצאו עוד נימוק לא משכנע.

הנימוק שהספורט הוולונטארי עומד להפוך לדיקטטורה של השלטון תופס אך ורק כשמדובר במרכזי הספורט, ולהם אכן עומדים לעשות עוול בקיצוץ תקציבי־תקופה (אובר־הד") כי הם אמונים על התשתית הרחבה של הספורט והורע הממשלתית לא תוכל לבוא במקומם. אבל ההתאחדות, שנוסדה על־ידי גופים וולונטאריים, אינה בחזקת מוחה על דלת. אם האיגודים הוולונטאריים יכולים להתקיים בלעדיה ובנפרד – למה לסרבל את המערכת ולגרום לנזילת כספי טוב לעבר אדמיניסטרציה מיותרת?

אבי בן שמעון (עם הכדור) בדרך להבקעת שערו המכריע של ביתר ת"א (צילום: א. קנפר)

ה'שפן' של צביק'ה הביא להפועל ת"א נצחון גדול

מאמנה המנוסה של הפועל ת"א הימר אמש על שחקן אלמוני בשם מרק קרבר וזכה בקופת הנקודות. קרבר ביכולת מעולה הוליך את הפועל ת"א לנצחון חשוב ביותר על הפועל גליל־עליון, שפרש לעודד קטש ודארן דיי איכזבה. הבוקר עומדת הפועל ת"א לצאת לפולין, שם היא תתמודד ביום שלישי במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע. היכולת מאמש תספיק לאדומים בפולין הקרה

הפועל ת"א — גל"ע 82:93
מאת עמית פז

כדורסלני הפועל ת"א הציגו אמש את משחקם הטוב ביותר העונה וגברו ללא קושי על המועמדת לכתר, הפועל גליל־עליון, בהפרש של 11 נקודות – 82:93 (42:46).

צביקה שרף שלף אמש שפן שלפיני גרשון לא היה מה לעשות מולו, כאשר במשך 40 דקות הוא שיחק עם מרק קראבר, שלא איכזב והוביל למאבנו עם 27 נקודות ומשחק הגנה מעולה. תוסיפו לזה את יכולתו הנפלאה של באק ג'ונסון, שקלע 27 נקודות, קלט 11 ריבאונדים ומסר 8 אסיסטים וכל זאת, כאשר בדקה ה־11 נשרקה נגדו עבירה שניה בהתקפה ומייד בעקבותיה גם עבירה שלישית טכנית, כאשר הוא לא שלט בעצביו הפלט כמה מילים מיותרות לעברו של וידובניק.

העבירה הרתיחה את באק ג'ונסון שנכנס ל"טירוף" על חשבונם של האורחים חסרי האונים מהגליל.

בשורות הגליל ניתן לציין את הרכז העולה, עודד קטש, שקלע 28 נקודות ולמעשה, הוא החזיק את חבריו בתמונת המשחק, בסיועו של דארן דיי המסוכן.

לעומתם, ודייור וחזן סבלו מתולשה מזהימה וברד ליף היה פושר למדי.

הפועל ת"א פתחה את המשחק בסערה ובדקה ה־2 הוא כבר הובילה 0:5. גליל לא נבלה והפכה את הקערה על פיה – 7:12. אולם, הפועל החזיקה ברסן ובדקה ה־10 היא הוליכה 19:21.

כאן נכנס לפעולה דארן דיי ותוך דקה קלעה הגליל 7 נקודות ללא מענה וביותר עם שתי קליעות סכביות של באק ג'ונסון גדל יתרונם של האורחים מהגליל ל־21:28.

הפועל עוד הצליחה להישאר בתמונת המשחק ובדקה ה־18 גליל הובילה רק בהפרש של נקודה – 39:40.

בין הדקות 16 ל־20 קלע מרק קרבר שלוש שלשות רצופות והוריד את הפועל להפסקה עם יתרון של ארבע נקודות – 42:46.

בפתיחת המחצית השניה התעורר מילטון ואגנר שריכז הייטב את משחקה של הפועל. שבע נקודות רצופות של ואגנר הביאו את הפועל ליתרון 46:55 בדקה ה־23 ו־48:59 בדקה ה־25.

במצב זה, הרוחים עודד קטש בסדרה של עשר נקודות רצופות צימק את הפער עד ל־72:70, בדקה ה־33.

אולם, באק ג'ונסון סחט עבירות משחקני הגליל ולשם שינוי, הפעם להפועל הלך מקו העונשין ויתרונה הלך וגדל עד לשריקת הסיום.

כדאי לציין, כי החל מהדקה ה־35 שיחקה הפועל כאשר לקרבר, ג'ונסון, ואורדיטי יש ארבע עבירות אישיות. למולם, שחקני הגליל לא הצליחו להוציא מהם את העבירה החמישית.

שפטו וידובניק ושטריקס לעיני 1,800 צופים באוסישקין.

נקודות להפועל: קרבר וג'ונסון 27 כ"א, ואגנר 16, אורדיטי 13, טורי 6, פליישר 4.

נקודות לגליל: קטש 28, ליף 19, דיי 18, חזן 8, דוייור 5, מוכתרי ומאלוביק 2 כ"א.

שאקיל הביס את ה'ניקס'

כדורסל מעולם אחר

שאקיל אוניל ואורלנדו המשיכו בתנופה שלהם והביסו את הניקס מניו יורק 100:125.

אוניל היה הגדול מכולם עם 38 נקודות ו־10 ריבאונדים. אנפרני האורדאווי הוסיף 33. פטריק יואינג קלע 15 לניקס.

לאורלנדו יש את המאזן הטוב ביותר בליגה – 11 נצחונות ושני הפסדים בלבד.

פניקס רשמה נצחון על בוסטון 102:107 הודות ל־19 נקודות של דני מאנינג. דומיניק וילקינס קלע 34 לבוסטון.

יתר התוצאות: מיאמי – ניו ג'רסי 97:115; פילדלפיה – סקרמנטו 96:99; ושינגטון – דטרויט 104:115; אטלנטה – שיקאגו 81:92; סן אנטוניו – פורטלנד 91:95; לייקרס – יוסטון 89:107.

משטרת איטליה חוששת ממהומות

רשויות הספורט במשטרת איטליה החליטו לשגר תגבורות משטרתיות למשחקים רגישים שיהיו היום בליגה האיטלקית לכדורגל.

בעיקר מדובר בטורינו כשיובנטוס תארח את פיורנטינה ובארי שתארח את פוג'יה בגנואה, שם ייערך הדרבי בין סאמפדוריה לגנואה. לפחות אלף שוטרים ישמרו על הסדר, בנוסף לאנשי בטחון. כל זאת, לאחר ההתפרעויות והתגרות שהיו בין אוהדים.

הצלחה לסניפי בני־ברק ובת־ים

אליפות הפועל בג'ודו

143 ג'ודאים, ביניהם 25 בנות, בגילאי 12־13 מ־29 סניפי הפועל מכל הארץ, השתתפו באליפות הפועל בג'ודו, שנערכה באולם הספורט בקריית שרת בחולון.

בין הבנות הצטיינו ג'ודאיות מסניף הפועל בני־ברק, שזכו במקומות הראשונים בשני משקלים מתוך חמישה. בין הבנים הצטיינו ג'ודאים מסניף הפועל בת־ים, שזכו במקומות ראשונים בארבעה משקלים מתוך שמונה.

ליגות א'

במשחק המרכזי של המחוז הדרומי בליגה א' גברה הפועל יהוד על מכבי רמת עמידר בשיעור 0:2 והחליפה איתה מקומות בפסגה.

יתר התוצאות בדרום: כפר שלם – קרית אונו 0:2; בית"ר באר־שבע – מרחבים 1:2; מרמורק – קרית מלאכי 1:5; לוזים חולון – אור יהודה 0:1.

במחוז הצפון ממשיכה מכבי אז"י נצרת להוליך בפסגה, למרות שהיא סיימה את משחקה המסקרן מול גבעת אלגה בתיקו 2:2.

יתר התוצאות בצפון: מכבי חדרה – מכבי עכו 0:2; נצרת עילית – הפועל עכו 0:2; הפועל כפר קנא – מכבי טמרה 0:1; טירת הכרמל – אור עקיבא 2:2.

הפועל חולון באילת

השבוע בכדורסל
מאת משה כהן

ארבעה משחקים נוספים יתקיימו הערב במסגרת המחזור ה־11 בליגה הלאומית בכדורסל, כאשר במוקד תארח הפועל אילת את הפועל חולון.

החולונים ראויים, בינתיים, לתואר המפוקפק של "מאכזבי העונה". הם אינם מצליחים להוציא אל הפועל אל הפוטנציאל הרב הטמון בכוכביהם והעובדה שהם נחלו חמישה הפסדים בעשרת מחזורי הפתיחה מדברת בעד עצמה.

הערב מצפה לחולון משחק חוץ קשה ביותר מול הפועל אילת, שביום רביעי הציגה יכולת טובה מול קאסרס הספרדית במסגרת גביע קוראץ'.

נראה לי שצפוי לנו משחק שקול ומעניין שבו כל תוצאה אפשרית.

הרצליה תנצח ככל הנראה את הפועל גבעתיים. שחקני השרון הפתיעו במחזור הקודם בנצחון חוץ במלחה על הפועל ירושלים ורק תקר בלתי צפוי ימנע מהם לגבור על קבוצת התחתית מגבעתיים.

מכבי ירושלים תארח במשחק תחתית חשוב את הפועל עמק יזרעאל. שתי הקבוצות חייבות לנצח ולמרות יתרון הביתיות של ירושלים, אני מהמהר דווקא על האורחים מהעמק.

מכבי ר"ג שבשבוע שעבר הפתיעה בנצחון חוץ בחולון, מועמדת לגבור בביתה על קבוצת התחתית של הפועל חיפה. אומנם החיפאים גברו בשבוע שעבר בקרב תחתית חשוב על מכבי ירושלים, אבל גם הם יודעים שתוצאת המשחק תלויה בעיקר בצעירי מכבי ר"ג.

מחר בערב יתקיים המשחק המרכזי של המחזור, כאשר מכבי ראשון לציון תארח את מכבי ת"א ובמשחק נוסף, תתאמן הפועל ירושלים על חשבון צעירי בית"ר ר"ג.

ביום שלישי מתחיל השבוע האירופי, במשחק חוץ של הפועל ת"א בפולין, מול וולצלאבק.

ביום רביעי תתארח הפועל אילת במשחק חוץ קשה ביותר מול סטפנל מילאנו.

ביום חמישי תארח מכבי ת"א את לובליאנה בצל זכרונות ההפסד הצורב בפאוק.

גורדון יגמה למתחרה עם תולן דף הורש

ילצין סייע לשוודים לזכות בגביע דייוויס במוסקבה

טניסאי שוודיה זכו בגביע דייוויס לשנת 94 בנצחון משכנע על נבחרת רוסיה בתום שני הימים הראשונים להתמודדות בת שלושה ימים. השוודים זכו בשני משחקי היחיד ביום הראשון וניצחו בזוגות ביום השני. כל שלוש ההתמודדויות נמשכו חמש מערכות – מקרה נדיר (ואולי ראשון) בתולדות המשחקים.

מעולם, כך אני זוכר מההיסטוריה של הספורט, לא אירע מקרה שנשיא מדינה כלשהיא גרם לספורטאי יצוג של ארצו הפסד ישיר כתוצאה מהופעתו בזירת ההתמודדות ברגעים דרמאטיים, כאשר היה מצוי בעמדת זכית.

זה קרה ביום שישי באיצטדיון האולימפי במוסקבה, שקטע ממנו הכשר למשחק הגמר על גביע דיוויס בטניס בין רוסיה לשוודיה. ישבנו עמוק בכורסא מול מסך הטלוויזיה; צפינו במשחק הראשון: אלכסנדר וולקוב – סטפאן אדברג. מצב המערכות היה 2:2 ו־5:5 במערכה החמישית והמכרעת שבה אין שובר שוויון. משחקים עד הפרש במשחקונים.

ברגע הזה, כאשר אדברג עמד להגיש במשחקון ה־11 של המערכה, החל הקהל להתרומם על רגליו; נשיא המדינה בוריס ילצין הופיע ביציע המרכזי, נתקבל בתשואות ובמחיאות כפיים, נופף בידו לשלום נתקל בנשיא הוועד האולימפי הבין לאומי, הספרדי סאמראנץ', התחבק איתו ארוכות ונכנס לתפוס את מקומו עם המקורבים והמאבטחים בשורות האחמ"ים.

וולקוב היה עד הופעת הנשיא בדרך לחולל מיני סנסציה על אדברג. אחרי שפיגר 2:0 הצליח במשחק וירטואוזי (ביד שמאל) להשוות ל־2:2. אדברג הפסיד את המערכה הרביעית 0:6 ולמרות שהיה בעמדת נצחון במערכה החמישית 2:4, שוב נחלש ואיפשר לוולקוב להשוות 5:5. וכאן נכנס לתמונה נשיאו בוריס ילצין.

קשה היה להבחין באמצעות המסך הקטן מי הרוויח או הפסיד מההופעה המפתיעה והבלתי מקובלת: האם המריץ ילצין יותר אדרנלין בעורקיו של השוודי, או שהטניסאי הרוסי התסיד כמה וכמה פעימות־לב כתוצאה מהכבוד הגדול לו זכה אישית מצד נשיאו. כך או כך: אדברג הגיש במשחקון ה־11 חכה. וולקוב בחבטות פתיחה חזקות הישווה ל־6:6.

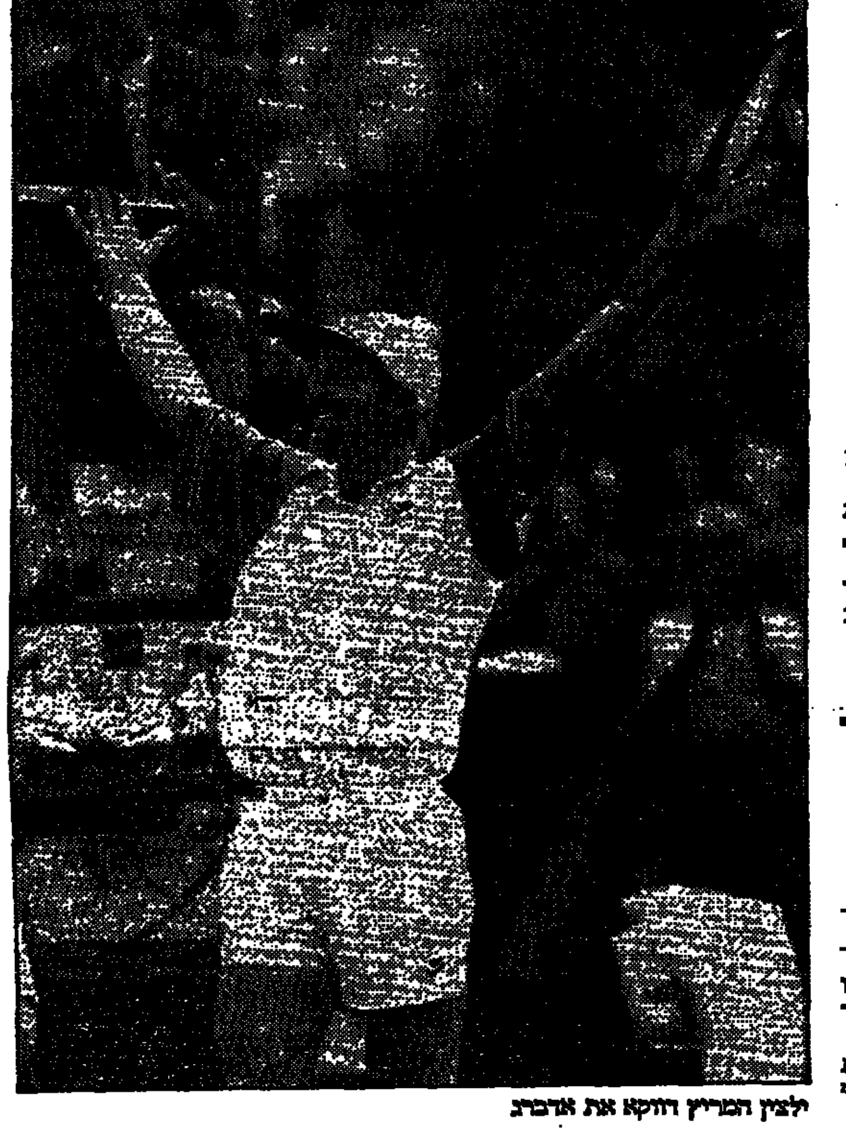

ילצין המריץ דווקא את אדברג

מכאן בשתי המערכות הבאות הפגין אדברג את יכולתו האדירה לשלוט בעצביו ותוך כדי כך להפתיע את במשחק טאקטי נפלא מול משחק שאפתני ולוחץ של וולקוב, שרצה להפגין לנשיא אבל שגה כאשר עלה לרשת "בלי חשבון". אדברג זכה במשחקון ההגשה שלו וקבע 6:7 ובמשחקון הבא השיב בעוצמה לחבטות הפתיחה, הצליח לכפות על וולקוב משחק העברות כדור ובתיחכום נדיר תפס את הרוסי פעמיים בחבטות 'תילולי' שהיקנו לו נצחון דרמאטי 6:8 ממצב מתמשך (לפני ילצין) של "על הפנים" – 0:1 לשוודיה אחרי שלוש וחצי שעות בתוצאה סופית: 4:6, 2:6, 7:6 (2:7), 6:0, 6:8.

* * *

מייד אחר־כך התיצבו יאבגני קאפלניקוב ומאגנוס לארסן למשחק היחידים השני של היום הראשון לתחרויות. המשחק התפתח באיטיות לרמה שווה, כי קאפלניקוב, כמו קודמו וולקוב, התחמם לאט. לארסן הוליך בקלות במערכה הראשונה 0:6 והתמיד בשניה 2:6. כאן בא המהפך, כאשר הרוסי מפגין טניס נמרץ, אגרסיבי, בלי טעויות. סוגר את המערכה השלישית לטובתו 6:3 וכך גם את המערכה הרביעית 6:3.

במערכה החמישית שוב חזר לארסן לעצמו במשחק מרהיב, חד צדדי הכריע את קאפלניקוב 2:6. השוודי צבר במשחק 36 "אסים" כששני הטניסאים הצעירים האלה מפגינים כושר ניידות מעולה לפינות ובגישה לרשת בתגובה על כדורים מתוחכמים. המשחק כולו ארך שעתיים ושמונה דקות.

אתמול אחה"צ התייצבו הרוסים עם קפלניקוב ואולחובסקי נגד הצמד הרענן ביורקמן ויאן האפל. הקרב במערכה הראשונה היה צמוד תמתיים בשובר שוויון 6:7 לרוסים. שתי המערכות הבאות היו משכנעות לטובת השוודים 2:6, 3:6. המערכה הרביעית הוכרעה בקלות על־ידי הרוסים 1:6 ואז התחולל הקרב האמיתי על הנקודה של להיות, או לחדול בשביל הרוסים. ב־6:7 לטובת השוודים הגיש אולחובסקי את חבטות ההגשה לא בהצלחה יתרה וביורקמן חתם את התוצאה הסופית 6:8.

נשללו המדליות מ־11 ספורטאים סינים

מ־11 ספורטאים סינים נשללו 11 מדליות זהב שזכו במשחקי אסיה בחודש ספטמבר בהירושימה, יפאן, לאחר שנתפסו בנטילת סמים.

מבין ה־11, רובן שחייניות, הבולטת שבהן היא אלופת העולם במשחה 400 מטר חופשי, שהושעתה ל־4 שנים ע"י התאחדות השחייה הבינלאומית.

טניס: נגמר הטורניר הבין לאומי בטניס שאמור היה להתקיים בסוף השבוע בבאר־שבע נדחה עקב הגשמים. בגמר יתמודד הצ'כי, דייוויד סקוך שגבר על גלעד בלום 3:6, 4:6, מול איל אורליך.

שווייץ והולנד עמדו להגיע ארצה כדי ליטול חלק בטורניר גביע אירופה לאומות שיפתח באמצע השבוע בהשתתפות שמונה מדינות.

רוגבי: אוניברסיטת ת"א – רעננה 8:29; יזרעאל – הרצליה 3:24.

דורטמונד הגדילה את יתרונה בצמרת

גרמניה

בורוסיה דורטמונד הגדילה לשלוש נקודות את יתרונה בצמרת הגרמנית לאחר נצחון 0:1 על דואיסבורג.

את שער הנצחון החשוב הבקיע הבינלאומי רידלה במחצית הראשונה.

ברמן התרחקה מהמוליכה לאחר הפסד 3:1 בקרלסרוהה. מנשנגלדבך מרוחקת ארבע נקודות מהפסגה לאחר נצחון חוץ 2:4 על שטוטגארט.

שאר התוצאות: קייזרסלאוטרן – מינכן 1860 1:1; באיירן מינכן – דרזדן 1:2; פרייבורג – אורדינגן 0:2; פרנקפורט – המבורג 0:2; לברקוזן – קלן 1:3.

● בליגה הצרפתית צימקה פאריס סן ז'רמן לארבע את הפער בינה לבין המוליכה נאנט לאחר נצחון 1:2 על לנס.

תוצאות נוספות: קאן (השלישית בידורג) – קאן 0:1; ליון – מונאקו 1:1; בורדו – מונפלייה 0:2.

בעריכת: ניסן פרידמן

מוליכה חדשה

הפעם הפועל באר־שבע שניצלה את תוצאות התיקו של יריבותיה בצמרת כדי לכבוש את הפסגה. חרף מזג האוויר הסוער במרבית המשחקים חזינו בהרבה שערים ובמאבקים מרתקים. המשחק הגדול ביותר נערך בין מכבי ת"א ומכבי הרצליה. גם המשחק המוקדם בבלומפילד הניב מבול של שערים. תיקו מאכזב לבית"ר ירושלים בנתניה. למרות שהפועל פ"ת הבקיעה בשלהי המשחק שער מעורר מחלוקת, שהקניה עוד נראו מאוכזבים, בהחלט זמנים חדשים באם המושבות. מכבי חיפה צלעה בביתה וטל בנין התאושש באשדוד

דרבי ה'ב"שים' של בירת הנגב

באר_שבע — בית_שאן 1:3

מאת **עמוס שריג**

"מלחמת הצפון נגד הדרום", כך כינו חובבי הכדורגל את המפגש מאתמול בין הפועל באר־שבע והפועל בית־שאן, אלא ששום מלחמה לא היתה שם, אפילו לא קרב מקומי ובתום 90 דקות גרפה הקבוצה המקומית את מלוא הנקודות, לאחר שניצחה בשיעור 1:3, ללא מאמץ מיוחד. המפגש בין שני הב"שים" טמן בתוכו היסטוריה קטנה, כאשר לראשונה נפגשו השתיים במסגרת הליגה הלאומית.

בעוד האורחים הגיעו לנגב לאחר נצחון סנסציוני מול מכבי ת"א בהרכב מלא, שיחקו המקומיים ללא ארבעה שחקני מפתח מורחקים ועם רצון עז להוכיח, כי ההפסד בשבוע שעבר היה מקרי בלבד.

חסרונם של המורחקים לא הורגש במיוחד, להיפך, כאשר המחליפים שיחקו בהתלהבות רבה וללא דופי ודחפו את בירת הנגב לנצחון.

כבר בדקה ה־2 עלתה באר־שבע ליתרון: בוקובזה העביר לגוסייב באגף ימין. הזר הג'ינג'י פרץ ומזווית קשה בתוך רחבת ה־16 מ' בעט חזק ושטוח. שוער בית־שאן הדף היישר לעברו של הצעיר ריף, שהמשיך את הכדור החוזר בבעיטה חזקה לפינה הימנית הרחוקה – 0:1.

שער היתרון המקומי נכבש כתוצאה נכבש בעקבות פריצה מאגף ימין ולא במקרה, שכן האגף השמאלי התאים יותר למשחק כדורמים, אלא שאת היתרון השני, בדקה ה־36 כבשו המארחים ממרכז המגרש: ריף השתלט על כדור ודהר לעבר רחבת האורחים. הקשר המחונן סטה שמאלה, חלף על־פני שוער בית־שאן וברגל שמאל גלגל את הכדור למרכז השער. הכדור חלף על־פני שני שחקנים, כאשר השלישי, שמעון ביטון, שניסה להרחיק, רחק לתוך שערו הוא – 0:2.

במחצית השניה נאלצו שתי הקבוצות להחליף תלבושות בשל הרטיבות הרבה. לבית־שאן זה ל עזר וכבר בדקה ה־46 נאלץ כהן להוציא בפעם השלישית את הכדור מרשתו: בוקובזה 'גילה' את אביטן חשוף והעביר לו מסירת פז והאחרון בעט משמונה מטרים כדור שטוח חזק לפינה הימנית – 0:3.

לבית־שאן ניתנה בדקה ה־56 הזדמנות פז לצמק, אך בעיטת היעף של קהימי נהדפה בזינוק פנתרי ע"י השוער סמרג'ה לקרן, שנגוחה מראשו של אגבריה לחוץ, אלא שאותו אגבריה תיקן במעט את הרושם בדקה ה־89, לאחר שרגאן בעט חזק מ־15 מ', סמרג'ה הדף והאגבריה לא התקשה לקבוע מארבעה מטרים את תוצאת המשחק – 1:3.

משווים ממצב נבדל ועוד מאוכזבים

הפועל פ"ת — בני יהודה 1:1

מאת **אמיר לנגר**

הגיעו לזמנים טובים בהפועל פ"ת. הקבוצה משווה בדקה ה־88 מול קבוצת הצמרת של בני יהודה, אבל עדיין מרגישה טעם של החמצה. החמצה של נצחון והחמצה של המקום הראשון. 1:1 בסיום במשחק שהתנהל ברובו בשליטה של הקבוצה המארחת.

בליגה של העונה קבוצה שנותנת הצגה שבוע אחר כך חוטפת על הראש. גם להפועל פ"ת זה קרה העונה, אבל לא אתמול. הקבוצה אומנם לא שיחקה כמו בשבת שעברה בנצחון 0:3 על הפועל תל־אביב, אבל בהחלט הציגה כדורגל טוב והיתה עדיפה בהרבה על־פני בני יהודה. אולם, הבעיה הגדולה שלה – חוסר מחץ בהתקפה, מנעה ממנה לתרגם את יתרונה האיכותי לשפת השערים.

לבני יהודה לא היו הרבה מצבים, אבל במעט שהיו לה היא סיכנה מאוד את שער המארחות וכבר בהתקפתה הראשונה, בדקה ה־23, היא כבשה שער: גראסימץ' נשלח לרחבה, ספק נפל־ספק הופל על־ידי סולופ, והשופט הורה על הנקודה הלבנה. גראסימץ' בעט בעצמו את הפנדל והבקיע, אבל סוהיל קבע בעיטה חוזרת שגם בה לא נכשל גראסימץ'.

הפועל פ"ת המשיכה לתקוף, אבל עופר לוי הציל מצד אחד ובאריד וקוושווילי החמיצו מהצד השני. על סף סיום המחצית התקפה בודדה של בני יהודה אבל הס חילץ מול גראסימץ'.

במחצית השניה ניצלה בני יהודה את יציאתה של פ"ת קדימה, אבל מוקמן (48) ומאסובי (59), החמיצו מול הס. בדקה ה־81 בעט אברבנאל ממצב מצוין, אך שטראובר קלט וכעבור דקתיים בישל גראסימץ' לאוחיון, אבל הס הדף נהדר.

שטראובר הציל מול קקון בדקה ה־85 וכעבור 3 דקות הגיע השוויון: קוושווילי הקשית לרחבה, הכדור פגע בשיטרית והגיע לבאריד, שעמד בנבדל עוד בהקשתה של קוושווילי. השריקה לא באה ובאריד הכניע את שטראובר – 1:1.

רק השערים נותרו יבשים

מכבי נתניה — בית"ר י_ם 0:0

מאת **דוד בבר**

"לא הגיעה לנו יותר מנקודה", כך סיכם את התיקו 0:0 מאמן בית"ר ירושלים, יוסי מזרחי. מן העבר השני נשמע מנג'ר מכבי נתניה, עודד מכבס מאוכזב, שכן קבוצתו היתה טובה יותר וזה גם היה לה משחק ביתי. אולם, בסיכומו של דבר המפסיד העיקרי היה הקהל שדווקא בשבת גשומה חזה במשחק יבש משערים.

אסי דומב, הבלם־קשר של מכבי נתניה, היה אתמול השחקן המצטיין במגרש. דומב שיתק לחלוטין את חלוץ בית"ר, אלי אוחנה, ואכן אוחנה לא הורגש בדקות רבות של המשחק. גם רונן חרזי, חלוץ הנבחרת הלאומית היה צל של עצמו.

נתניה פתחה את המשחק בתנופה, למרות חסרונם של שני חלוציה הזרים. איגור שקוירין ורומן פיליפצ'וק. כבר בדקה ה־7 ניתנה הזדמנות לטל בראל, אך הוא החמיץ. מנגד, בדקה ה־12 כמעט כבש מגן בית"ר, אייל כהן. בדקה ה־23 ניצב רונן גבאי חופשי מול אנטמן, אך ידו של השוער היתה על העליונה.

המגרש הבוצי והגשם השוטף, הקשו את המלאכה על השחקנים הטכניים בשתי הקבוצות והאירועים ליד שני השערים לא היו רבים.

לאחר ההפסקה המשיכה נתניה ללחוץ ובדקה ה־61 בעט שלומי דהן מ־16 מ' מעל המשקוף. בדקה ה־65 נתנה הזדמנות בודדת לחלוץ בית"ר, אלי אוחנה, שניצב חופשי מול שוער נתניה, יעקב בלרב, אך בעט ברשלנות החוצה.

עוד הזדמנות ניתנה בדקה ה־78 לדימיטרי מ'בויו המקומי, שלא ניצל השמטה של השוער אנטמן.

כדאי לציין את שיפוטו המצויין של עמית קליין.

תיקו מאכזב במשחק חלש

אשדוד — הפועל חיפה 1:1

מאת **חיים בן סימון**

עוד תוצאת תיקו (1:1) נרשמה במחזור אתמול, כאשר קבוצות עירוני אשדוד והפועל חיפה לא יכלו זו לזו וסיימו את המשחק בינתן בשוויון כוחות.

המשחק לא התעלה לרמה גבוהה ומזג האוויר הקשה שפקד אותנו אתמול השפיע על הרמה גם במשחק זה. השחקנים היחידים שניתן לציין היו טל בנין מחיפה, שסיים עונש הרחקה ואוליאה מאשדוד. המשחק נפתח בשליטה מסויימת של חיפה, אולי כדי להצדיק את נצחונותיה האחרונים בליגה ובדרבי מול מכבי חיפה בגביע הטוטו.

טל בנין עצמו כבש בדקה ה־43 את שער היתרון לאורחים מבעיטת עונשין חזקה מ־18 מטרים והוציא להפסקה את קבוצתו עם יתרון 0:1.

במחצית השניה ניסו המקומיים שהודרכו מהקו על־ידי מאמן חדש, אבי כהן, שהחליף את זאב זלצר שהתפטר, להשוות ובניצוחם של אוליאה וטלסניקוב תקפו את שערו של אסיאג האורח.

ואכן, השוויון נפל בדקה ה־67, לאחר שיאן טלסניקוב הגביה לרחבת חיפה ווריהן נגח מקרוב 1:1.

בהחלט מוצדק לאור יחסי הכוחות.

אלון ברומר ואבי נמני מסבבים את שערה של מכבי הרצליה במשחק הבלתי נשכח אמש בבלומפילד (צילום: א. קנפר)

בבלומפילד הדליקו שמונה נרות

מכבי ת"א — הרצליה 4:4

מאת **גיל ויטל**

משחק נדיר חגל שרק 5,000 צופים זכו לראות משחק מצוין והדרמטי המלווה בשמונה שערים. השערים התחלקו בסופו של דבר שווה בשווה בין סוגרת הטבלה, מכבי הרצליה, שהודרכה לראשונה העונה ע"י זאב זלצר לבין אחת מהמועמדות הרציניות לכתר האליפות, מכבי ת"א.

במרבית הזמן חזינו במשחק שקול עם יתרון קל למארחים. שתי ההגנות לא היו במיטבן, עובדה שבאה לידי ביטוי בשערים הרבים.

בדקה ה־9 איבד קלינגר כדור לעופר מזרחי, המצטיין במשחק, שהיתל בשני מגינים תל־אביבים ומול אובארוב העניק יתרון מפתיע לאורחים – 0:1.

שחקני השרון לא הספיקו לשמוח ובתוך פחות מדקה נכבש השוויון. ערבוביה ברחבה ובסיומה דחק דריקס המטכן את הכדור מקרוב לרשת – 1:1.

הרצליה לא ויתרה ועלתה שוב ליתרון ושוב פעם ע"י עופר מזרחי. דקה 23: מזרחי חלף על־פני שלח החלש ומ־17 מ' בעט כדור מדוד שהיטעה את אובארוב – 1:2.

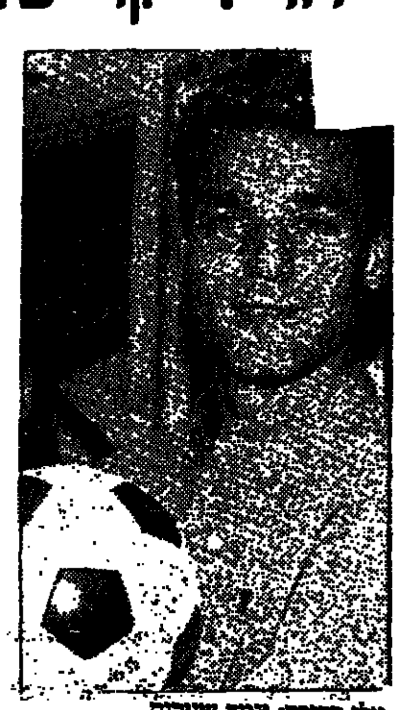

אלי דריקס: צמד שערים

כעבור שלוש דקות בלבד שב שוויון ושוב פעם ע"י אלי דריקס. הוא בעט לראשונה למשקוף ואת הריבאונד של עצמו הוא דוחק עם כל הלב לרשת – 2:2.

בדקה ה־28 עלתה הרצליה בשלישית ליתרון: מזרחי הוכשל בתוך הרחבה ע"י שלח ויוסי מדר בעט הייטב מהנקודה הלבנה כדי לקבוע 2:3 לאורחים.

במחצית השניה רמת המשחק נשמרה והקצב לא הואט, אולי בהשפעת מזג האוויר החורפי. בדקה ה־49 הוכשל נמני בתוך הרחבה ע"י ישראל כהן ונמני עצמו בעט את הפנדל מצויין לחיבורים – 3:3, שוויון שלישי במשחק.

בדקה ה־53 מהפך, הפעם מכבי ת"א מובילה: שוקאנוב מסר כדור רוחב מדוד לעמית לוי הנמרץ, שמקרוב הגדיר את הכדור לרשתו של גילארדי חסר האונים – 3:4.

בדקה ה־62 נקבעה תוצאת המשחק והיה זה השער היפה ביותר, לאחר שהמחליף משה אמסלם בעט כדור אריך מ־18 מ' אל בין חיבורי שערו של אובארוב – 4:4 מדהים.

בדקה ה־89 פגע שוקאנוב ללא כדור ביאיר שמחון ללא כדור והורחק מהמגרש, לאחר שהקוון עורר את תשומת ליבו של השופט.

מכבי פ"ת שברה את המנורה

בית"ר ת"א — מכבי פ"ת 5:2

מאת **גיל ויטל**

עד הדקה ה־44 לא ראו הצופים בבלומפילד אפילו שער אחד לרפואה, אבל ב־46 הדקות הנותרות חזינו בשבעה שערים, כאשר רק שניים מהם לטובת המארחים, שממשיכים להציג יכולת עלובה.

במחצית הראשונה היה יתרון במגרש לאורחים מאם המושבות, שחסרו את שוערם הראשון, גולן מלול המוצהב ובמקומו שיחק יוסי בצלאל בהופעת בכורה. שני שחקנים נוספים ערכו במשחק זה הופעת בכורה: אלכסנדר גיידוב מאוקראינה, שחיזק את החוד הפתח־תקוואי ואריק שריקי שעזב את שמשון לטובת קבוצת המנורה.

מסכת השערים החלה כאמור סמוך לשריקת הסיום של המחצית, כאשר גבי פקר פרץ לרחבת המקומיים, חלף על־פני מספר שחקנים ובעט שטוח לרשת – 0:1.

במחצית השניה ניכרו הבדלי הרמות בין שתי הקבוצות והשערים לא אחרו לבוא.

דקה 53: כדור חוזר מהגנת בית"ר מגיע לגיא יצחק, מהבולטים במגרש, שבעט מ־15 מ' אלכסונית לשער, כדור נפלא שנעצר ברשת – 0:2.

דקה 68: אלכסנדר גיידוב בעט מזווית קשה לעבר השער, הכדור פגע בבלם בית"ר, דורון עמר וחזר לרשת – 0:3.

בדקה ה־74 נכנס למגרש אסי בן שמעון ושוב, כמו במחזור הקודם, הוא חולל מהומות. בדקה ה־82 הגביה בן שמעון לעבר המחליף השני, טל בניה, שנכנס שתי דקות לפני הבקעת השער ובניה נגח בעוצמה לרשת – 0:4.

בדקה ה־88 צימק דנייב את התוצאה, כאשר כדור שהוא שיגר מ־20 מ' נעצר ברשת – 1:4.

דקה לסיום המצטיין במגרש, איל בגלייבטר, הותיר את אסי בן שמעון לבד מול השוער והאחרון לא התקשה לנעוץ מסמר נוסף בארון הבית"רי – 1:5.

אקורד הסיום היה שייך דווקא למובסים ושוב פעם כבש האחורי הבין לאומי. שהיה דנייב, כאשר כדור נהדר שהוא שיגר מ־20 מ' טס היישר אל בין חיבורי הקורות – 2:5.

פלימנוב הטריד את האלופה בביתה

מכבי חיפה — ראשל"צ 1:1

מאת **יצחק ציבין**

ולאדימיר פלימנוב, שחקן הרכש החדש של ראשון לציון, הטריד אתמול רבות את הגנת חיפה ואף כבש את שערה בדקה ה־73. שערו הספיק רק לנקודה אחת במאבק מול קבוצת הצמרת של מכבי חיפה שהסתפקה בתיקו 1:1.

ראשון לציון הציגה משחק לחימה. שחקניה החזיקו בכדור והעבירו אותו יפה מהגנה להתקפה, אבל במרבית השלבים היתה חיפה עדיפה, אך היא חסרה את המחץ בסיום התקפותיה. בחצי הראשון לא היו הזדמנויות של ממש לשחקני שתי הקבוצות, למרות שסרגיי קנדאורוב יכול היה לפחות פעמיים להבקיע מעמדות נוחות, אך הוא בעט לסחקים.

במחצית השניה, אולי בגלל הגשם השוטף, ראינו יותר מרץ ורצון להבקיע. היו אירועים מרתקים ליד שני השערים. עירוני ראשון לציון כבשה ראשונה בדקה ה־73: ולאדימיר פילימנוב השתלט על כדור שבעט ירמצ'וק והשוער שטראוס הדף, ובעט פנימה 0:1 לראשון.

שער היתרון של האורחים החזיק מעמד רק 4 דקות. דקה 77: רג'ואן גרייב התליך את בלנול בהרכב החיפני והפיח רוח חיים בקבוצתו. הוא פרץ קדימה, הוכשל על־ידי השוער שביט אלימלך והשופט לויה הורה ללא היסוס על הנקודה הלבנה. הפנדל נוצל הייטב על־ידי רביבו, שבעט השוואה ל־1:1.

משחק מביש במגרש מביש

צפרירים — הפועל ת"א 0:0

מאת **אמיר גנין**

עיסת בוץ תומה, בורות ופיסות דשא שהיה פעם ירוק המבצבצות פה ושם. כך נראה מגרש הכדורגל של הפועל צפרירים חולון בליגה הלאומית של שנת 94.

לא ברור מדוע לא שמים קץ בהתאחדות לכדורגל למשחקים במתקן החולוני המביש וכאשר בנוסף למשטח לא משטח, נוספים גשמים עזים ורוחות חזקות, ברור שכל קשר בין הנעשה במגרש למשחק הכדורגל הינו מקרי בהחלט.

זה בדיוק מה שקרה ביום שישי במעין משחק כדור הבוץ שבו אירחה חולון את הפועל תל־אביב. מה שכן ראינו זה קבוצה אחת שחזרה לשחק בהרכבה המלא עם חזרת הפצועים והמורחקים (לוקאשיק, שורץ ואמסלם) אך מתעקשת משום מה להמשיך לשחק מכבי במגרש הבוצי בחולון.

מנגד, הקבוצה המקומית הסתגלה מהר יותר לתנאים הקשים וניסתה לשחק נכון, ולא שווה עזר לה במיוחד. עוד ניסיון מעניין שערך המנג'ר החולוני, מוטלה שפיגלר, היה בהסטתו של החלוץ אסף טובי לראשונה בחייו, לעמדת המגן הימני עם פציעתו של הרשליקוביץ בדקה השלישית.

שפיגלר המנוסה הבין שבתנאים לא תנאים עדיף להשאיר את גיא מישעל, מגן ימני טבעי, בעמדת הקשר הדפנסיבי ולחזק את מרכז השדה. מרכז השדה המרובה בשחקנים נוקשים איפשר לצפרירים לשלוט בשדה ומאידך אסף טובי היה המצטיין במגרש.

חוץ מזה לא היה מה לראות בחולון. דוד פרץ יכול היה לקנות את עולמו בדקה ה־57 אך נכשל מול באקו. שריקת הסיום של השופט בנישתי דקה אחת לפני הזמן עשתה רק חסד עם 3,000 הצופים.

במחזור הבא

בגלל משחקה של הנבחרת הלאומית, ב־14 בדצמבר מול רומניה, לא יתקיימו בשבת הקרובה משחקי הליגה הלאומית ובמקומם יערכו משחקי גביע הטוטו.

טוטו לאומי

בני יהודה – הפועל חיפה, צפרירים חולון – ראשל"צ, הרצליה – בית־שאן, הפועל פ"ת – הפועל ב"ש, עירוני אשדוד – בית"ר ת"א, מכבי פ"ת – בית"ר ירושלים. המשחקים בין הפועל ת"א למכבי חיפה ומכבי נתניה למכבי ת"א לא יתקיימו בגלל שיתוף מספר גדול של שחקנים ממכבי ת"א וחיפה בנבחרת הלאומית והם ידחו למועד מאוחר יותר.

טוטו ארצי

הפועל ר"ג – הפועל כפר־סבא, נס־ציונה – מכבי יבנה, קרית־גת – שמשון ת"א, הכח ר"ג – הפועל חדרה, קרית שמונה – טירה, מכבי יפו – אשקלון, הפועל לוד – הפועל בת־ים, הפועל אשדוד – הפועל ירושלים.

הניחוש הנכון

2
x
1
x
x
x
x
x
x
x
1
2
x
x
x

הליגה הלאומית — טבלת השליש הראשון לעונת 94/95

קבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	הפרש	נק.
1. הפועל באר־שבע	12	6	4	2	16—24	8	22
2. בית"ר ירושלים	12	6	3	3	11—19	8	21
3. הפועל פתח־תקוה	12	6	3	3	15—20	5	21
4. מכבי תל־אביב	12	6	2	4	15—25	10	20
5. בני־יהודה ת"א	12	5	5	2	15—22	7	20
6. מכבי חיפה	12	5	5	2	16—22	6	20
7. הפועל תל־אביב	12	5	5	2	15—19	4	20
8. הפועל בית־שאן	12	4	4	4	18—12	−6	16
9. מכבי פתח־תקוה	12	3	6	3	17—19	2	15
10. ראשון לציון	12	3	5	4	14—15	1	14
11. בית"ר תל־אביב	12	4	2	6	21—13	−8	14
12. הפועל חיפה	12	3	3	6	21—19	−2	12
13. צפרירים חולון	12	3	3	6	21—16	−5	12
14. מכבי נתניה	12	3	3	6	22—16	−6	12
15. מכבי עירוני אשדוד	12	3	3	6	22—15	−7	12
16. מכבי הרצליה	12	1	4	7	29—13	−16	7

הפועל באר־שבע – הפועל בית־שאן (0:2) 1:3

ציון משחק: 6
● אלון ריף (2), שמעון ביטון (36, עצמי), ניסים אביטן (46)
★ נסים אגבריה (89)
המצטיין: אלון ריף. המאכזב: אבי רגאן.
שפט: איתן טבריידי לעיני 1,500 צופים בבאר־שבע.
● הפועל ב"ש: סמרג'ה 6; חזות 6, גורדמן 6, אילוז 6, דוד 6; בוקובזה 6, ועקנין 6, ריף 7 (אדמון 5), קלטפנו 6; גוסייב 6, אביטן 6 (סגרון).
● בית־שאן: כהן 6; א. רגאן 4 (קרימוס 4), ביטון 4, האדר 5, עשור 5; ש. רגאן 5, קהימי 6, עמר 5, אלבז 5, חזן 4 (מרדכי 4); אגבריה 6.

מכבי תל־אביב – מכבי הרצליה (3:2) 4:4

ציון משחק: 8
● אלי דריקס (10, 26), אבי נמני (49, מ־11 מ'), עמית לוי (53)
★ עופר מזרחי (9, 23), יוסי מדר (28, מ־11 מ'), משה אמסלם (62)
המצטיין: עופר מזרחי. המאכזב: מרק ואנדר־לינדן.
שפט יעקב בן חמו לעיני 5,000 צופים בבלומפילד.
★ מכבי ת"א: אובארוב 5; עמית לוי 7, קלינגר 5, שלח 4, גיא נחמן 6; שחם 6, אלון ברומר 6, שוקאנוב – הורחק, נמני 6; סביליה 4 (אבי כהן 5), דריקס 7.
★ מכבי הרצליה: גילארדי 5; גל הרשליקוביץ 5 (משה אמסלם 6), ואנדר־לינדן 4, ישראל כהן 6; אלעד קורן 5, אלמקייס 5, פולוקארוב 6, יניב כהן 5 (שמחון); מדר 7, עופר מזרחי 7, מינטנקו 6.

בית"ר תל־אביב – מכבי פתח־תקווה (1:0) 5:2

ציון משחק: 6
● שהין דנאייב (88, 90)
★ גבי פקר (45), גיא יצחק (53), דורון עמר (68, עצמי), טל בניה (82), אסי בן שמעון (89)
המצטיין: איל בגלייבטר. המאכזב: גנאדי רמיזוב.
שפט אריה הלף לעיני 1,000 צופים בבלומפילד.
● בית"ר ת"א: קרנפיין 5; אברהמי 5 (אברג'יל 4), דורון עמר 4, מיכה צופין 5, ניסן כהן 5; גונן בוטל 4, פרץ 4, רמיזוב 4, שריקי 5 (אלבז); דנייב 6, איינבנדר 5.
★ מכבי פ"ת: בצלאל 6; שרון צופין 6, מגמזוב 6, רבינוביץ 6, פקר 6; עודד צדי 6, פיטוסי 6, בגלייבטר 7, גיא יצחק 7, אלקרוב 6 (אסי בן שמעון 6); גיידוב 6 (בניה).

הפועל פתח־תקווה – בני יהודה ת"א (1:0) 1:0

ציון משחק: 6
● ואליד באריד (88)
★ סרגי גרסימיץ (23, מ־11 מ')
המצטיין: ואליד באריד. המאכזב: יוסי לוי.
שפט דאוד סוהיל לעיני 4,000 צופים בפ"ת.
● הפועל פ"ת: הס 6; ישראל כהן 6, סולופ 5, באריד 7, עודה 5; קופל 5, קוושווילי 6, יוסי לוי 5 (אברבנאל), מישיש 5; מוהרד 5 (קקון).
★ בני יהודה: שטראובר 6; ששון 5, מורנו 5, שטרית 5, עופר לוי 5; איומידלי 5, איציק לוי 5, מוקאן 6, אוחיון 5; מסובי 5, גרסימיץ 6.

הפועל צפרירים חולון – הפועל תל־אביב 0:0

ציון משחק: 4
המצטיין: אסף טובי. המאכזב: יעקב שוורץ.
שפט יוסף בנישתי לעיני 3,000 צופים בחולון.
● צפרירים: דיזקוב 5; הרשליקוביץ (מרקו 6), גולדברג 5, א. כהן 5, פרץ 5; משעל 5, בן ברוך 5, אבוקסיס 6, מאיה 5; שירזי 5, טובי 7.
★ הפועל ת"א: בקו 6; אוזלאי 5, שרעבי 5, לוקשיק 5, אמסלם 4; בלאס 4, אופיר 4, בוסקל 5, שוורץ 4, זנטי 4 (מליקה); שגיב אליהו 4 (מימרן).

מכבי נתניה – בית"ר ירושלים 0:0

ציון משחק: 5
המצטיין: אסי דומב. המאכזב: רונן חרזי.
שפט עמית קליין לעיני 6,000 צופים בנתניה.
● נתניה: בלרב 5; דאנו 5, סייב 5, טהא 5, בוארון 4, דהן 5; דומב 6, מ'בויו 5, גבאי 6, בראל 5 (שפירא); ערף 5.
★ ירושלים: אנטמן 5; איל כהן 5, סרטיאק 6, כוחילה 5, ביטון 5; בבאיר 6, מזרחי 5 (ריכמן), דרורי 4 (אלהרר), שלוהי 5; אוחנה 4, חרזי 4.

עירוני אשדוד – הפועל חיפה (1:0) 1:1

ציון משחק: 5
● יגאל זריהן (67)
★ טל בנין (43)
המצטיין: טל בנין. המאכזב: דני בראון.
שפט: אבנר כהן לעיני 3,000 צופים באשדוד.
● אשדוד: גינצבורג 5; אלמושנינו 5, מקריצקי 5, אוהאס 5, קונסטנטין 5; מויסה 5, טרטארוב 5 (אלון כהן), טלסניקוב 5, אוליאה 6; תודג'מן 5, זריהן 6.
★ הפועל חיפה: אסיאג 5; אהרוני 5, קשנקין 5, חלפון 5, אמולין 5; מלכין 5, בנין 6, טלקר 6, עטר 5 (רונאלסו); זועבי 5 (קושלוק), בראון 4.

מכבי חיפה – עירוני ראשון לציון (0:0) 1:1

ציון משחק: 5
● חיים רביבו (77, מ־11 מ')
★ ולאדימיר פילימנוב (73)
המצטיין: סרגי קנדאורוב. המאכזב: רוני לוי.
שפט יהושע לויה לעיני 6,000 צופים בקרית אליעזר.
● מכבי חיפה: שטראוס 5; בלבול 5 (גרייב 6), פץ 5, הרזי 5, גלאם 5; רוני לוי 4, חזן 5, ברקוביץ 6, רביבו 6; קנדאורוב 7, שטרית 6 (הולצמן 5).
★ ראשל"צ: אלימלך 6; חלפון 6, מלוקש 5, בן דב 5, אלברט 5; דקל 5, דגני 6, עוזן 5 (מרציאנו 5), חפר 5 (שקוה 5); ירמצ'וק 6, פילימנוב 7.

נבחרת המחזור

שאול סמרג'ה (הפועל באר־שבע)
עמית לוי (מכבי ת"א)
אסף טובי (צפרירים)
אסי דומב (מכבי נתניה)
ואליד באריד (הפועל פ"ת)
טל בנין (הפועל חיפה)
איל בגלייבטר (מכבי פ"ת)
ולאדימיר פילימנוב (ראשל"צ)
עופר מזרחי (מכבי הרצליה)
סרגי קנדאורוב (מכבי חיפה)
אלון ריף (הפועל ב"ש)

כוכב השבת: עופר מזרחי (מכבי הרצליה)

איפה טעיתי

לקחי תק"ם

עזרא דרומי

כחברי התק"ם, לקחתי ברצינות רבה את ההערה של רבין מן השבוע שעבר, שנאמרה במרכז המפלגה, עת ביקש גם ממני שאפשפש טוב טוב במעשי. עשיתי זאת, על־אף שידעתי שראש הממשלה הוליס לגרור תנועה שלמה למלחמה המאוסה המתנהלת בינו ובין מנכ"לו שב"ס לבין ח"כ חגי מרום, שני ותיקים ידועים.

ואכן, החלטתי לפשפש ולבדוק כל מיני צמתי הכרעה של השנים האחרונות, שבהן התלבטתי אם לנהוג כך או אחרת, ולשאול את עצמי: איפה טעיתי?

ובכן, בתחום העבודה מאוד השתדלתי ואף כי שגיתי פה ושם, לא נראה שעשיתי מעשה רע באופן קרדינאלי.

בבית הכל סטנדרטי, כמו שנוהג לומר בימינו. פה ריב עם הילדים, שם ויכוח עם האשה. בסך־הכל נורמלי, אם להתייחס לסטטיסטיקות האומרות שכל גבר שלישי מכה את אשתו וכל גבר רביעי את ילדיו.

בקטע התנועתי, ככל הידוע לי, נעשו די הרבה מעשי התייעלות, אף כי לא מספיקים, אבל בסך־הכל משתדלים. הרי גם את האינפלציה עוד לא הורידו וגם אוטונומיה לא השגנו בשישה עד תשעה חודשים.

בבחירות להסתדרות עשינו בעצם כל מה שרבין רצה: הוא אמר לתמוך בהברפלד, אבל התכוון לרמון. לפיכך, התחלקנו חצי חצי — 50 אחוז לראשון, 50 אחוז לשני.

נשאר לי עוד דבר אחד לבדוק: במי תמכתי בפריימריס למפלגת העבודה. האם יתכן שפה הטעות?

ד ב ר ה י ו ם

חשבון־נפש מדיני

הממשלה תקיים היום דיון מדיני־ביטחוני שיהיה מעין חשבון־נפש לגבי עתידו של תהליך השלום, גם עם הפלסטינים וגם עם סוריה. הממשלה מקיימת לעתים נדירות דיונים מעין אלה, הן במליאתה והן בקבינט הביטחוני, ובתהליכים המדיניים ההיסטוריים שידענו בשנתיים האחרונות היא נדרשה עד כה לאשר בדיעבד הסכמים שהושגו ואשר היו כבר בבחינת עובדה מוגמרת. הפעם תינתן לשרים הזדמנות לבחון מה שכבר נעשה ולנסות ולהתוות כיווני התפתחות לעתיד.

יש לקוות כי חברי הממשלה לא ינסו לבחון את התהליך המדיני מתוך גישה פופוליסטית, כשעיקר תשומת־לבם תהיה מוקדשת לשאלה כיצד יצטיירו עמדותיהם בתקשורת וכיצד ישפיעו על סיכוייהם בפריימריס. ממשלה חייבת להנהיג. על־פי גישתו של דוד בן־גוריון היא צריכה להבין מה רצוי למדינה ולעם ולא מה העם רוצה. היא צריכה להכריע על סמך מצפון ומצפן ולא לפי סקרים מזדמנים או צעקנות של הימין.

הכל מודעים לקשיים ביישום ההסדר עם אש"ף. איש לא ציפה שהדבר יעבור בקלות רבה. נכון, היתה תקוה להפתעה במעשי הסדור ולא היתה הערכה נכונה לחוזקו של החמאס, שבימי המשא־ומתן נחלש עקב גירוש מנהיגיו, אך בינתיים התאושש והתגבר. אבל התאוששות זו יכלה להתרחש גם בלי הסכם עזה ויריחו, ואז היינו ניצבים בפני גל טרור כפול ומשולש של החמאס ואש"ף, ביחד עם המשך הטיפול היומיומי של צה"ל באירועי האינתיפאדה בעזה. יש הכרח להילחם בכל הכוח והיכולת בטרור של החמאס ויש לבחון אם הכלים המשפטיים הקיימים אינם בולמים את המאבק יתר על המדה. אבל אסור שהמאבק הזה יביא להאטה בתהליך המדיני. הממשלה עלתה על מסלול אמיץ ונבון של הכרה באש"ף ומשא־ומתן מדיני עימו ויש להמשיך ולהתקדם במסלול שנקבע. במסגרת בחינה זו, אין הכרח לקדש כל אות ותג בהסכמי אוסלו. יש לבחון את הצעדים הבאים על־פי לקחי הביצוע עד כה אך מתוך ראיית הכורח בהתקדמות במשא־ומתן לקראת הסדרי־הביניים ולקראת הדיונים על הסדרי הקבע. רק מי שיודע למה הוא חותר בשלב הסופי, יוכל לתכנן כהלכה את מהלכי הביניים.

מבחינות מסויימות, קל יותר חשבון הנפש הישראלי לגבי תהליך המו"מ לשלום עם סוריה. כאן אבן הנגף העיקרית היא בדמשק ובעיקר אצל נשיא סוריה חאפז אסד. מן הצד הישראלי כבר אמרו ראש הממשלה ושר החוץ כל מה שניתן לומר בשלב זה של התהליך. אך אסד רוצה לקבל הכל, לא רק את הגבול הבין־לאומי על־פי התקדים של בגין במצרים, אלא אף יותר מכך — עד גבולות '67, לפי הפירוש הסורי, מבלי להציע בתמורה הסדרי ביטחון, פירוז ופיקוח נאותים. בתנאים האלה אין ישראל צריכה להוסיף ויתורים משלה. השלום עם סוריה הוא חשוב וחיוני, אך לא בכל מחיר. תגובתו הנזעמת של הנשיא הסורי מלמדת כי מנהלי המשא־ומתן מן הצד הישראלי עומדים על משמר צורכי הביטחון ואינם ממהרים להפקיר את ישובי הגולן, כפי שמנסים תועמלני הימין ליצור רושם.

בתהליך המדיני יש לא מעט מכשולים וסכנות, אך הוא נושא בחובו תקוה גדולה. הוא עדיף בכל מקרה על הקיפאון נוסח ימי ממשלת שמיר. עם כל הבעיות, התקלות, הקלקולים הקשים של ממשלת רבין, איש אינו מתגעגע אל ממשלת שמיר.

השליטה באיי הספראטילים

מים שקטים יותר

וייטנאם וסין פירסמו באחרונה הודעה המכריזה על הקמת ועדת מומחים לבירור הסכסוך ביניהן בים סין הדרומית. אבל תוך כדי השמעת קולות ידידותיים, אף אחד מן הצדדים לא היה מוכן להתפשר על תביעותיו

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

אנשים המודאגים מסיכויי מלחמה במזרח־אסיה דואגים בעיקר לגורל הספראטילים. שרשרת זו של איים ועירים בים סין הדרומית ידועה בכך שהיא יושבת על אגמי נפט ענקיים. שש מדינות תובעות את זכותן על כל האיים או על חלקם, אבל שתי התובעות הפעילות ביותר הן וייטנאם וסין. כאוייבות במשך 2,000 שנה, לחמו סין ווייטנאם את מלחמתם האחרונה ב־1979. שתי המדינות יותר ויותר צמאות לנפט וצבאותיהן התכתשו על כך בים סין הדרומית. לכן, פגישה לבבית לפני שבועיים בין ראשי־המדינה שלהן התקבלה בהקלה ברחבי האיזור.

ג'יאנג זמין, נשיא סין, היה ראש המפלגה הקומוניסטית הסינית הראשון שביקר בווייטנאם. הווייטנאמים פירסו את השטיח האדום ושני הצדדים עשו מאמץ לטאטא את הסכסוך על הספראטילים מתחתיו. הדגש במשך שלושת ימי הפגישות, שהסתיימו ב־22 בנובמבר, היה על שיתוף־פעולה כלכלי. קיאן קיצ'ן, שר החוץ הסיני, ביטא זאת כבהירות כשאמר כי "הדבר החשוב ביותר" שהוסכם עליו הוא ש"שתי מדינותינו פועלות לפיתוח כלכלותינו. לשם כך עלינו לכונן יחסי שכנות טובים למען התועלת הכוללת שלנו". כדי להראות מה טובים יחסי השכנות ביניהן, התחבק ג'יאנג בפומבי עם דו מואי, ראש המפלגה הווייטנאמית.

שתי המדינות פירסמו הודעה המכריזה על הקמת ועדת מומחים לבירור הסכסוך הטריטוריאלי ביניהן בים סין הדרומית. הן גם ויתרו על השימוש בכוח ביישוב כל סכסוך ביניהן. עד כאן הכל בסדר. אבל, תוך כדי השמעת קולות ידידותיים, אף אחד מן הצדדים לא היה מוכן להתפשר על העניין היסודי. בזמן הביקור הנשיאותי נתנו הווייטנאמים רמזים לא דקים ביותר על השקפתם בנושא זה על־ידי פירסום כתבות עיתונאיות על להקת זמר וייטנאמית המסיירת באיים דלילי האוכלוסין. שתי המדינות ניצלו את מסיבות העיתונאים שלהן כדי לשוב ולהדגיש את זכותן על שרשרת האיים ועל המים הסמוכים אליהם.

דומה כי הדבר האחד שעליו הסכימו ביניהן סין ווייטנאם הוא שהן יתעלמו מכל התביעות האחרות על הספראטילים. טאיוון, הפיליפינים, מאלזיה וברוניי תובעות כולן זכות על חלקים מן הספראטילים ולא יירצו להידחק הצדה. ומאחר ששלוש האחרונות חברות באסיא"ן, אגודת המדינות הדרום־אסיאניות, יש להן השפעה קולקטיבית מסויימת. כאשר וייטנאם תצטרף לאסיא"ן, כנראה בשנה הבאה, האיזון הדיפלומטי בין סין ווייטנאם ישתנה באורח משמעותי.

במשך כל שנות ה־80, היתה בין סין ואסיא"ן ברית דה פאקטו לבידודה של וייטנאם, שהחזיקה אז בקמבודיה. היום קמבודיה כבר איננה שאלה בין־לאומית והאיזון הדיפלומטי השתנה. אבל בתגובה להושטת יד אוהדת לווייטנאמים, ירצו מדינות אסיא"ן משהו בתמורה: הכרה כי גם להן יש זכויות בים סין הדרומית.

שרידי מכוניות, אשר שישה מנוסעיה נמחצו למוות בהתנגשות, לפני כשלושה שבועות בכביש בית גוברין־קריית גת. מתחילת השנה ירד קצת מספר התאונות בהשוואה לשנה שעברה, אך מספר ההרוגים עלה בעשרה אחוז. צילום: גדי קבלו

תאונות

הרבה פנים למוות, אבל רק גורם אחד

מדי פרויס

אף כי ישראל קיסר דיבר מדי פעם על הנהגה חסרת האחריות, המדיניות כולה מכוונת לשיפור החומרה (כבישים, מחלפים ורמזורים) ולא לתוכנה: הנהג

על אף "אפיקים", "דמותידום" מיליבארים ו"שקעים" מלוא הסל, בימי הסערה האחרונים לא חל גידול בתאונות הדרכים הקטלניות. למה? הרי הכבישים מוצפים בתוספת טיפת שלג ומעט קרה ושטפונות ומכיוון ש"ידוע" כי הדרכים המשובשות הן גורם מכריע בהשתוללות הקטל בכבישים, מספר התאונות חייב לגדול. נכון כי עומס התנועה ירד בימי סערה אלה, בעיקר ב"וויקאנד", כשמיעטו לנסוע לכדורגל וכיו"ב אירועי סוף שבוע. מי שלא צריך, היה נשאר בבית.

אבל מה היה בימי החול הסוערים, כשלעבודה חייב היה הישראלי הממוצע להגיע כמו בימי התכלת הזוהרת? התנועה כמעט שלא התמעטה (הישראלי המכבד עצמו לא יסכים להסתכל על אוטובוס מבפנים) ובכל זאת מספר התאונות לא גדל, לפי סיכומי ביניים אף ירד. מתברר שלנוכח איתני הטבע, הישראלי הנוהג זהיר יותר ותוקפני פחות משהוא מול עמיתו ההולך על שתיים או האוחז בהגה. האם אי־אפשר להקנות לו רספקט זה גם בימים ש"אפיקים מצפון רוסיה" אינם משולחים באוורנה?

בעשרת החודשים הראשונים של השנה, נגרמו 2,948 תאונות עם נפגעים שבכללן היו 3,228 פצועים קשה וכתוצר הדובדבן על הקצפת, 439 הרוגים. בינואר־אוקטובר שנה קודם לכן הגיע מספר התאונות ל־3,491, קצת יותר מהשנה, אבל מניין הקברים שצריך היה לכרות היה 400 "בלבד", כלומר עשרה אחוזים פחות. מגמה זו של פחות תאונות אך יותר נפגעים, בעיקר הרוגים, החלה עוד קודם לכן. מה פירוש הדבר?

בשנתיים שלוש האחרונות הירבו לבנות כבישים חדשים ולשקם ולהרחיב ישנים, אבל במקום לצמצם את מספר התאונות, הן מתרבות. לא פלא. העובדה שלא נעים לנו להודות בה היא שהנהג הישראלי הוא אחד הפרועים ותאווי הנקם שבעולם. לא הייתי בקטמנדו וטיראנה אך לבד מטהראן לא ראיתי נהיגה כמו בישראל. נכון כי הנהג האיטלקי משוגע יותר מאיתנו אבל הוא אינו מרושע, לא "יורד" הולכי רגל ואם יראה מישהו המבקש להשתלב בתנועה, יניח לו. בבנגקוק סתומה עשרות מונים מתל אביב, אך הרישעות הישראלית אינה מנת חלקו של הנהג התאי. בסין אין שום התחשבות בהולכי רגל או רוכבי אופניים, נקבעו כללי מישחק האומרים שאם הולך הרגל העז לרדת לכביש, הנהגים עוקפים אותו, אפילו על המדרכה, אך אין דורכים עליו. בצרפת יש משהו מן הרישעות הישראלית, אך הנהג הצרפתי נשמע פחות או יותר לחוקים, כולל החובה להעניק עדיפות לרכב הבא מימין.

כל מי שנוסע בכבישי הארץ רואה את הנהגים שאינם מאיטים בסיבוב, אינם מתרשמים מ"עצור", גונבים את הצהוב, מסנוורים ורואים במגבלות המהירות המלצה, לא הוראה. עוקפים מימין ועוברים ממסלול למסלול כמו מערוץ ראשון לערוץ שני וכמובן שהולכי רגל ואופנוענים אינם פקטור.

הפראות רוסנה מעט על־ידי הכבישים המשובשים, הדרכים הצרות והסיבובים המסוכנים. אבל מאז שישראל קיסר ופואד בן־אליעזר החלו בשיפור הדרכים, נעלמים מחסומי זהירות אלה. מיעוט המהמורות בכבישים ויישור סיבובים עם שטחים מתים, מאפשר נהיגה יותר גברית ומחייבים לכאורה פחות תשומת־לב. ובל יאמרו כי ריבוי המכוניות גורם לכך. מספר כלי הרכב הכפיל עצמו כל עשר שנים ובאחרונה הם מתרבים בקצב מהיר אף יותר. בכל זאת עד לפני שנתיים, מספר התאונות נסוג ועמו מספר ההרוגים. לכן אין לטעון כי ריבוי המכוניות הוא שהביא להתהפכות המגמה וחזרה לגידול במניין הנפגעים. גרמו ליציבות התאונות תוך התרבות הנפגעים הכבישים המשופרים, שפיתו לפתח מהירות ולגלות פחות עירנות ופחות התחשבות בגורמי התנועה האחרים.

סכנת "ביניים" הנן העבודות המבוצעות. רוב הכבישים הראשיים נתונים לשיפור ולהרחבה, בניית מחלפים חדשים והתקנת נתיבים נוספים, הונהגו סדרי תנועה חדשים/זמניים. אלא שמע"ץ, המשטרה, משרד התחבורה ויתר המעורבים בבניית המולדת לא הבטיחו, כי השינויים בתנועה יוסברו ויבוצעו באופן אופטימלי. הרבה תמרורים, חיצי הכוונה, מעקפים ואף רמזורים, לא הותאמו לאילוצי התחבורה וממשיכים לכוון את התנועה כבימים הפרה־היסטוריים של משה קצב ואריאל שרון. קצת בדומה לצבא הגרמני, שבעת נסיגתו הפך תמרורים ושינה סימני דרך כדי להוליך את האויב שולל ולהורידו מעבר לכביש, אם רק אפשר לתהום. כמובן שאין אצלנו תיכנון מדוקדק שכזה אך התוצאה קצת דומה: נהגים מובלים למסלול לא נכון, לעתים למבוי סתום. גם זה תרם לתאונות שיתרבו.

על אף העלייה בנפח התנועה, התירו השלטונות להעלות את המהירות ממקסימום 80 לכדי 90 קילומטר בשעה, ומאז נובמבר אשתקד לכדי 100 קמ"ש. ההנמקה היתה (וגם ההיגיון) שכביש רחב ומטופל היטב, מועד פחות לתאונות. המשטרה ומשרד התחבורה עשו עצמם מאמינים שהכביש המשובש הוא הגורם לתאונות ולא הנהג הפרוע. את 100 הקמ"ש תירצו שלא המהירות היא הגורמת לתאונות. גם אם נקבל דעה זו, שבוודאי יתמכו בה בעלי מוסכים ורופאים אורטופדיים, דבר אחד אינו שנוי במחלוקת: תאונות הנגרמות תוך מהירות גבוהה, חמורות יותר מבחינת התוצאות והנפגעים. מסקנה זו מתאששת מהממצאים האחרונים, שמורים כי אף שהתאונות מתמעטות במקצת, מניין הפצועים וההרוגים עולה בהרבה. ואין פלא — שתי מכוניות המתנגשות במהירות מצטברת של 90 קמ"ש, בהנחה כי שני הנהגים החלו לבלום, גורמות בתנאים דומים (זווית הפגיעה, חוזק הרכב, טמפרטורה וכו') לנזק גדול יותר משני כלי רכב הנכנסים זה בזה בספיד של 70 — כבר שלא להזכיר שצו 100 הקמ"ש נשמר רק לעתים נדירות. לבד מזאת הוא מפתה נהגים לרוץ במהירות זו גם בכבישים שבהם המהירות המותרת מוגבלת ל־80 ואף פחות קמ"ש. כי פעם 100 קמ"ש תמיד 100 קמ"ש.

קיסר. נעלמו מחסומי הזהירות

אף כי ישראל קיסר דיבר מדי פעם על הנהגה חסרת האחריות, המדיניות כולה מכוונת לשיפור החומרה (כבישים, מחלפים ורמזורים) ולא לתוכנה: הנהג. כל מי שמזדמן לעתים לכביש או רחוב, שישאל עצמו אם הנהג שגנב את האדום (קל וחומר צהוב) לא נתן זכות בכורה, דחק הולך רגל, השיג מימין ו"חתך" כמטחווי מילימטר את המכונית שלפניו, עשה כך מכיוון שהיו מהמורות בכביש, סיבוב חד מדי או תמרור לא ברור. או אולי יש סיבה אחרת שלא נוח לנו להודות בה?

שלום של אמיצים

רבין בכיס של שרון

מיכל סלע

היפוך סדר הצהרת העקרונות, משלבים להסדר קבע להסדר קבע בשלבים, ייאפשר לוותר על צעדים בלתי מעשיים המתחייבים על־פי ההסכמים הקיימים ובכך לדרוש מן הפלסטינים צעדים נמרצים יותר למימוש התחייבויותיהם

בימי קרה אלה יש מי שיושב ומחכך ידיו בתום של הנאה. זהו חבר הכנסת, השר לשעבר, אריאל שרון. צדיק מלאכתו נעשית בידי אחרים, מהרהר הוא בוודאי לנפשו מול האח הבוערת בלילות הסגריר.

ממשלתו של יצחק רבין העלתה באחרונה הצעה שאינה אלא השלמת תוכניתו ארוכת השנים של שרון: לחלק את הגדה המערבית לשלושה ריכוזי אוכלוסין שבהם ורק בהם יוממש המימשל העצמי הפלסטיני.

כמה רעיונות בכיוון הזה הועלו בימים אלה, כדי להחלץ מהתסבוכת הבלתי נוחה של הסגת צה"ל ממרבית איזור הגדה המערבית, במסגרת ההתחייבות של ישראל בהצהרת העקרונות "לערוך מחדש" את כוחות הביטחון לפני קיום בחירות כלליות למועצה פלסטינית נבחרת. דובר על נסיגה מן הערים בלבד, או יציאה למשך שלושה ימים. הנדיבים דיברו על נסיגה משלושה או יותר "גושי אוכלוסין" פלסטיניים.

רבין ויועציו העלו את הרעיונות מטעמים מעשיים, כך מוסבר על פני השטח. שהרי המפה הדמוגרפית בגדה המערבית מסובכת, ישובים פלסטיניים והתנחלויות יהודיות שזורים אלה באלה. להסיג את הצבא או לערוכו בדרך אחרת, כמתחייב מהצהרת העקרונות הישראלית־פלסטינית, קשה ומסוכן. פירושו של דבר, כי יהודים יצטרכו לנוע בכבישים שעליהם יפקחו שוטרים פלסטינים, רחמנא ליצלן. פינוי התנחלויות אינו בא בחשבון מבחינה אלקטורלית והגיבוי לכך נמצא בהסכם עצמו.

לסמוך רק על המשטרה הפלסטינית קשה, שהרי צה"ל מנע עד כה את כל הפיגועים ברחבי יהודה ושומרון, כמו רצה הרב עולמי מעותניאל בשבוע שעבר. להפר את ההתחייבות של ישראל בהצהרת העקרונות בפני עם ועולם אין להעלות כלל על הדעת.

הרעיונות השונים שהועלו בעת האחרונה משותפת להם כוונה אחת: רצון לרבע את המעגל או לחילופין לאכול את העוגה המפורסמת ולהותירה שלמה, אין בה מתום.

אפשר להבין, לא בהכרח להסכים. אל המצב המביך הזה הוביל את ממשלתו של רבין ידידו משכבר הימים אריאל שרון. לזה בדיוק התכוון מעשיו: ליצור מציאות שתקשה על הבאים אחריו בממשלה לצאת מן הגדה המערבית. יש להניח שזו, לדעת שרון, הדרך הנכונה לשלום עם הפלסטינים.

בכל שנות כהונתו כשר ביטחון ושר הבינוי והשיכון כיוון את מעשי המשרדים שעליהם היה ממונה ואת תקציביהם ליצירת המציאות שהיום היא מביכה. הוא דאג לפזר התנחלויות בסמוך לישובים פלסטיניים ולפרוס בכסף רב רשת מסועפת של כבישי מתנחלים עוקפים ובלתי עוקפים.

בהרצאות שנשא בכל הזדמנות, תמיד בליווי מפות ושקופיות (יש לו השיטה הנהדרת של מפות־שקופיות) הציג לראווה את התוכנית: תוכנית הכיסים. עיקר הרעיון הוא להכניס את הפלסטינים, על־פי חלוקה של ריכוזי אוכלוסין קטנים, לכיסים־כיסים מבותרים בהתנחלויות וכבישים יהודיים ליהודים בלבד, ולמנוע בדרך זו כל אפשרות לממש את הרעיון של אוטונומיה טריטוריאלית. אם לא למעלה מזה.

בתוך המציאות שיצר שרון צריך ראש הממשלה רבין לפעול ולבצע את התוכנית. שרון ידע שעל ידידים חברים לנשק אפשר לסמוך. אלא אם ראש הממשלה יהיה נבון לשלום של אמיצים. לצעדים שיצריכו הרבה מאוד אומץ פוליטי ומדיני. צעדים שאם יצליחו — עשויים לזכות את האמיצים בתשואות רמות.

תוכנית אמיצה אחת הוזכרה לא פעם ב"דבר" והפכה באחרונה לנושא קבע בשיחות פוליטיות: לדון עם הפלסטינים בתוכנית להסדר קבע שיבוצע בשלבים מוסכמים על שני הצדדים. תוכנית כזאת תאלץ את ישראל לדבר בגלוי כבר עכשיו על הסדר הקבע הנראה לה. במלים אחרות: לומר את השם המפורש שעד כה מדברים עליו ברמזי רמזים מחשש עין הרע. להסכים עם הפלסטינים על כינון "הישות המדינית" המתאימה לשני הצדדים, בין אם תהיה מדינה, מדינונת, פדרציה, קונפדרציה, או אם יימצאו מונח ומסגרת שעד היום לא חשבו עליהם.

היפוך סדר הצהרת העקרונות, משלבים להסדר קבע להסדר קבע בשלבים ייאפשר לוותר על צעדים בלתי מעשיים המתחייבים על־פי ההסכמים הקיימים ויחד עם זאת לדרוש מן הפלסטינים צעדים נמרצים יותר למימוש ההתחייבויות המוטלות עליהם.

תפיסה מעין זו עומדת בבסיס המשא־ומתן עם סוריה. גם בנושא הזה מונחה ראש הממשלה על־ידי תקוה כי הסכמה על "הסדר כולל" שיבטיח גם רגיעה ביטחונית, מיידית ואסטרטגית, תתקבל בברכה על־ידי רוב הציבור ותאפשר להתגבר על הקושי של פינוי התנחלויות. אלא אם תגיע הממשלה למסקנה שאין בכך היגיון, אין טעם, לא כדאי ואין לנו אומץ במדה מספקת, משום שעל הפלסטינים אי־אפשר לסמוך.

אם כך — מן הדין לרתום גם את אריאל שרון אל המטוס העמוס של אורחי ראש הממשלה בטקס הענקת פרס השלום על־שם נובל. מגיע לו.

מסלולים נפרדים?

התיישבות אובדת

אפרים דוידי

בדילמה הקיימת על המשך הקשר עם ההסתדרות, על הקיבוצים ותנועותיהם לבחור באיזה צד של המתרס הם מתייצבים. או שהם שכירים ומגלים זיקה לעובדים, או שהם הופכים לחברות בע"מ ואין להם כל מקום במסגרת ארגון העובדים

מצבה של ההסתדרות מדאיג את הקיבוצים. האפשרות שהקיבוצים יעזבו את ההסתדרות מדאיגה את ראשיה. מאז הבחירות עבר חתול שחור בין הצדדים. במשך שנים רבות, יותר משני דורות, הקיבוצים מצאו בהסתדרות בית חם: עורף פוליטי מפלגתי (העבודה או מפ"ם — מעטים זוכרים היום שעד לפני כמה חודשים קשה היה להפריד בין העבודה לבין מפ"ם בהסתדרות), קופת־חולים, בנק ("הפועלים", כמובן) ושירותים נוספים — כגון תרבות וחינוך.

אך מאז השינויים בהסתדרות, הקיבוצים מאבדים את אחיזתם בה או ליתר דיוק, הקיבוצים וחבריהם מאבדים את עניינם בהסתדרות. הבנק הלך, המפלגות שבהסתדרות (ואף מחוצה לה) לא מהוות עורף — פעמים הן מתייצבות נגד התנועות — קופת־חולים זה לא מה שהיה. עכשיו כל חבר קיבוץ יכול להיות חבר בקופת החולים שהוא חפץ בה. ואף אם תישמר הזיקה של חברי הקיבוצים אל קופת החולים הכללית, היא תפסיק את זיקתה להסתדרות. קיבוץ אחד, אמנם מהקיבוץ הדתי אך יתכן וזו סנונית ראשונה, עבר כולו מקופ"ח הכללית לקופה אחרת. על שירותים ואופציות נוספות אין מה לדבר. הכל קוצץ או בדרך לקיצוץ.

יש בתנועה הקיבוצית הדורשים להפסיק את הקשר ואף להקים "הסתדרות חדשה". ביניהם לא אחר ממזכ"ל ההסתדרות לשעבר, אחד שצעד לפני המחנה, יצחק בן־אהרון.

בינתיים, בין הצדדים מתקיימים דיונים כדי למצוא את נקודות הקשר, את הגשרים שיש לבנותם מחדש בין ההסתדרות לבין התנועות הקיבוציות. יהיה קשה מאוד למצוא אותם. אולי זה עניין מקרי, אך באחרונה הוקמו שתי ועדות בין הצדדים האמורות לבדוק את הזיקה של הקיבוצים להסתדרות. בראש אחת מהם עומד איש הסתדרות, מאיר גת, שאינו חבר קיבוץ. בשניה, האמורה למצוא בסיס אידיאולוגי לנישואים החדשים, עומד בראש איש אקדמיה, שאף אינו נמנה עם ראשי ההסתדרות, ד"ר לב גרינברג, איש אוניברסיטת באר־שבע.

בפירוק תנועת העבודה והתפרקותה מכל נכסיה (והכוונה איננה לנכסים החומריים), תהליך שצבר תאוצה בשנים האחרונות ובייחוד בשנה האחרונה, להסתדרות ולקיבוצים מסלולים נפרדים. מזמן הצדדים הפסיקו לצעוד יחד. הפרופיל של ההסתדרות משתנה במהירות, היא הופכת מ"כללית" ל"פדרציה של איגודים מקצועיים". במלים אחרות, הקפיטליזם הישראלי שפעם היה קורפורטיבי והתבסס במדה גדולה בעת התפתחותו על שיתוף הפעולה עם ההסתדרות, משתנה וכך גם ההסתדרות. "אין עוד צורך" בהסתדרות הישנה. בקפיטליזם שפעם היה קורפורטיבי ופעם צידד בצורות שיתופיות מסויימות של בעלות על אמצעי ייצור בעת התפתחותו, הקיבוצים הפכו זה מכבר מ"נכס" ל"נטל". כפי שקופת החולים הפכה ל"נטל". כפי שכל מה שמריח שיתופיות או בעלות שיתופית הפך ל"נטל".

מול חוקי הקפיטליזם החדשים, ההסתדרות מנסה לשנות את מהותה על בסיס קונספציה חדשה: פדרציה או קונפדרציה של איגודים מקצועיים עם דרגה גדולה של ריכוזיות. מול חוקי הקפיטליזם האלה (אגב, חוקים קשים ביותר — "הסדרי התנובה" למיניהם בשנים האחרונות הם הוכחה לכך), הקיבוצים החליטו שאין להיאבק למען חברה אחרת. לא עוד תיקון, שינוי חברתי או דגם לחיקוי. אלא אימוץ חוקי הקפיטליזם: קיבוץ המקבל את החוקים החדשים — יש לו עתיד. קיבוץ השומר על הצורה השיתופית על בעלות ועל חלוקת ההכנסות, דינו להיעלם.

אל מול חוקי הקפיטליזם החדשים, קיבוצים רבים ושכבה מסויימת באותם הקיבוצים, בייחוד בני הדור השני והשלישי, מצאו לנכון להתברג בתוך השיטה אך בעמדת כוח — כמעסיקים. בדומה לתהליך שעבר על קואופרטיבים כמו אגד או דן, לרבים בין הקיבוצים העבודה השכירה הפכה לחלק בלתי נפרד מהכנסות הקיום המשקי. והעבודה השכירה, פירושה ניצול עובדים. המעבר הזה אל העבודה השכירה מתלווה בנסיונות לפירוק ועדים ועושק עובדים. יש קיבוץ שאף הגדיל לעשות, בית השיטה, והקים חברה לכוח אדם בשיתוף עם בעלי הון. לא רק ניצול כוח אדם, גם רווחים על חשבון העסקת עובדים על־ידי אחרים. לתהליך זה — ההולך ונעשה חמור יותר ויותר — אין דרך מוצא. או שהתנועות הקיבוציות ינסו לשוב אל המקור, תוך התאמה אל השינויים בשנים האחרונות, או שדינן להיעלם. לפחות כקיבוצים.

קיבוצים רבים הופכים במהרה מעדה או קהילה, לחברות בע"מ. את רבבות עובדי עיירות הפיתוח לא מעניין האם חברה בע"מ המנצלת אותם היא קיבוץ או פירמה שמרכזה בתל אביב או ניו יורק. ניצול הוא ניצול. בתנאים החדשים, האם מנהל מפעל קיבוצי השובר ועדים ומתנגד להסכמים קיבוציים ראוי להיות חבר הסתדרות — רק בגלל היותו חבר קיבוץ? אם כך, למה אין לגייס להסתדרות בעל מפעל שלא מנסה לשבור ועדים ומקיים הסכמים קיבוציים? כי הוא עירוני?

נדמה כי בדילמה הקיימת על המשך הקשר עם ההסתדרות, על הקיבוצים ועל תנועותיהם לבחור באיזה צד של המתרס הם מתייצבים. או שהם שכירים ומגלים זיקה לעובדים, או שהופכים לחברות בע"מ ואין להם כל מקום במסגרת ארגון העובדים. ניתן כבר עתה לשנות את האתוס השיוויוני הקיבוצי או לפחות להתאימו לזמן הזה. צעד אחד חשוב לקראת העובדים השכירים הוא להכלילם בין בעלי המפעלים. הפרדוקס הוא שמפעלים קיבוציים מחפשים בנרות בעלי הון המוכנים להיות חברים במועצות המנהלים החדשות: לא מחפשים את תושבי עיירות הפיתוח והכפרים הסמוכים, המועסקים כבר עתה במפעלים, כדי שיקבלו את הבעלות על מקום עבודתם. כפי שניתן להפריד בין בעלות של הקיבוץ לבין העסקת עובדי אותו קיבוץ, כך גם ניתן להפריד בין בעלות על אמצעי ייצור מסויימים, שבהם יש עובדים שכירים. במפעלים אלה השכירים יהיו גם לבעלים. אם יהיו רווחים, יתחלקו בין הצדדים. כך הקיבוצים יוכיחו שהם לצד העובדים ולא לצד המעבידים. קיבוצים שיפעלו בכיוון הזה, ובנוסף יבטיחו הסכמים קיבוציים וייצוג עובדים בכל הרמות, יהיו לחלק בלתי נפרד מההסתדרות. אלה שיבחרו בדרך של המשך ניצול העובדים — מקומם בהתאחדות התעשיינים.

האם ההכרעה תגרום לפילוג בתנועות הקיבוציות? אין לחשוש מכך. כפי שכבר

(המשך בעמוד 10)

ה־NEW-DEAL ("המערך החדש") במהופך (2)

ב. הוגי־הדעות של הזמן החדש קבעו, כי עבר זמנם של האידיאלים. היום מחפש האדם את הפרגמטי בחייו, את הקיומי הפיסי. אין עוד מקום לאידיאלים, בוודאי לאידיאלים שהינחו את האדם במאות האחרונות. האם הנחה זאת נכונה? האם באמת אין לאדם המודרני אידיאלים? במיוחד לאדם העכשווי בישראל, אלה בני הדור השני, שלישי עד רביעי? ותשובה לא עם א' רבתי? אם כן מה האידיאל של הישראלי המצוי היום? אורח החיים האמריקאי? אורח־החיים של היאפי האמריקאי? מה זה מביל בתוכה השאיפה לממון? כפי שפעם ציין זאת אחד הסופרים הגדולים של רוסיה – דוסטוייבסקי: "כסף, כסף, כסף" זה אלוהי הזמן החדש, זה החלום, זאת השאיפה, זה היעד. ואם זה האידיאל והחלום, הרי כל דאלים גבר: גם זה לא חדש. מה התימהון על הפשיעה האוכלת בכל פה באותה חברה? מה הפלא על התגברות השימוש בסמים? מה הפלא של אובדן כל ערך חיים וזלזול בכל צורה אנושית? מכיוון שגם אנחנו, הישראלים, שמצבם הקיומי עדיין מהוסס מאוד, אין ספק, כי ההתדרדרות הזאת היא רק טבעית. מה עוד, כי אין החברה מבקשת כלל להתמודד עם זה ברצינות. כי הנגע הזה מתחיל מהראש, מה יש לטעון כנגד אוהבי הקידה?

גם בסעיף זה המסקנה: שידור ערכים קוטבי בהשקפת העולם ובתפיסות החיים, זאת ואפשרות ההנהגה לראשית התיקון והקידמה.

ג. הדבר השלישי לשינוי פני הדברים והוא עוד יותר מסובך. כי כאן חייבים לעקור מן התודעה גישה פסולה מעיקרה, והיא – כי תורת ישראל ותרבות ישראל שייכות רק לאותו חלק של העם המכונה דתיים. אנחנו, הרוב המכריע של העם, פטורים מארון הספרים היהודי, לאמור – מכל האוצר התרבותי הבלום בן אלפי השנים. כי מה משמעות חידלון זה? כל אורח־החיים היהודי המקורי, המסורתי, היום אבד עליו הכלח. אין הוא שייך לעולם המודרני – עולם המדע והטכנולוגיה המתקדמים. מה לכל זה ולאמונה? ואמונה עוד במה?! כדבר כל כך אבסטרקטי?! כל כוהני הפסול הזה, מובילים את החברה הישראלית להתנכרות מהיהדות, מהתרבות הלאומית, מהשכחת הלשון הלאומית, וקידוש כל החול והחולין. זה ביטוי קלאסי של פוסט־ציונות, פוסט־הלוציות, פוסט־קיבוץ. מה לעשות כאן? להפוך את הפירמידה? עומדת על הראש ולהציבה על בסיסה, על יסודה. קודם־כול לשנות את כל סדרי הלימודים והחינוך בבתי־הספר. ברם, זה ניתן להיעשות רק על־ידי שינוי יסודי בכל הלוועות של המורים. לאמור – יש להתחיל בתיקון מעוות זה בקרב ציבור המורים. הם מעצבי דמות הדור. ואין הדבר הזה קל, באשר המנהיגות (הרוחנית בחלקה) סואבת את תרבות עמה ודוחקת אותה לא רק מהמעשה אלא גם מהתודעה. צאו וראו מה קורה עם תוכנית שנהר ובדומה לה.

מיכאל בהט, כפר־בלום

מכתב גלוי לדן מרגלית

כפי שאולי כבר נוכחת בעצמך, תוכניתך "פופוליטיקה" איננה כלל תוכנית להעלאת בעיות אקטואליות לדיון ציבורי, שכן בתוכנית זו שהיא רב־שיח, כל אחד מן המשתתפים שומע את עצמו בלבד, שהרי הצעקות של כולם ביחד והמהומה הרבה שקיימת בעת ה"שיחה" אינה מאפשרת לשמוע אף אחד, לא עמית ולא יריב.

אך התוכנית שהתקיימה ביום 28.11.94 עברה את כל השיאים של גועל־נפש ואף אתה המנחה נכשלת כישלון כפול ומכופל:

מי שמכנה עצמו "רב" בישראל העז להרים יד על עמית לתוכנית, ואף הסיר את הכיפה מעל ראשו, ועוד העמיד עצמו כחוק נגוע, נעלב ויצא מן האולפן. ואתה, דן מרגלית, במקום לגרש בבושת־פנים הגדלת לעשות ורצת לפייסו ולהחזירו לשידור. האומנם? עד כדי כך להגיע לאלימות הנרדית?

צבי שוהם, קיבוץ גבת

הממשלה מתעלמת מהפרות ההסכם על־ידי הפלשתינאים

ג'יבריל רג'וב, ראש שירות הביטחון הפלשתינאי ביריחו הזהיר את ישראל (בראיון שפורסם ב"הארץ" מ־18.11.94) "שהם עשו שלום עם אויבים ולא עם ידידים ותיקים". באשר יש הסכם בין ידידים ותיקים אז ניתן להתעלם מהפרות. אבל, כאשר מדובר על הסכם בין אויבים חייבים להיות ערניים ולדאוג שהאוייב לא יפר את ההסכם.

אבל, ממשלת רבין מתעלמת מהפרות קשות של ההסכם על־ידי הפלשתינאים. לדוגמה, האלוף דני רוטשילד גילה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ב־17.11, שלמרות שלפי ההסכם על הרשות הפלשתינאית להעביר לאישור ישראל את שמות כל המצטרפים למשטרה הפלשתינאית, עד כה לא העבירו את שמותיהם של כ־1,000 שוטרים מבין כ־5,000 שוטרים שגויסו. ידיעה זו כנראה רק קצה הקרחון של רשימת ההפרות שהממשלה הסתירה מידיעת הציבור.

ד"ר אהרון לרנר, רעננה

בעקבות מסיבת פרידה אחת

אינני משורר ולא סופר ואפילו לא אמן שמברח את הבריות ולכן לא הייתי בין 300 המוזמנים ל"מסיבת הפרידה" העליזה־עצובה של דן בן־אמוץ שהתקיימה לפני כשנה.

ראיתי בטלוויזיה בשעתו את דן עומד לפני קהל שנראה נרגש, והוא מתבדח, מתוודה, מדבר על מחלתו ועל מותו, מספיד את עצמו בפעם שנייה – והפעם על באמת.

ראיתי גם את השידור הפרובלמטי של "מסיבת הפרידה" אחר שנה, ואני תוהה על אלה מאנשי הרוח שהוזמנו לשידור הזה ולא נענו, כנראה מתוך חשש של סיכון דימוים הספרותי החברתי – מין סירוב ללוות את האיש בדרכו האחרונה כשהבר־מינן אינו איש מכובד דיו, וההשתתפות בהלווייתו עלולה לגרום נזק ליוקרתם. אין אני מכבד אותם על כך. אינני בטוח אם היה להם עצמם עוז־רוח לדבר על מותם הם בפתיחות, צלילות־הדעת, אומץ־לב, להופיע לפני חברים וידידים כמת־חי כדי להיפרד מהם ולבקש סליחה ומחילה על מעשיהם. זה היה "קיטש תורכי"? – עניין של טעם.

ראיתי בטלוויזיה הרבה עיניים זולגות דמעות, פנים עצובות – אדם הולך למות, אדם חשוב שעשה משהו לתרבות ישראל, אדם שנוי במחלוקת – נכון – אבל אין צדיק שלא יחטא, ומי שמפשפש במעשיו שלו עצמו – חוץ למעשיו של הזולת – ימצא משהו שראוי לו להתחרט עליו ולבקש סליחה מכל מי שהרע לו, העליב אותו... מנהג יפה הוא במסורתנו – גם מצווה – לבקש סליחה ומחילה, וכידוע, אין יום הכיפורים מכפר על עבירות בין אדם לחברו עד שיפייס אותו. שמענו מפי עמוס קינן על מאמציו של דן לפייס אותו על המעשים הבלתי־ידידותיים כלפיו.

אני אישית הייתי מעדיף במקום שידיעו על מותי במודעות אבל, "בצער עמוק וביגון קודר", שאני, השכיב מרע בעצמי, אודיע לחברים וידידי שאני הולך למות ורצוני להזמין לפגישה את כל מי שמסכים לבוא אלי, להיפרד מהם, ולבקש סליחה על מעשי בחיים. ייתכן אפילו שהייתי זוכה להספד קטן, שהאמיץ בין הנאספים, היה מספיד אותי – במילים של אמת: – המת עוד חי ושומע.

לא מקובל בחברתנו להגיד איש אל רעהו דברי חיבה – סתם ככה. "משה אתה בחור נחמד ואני מחבב אותך" אצלנו לא מדברים ככה. אם מישהו אומר לך "אני מוכרח להגיד לך את האמת" – יש לך כל הסיכויים לשמוע משהו לא נעים. במסיבת פרידה לפי הדגם של דן בן־אמוץ יש לך אולי צ'אנס לשמוע משהו נעים. ללא ספק, עשית משהו טוב בחיים ומדוע שלא תשמע את זאת בעת רצון של פרידת אמת? ואם המתים יהללו־יה וגם אינם שומעים את דברי ההספדים והשבחים שמשמיעים להם אחר מותם. מעטים בזמננו הזוכים כדוגמת יעקב אבינו לאסוף את בניהם על ערש דווי ולהשמיע באוזניהם דברים שטרם נאמרו, דברים חשובים, דברים שבלב.

האדם המודרני איננו מת בביתו, כי אם בבית־חולים, בסביבה לבנה, קרה ומנוכרת. אין לו שום אפשרות לשמוע ולהשמיע לקרובי נפשו את מה שבליבו בעת צרה, לפני יום מותו. מסיבת פרידה כזאת של דן בן־אמוץ יכולה להעניק לאדם לפני מותו אפשרות מעין זאת.

הייתי שמח אילו מסיבת פרידה כזאת היתה מתקבלת ומתגבשת אצלנו כמנהג של הבריות, כדגם בתרבות שלנו. לכן, מעבר לכל ויכוח על אישיותו של דן בן־אמוץ, פרצופו המכסרי, תרומתו לתרבות ישראל, להומור שלנו, לשפה העברית – נראה לי שהופעתו לפני ציבור ישראלי הוא מעשה אמיץ, נדיר, ראוי לכל שבח ויכול לשמש דגם התחלה של מנהג חדש בתרבותנו.

פגישת רעים כזאת לפני המוות יכולה להיות מענה לשאיפות סמויות של רבים מאיתנו, להיפרד מהעולם הזה בצורה חגיגית יפה ואנושית – מין "קטרזיס" – כן – מין וידוי אפשרי רק ברגע קשה ונעלה כזה – לפני המוות.

לדעתי ולטעמי אין כפרידה כזאת מהעולם שלנו כמקור של נחמה למועמד להיות בר־מינן למשפחתו ולמקורביו, הרגשת הקלה של מילוי חובה, התפייסות עם הסביבה. דן בן־אמוץ שאף כנראה ל"קטרזיס" כזאת, ולא היתה שום סיבה למנוע אותה ממנו. הקהל שנכח בוודאי לא רצה למנוע ממנו את מימוש השאיפה הזאת. הסתכלתי היטב בפני המאזינים וראיתי מתח והקשבה מירבית, קהל אוהד וסימפטי.

אי־אפשר היה גם להימנע מהרגשת סלידה מהופעתו של "ראש האמנים בישראל", "ממלא המקום" של עם ישראל שבא למסיבה בליווי של עוזר־דין – שמא ישפוט וכיוויתיו... פרצוף שתצבי עם או בלי איפור...

למרות חטאיו הרבים של דן – ואפילו אחר קריאת ספרו של "מגלה האמת" על ידידו הקרוב, אנחנו הטובים והישרים סולחים לו, סולחים לו לדן על מעשיו, מקבלים את וידויו. ואת הביטויים של ייסורי המצפון, מעריכים ומעריצים את אומץ־ליבו בהופעתו הנדירה לפני קהל־רב – וזמן קצר לפני מותו.

דן בן־אמוץ – ינעמו לך רגבי אדמת המולדת שכל כך עמלת להתמזג איתה, ואולי ימצאו במה "תהלים־זאגר" שיאמרו פרקי תהילים לתיקון נשמתך.

ד"ר מאיר צאלים, הרצליה

ציתותים

דורון שרם

שחל והמנכ"ל מכירים את הבעיה מקרוב

לשר האנרגיה משה שחל ולמנכ"ל בתי הזיקוק לנפט משה בר־אילן ישנה "נגיעה אישית" לצינור הדלק הדולף באיזור חיפה שעלה לכותרות בשבוע שעבר.

הבעיה נחשפה בעקבות ריח חריף שהדיחו תלמידי חטיבת הביניים בבית הספר עירוני ג' בשכונת נוה שאנן בחיפה. בדיקות גילו "מוקדי ריח" בבמה חדרים ובחומת הבניין, והעירייה הורתה להפסיק את הלימודים במיבנה.

מתברר כי עם עובדי בית הספר נמנית אשתו של שחל. הלה ד' מיהר להסביר שלא בגלל עובדה זו הוא פועל נמרצות להעביר את הצינור למקום אחר.

בר־אילן קרוב עוד יותר לצינור הבעייתי: הוא מתגורר מטרים ספורים ממנו, ברחוב הגליל בשכונת נוה שאנן. על כך רווח לשר יוסי שריד, שסייר במקום. סמוך לביתו של המנכ"ל בוצעה חפירה, במסגרת בדיקות לאיתור דליפות מהצינור. אם הריח החריף היה ממשיך להתפשט, גם אני הייתי מריח אותו – אמר.

(אורי שרון)

רמון רצה לקרוא לפרוייקט – "משל"

ידיד ההסתדרות חיים רמון התפלא מדוע התכנסו חברי המועדון העיסקי בחיפה והצפון לשמוע את דבריו ביום שישי, שהיה יום קר.

"אני לא הייתי בא לשמוע את עצמי ביום כזה", אמר לקול צחוקם של מאזיניו.

רמון גרף צחוק נוסף כאשר סיפר לאנשי התעשייה והמסחר בחיפה על תוכניתה של ההסתדרות להיטיב עם חבריה במסגרת פרוייקט ששמו "מתן שירותים לחבר".

הוא אמר שתחילה חשב להעניק לתוכנית את ראשי התיבות "משל", אך נמלך בדעתו בגלל האסוציאציות שהיא מעוררת.

רמון נמנע מלהזכיר את השם המפורש ירוחם משל, אבל גם כך הבינו אותו.

(אורי שרון)

למה החשפן לא הופיע

האם אסור היה להופיע חשפן ביום כיף של עובדות עיריית נצרת עילית שנערך בשבוע שעבר באחד מבתי המלון בעיר?

משגיח הכשרות של המלון הטבריייני אמר כי בתוכנית יום הכיף היה אמור להופיע חשפן בהופעה מעורטלת לחלוטין, אלא שהדבר נמנע בזכות עירנותו.

ברגע האחרון הודיע משגיח הכשרות לאמרגנים כי יגרום לביטול האירוע אם יופיע החשפן. אולם מארגני האירוע מכחישים כי תיכננו להזמין חשפן.

מי שיצא מאוכזב מעל העניין הן הנשים, שאמרו כי דווקא היו רוצות לראות חשפן בהופעה. לבסוף הסתפקו במתכונת המקובלת של יום כיף: הרצאה ברפלקסולוגיה, תצוגת אופנה ומדריכת יופי.

(שמעון וייס)

מיכל צפיר וצוות התוכנית לילדים "פליק פלאקי" (ערוץ 2) הופיעו בפני ילדים המאושפזים בבית החולים "דנה", שליד איכילוב, שיעשעו אותם וחילקו להם שי לחנוכה: צעצועי "האסטרונאוטים מהמאדים". לשימחתם של הילדים לא היה גבול.

חברת "ידנקור השקעות" מפעילה בימי שישי מיניבוס, האוסף חיילים מטרמפיאדות ברחבי הארץ ומביא אותם עד לביתם ללא תשלום. ביום שישי האחרון הצטרף למתנדבים מנכ"ל החברה, יהודה לוי, החילק לחיילים מופגביות.

גיר וקרופורד הודיעו כי הם נפרדים

השחקן ריצ'רד גיר והדוגמנית העל סינדי קרופורד הודיעו בסוף השבוע כי הם נפרדים לאחר שלוש שנות נישואין. בכך שמו קץ לשמועות הרבות על גירושיהם הצפויים.

בני הזוג פירסמו בסוף השבוע הודעה משותפת, שנמסרה לעיתונאים על־ידי משרד יחסי הציבור של בני הזוג. "החלטה אישית וכואבת זו גמלה בליבנו לפני כחצי שנה", נאמר בהודעה. "מאז אותו זמן ניסינו לסדר את העניינים בינינו. אולם בעקבות פרסומים שונים בעיתונות החלטנו לצאת בהודעה רישמית עכשיו".

ריצ'רד גיר ("אשה יפה", "קצין וג'נטלמן") וקרופורד, דוגמנית הצמרת שהתחילה לאחרונה בקריירה טלוויזיונית כמגישת תוכנית בענייני אופנה, סיפקו פרנסה לא מעטה לטורי הרכילות, שטענו בין היתר כי הם הומוסקסואלים שנישאו מטעמי נוחות.

לפני חודשים אחדים פירסמו השניים מודעה גדולה ובה הצהירו כי אינם הומוסקסואלים וכי הם מאושרים בנישואין שלהם.

לפני כשבועיים פורסמה בעיתוני בריטניה תמונתה של דוגמנית צעירה, היוצאת עם שחר מפתח ביתו של ריצ'רד גיר בלונדון. עיתוני בריטניה ציינו כי זו האשה החדשה בחייו של גיר.

עכשיו נותר לחכות ולראות מה יעלה בגורל נישואיהם של מייקל ג'קסון וליסה־מרייה פרסלי. עיתוני בריטניה חוזים את קיצם הקרוב, ובדרך־כלל הם לא טועים.

רוזאן מוכרת את ספינת האהבה שלה

ספינת האהבה של רוזאן וטום ארנולד עומדת כעת למכירה, לאחר שהשניים הודיעו על גירושיהם.

רוזאן וטום רכשו את הספינה, שהיא למעשה יאכטה באורך 12 מטר, ב־1993 במחיר של 190 אלף דולר, כדי שיהיה להם מקום להתבודדות.

החברה, המטפלת במכירת היאכטה, מציינת כי צבעה הפנימי הוא שחור וכי יש בה טלוויזיה, מערכת סטריאו, מיזוג אוויר, ומיטה לשניים.

לא רק ביטלס

נטלי קול, בתו של הזמר המנוח נט קינג קול מודה בפני עצמה, אומרת כי בילדותה גדלה על המוסיקה של ננסי וילסון, סוני באנט, ג'וני מאטיס ועוד כמה מגדולי הג'ז הפופ. אבל כשהביטלס פרצו עם להיטיהם הגדולים, גם היא, כמו מיליוני בני נוער בעולם, התחננה בפני אביה שיאפשר לה לשמוע את התקליטים שלהם.

ומה חשב נט קינג קול על ארבעת המופלאים מליברפול? "הוא התנהג כמו אבא טיפוסי", מספרת נטלי.

"הוא הקשיב לי לשמוע אותם, אבל רצה להיות בטוח שאני שומעת גם דברים אחרים. אני, ממש מאושרת, שהמשכתי לשמוע זמרים גדולים כמו אלה פיצג'רלד בתקופה שהאזנתי לג'ימי הנדריקס והביטלס".

נטלי קול, 44, היא אחת המשתתפים במרתון חג המולד שישודר בארצות הברית.

התיישבות אובדת

(סוף מעמוד 9)

אהרון הזכות לדרוש הקמת "הסתדרות חדשה", גם לעובדים עיתונים ולא־עיתונים הזכות לקבל לשורות האיגודים המקצועיים שלהם או ארגוני הגג (ההסתדרות) חברים שאינם מתקיימים מניצול עובדים. המלים "ההסתדרות מאחדת ומאגדת את כל העובדים המתקיימים מעבודתם, מבלי לנצל את עבודת זולתם, למאבק בלתי־נלאה ורצוף על הגנת תעסוקתם ושיפור מעמדם, שכרם, זכויותיהם הסוציאליות, ותנאי עבודתם, ולקידום רמת החיים, איכות החיים ושיוויון ההזדמנויות של מעמד העובדים" לא נכתבו בחודשים האחרונים. כך נפתח הפרק הראשון, "אשיות ההסתדרות", בחוקת ההסתדרות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו־1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251
ובדף 417 בטלטקסט

רסיטל איחוד עם יצחק פרלמן
ביום ו', 30.12.94 בשעה 14:00
פרטים במודעות

ג'יימס לווין, מנצח
דברה וויט, סופרן
ג'יין בנל, מצו־סופרן
פיליפ קריץ', טנור
אייקה וילם שולטה, בריטון
מקהלת רדיו רומניה מבוקרשט,
בהדרכת אורל גריגורס
מקהלת האיחוד, בהדרכת אבנר אתי
מקהלת הקיבוץ הארצי,
בהדרכת יובל בן־עוזר

בתוכנית:
מוצרט: סימפוניה מס' 41, ק' 551 ("יופיטר")
בטהובן: סימפוניה מס' 9

קונצרט מס' 3
מוצ"ש, 10.12.94, 20:30, היכל התרבות/סדרה א' ת"א

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
קופ"ח כללית – אמסטרדם 9־ג – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
שטראוס א' – אביגדורי 3 – 706660
חיפה
דרך הים – דרך הים 209 – 371472
פתח־תקוה
הירקון – שכטמפר 24 – 9304515
רמת־גן – בני־ברק
רשי – רשי 13 רמת־גן – 7510971
בת־ים – חולון
מזור – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889155

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03-5618791
● שח"ל – 03-5625555
● נטל"י – 177-022-4224, 03-5757788

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08-551333
● בית־שאן 06-587223
● בת־ים 03-5511111
● הרצליה 09-541333
● חדרה 06-322333
● חיפה 04-512233/4
● טבריה 06-790111
● ירושלים 02-523133
● כפר־סבא 09-33222
● כרמיאל 04-988555
● מגדל העמק 06-540062
● מעלות 04-979333
● נהריה 04-823333
● נצרת 06-573335
● נתניה 09-623333
● עכו 04-912333
● עפולה 06-593334
● פתח־תקוה 03-9311111
● קראון 03-344442
● קרית־ביאליק 04-761062
● קרית־שמונה 06-944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08-451533
● קרית־גת 051-897074
● תל־אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● ריינגוף מגור שער 3 אר 5 טל' 294869, 03-285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515, 5201432/1, 03. 24ש'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03-5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03-452173; יהודה המכבי, איתורית 03-5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 02.00־16.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02-633708, 08.00־16.00, ו' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. ים 02-514455. חיפה 04-382611. אילת 059-31977
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08-550506 – 24 שעות – 02-514111 – 07-376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057-74907.
● אור ארזים – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעצרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03-663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03-231675, 03-235922.
● מכורים אנונימיים (אנ.איי), מידע תמיכה וסיוע 24 ש' 03-5131046.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322003, 04-256417, 03-378572.
● האגודה להגנת הילד: 03-6961070, 03-6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03-5375555.
● זמני נחיתת מטוסים. תקליט: 03-9731111.
● מודיעין נמל התעופה: 03-9712484.
● רכבת וזמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 03-5652200, 04-303133.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113, ים 02-610303. קו בזוסית. 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו בזוסית. 04-672223. כרמיאל 04-9888770. קו בזוסית. 04-9887826. נתניה 09-625110. קו בזוסית. 09-828755. ב"ש 07-281128. קו בזוסית. 07-275871. מניף הגליל 04-9988410. כ"ס, 09-974555. חדרה 06-346789. קו בזוסית 06-343269.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03-5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00, 03-829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03-5400474, 03-5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 09-76366, לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני רי"נ. 6728697, 6734752, ג' 08.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל'. 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
● הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03-614576, 03-566380. ת.ד. 33682 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261070. מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרוביהם. 03-292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00־20.00, ו': 08.00־15.00. טל' 03-433300.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, והתחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חוד מיון פרטי תורן, מר"מ. קהילת סלוניקי 9 (ליד כיתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319281, 03-202951, 03-319845.
● אלכוהולים (24 שעות) 03-721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-630524, 02-830092.
● "קשב לקשיש", א.ג.ל. 03-299089. א'־ה' 09.00־14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו ארזים 09-505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03-621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02-244242, ת"א 03-812304, חיפה 04-381704.
● "הוליה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל'. 09-587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 03-455516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09-344615, 03-6750750, מנוי 35888.

להגן על יידיש מפני היידישיסטים

מאת מאיר בראלי

ביידיש יש רק "דור הולך" ואין כלל "דור בא". זהו תהליך שאין בכוחנו לעוצרו. חשוב מאוד להתפתחותו התרבותית של העם היהודי, על כל עוותותיו, שנכסי הרוח שיוצרים יהודים הגו ויצרו בלשונו המדוברת של עמנו במזרח אירופה לא יאבדו חלילה. נחוץ שבאוניברסיטאות שלנו יהיו לומדי יידיש, שיוכלו להעביר את נכסי הרוח הללו מדור לדור וחשוב לא פחות שיצירות אלה יתורגמו לעברית. בזאת יש לרכז את המאמץ למען יידיש

מאמרו של ידידי ועמיתי מרדכי צאנין "המשבר בעיתונות יידיש" ("העיתונות שלנו", גליון 21) מוכיח, שכדי להבטיח את עתידה של שפת יידיש במישורים שאפשר להקנות לה עתיד, שחובה עלינו להבטיח לה עתיד, נחוץ להגן עליה מפני ה...יידישיסטים, המתרפקים על זיכרוני העבר שלהם עם ה"היבראיסטים".

שפת יידיש התפתחה כלשון יהודית עממית בלי כל כוונה להתחרות בלשון העברית. יהודים שומרי מצוות נמלטו מרצחנותם של נושאי הצלב בגרמניה למזרח אירופה, תחילה לפולין (המסמך הקדום ביותר על יהודים בפולין הוא הפריבילגיה הקאלישאית, הרשות שניתנה ליהודים להתיישב בעיר קאליש) וממנה התפזרו על פני מזרח אירופה, מרומניה בדרום ועד לאסטוניה בצפון.

הם הביאו איתם את הלשון הגרמנית של אותו זמן, בצירוף מילים עבריות ("היבראיזמים") ומילים לאטיניות מעטות שהביאו לגרמניה מפזורתם הקודמת, רומא. במשך הזמן נקלטו בלשונם ניבים סלאביים מהעמים שבקרבם הם חיו. מכיוון שלימודיהם התרכזו בתפילה, חומש, משניות, תלמוד ופוסקים, הם כתבו את מה שהיה עליהם לכתוב בענייני יומיום באותיות עבריות. כך נוצרה וכך התפתחה לשון יהודית מיוחדת. בגלל הצירוף של מקורות לשוניים שונים קראו לה מזלזליה ז'ארגון, כלל לא בצדק. הלשון האנגלית אף היא רבת מקורות ובעלת רבדים שונים, זרים זה לזה. לא יעלה על דעת איש לזלזל בה בגלל זאת.

כתבו בשתי הלשונות

דורות רבים ניהלו יהודים את עסקיהם ואת חיי היומיום שלהם ביידיש, בלי שיעלה על דעתם שהיא בת־תחרות ללשון הקודש של עם ישראל. כשקראו לעברית "לשון קודש" משמעותו לגבי בעלי הכינוי היתה גם לשון לאומית. הם לא הבדילו בין לאומיות יהודית ודת יהודית.

בתולדות ישראל לא היה ריכוז גדול כל כך של יהודים במקום אחד כמו זה שהתפתח במזרח אירופה. טבעי איפוא שהם יצרו תרבות יהודית עשירה. תחילה יצרו פולקלור עשיר מאין כמוהו, הם שרו שירים יפהפיים בלשון שדיברו בה, ואחר כך פיתחו רכיבים אחרים של תרבות. מאוחר מאוד בתולדות המרכז היהודי הזה החלה להיווצר בו גם ספרות בלשון היהודית, שהיתה או הלשון המדוברת בפיהם, אך משנוצרה היתה זו ספרות בעלת רמה גבוהה, שספגה לתוכה את כל מה שהיה בציבור היהודי, שעיקרו ב"תחום המושב" שבאימפריה הרוסית וחלקו על גבולותיה, בייחוד באימפריה הדיבה, האוסטרו־הונגרית.

הנסיון להעמיד את הלשון העממית מול הלשון הלאומית הוא מאוחר למדי ולא הקיף את כל היוצרים היהודים בלשון היהודית העממית עשירת התרבות. רק הקמת מפלגות יידישיסטיות ללא שורשים היסטוריים שקדמו למנוסה היהודית מגרמניה של ימי הביניים לפולין, וללא זיקה לדת היהודית, עד כדי אי־הבנה לתפקיד המכריע שלה בהיסטוריה היהודית ובתרבותו של עמנו, יצרו יריבות עברית־יידיש. לעומת זאת, רבים מגדולי הסופרים היהודים במזרח אירופה כתבו בשתי הלשונות, כשהם מתרגמים משפה לשפה. גם שלום עליכם, שכתב אך ורק יידיש, לא היה שותף ללוחמנות היידישיסטית. הלוחמנות מן הצד העברי היתה חלק מהמאבק להחייאת השפה העברית. היו הפרזות מגוחכות, כמו האמירה שיוחסה למנחם מנדל אוסישקין, "עברית או רוסית". לפי אמירה זו מוטב שפת עם זר ובלבד לא הלשון היהודית שחסידיה רצו להעמידה מול עברית. הענישו את יידיש על חטאם של יידישיסטים...

"עם אחד" אז ועתה

ההנחה שאפשר לעשות את שפת יידיש ללשונו הלאומית של העם מקורה קודם כל בהנחת השווא שהיהודים האשכנזים הם עם נפרד, וליהודים מעדות אחרות אין חלק ונחלה בו, לא ליהודים הספרדים ולא לבני העדה הבבלית (שנפוצה על פני אסיה כולה). הנחת שווא זו מופיעה במרומז במאמרו הנזכר של עמיתי וידידי מנחם צאנין, כאשר הוא אומר, כבדרך אגב, שבשואה נשמד רובו של העם היהודי. כידוע, נשמד שליש העם. זה איום מכל איום ונורא מכל נורא, אולם כשאומרים שנשמד רוב העם משתמע מכך שהעם כולל רק את האשכנזים.

אין עם אשכנזי נפרד. לא רק ההיסטוריה הקדומה של עמנו מפריכה את הטענה על עם יהודי־אשכנזי נפרד, גם ההיסטוריה של יהודי מזרח אירופה מפריכה אותה. מחברו של "השולחן ערוך", הספר שהיה ביסוד התנהגותם של יהודים בוורשה ובוילנה, בלבוב ובקובנה, היה יהודי ספרדי, רבי יוסף קארו. הפוסק המכובד ביותר על יהודים בכל תפוצותינו היה הרמב"ם, אף הוא יהודי ספרדי. התלמוד הבבלי היה ביסוד

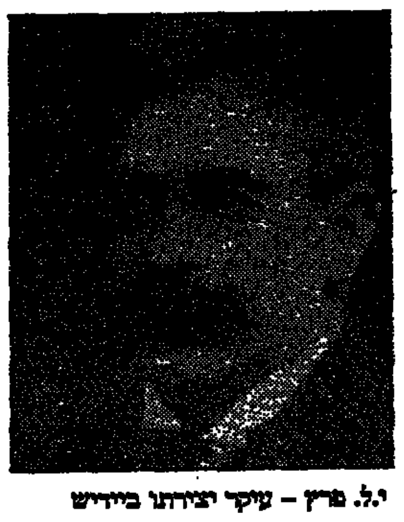
י.ל. פרץ – עיקר יצירתו ביידיש

שלום עליכם, מענקי סופרי יידיש

תרבותם של היהודים האשכנזים לא פחות מאשר ביסוד תרבותם של יהודי עיראק. מי שמתכחש לשורשים הדתיים בתרבותנו מעוות לגמרי את תולדותינו ואת תרבותנו. "עם אחד היינו – עם אחד נהי" הוא אמנם יסוד מוסר של הציונות, אבל לא הציונות המציאה אותו. הלשון היהודית המאחדת את העם על כל עדותיו היא לשונו העתיקה, בסיס תרבותו.

העובדה שהיטלר הרס לחלוטין את תרבות יידיש במזרח אירופה העטתה עליה קדושה, שהיתה זרה לה והיתה מלוגלגת בפיות היידישיסטים (כשהיה מדובר בקדושתה של הלשון העברית). הלגלוג ההוא היה לא תרבותי, ומוצדקת ההילה שיש כיום ללשונם של המוני עם שהושמדו.

מרדכי צאנין מרכז את דבריו במאמר הנזכר במשבר שיש בעיתונות יידיש, והנא טועה טעות כפולה. אין זה משבר גרידא ואין הוא מוגבל לעיתונות דווקא. לא משבר יש לנו, אלא גרעין מוות, יש דעיכה. רק מי שמסרב לראות את המציאות יכול לומר לעצמו ולאחרים ש"צריך לקוות" לתחייה של יידיש כלשון עממית מדוברת. הדעיכה של העיתונות בלשונם של המוני בית ישראל שנשמדו במאיידנק ובפורט התשעי היא חלק מהדעיכה של יידיש. מי שרוצה שנכסי הרוח הכבירים שנוצרו בלשון זו, ביחוד במאה השנים שקדמו להשמדה, ישמשו את עמנו בהווה ובעתיד, חייב לטפל במה שאפשר להצליח בו. אי־אפשר להחזיר את החיים העממיים בלשון זה.

דור הולך – ואין בא

מרדכי צאנין אומר, ובצדק: "המשבר בעיתונות יידיש אינו גזירה מן השמיים", אולם אין פירושו של דבר שבכוחנו לבטל את הגזירה של השטן בדמותו של אדולף היטלר, אשר נעזר בעניין זה בשטן שהיה איתו, בסטאלין, כפי שמציין בצדק מ. צאנין. בשיחה בניו־יורק לפני שנים אחדות הצביע לפני מר שכטר, הרכז של "יידיש ליגע" (הארגון שירש את הארגון הטריטוריאליסטי "פריילאנד ליגע"), על העובדה שבוויליאמסבורג גדלים ילדי החרדים בלשון יידיש כלשון־אם. "גם הם יהודים," אמר האיש. הרהרתי בלבי שהם אינם בטוחים שאיש כזה הוא יהודי כמותם...

אכן, גם שם עוברים לאט־לאט לדיבור אנגלי בענייני חולין. בעתיד לא רחוק ידעו הללו יותר עברית וארמית מאשר יידיש. לא בהם העתיד של יידיש. בארצות־הברית, ואפילו באמריקה הלאטינית, דיברו פחות ופחות יידיש עוד לפני מלחמת העולם. לא רק הלשון האנגלית בצפון אמריקה דחקה את רגלי הלשון שהיהודים הביאו איתם ממזרח אירופה. גם ספרדית, ופורטוגלית בברזיל, הצליחו לעשות זאת בחלקו הדרומי של חצי הכדור המערבי. נכון שהדבר היה איטי הרבה יותר ולא לבש אופי קאטאסטרופלי כמו במרכזי יידיש בפולין ובליטא. מ. צ. מציין, ש"גם לאחר החורבן הגדול של העם היהודי במזרח אירופה נותרו בארה"ב שני יומונים בלשון יידיש". מדוע רק שניים? ומה קרה להם בהמשך?

צודק מרדכי צאנין בדבריו שביידיש יש רק "דור הולך" ואין כלל "דור בא". זהו תהליך שאין בכוחנו לעוצרו. הוא החל באמריקה עוד לפני החורבן הנורא באירופה, ונמשך אחריו.

חשוב מאוד להתפתחותו התרבותית של העם היהודי, על כל עוותותיו, שנכסי הרוח שיוצרים יהודים הגו ויצרו בלשונו המדוברת של עמנו במזרח אירופה לא יאבדו חלילה. הספרות והשירה ביידיש הם נכסים חשובים מאוד במורשתנו וחשוב שיהיו לנו לנכסי צאן ברזל. גם המחקרים המדעיים הם מורשת שאין לוותר עליה. נחוץ שבאוניברסיטאות שלנו יהיו לומדי יידיש, שיוכלו להעביר את נכסי הרוח הללו מדור לדור וחשוב לא פחות שיצירות אלה יתורגמו לעברית. בזאת יש לרכז את המאמץ למען יידיש.

הבכורה בטיפול ביידיש חייבת להינתן לאוניברסיטאות ולמו"לים ולמתרגמים. לשם כך על היידישיסטים לוותר על טיעוניהם בוויכוח עם ה"היבראיסטים" מתקופה שאבדה ואיננה עוד. יידיש איננה עוד השפה העממית של היהודים. אי־אפשר להקנות בימינו עממיות יהודית באמצעות יידיש, אולם היא שפה שאנו חייבים לעשות פעולה קשה ומסובכת כדי שלא תאבד, פן יאבדו לנו נכסי תרבות שאין להם ערוך.

לכן אין חשיבות למאבק למען בתי־ספר ביידיש לילדי ישראל. מ.צ. טוען באומרו ששליחי ישראל הם שסיכלו קיום בתי־ספר ביידיש. ההעדפה של בתי־ספר עבריים היא פשוט נכונה מבחינה חינוכית, מבחינת החינוך היהודי בימינו. המאבק למען בתי־ספר ביידיש לילדים לא יתן דבר, רק יתחרה ללא תועלת במאמץ להקנות את הלשון העברית לילדי ישראל בניו־יורק ובבואנוס־איירס, בפאריס ובטורונטו, בלוס־אנג'לס ובכל מקום שאחינו נתונים בו. רק הלשון העברית תעזור להם להבין את ישראל, שהיא מרכז אומתם. הטיעון של עמיתי וידידי צאנין, שיידיש יותר קל להקנות לילדים, אינו נכון עוד. הוא מבסס את דבריו על כך שהורי הילדים הם דוברי יידיש, וזו אמת שהתיישנה לגמרי. בקרב דור הסבים יש עוד דוברי יידיש, גם כן לא רבים, לצערי.

בקרב העולים לישראל מרוסיה ומאוקראינה מעטים מבינים קצת יידיש. שליטה בשפה זו כמעט תמיד מעידה על בעליה שהגיע לגבורות. בקרב יהודי ארצות־הברית המצב אינו שונה. ב"שוט וגור" לחמו ביידיש, ברוסיה ב"שוט" ובאמריקה ב"גור". נוצחנו במלחמה זו.

בקרב חלק מיהודי אמריקה הקשישים יש מידה של נוסטלגיה כלפי לשון־האם של הוריהם (או סביהם), אולם ידיעתם בלשון זו קלושה מאוד. הם אינם מסוגלים להקנות ידיעה כלשהי ביידיש לילדיהם. אחרים מהם מבקרים בחוגים ללימוד יידיש ולשיחות בלשון זו, אולם הישגיהם אינם מרשימים כלל.

האנגלית מבוללת

אף כי עשיתי מאמצים גדולים ללמוד יידיש, ידיעותי קלושות עד כדי כך שאין אני מרשה לעצמי לומר שאני יודע יידיש. הם, ברובם הגדול, יודעים עוד פחות ממני. זה נכון גם לגבי יהודי אמריקה הלטינית, עוד יותר לגבי דוברי הלשון האנגלית, שהיתה לשפה הבין־לאומית בימינו והוחה המבולל עצמו. לשון־האם של רוב היהודים בתפוצות היא אנגלית (ארה"ב, בריטניה, אוסטרליה, קנדה ועוד). בזאת כרוכה סכנה לעתידו התרבותי של עמנו. יידיש לא תוכל לעזור לנו לגבור על כך. יש לה תפקיד אחר לגמרי בפיתוח תרבותנו. כדי שתוכל למלא את תפקידה הכרח לשחרר אותה ממאבקי סרק.

בעיית האימפריאליזם התרבותי של הלשון האנגלית אינה רק בעיית שימור לשון יידיש, היא קודם כל בעייתנו בטיפוח הלשון העברית. אין אנו מרגישים איך מחדירים יותר ויותר ביטויים וניבים אנגליים (אולי מוטב לומר: אמריקניים) לדיבורנו העברי. רבים מאיתנו נוטים לדבר אנגלית גם כשאין הכרח לנהוג כך, גם אלה מתוכנו שהאנגלית שבפיהם רדוקה מלאפשר להם ביטוי חופשי וטוב. אי־הבנה זו הביאה להצעה הנואלת, שבוטלה למזלנו, להעביר חלק מהלימודים בבית־הספר הישראלי ללשון האנגלית. אכן, גם בקרב חסידי העברית יש הלוחמים את המלחמה שעברה, כפי שמוכיח אותו מאמר שמרדכי צאנין מתפלמס איתו, ומזניחים את מה שיש להיאבק בו בהווה.

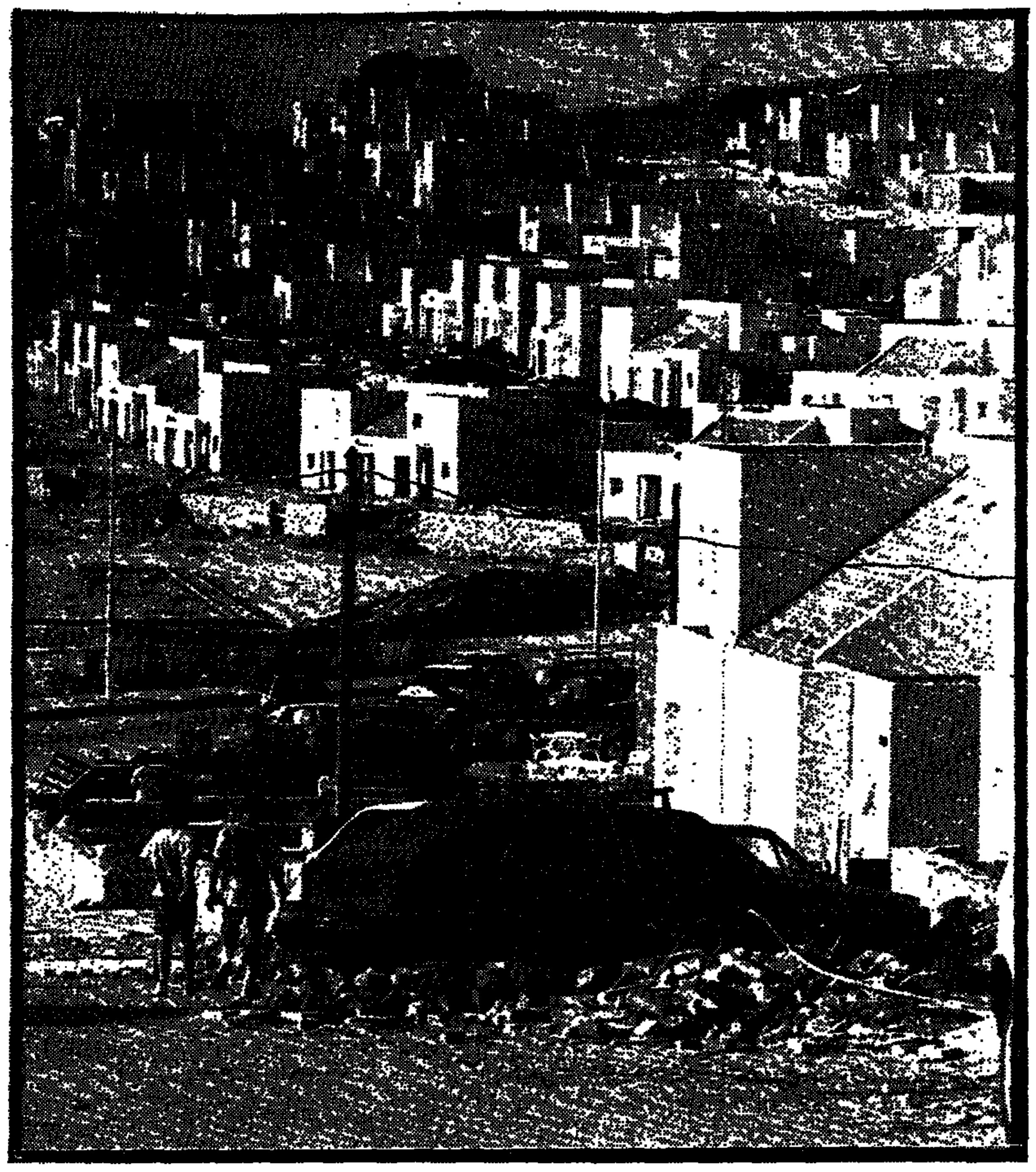
הבנייה המואצת דוחקת רגלי הקרקע החקלאית. צילום אילוסטרציה: חנוך גוטמן

"השמירה על שטחי קרקע חקלאית היא חובה לאומית"

חביב יצחק, מתכנן ערים, חושש מהתופעה של הפשרת קרקע חקלאית לצורכי בנייה. לדבריו, חוץ מהחשיבות האקולוגית של שטחי הקרקע, החקלאות היא עדיין גורם ייצור כלכלי במדינה

מאת בלהה דבורי

"שמירת קרקע חקלאית אל מול איומי הפשרתה לבנייה אינטנסיבית, היא חיונית ביותר", טוען חביב יצחק, מתכנן ערים. יצחק מוסיף כי חובה לאומית היא לשמור על הקרקע החקלאית, בעיקר מסיבה סוציו־אקולוגית.

יצחק: "השטחים החקלאיים יוצרים רקע נופי פסטוראלי בעל חשיבות רבה לאוכלוסיה המתגוררת וחיה במתחמים אורבניים. השאלה שיש להעלות לדיון היא, האם צריך להוציא את אנשי הערים למרעה ליערות מרוחקים, או שמא מותר גם להם לראות פרדס מבעד לחלון ביתם ובאביב גם לנשום את ריחו. זו שאלה ערכית, שיש לה חשיבות גבוהה בהקשר לאורחות החיים שלנו במובן הרחב.

"ההיבט הנפשי־סוציולוגי של המערכת האקולוגית הוא ערך חשוב. ידוע שהתחושה של אדם אשר חי בסביבה קודרת, דחוקה ומזוהמת שונה מזו של אדם שחי באופן מרווח, ירוק, יפה עם ריחות נעימים. לכן יש להתייחס לנימוק הסוציו־אקולוגי של ההיבט הויזואלי־פסטוראלי של הפרדסים כמטען חשוב לערכים הנפשיים. חשוב שילדים יראו פרדס לא רק בציורים בבית הספר, אלא גם ינשמו במציאות את ניחוח הפרדסים".

היבט שני שיש לחשיבות בשמירה על השטחים החקלאיים רואה יצחק בחקלאות בהקשר האגררי: השטחים החקלאיים כחלק מפוטנציאל של ייצור המזון שלנו. לדבריו, חשיבות שטחים אלה הלכה ונשחקה עם הזמן כתוצאה משני תהליכים. הראשון, הוא יבוא מזון, בעיקר גרעינים ובקר, שניהם תוצרים עתירי שטח. התהליך השני, הגברת התוצר של יחידת שטח. אם בעבר כדי לייצר כמות מסויימת של עגבניות היה צורך בשטח אדמה מסויים, היום בגלל שיטות אגרריות מתקדמות מספיק רק חלק קטן של אותו שטח, כי יש דישון, מחשבים ומכשור מתקדם המגדילים את התפוקה ליחידת שטח.

אין משבר בחקלאות

יצחק: "תהליכים אלה, פלוס אלמנט נוסף, הבצורת, שהיה אקטואלי לפני מספר שנים, יצרו תחושה, שמבזבזים מים על חקלאות. כשיש בצורת או המאבק על השימוש החליפי במים מתחדד. אי אפשר לייבא מים, אבל אפשר לייבא תוצרת. דברים אלה הקטינו את ערך השטח החקלאי כשאת כל אלה עוטף המשבר הכלכלי של החקלאים". יצחק מבקש להבחין בין המשבר של החקלאים למשבר בחקלאות. "לחקלאות עצמה אין משבר. החקלאות היא עדיין גורם ייצור כלכלי במדינה", הוא אומר "המשבר הוא של החקלאים, של אגודות השיווק. משבר כזה אינו אומר שהפוטנציאל החקלאי נפגע, אלא אומר שיש משבר מבני, ומשברים ארגוניים ופיננסיים ניתן לתקן.

"משבר החקלאות זה כשהקרקע איננה מניבה עוד יבול, כשיש מכת ארבה. משבר חקלאים זה כשהבנקים גובים ריבית גבוהה. אבל אם נתבונן לעומקו של עניין ניווכח לדעת שכאשר אנחנו מחפשים מקורות תעסוקה ולהגדיל את התוצר הלאומי, החקלאות היא אחד המשאבים האמיתיים הקיימים.

"לאורך ההיסטוריה יש דוגמאות רבות שכתוצאה מתהליכים פוליטיים, ארגוניים וכלכליים החקלאות נהרסה והארץ הפכה שממה במשך תקופות מסויימות, אך לאחר זמן מה חזרה ופרחה כי הפוטנציאל של הקרקע נשאר. כאן מדובר באדמות חקלאיות שאנו עלולים לאבד מבחינת פוטנציאל חקלאי עם הפשרתן לבנייה. כלומר, לא יהיה את מה להפריח גם אחרי המשבר, ואז באמת יהיה משבר בחקלאות.

"חשוב שלא יהיה לנו משבר בחקלאות בשביל התוצר הלאומי שלנו. אנחנו עדיין מדינה במצור שאסור לה לזלזל ביכולת לייצר את המזון שלה. די במשבר פוליטי עם האמריקאים והארגנטינאים כדי שלא יהיה לנו מה לאכול. המצב הבטחוני שלנו לא מאפשר לנו לזלזל בחשיבות הקרקע החקלאית שלנו. אנחנו עדיין לא יכולים להרשות לעצמנו לוותר על עצמאות בייצור של המזון שלנו, ואנחנו חייבים לשמור על הפוטנציאל – הקרקע החקלאית – בה אנו תלויים למחייתנו".

בנייה לאורך החופים

יצחק אומר שאם לא היתה ברירה אלא לבנות שיכונים על קרקע חקלאית, היה חיוני יותר שלאנשים יהיה מקום לגור ולעבוד. אך במקרה שלנו קיימת אלטרנטיבה למגורים באזור המרכז – על ציר הגבעות. "האלטרנטיבה הזו קיבלה תוכניות רבות, כמו תוכנית שבעת הכוכבים דרך תוכניות עיבוי ראש העין, מודיעין, שוהם. את כל אלה אפשר להמשיך ולעבות. על פי חישובים אפשר לקלוט שם את כל עתודות הצמיחה האורבאנית של האוכלוסייה, מבלי להפשיר דונם אחד של קרקע חקלאית".

לדבריו, קיימת ברירה נוספת והיא בנייה ברצועת החולות לאורך חופים נתניה, חולון וראשון לציון. לאורך חוף הים ניתן לבנות ויש שם תוכניות שלא מומשו בחלקן, מטעמים בירוקרטים וספקולטיביים. להערכתו, עד לגל העלייה האחרון היו גם טעמים של מדיניות שנויה במסגרתה לא אישרו להפשיר לבנייה את שטח החולות והגבעות. "אלטרנטיבה זו," אומר חביב יצחק, "יוצרת פחות עיוותים, כי מדובר באדמות מדינה וכך לא נוצרת שכבת מתעשרים, בעלי אדמות פרטיות במושבות. יש לזה הרבה הבטים, כמו החולות מוזילי הדירות ואי יציקת שמן למדורת האינפלציה, כמו במקרים בהם מדובר באדמות פרטיות".

הטנק שטייל – "נקודה", או "פסיק"

מאת אלימלך ספיר

ליל סגריר. זה עתה נסתיים גל נוסף של גשמים וסופות, שניסו להדביק להן את השם סודנאיות, ואף חיפשו להם שמות עבריים, כנאה וכיאה לעם המחדש לשונו. בכל בית בישראל יושבים "הבעלים" עאל מול מרקעי הטלוויזיה, ובו זמנית גם מאזינים לרדיו, אולי תישמע בו איזו חדשה מרשימה.

ואכן, זה קרה. קריין שידר בהתרגשות מעשה בטנק שנמלט ממחנה צבאי בדרום ועושה דרכו צפונה. מיד אחר כך באה ידיעה נוספת, המעשירה אותנו במידע שהמדובר בחייל ישראלי, ולא – חלילה – אויב.

נרגעתי. חייל שחשקה נפשו לצאת מהמחנה, כאשר הטנק הוא הרכב היהודי שיכול לגייס לרשותו, איננו סנסציה. ודאי הוא לא רוצה להסתכן בטרמפים, שכידוע אינם ידידותיים באחרונה.

כל אשר התרחש סביב אותו טנק, וכיצד נסתיימה הפרשה, כבר שמענו וקראנו. מה שמעניין אותי לדון הן הסיבות הסוציולוגיות, הפסיכולוגיות והפקודתיות של צבא הגנה לישראל שהביאו לאירוע. כיוון שכמעט כל עם ישראל היה בעבר, משרת בהווה וישרת כנראה גם בעתיד בצבא – ראוי לנתח את גורמי האירוע.

כבר העליתי בראשית דברי את ההשערה בדבר טרמפ בטוח. שום מחבל לא יעז להתקרב לטנק העושה דרכו בכביש הראשי. הסיכוי למצוא תחבורה בטוחה אחרת בשעות כאלה הוא אפסי והחייל ודאי התגעגע לאמא שלו, או לחברה, געגועים שיכולים לגרום לו משבר נפשי, המסוכן יותר מאשר חזות טנק, שרוב ימות השנה נמצא במחנה...

ויש בכך יתרון נוסף: פקקי התנועה אינם מאפשרים לתחבורה האזרחית לנוע בחופשיות. לעומת זאת, כל הרכבים יפנו את הכביש לטנק. וזה מה שקרה בפועל, למעט המקרה באוטובוס שנפגע מהצריח...

תארו לעצמכם לרגע סיום אחר ל"מבצע": הטנק על נהגו מגיעים לבית המשפחה, או החברה, והיא (האם או החברה) שואלת: איך הגעת? אז החייל שלנו פותח את החלון ומראה לה את הטנק החונה על המדרכה ליד הבית. היא מגיבה: הצחקת אותי. והוא עונה: צוחק מי שצוחק אחרון.

שוטר תנועה שמוזמן למקום נעצר בדהרה ליד הטנק וצועק: "מי העמיד את הרכב הזה כאן?" "אליהו הנביא" עונה לו הטנקיסט בבטחון של חייל כשריון. השוטר עוזב את המקום בבושת פנים. הטנק עם החייל וחברתו עושה דרכו לפאב תל־אביבי, לבילוי הערב, וכאשר יוצאים ממנו מבקשים ממנו חבריו "סלבוב", אך הוא מסרב. מעדיף לשתות את הבירה על הצריח, כאשר החברה שלו לובשת את הכומתה השחורה שלו כאות של שייכות.

בינתיים מתקשר אלמוני לרדיו ומספר איך הוא עצמו, בשנות החמישים המאוחרות, "סחב" (לא גנב) טנק, בילה איתו ערב בחוצות תל אביב וחזר למחנה בתום הטיול הלילי. אולם לביש מזלו אזל לו הדלק בקרבת המחנה והוא נשאר תקוע מחוץ לגדר...

מקרה זה משמש צידוק־לכאורה למעשהו החורג של הטנקיסט העכשווי. ודאי שאפשר למצוא עוד סיבות פסיכולוגיות, הקשורות ב"ילדות־קשה" ולהבהיר כי אבא של גיבורנו, שהיה חייל בשקם, בייש אותו לפני חבריו, אשר הוריהם היו שריונרים. המרחק מילדות לשירות חובה בצבא אינו גדול, ועל כן מובן שה"ילד" של אתמול מפצה עצמו על "החסר", או על הבזיון שספג בילדותו.

העונש המירבי שמצפה לסוחב הטנק הוא שבוע ריתוק־מחנה על תנאי. מה שברור הוא, כי זה מקרה "נקודתי", ואולי אפילו "פסיקי", משורש של פסיק. ובנקודה־פסיק זו נסיים.

ספר לילד

שערות וצרות

מאת עזרא דלומי

ספר הילדים החדש של מירק שניר "יואש ראש דבש" (הוצאת הקיבוץ המאוחד) בנוי מסיפור בתוך סיפור. בראשון – אמא משתעת לראות את בנה יואש מסורק למשעי. כצפוי יואש מסרב ושואל מה רע בלהיות פרוע. או אז אמא פוצחת בסיפור משנה על זוג ציפורים המחפש קש לבניית קן ונחת על ראשו הפרוע של יואש.

יואש ההמום מבין לאיזו צרה נקלע. לאחר שניער מעליו את הצפרים המבולבלות, הוא אץ־רץ הביתה וממהר להסתרק. אמא כה מאושרת, עושה צעד אחד רחוק מדי ומודיעה לילד שמעכשיו אין לו ראש קש, אלא ראש דבש. יואש למוד הנסיון, פחות שמח. הנה, אחרי שנפטרתי מן הצפורים, הוא אומר, עלולות לבוא הדבורים אל הדבש שבראשי. אז מה יותר רע? ציפור מתרבנת, או דבורה עוקצת?

ככל ספריה של מירק שניר, גם ספר זה כתוב בחרוזים קלים והעיקר הוא קצר – 30 עמודים, מחציתם תמונות – וקריא, מה שמשרת היטב הורים עצלנים המבקשים לגמור את תהליך "הלילה טוב" במהירות וביעילות. כשהקראתי את הסיפור לבתי, היא התלוננה: "אבא, נורא קצר, עוד סיפור." תיכף ומיד נפנפתי לה בספר שבידי השכבתי: "מה את רוצה, ספר שלם קראתי לך הערב, לכי לישון!"

השם "יואש ראש דבש" מזכיר את "פרנסוא ראש גזר" הנודע. מוסר ההשכל שלו מעניין: כדאי להסתרק מחשש הצפורים, אבל לא יותר מדי, כי גם להיות מסורק וממורק כמו "יורם", זה לא ממש מוצלח. לפיכך עדיף שביל הביניים: לא פרוע ולא מצוחצח. האיורים של גיל־לי אלון קוריאל, חביבים ומשרתים את הטקסט.

והעיקר: לא לפחד להתלונן

"קו לעובד", העמותה להגנה על זכויות העובדים, הוקמה בידי פעילים לפני ארבע שנים. רבים מן הפונים הם עובדי השטחים, עובדים זרים וגם נשים יהודיות. היום מחפשים בעמותה אשה ערבייה שתסכים להגיש תלונה נגד המעביד בגין קבלת שכר מתחת למינימום

מאת בלהה דבורי

בשבוע שעבר התארחה חנה זוהר מרכזת אירגון "קו לעובד" באירגון הנשים "אשה לאשה" בחיפה, לדיון בנושא האפליה של נשים עובדות בישראל. הדיון התמקד בנשים העובדות הערביות ובעולות חדשות.

על "קו לעובד" – עמותה שהוקמה לפני ארבע שנים כדי להגן על זכויות העובדים הנמצאים במעמד נמוך במקומות עבודתם – מספרת זוהר, כי המניע לתחילת הפעילות היה מידע על ניצול מחפיר של עובדי השטחים המועסקים בישראל.

זוהר: "יש לנו מוקדים של איסוף תלונות בכמה מקומות בארץ: בבאר שבע באגודה לזכויות הבדווים, בעיר אשדוד במחלקת הרווחה, ולאחרונה אנחנו מגיעים גם למועצת הפועלים ג'סר א־זרקא, שהוא כפר ערבי הסמוך לטנטורה.

"הטיפול אותו מקבל העובד במסגרת העמותה מתחיל בקבלת התלונה ומסתיים בגביית הכסף מהמעביד על ידי המתלונן. עדיפות ראשונה ניתנת לטיפול בפרט. אנחנו לא רק כותבים מכתבים אלא גם מלווים לבית המשפט ומכינים את כתבי התביעות".

לגבי תלונות על קבלת שכר מתחת לשכר המינימום מטפלת העמותה בכל מתלונן.

התלונה על אי תשלום פיצויי פיטורין היא השכיחה ביותר ב"קו לעובד", אומרת זוהר, שהיא ממקימי העמותה, ומוסיפה כי היא וחבריה עבדו ב"קו לעובד" בהתנדבות במשך שנתיים עד שהתחילו להגיע תרומות, ואז גם גדל היקף העבודה.

חנה זוהר

צוות קטן ונמרץ

העובדות בשטח מורות על כך, שבמשך ארבע שנות קיום העמותה עברו תחת טיפולה ארבעת אלפים תלונות, מתוכן הוגשו 2,500 תביעות בבית המשפט.

"אנחנו צוות קטן שעובד באופן נמרץ", אומרת זוהר ומספרת כי הקשר של "קו לעובד" עם מרכז "אשה לאשה" בחיפה החל בפרוייקט משותף עם צוות נשים ערביות הפעיל במקום, במגמה לאתר נשים במיגזר הערבי שעובדות במתפרות ובחקלאות, ושכרן הוא מתחת למינימום.

חנה זוהר: "אנו מודעים לקשיים של אשה עובדת, ובמיוחד אם מדובר באשה ערבייה המתגוררת בכפר, שקשה לה לצאת לעבוד בעיר. לכן היא עובדת במתפרה או במפעל זעיר אחר הקרוב ביותר, ונאלצת לקבל את תכתיבי המעביד, לרוב בתנאי שכר מחפירים.

"אנחנו מנסים ליצור תקדימים לתביעות של נשים כאלה נגד המעבידים, ומעוניינים להגיע לנשים שהפסיקו לעבוד, אם בגלל חתונה או לימודים, ואין סיבה שתהססנה להתלונן נגד המעביד.

"אנו רוצים לייצג נשים אלה, כדי שהתוצאות ייראו בשטח: שירתיעו את המעבידים מניצול העובדים ויעודדו את העובדות – החושבות שהן מקופחות – לתבוע את זכויותיהן".

עוד אומרת זוהר כי בעניין התשלום מתחת לשכר המינימום, עיקר הנפגעות הן נשים. לדבריה קיימת בעייה בניסוח החוק בנושא וגם ביישומו.

זוהר: "הקושי נעוץ בעובדה שהרבה נשים עובדות במקומות קטנים ולא מודעות לגובה שכר המינימום, או שהן חרדות למקום עבודתן ועומדות הסרות אונים מול המעבידים. אנחנו יודעים על מקרים שבהם נשים משתכרות 1200 ש"ח לחודש, והן עושות עבודה מאומצת עשר שעות ביום ויותר". וזאת לדעת: שכר המינימום עומד היום על 1,624 ש"ח לחודש שהוא 200 שעות עבודה, 64.96 ש"ח ליום ו־8.12 ש"ח לשעה.

זוהר אומרת כי טוב שנחקק חוק שכר המינימום, והוא אכן מהווה הגנה על העובדים, אך קיימת בו פירצה שאותה מנצלים מעבידים רבים. זוהר: "הפירצה בחוק נעוצה במיכסות ובפרמיות, שהן שיטת העסקה שכיחה במיוחד במפעלי הטקסטיל שבהם עובדות נשים רבות. במקומות עבודה אלה לא קיים כל גוף אובייקטיבי המבקר את אופן קביעת גובה המיכסות והפרמיות שלפיהן ניתן השכר.

"אנחנו חושבים ששכר המינימום צריך להיות בתמורה לעבודה רגילה ולא מאומצת. נשים רבות אינן מגיעות לשכר המינימום כי לא עמדו במיכסה והתוצאה היא, שהן מקבלות עבור משרה מלאה שכר שהוא נמוך משכר המינימום".

זוהר מדברת על הנטייה הקיימת אצל חלק מהמעבידים ללחוץ על העובדות להסכים לשכר הנמוך בטענה שהעסק נמצא בקשיים כלכליים. לדעתה, אם מעביד לא מסוגל לשלם שכר כזה לעובד, הרי שאין לו זכות קיום כמפעל כלכלי.

רוב הפניות שהגיעו עד היום ל"קו לעובד" בגין השתכרות של פחות משכר המינימום באו מעולות חדשות. את הפנייה לנשים במיגזר הערבי יזמו פעילי "קו לעובד" מתוך הכרת המציאות בשטח ואחרי שנוכחו לדעת כי נשים אלה אינן פונות מעצמן.

הקיפוח והפחד

רולה דיב היא אשה ערבייה, ילידת הכפר ראמה המתגוררת בחיפה; היא מרכזת הקולקטיב הערבי באירגון "אשה לאשה", העוסק בקידום מעמד האשה הערבייה.

דיב נכחה בדיון והיתה עדה לעובדה שרוב המשתתפות בו היו דווקא רוסיות בעוד שהמשתתפות הערביות היו במיעוט מודגש.

רולה דיב: "אני מכירה את קיפוח הנשים הערביות העובדות במתפרות ובחקלאות דרך חייהן של נשים בכפר שלי. ברור שהתופעה קיימת בממדים מדאיגים, אך בשטח לא נעשה דבר כדי לשנות את העיוות הזה. נשים פוחדות להתלונן, כנראה בגלל הפחד לאבד את מקום העבודה, זאת בנוסף לחוסר מודעות לקיפוח המשווע. היום אנחנו מנסות למצוא פועלת ערבייה החושבת שהיא מקופחת והמוכנה לתבוע את המעסיק שלה. אני משערת שזו תהיה אשה שאין לה מה להפסיד גם במקרה של פיטורין אחרי הגשת התביעה."

פעילי "קו לעובד" לא רק מוכנים לנהל עם אותן נשים את המערכה, אלא גם יוזמים את ההיערכות לקראתה.

דיב: "אני מקווה שנשים תיווכחנה שכדאי להגיש תביעות נגד קיפוח בשכרן וזה יהיה צעד ראשון לקידום הנושא, שלצערי לא נמצא בשלב זה על סדר היום של אירגוני הנשים".

שבבים / אהרן להב

בני־מיעוטים "נוטים חסד" לעולות

מאז הפיתוי במשולש בריאת העולם: חוה־נחש־אדם, אין הפוגה בפיתויים למיניהם, והמין מככב בהם בתפקיד ראשי. גם היצר הרע עובר שעות נוספות בכיוון הזה וחדר אל התאים המשפחתיים של ערביי ישראל – מוסלמים ונוצרים כאחד.

בצפון הארץ, בעיקר בנצרת, ובסביבותיה גילו נשים ערביות כי הבעלים זונחים אותן בקטע של הזכות ביחסי אישות לטובת עולות חדשות מחבר העמים. אשה ערביה אחת העידה כי בעלה החל להיעדר מהבית גם מחוץ לשעות העבודה והרגיל את בני הבית לאחר בנשף. הוא מגלה חוסר סבלנות כלפיה וכלפי הילדים שהיו בבת־עינו, ואף באלימות שלח ידיו.

בצר לה פנתה האשה למשרד חקירות פרטי הפועל בנצרת, וביקשה להתחקות אחר ביצועי בעלה בשעות הפנאי, שאותן נטל לעצמו בשפע. הדו"ח לא איחר לבוא: הבעל, נאמר לאשה, מתפרפר בכל יום אל ביתה של עולה חדשה בנצרת עילית ומבלה בחיקה שעות רבות. האתנן ניתן בתשלום שכר הדירה של העלמה.

עד כאן אפשר היה לפתור את העניין כ"נקודתי", כלומר עניין של משפחה אחת: אולם מתברר כי נשים לא מעטות התלוננו בפני כהני הדת על התפשטות האהבה האסורה הזאת, כאשר הבעלים חוזרים הביתה "עייפים" ואינם מתעניינים בנעשה בחיק המשפחה. יש מקרים שהבעלים עברו, באורח מוצהר, להתגורר אצל אשת חיקם החדשה בנצרת עילית ובמגדל העמק. כהני הדת מאשרים כי בתקופה האחרונה עלה מספר הגברים הערבים המבקשים להתגרש בגלל "נשים נכריות".

חיסון כלבת בפתיונות

מכת הכלבת, למרות שהיא עתיקת יומין וכבר מזמן נמצא לה מזור בסידרת זריקות הניתנות לנשוך, לא ירדה מסדר היום של הבריאות העולמית. היא מטרידה את החוקרים בעיקר בדרך חיסון חיות בחופש (שועלים, תנים, כלבים), שכן אי אפשר לרדוף אחרי כל חיה כדי להזריק לה.

אירגון הבריאות העולמי פרש את חסותו על פרוייקט "ייחודי" של 15 מדינות, ביניהן גם ישראל ומונקו, שמטרתו לייצר חומר חיסון שניתן לתיתו באמצעות הלוע. החומר יעורבב בתוך פתיונות מזון שיונחו במקומות אליהם מגיעות החיות לשבור רעבונן. בדרך זו יבלעו את התרופה ויתחסנו.

אירגון הבריאות העולמי פירסם נתונים שעל פיהם מתים מדי שנה 33 אלף בני־אדם מנשיכה או משריטה של כלב שוטה, או של חיה סביבתית אחרת. רוב הנפגעים הם ממדינות אפריקה ואסיה, וגם בארצות המפותחות פורצת המחלה מפעם לפעם. כלבת של שועלים מוכרת, למשל, בקנדה ובצפון אירופה ובקרב דביבונים באזורים חקלאיים בארצות הברית.

עודפי אלכוהול באירופה

האלכוהול לשתיה היה ויהיה תמיד אויב האדם, אם הוא נלגם באורח מופרז. אבל ככל שהאנושות תתמיד בשתית משקאות חריפים – היא לא תספיק לשתות את כל הכמות המיוצרת, כך מסתבר בימים אלה, כאשר ארצות האיחוד האירופי מחפשות פתרונות ל־360 מיליון ליטרים של אלכוהול המצוי במיכליהן.

נציג החקלאות האירופי, רנה סטייכן הבלגי, אומר כי הכמות האדירה הזאת מאוחסנת באיזורי גידול היין. את מרבית האלכוהול מוכרים למהילתו בדלק מכוניות והיצרנים מקבלים רק 5 אחוז מהמחיר שהם מקבלים כאשר הנוזל הזה הופך למוצרי שתייה.

כדי לא לשבור את מטה לחמם של מגדלי הענבים, מוציא האיחוד האירופי 2 מיליארד דולר לרכישת עודפי יין, זיקוקם ואיחסונם. המדינות החברות באיחוד הגיעו למסקנה שיש לערוך שידוד מערכות בענף היין כדי להקטין את העודפים האדירים, אולם המגדלים הגדולים בארצות דרום אירופה מתנגדים וטוענים כי מגיעה להם אותה סובסידיה שמקבלים מגדלי הדגנים, החלב והבשר בצפון אירופה.

בלוק שתן קפוא מהשמים

איך תרגישו אם בלוק שתן קפוא ינחת אצלכם באישון לילה בתוך חדר השינה? לא, זאת לא בדיחה ולא מתיחה של אחד באפריל. זה קרה לבני זוג בקנדה. הם התעוררו בבהלה כאשר בלוק כזה חדר דרך גג הרעפים שלהם ונחת סמוך מאד למיטתם. הגוש לא נפל מגן־עדן ולא מהגיהנום אלא שוחרר כשהן ממטוס בשמים ותוך כדי צניחה הפך החומר הנוזל לגוש קפוא וקיבל אופי ותחושות של פצצה גדולה.

גורמי התעופה בקנדה פתחו בחקירה לגילוי המטוס הזורק שפתח את "הנצורה" סמוך לנחיתתו בנמל התעופה הבינלאומי של טורנטו. התקנות אוסרות על הטייסים לשחרר חומר כזה בהיותם באויר: לא מעל הים וכמה לא מעל אדמה. את השירותים יש לנקות אך ורק לאחר שהמטוס נחת.

קנו סמים דרך סדק

רשתות סופרמרקטים לשיווק מזון לא רושמות בלעדיות בניו יורק. יש גם רשת, אמנם קצת יותר צנועה, לשיווק סמים. שם זה עובר כמו בתחנות דלק, המוכרות ללא שרת, תמורת מזומנים או העברת כרטיס אשראי במכונה.

בלונג־איילנד, בבוטיק "רויאל ריקורד", הוצמד תקליט רגאיי באחת הפינות, בגובה יד אדם. איש לא קנה אותו אבל רבים מישמשו אותו. בהרמת התקליט התגלה קיר חלק עם סדק במרכזו, כמו בכספומט. הצרכן היה משלשל לסדק כסף, וכעבור זמן קצר קיבל בתמורה שקית מריחואנה (חשיש).

העסקים בחנות הזאת פרחו בקצב של 3000 דולר ביממה עד שהלשכה המיוחדת של משטרת ניו־יורק פשטה על המקום עם תריסר שוטרים לבושי אזרחית וצוות אלקטרונאים ומסגרים. תוך שניות תפסו השוטרים במקום כל הצוות שסחר כאילו בתקליטים וקלטות, החרימו כמות נכבדה של סמים ועצרו 25 לקוחות שהכניסו בשעה אחת לסדק 1290 דולר.

ברפואה

מה אומרות עיניך

בדיקה אפשרית לגילוי מוקדם של מחלת האלצהיימר, באמצעות הסם הסינתטי הגורם להרחבת אישוני העין, נמצאת עכשיו בניסויים בארה"ב

אקונומיסט. מיוחד ל"דבר"

קשה לאבחן במדויק את מחלת האלצהיימר. הדרך הבטוחה ביותר לאיבחון היא נתיחה שלאחר המוות: להסתכל במוח ולראות אם יש בו הצברים העמילואידים שראה אלואיס אלצהיימר לראשונה בשנת 1906, בנתיחה שביצע לאחר המוות בגבר שכבר היה סנילי בגיל 55 בלבד. דיאגנוזה כזו איננה נותנת הדרכה מתאימה, כמובן, לטיפול בחולה החי. כדי לאבחן את המחלה באדם חי יש צורך במערכת מסובכת ויקרה של בדיקות פסיכולוגיות ונוירולוגיות אשר, אם מבצעים אותן יותר, מדייקות ב־90% מהמקרים. האבחון שנעשה לרונאלד רייגן היה פרי עבודתם של ארבעה רופאים נפרדים. אם תימצא בדיקה פשוטה היא בוודאי תתקבל בהתלהבות, ועוד יותר מכך, אם הבדיקה תאפשר לאבחן את המחלה בשלבים המוקדמים שלה, וכתוצאה מכך יעמוד לרשות המשפחות המטפלים זמן רב יותר להתכונן לקראת ההידרדרות ולתרפיסטים תהיה הזדמנות טובה יותר למתן אותה.

צברים זהים במוח

יש קבוצה של אנשים שהסניליות בגיל 55 איננה נחשבת בה כתופעה קודם זמנה. אלה שנולדו עם תסמונת דאון עלולים, למרבה הצער, לסבול מאיבוד זיכרון ומבלבול הדומים לסניליות כבר בשנות השלושים לחייהם. נתיחות שלאחר המוות מגלות כי המוח שלהם מראה אותם סימנים של צברים כמו אלה המופיעים במחלת אלצהיימר. אמת עצובה זו העלתה במוחו של האנטינגטון פוטר, נוירולוג באוניברסיטת הרווארד באמריקה, את הרעיון לחפש קווי דמיון נוספים בין אנשים בעלי תסמונת דאון ובין חולי אלצהיימר או מי שעלולים לחלות במחלה זו. ונראה שהוא מצא קו דמיון אחד, ויש סיכוי שהוא יהיה הבסיס לבדיקה מהירה ומדוייקת.

ד"ר פוטר קרא דיווחים על הרגישות היוצאת מן הכלל של בעלי תסמונת דאון לאטרופין, הסם האוסר על המוח להשתמש במימסר הכימי אצטילכולין. הוא תהה, חשב, שמחלת אלצהיימר מביאה עימה אותה רגישות יתר. אחת מההשפעות של האטרופין היא, כמו שידעו נשים בימי הביניים, התרחבות האישון של העין, ועקב זאת נראו הפנים להיראות מפתות וקשובות יותר – וכנראה זו הסיבה לשם שניתן לצמח המקור של האטרופין – "בלהדונה", דהיינו, "אשה יפה", ולהיפך, השם שניתן לסם זה במינון גבוה הוא "צל הלילה הממית". בימינו משתמשים רופאי עיניים בגירסה סינתטית של אטרופין – טרופיקמיד – כדי להרחיב את האישונים של הנבדקים. התרחבות זו היא בסיס טוב לבדיקת רגישות יתר. ד"ר פוטר, ליאונרד סקינטו וחוקרים אחרים בהרווארד ובאוניברסיטאות אחרות החליטו לנסות את הבדיקה.

הם עשו את הניסוי בעיניהם של 58 אנשים – חלק מהם חולי אלצהיימר, אחרים בעלי הפרעות שונות וכמה אנשים שלא היה להם שום בעיות רפואיות. טפטפו לעין אחת שלהם טרופיקמיד מדולל היטב ולעין האחרת מים מזוקקים. כאשר הנבדקים ישבו בחדר חשוך וראו את הסרט "פנטזיה" במשך שעה, הזינו צילומים אינפרא־אדומים של העיניים שלהם מחשב, אשר מדד את ההתרחבות של אישוניהם.

בביטאון "סאיינס" מ־11 בנובמבר השנה, דיווחו אנשי הצוות שב־18 מתוך 19 נבדקים, שאובחנה אצלם, כנראה, מחלת אלצהיימר, התרחבו האישונים שטופטפו עליהם טיפות טרופיקמיד במידה ניכרת ובמהירות גדולה יותר מאשר אצל מי שלא היה להם כל סימן מחלה, או אצל מי שלקו בהפרעות אחרות. עם זאת, שניים מן הנבדקים שלא אובחנה אצלם בו בזמן כל הפרעה שלא היתה להם כל הפרעה כרגע, הגיבו כמו הנבדקים שאובחנה אצלם מחלת האלצהיימר.

ההגיון התיאורטי

זהו בסיס ניסויי מעודד לבדיקה שיש לה הגיון תיאורטי. המחלה פוגעת בנוירונים המייצרים אצטילכולין, ולכן סם המתייחס ישירות לאצטילכולין אמור להוציאה לאור. והעין היא החלון למוח – הרשתית היא למעשה המשכה של מערכת העצבים המרכזית. עם זאת לפני שחברת התרופות "ג'ניקה" מוורצ'סטר מסצ'וסטס תוכל להכניס לשימוש מסחרי את הבדיקות, יהיה צורך לערוך להן מבחנים רחבי היקף. אמנם יחלו בביצוע המבחנים בקרוב, אבל הם יימשכו בוודאי זמן מה. אין הם יכולים להסתיים ממש עד שחלק גדול מן הנבדקים ימותו ואז יתגלו הצברים שבמוחם, אם אכן יש כאלה.

אחד הדברים שעל בדיקות כאלה לחפש הוא האפשרות לגלות את המחלה מוקדם ככל האפשר. בינתיים אין דרך ידועה להחזיר את הגלגל אחורנית ולשקם את ההרס שגורמת המחלה. טאקרין, התרופה היחידה המצוייה היום בשימוש, מאיטה את קצב ההידרדרות בחלק מן המקרים (אף כי חלק מן המטופלים לא יכולים לשאת את תופעות הלוואי שלה ולא נוטלים אותה). היום אין דרך לעצור את המחלה. כרגע מתבצעים ניסויים בתרופות שונות העשויות להיות יעילות יותר מן הקיימות וקלות יותר לשימוש, אבל עדיין לא הוכחה יעילותן. המצב האידיאלי יהיה, אם הבדיקה החדשה והתרופות המבטיחות יבשילו בו־בזמן. הבשלת האחד בלי האחר – תרופה שהיא יעילה ביותר דווקא אצל אנשים שעדיין לא מרגישים שיש להם בעיה, או בדיקה המגלה את הבעיה, אבל ללא התרופה שתמנע את המחלה – יהיה דבר מצער ביותר.

הלבן והאדום

מאת שמעון אופיר

חמי נושא על כתפיו שמונים וחמש שנות חיים. ביקשני ללכת אצל מלכות ישראל ולשלם ארנונה עבור החודשים נובמבר ודצמבר. שאלתיו מדוע אינו מוסר בידי גם את חשבון המים ואמר: "מעשה וחתמתי על הוראת קבע ושנים רבות היתה המלכות נוטלת מכספי שבבנק עבור מים ועבור ארנונה ולא הוטרחתי ללכת לבית העירייה. מזה כשנה שחל אצלם בעירייה שיבוש והם מפעילים הוראת הקבע לתשלומי המים בלבד ולתשלום הארנונה עלי לכתת רגלי הזקנות לבית העירייה או לבקש עזרת אחרים." נתן בידי דמי הארנונה ובקשני לחדש תשלומי הארנונה בדרך של הוראת קבע למען ירווח לו.

משבאתי לבית העירייה מצאתי במחלקת הגבייה שתי פקידות. האחת בסוודר לבן והשניה בסוודר אדום ומיד התנגן בי חרש השיר "הוי היו לפני שנים – שני שושנים שני שושנים – היה זה כבר רחוק היום – אחד לבן שני אדום..."

אני: חמי מבקש להפעיל הוראת קבע לעניין תשלומי ארנונה כפי שהיה בעבר.

הלבנה: (מקישה במקלדת המחשב ומתבוננת בצג) אין הוראת קבע.

אני: זאת יודע אני, ובקשת חמי לחדש ההוראה.

הלבנה: אז שיחתום על הוראת קבע.

אני: כבר חתם בעבר, ההוראה הופעלה והפעלתה הופסקה ביוזמתכם ונא לחדשה.

הלבנה: אז שיחתום על הוראת קבע.

אני: והיכן ההוראה שעליו לחתום עליה?

הלבנה: בתחילת השנה הבאה יקבל טופס בדואר ויחתום.

אני: ואולי יחתום כבר עתה. למה להמתין לתחילת השנה הבאה. יחתום וחסל.

הלבנה: נו טוב, שיחתום.

אני: ועל מה יחתום?

הלבנה: על טופס הוראת ניכוי באמצעות הוראת קבע.

אני: והיכן הטופס, הרי טופס לא נתת לי כלל.

הלבנה: כשיבוא הנה לחתום, יקבל טופס.

אני: אם היה יכול לבוא לא היה נזקק לעשותני שליחו.

הלבנה: אז מה אתה רוצה?

אני: טופס עבור חמי כדי להחתימו בביתו על הוראת קבע.

הלבנה: אי אפשר, הוא צריך לחתום כאן.

האדומה ללבנה: את יכולה לתת לו טופס ושיחתים את הזקן בבית.

אני: נו...

הלבנה: הא, אתה רוצה טופס (שולפת טופס) שיחתום כאן וכאן ויציין חשבונו בבנק.

אני: חמי מבוגר וטורח עבורו לחפש מספר החשבון. כבר כמה חודשים שאינו משתמש בפנקס השקים מחשש טעות או בלבול. הרי מספר חשבון הבנק שלו ברשותכם. כאן במחשב, לצורך הוראת הקבע של תשלומי המים.

האדומה ללבנה: אם יש הוראת קבע למים אז תקישי קוד (?) וההוראה תופעל גם לארנונה. (הלבנה מקישה לפי הוראות האדומה ועניין תשלומי הארנונה הוסדר.)

הלבנה: דרך אגב, יש לחמיך חוב מצטבר בסך תשע מאות ושישים שקלים.

אני: הכיצד זה יש חוב?

הלבנה: לא שילם כמה תשלומים.

אני: בבקשה רשמי לי על פתק עבור איזה חודשים לא שילם ומחר אבוא לשלם.

הלבנה בחוסר סבלנות: לרשום לך... (מקישה במקלדת ושולפת דף מהמדפסת) זה החוב!

אני מתבונן בדף ומוצא בו קודים שאינם ברורים לי, כגון: תק. תאור, מ. תנועה, גביה. פ.־וכו' קיצורים, שהם כספר הפתוח ללבנה ולאדומה וכספר חתום עבורי.

אני: האולי נא לסמן לי בעיגול את התשלומים שלא בוצעו.

הלבנה מסמנת מספר עיגולים: הנה סמנתי היכן בוצע תשלום.

אני: מבקש אני לדעת מה לא שולם.

הלבנה מסמנת עיגולים נוספים ומוסרת לי את הדף בחוסר סבלנות ברור.

אני: גבירתי, וכיצד אדע להבדיל בין עיגול המסמל תשלום לבין עגול המסמל חוב? האדומה ללבנה: סמני בעיגול כפול את החובות ובעיגול בודד את התשלומים שבוצעו.

לא ידעתי האם לכעוס או לצחוק, להודות או להלין. עכשיו, כשדף החובות בשפת בני אנוש בידי, יכול אני אפילו לזמר. שרתי להן: "האין יודע עד היום – את הלבן או האדום". צחקו. חייכתי. חייכו, צחקתי. הלכתי לדרכי. הסברתי לחמי בסבלנות מהות החוב וסייעתי בידו לכתוב שיק ללא שגיאה. למחרת, כשסרתי לקופת העירייה לשלם החוב, אמרה הקופאית: אוי, הסמבליות האלה ממחלקת הגבייה לא הוסיפו את ריבית הפיגורים. תיגש אליהן שיוסיפו את הריבית ותקפיד להכין שיק אחר...

כשנכנסתי למחלקת הגבייה אמרה הלבנה לאדומה: "הנה הנודניק בא".

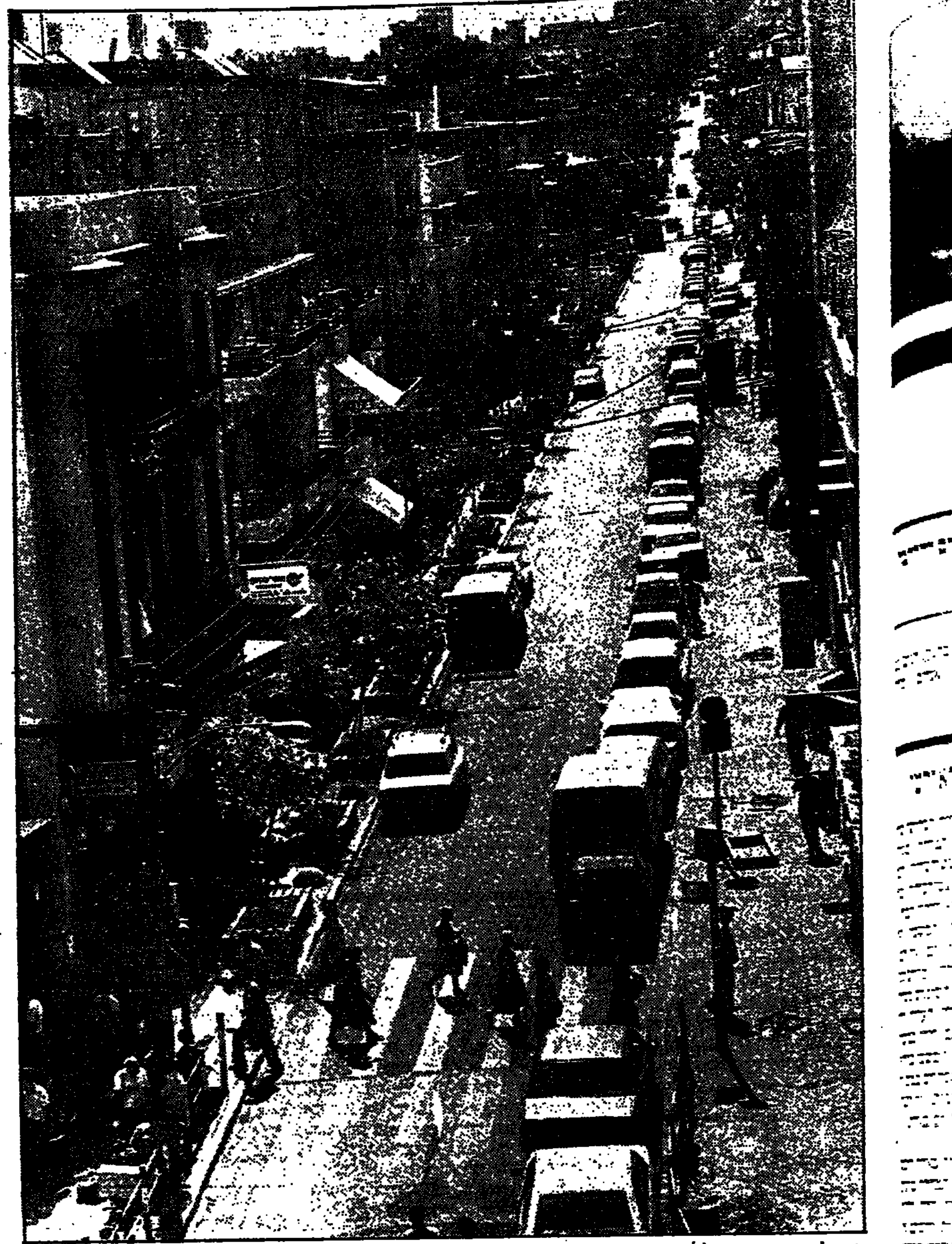
מבט לאורך הרחוב (צולם כמו שנעשו השיפוצים במדרכותיו, לפני שש שנים)
הצילומים: בוריס כרמי

רחוב ה"כאילו" וה"כזה"

לפני כ־12 שנה החליטו כמה יזמים צעירים לפתוח עסקים בשיינקין, רחוב שכוח־אל שאוכלס בגלנטריות, חייטים וחנויות מכולת מעופשות. היום, על חנויותיו המעוצבות, מסעדותיו ובתי הקפה שלו, הפך רחוב שיינקין למושג

מאת אלי ברנר

שינקין הוא כבר מזמן יותר משם של רחוב. שיינקין הפך עם הזמן למושג המתאר סגנון לבוש, תספורת, ואיפור, תחום עיסוק ואפילו סגנון דיבור ("כאילו כזה").

אבל מי שנוהג לעבור מידי יום ברחוב ונעדר ממנו בשנה האחרונה, עלול לחשוב שהוא נקלע בטעות לרחוב אחר. עסקים שהוקמו בשנות ה־40 והפכו עם הזמן לחנויות מעופשות הנראות כמחסנים בעיירה יהודית, נסגרו ובמקומם נפתחו חנויות יפהפיות, מעוצבות בסגנון מודרני ובהשקעה כספית גבוהה. בוטיקים, מסעדות, בתי קפה, חנויות המייבאות פיצ'יפקס מאמריקה הלטינית ואפריקה לצד תוצרת מערבית.

הצעירים של היום הם הזקנים של המחר, כך אפשר לומר גם על חנויות ובתי עסק. כאן זה בולט במיוחד. הרחוב על שם מנחם שיינקין, תחילתו ברחוב אלנבי וסופו ביהודה הלוי, לב תל־אביב, שהיה מרכז חיי העסקים והתרבות של תל־אביב בתקופת טרם המדינה ושנותיה הראשונות עד שנדחק בשנות ה־60 לטובת צפון העיר היוקרתי. בשנים האחרונות חזרו דרום העיר ומרכזה להיות אין. רחוב שיינקין הוא המוביל, אך אפשר לראות זאת ברחובות סמוכים לו כמו רחוב מרכז בעלי מלאכה ובשכונות פלורנטין ומונטיפיורי המתעוררות.

המעניין ברחוב שינקין ודומיו הוא המראה הישן והחדש זה לצד זה. שיינקין הוא רחוב אליו באו במאים לצלם סרטים על תקופת המנדט. רק השנה נסגרה מסעדת "תנובה", בה אכלו קצינים בריטים מרק עוף עם איטריות. במקומה נפתח בר־מסעדה, המגיש ללקוחותיו שניצלים מחוממים במיקרו ורוק כבר.

על פי שלטי החנויות, יש שלוש גרסאות לאופן כתיבת שם הרחוב: שיינקין או שינקין. הגרסה הראשונה היא הנכונה.

פלטפורמה ועגיל באף

ציר המערבי של הרחוב מתחיל ברחוב אלנבי ליד שוק הכרמל. ממש בפינה ומעט פנימה יש כמה חנויות בסגנון הגרה שממול, כלומר בסגנון שוק הכרמל. הרבה סחורה זולה. אצל הגרוזיני, המוכר כובעים ומטריות, כובע צמר עולה עשרה שקלים. חמש חנויות מזרחה משם בתוך שיינקין, בחנות מסוגננת, רצפת עץ בצבעי פסטל, עם מוסיקת רקע עדכנית, ובנים מקועקעים מהלכים במגפיים ומוכרות בעלי פלטפורמה ועגיל באף, המחיר לכובע צמר נע בין 25 ל־40 שקל. סטייל.

הרבה חומרים ופסולת בניין על המדרכות, משפצים ומחדשים. הזקנים עוזבים, הצעירים באים. גם הוותיקים שאינם עוזבים חייבים לשפץ אל מול מתקפת החדשים. כך קפה מסעדה "לנצ'ור" מול גינת שיינקין, מסעדה ותיקה בה עובדים ההורים והמייסדים וילדים הבנים. בשישי בצהריים לא תמצא שם שולחן פנוי. אלא שכנראה כל המסעדות של סלטי הנוסה והאספרסו המעוצבות, כמו "קפה כזה", "אורנה ואלה" ועכשיו נוספה גם "אילנה בשיינקין" ו"קפה תכלת" שירש את אולם השמחות הישן "תכלת", לא מותירים ברירה. שרה מקפה "תמר" מחזיקה מעמד, הכל נראה כמו שהיה. אין רמז לשיפוץ. בינתיים.

ברחוב ה"כאילו כזה" שהוא די קצר, יש לא תאמינו, לא פחות מארבעה בתי מרקחת. יש בו גם מיני־מרקטים יעילים ולידם שלוש חנויות מכולת הנראות בשלבי גסיסה אחרונים. שתיים־שלוש חנויות של שרברבים. עולים מהקווקז שולטים בענף הסנדלרות, לפחות שלוש סנדלריות כולן ככוכים זעירים.

עיצוב באלפי דולרים

העסקים החדשים ברחוב מקפידים על כל פרט עיצובי, והשמות רובם מתחכמים או לא מובנים. הישנים מוזנחים לרוב ושמותיהם פשוטים. חנות רהיטים המוכרת שולחנות נקראת שולחנות, פשוט. לידה החנות של מצליח, חשמלאי מוסמך. ממול "דיאמנר", מסעדה לאוכל יהודי, חלון הראווה סדוק, הדלת נעולה, אולי סוגרים. גם המסעדה הזאת נראית כמי שהאכילה קצינים וחיילים בריטים לאטקס וקניידלאך. המסעדות החדשות דוחקות גם את "דיאמנר" הוותיק. חנות חומרי הבניין של אהרן צור קלטה את הרמז והפכה. ממחסן חומרים לאולם תצוגה עם פינת "עשה זאת בעצמך".

אפשר לראות ברחוב הזה בוטיק, שבעיצובו הושקעו עשרות אלפי דולרים. על הקולבים תלויות לא יותר מעשר שמלות, מספר חולצות ב־300 שקל על מדף קטן. השם, לדוגמה, "לאפיס". למה ככה. לא הרחק חייט, לוי, תימני קטן עם כיפה שתורה שוקד על תיקונים. חנות בסגנון הישן, דלפק גזירה, וילון סוגר על תא מדידה, בחלון בובות עטויות חליפות בשלבי תפירה שונים. לוי נראה על פי גילו כמי שעשה מגו'טים לאבות הישוב. ממול "בורדתוס": ג'ינסים, נעלים, חגורות, חולצות וקסקטים מייד אין יו.אס.אי.

על חלון הראווה בחנות הנקראת "המרכז לעבודות יד מדרום אמריקה" מודבק שלט: "הגיעו סוודרים מצמר אלפקה משגעים". בחנות מאות פריטים צבעוניים, ציפורים וחיות מעץ לקישוט הבית. בסגנון הזה נפתחו מספר חנויות ולכולן יש פרנסה. ב"ארוס", המוכרת אביזרי מין, תלו שלט: לנשים בלבד.

ישן לצד חדש

"עת לכל עת", שירות תיקונים מוסמך לעטי פרקר היא חנות ותיקה מאד, את זה ניתן ללמוד מהבעלים, מאי הסדר וחוסר העיצוב המוחלט של המקום, ובעיקר מאופנוע הבי.אס.אי. משנת 42 של הבעלים, המכתים את המדרכה בשמן מנוע. מי מתקן עטים היום?

גם בענף המספרות ישן ליד חדש. מעצבי שיער צעירים וממולם מכון פריקור הממתין ללקוחות באמנות, רובן זקנות. יש בשיינקין חנות המוכרת רק חרוזים, כך גם שמה, חרוזים בצורות ובצבעים וגדלים שונים.

"אלגרו" חנות התקליטים הוותיקה עומדת בתחרות ללא בעיות מול "האוזן השלישית" ו"צ'או באוזן" שנפתחו עם בוא הגל החדש לפני כעשר שנים. הבניין בשיינקין מס' 31 מייצג אולי את עולם האתמול ההולך ונעלם: טיח מתפורר, תריסים חלודים, שמשות שבורות, חדר מדרגות אפל. בבניין פועלת עדיין מרפדיה העוסקת בתיקונים וחידוש פליסורה בבית הלקוח". לידה חנות של שען שפסקה מלפעול. אין ספק שגם בניין זה יעבור לידיים חרוצות ובמקום המרפדיה והשען יצוצו בוטיק לריהוט מודרני וחנות לעיצוב תכשיטים ואולי עוד מולת חסה.

הסיפור התחיל לפני כ־12 שנים כשיגעון של מספר יזמים צעירים שהחליטו לפתוח עסקים בשיינקין, או רחוב שכוח־אל מאוכלס בגלנטריות, חייטים וחנויות מכולת. היום, רוב היזמים האלה כבר במקום אחר, אך הרעיון והיוזמה שלהם הפכו למציאות שעדיין לא אמרה את המילה האחרונה.

"בית ממכר עתיקות" לא של דיקנס, אלא בשיינקין

חיבוק הדוב של ח"כ יוסף עזרן

שבועון ש"ס מגלה כי למרות החיבוקים והנשיקות שהורעפו על ח"כ עזרן, יש התנגדות חריפה לשילובו של עזרן ברשימת יהדות התורה לכנסת הבאה: "שבענו כבר נציגים ספרדים שאינם סוחפים אחריהם את קולות הציבור הספרדי"

בטאון סיעת ש"ס בהסתדרות הכללית, "יום ליום", מופיע עתה כשבועון. השינוי שחל בו מיומון לשבועון הוא פיטוריו של העורך הראשי מאיר הלחמי (ויסברוד), שנכנס לתפקידו כעורך הבטאון לפני מספר שבועות, לאחר שהתפטר מעריכת בטאון פא"י "שערים".

השבועון מגלה בגליונו הראשון, כי למרות החיבוקים והנשיקות שהורעפו על ח"כ יוסף עזרן מאנשי "דגל התורה", שנאי נפשם של ש"ס, חרף העובדה שעזרן נפגש עם הרב אליעזר מנחם שך המתאושש מחולי כפי שפורסם לראשונה ב"דבר", יש התנגדות חריפה ב"דגל התורה" לשילובו של ח"כ עזרן ברשימת יהדות התורה לכנסת הבאה. עם זאת, עזרן כבר השתתף בדיוני הסיעה, שדגל התורה מהווה חלק ממנה. המתנגדים טוענים כי אין לח"כ עזרן סיכויים להשתלב ברשימה המאוחדת, או ברשימה נפרדת של "דגל התורה", אם תלך ברשימה נפרדת, כי "שבענו כבר נציגים ספרדיים שאינם סוחפים אחריהם את הקולות של הציבור הספרדי".

כדוגמה מזכירים המתנגדים את הרב יצחק פרץ, שהוצב במקום השני ברשימת ש"ס בבחירות הקודמות, אך סולק ממנה, לדבריהם, מיד לאחר הבחירות משום שלא הצליח לסחוף אחריו את הציבור של ש"ס, "הנאמן לדעת תורתו של הרב עובדיה יוסף".

עוד נאמר בגליון של "יום ליום": "אם עזרן (התואר רב לא מצורף לשמו. נ.ז) יתעקש להידחף אל רשימת "יהדות התורה" או "דגל התורה" הוא יקבל את המשבצת השמורה תמיד, אחד אחרי האחרון". כמובן, רק אם יתמזל גם יכנס עזרן לכנסת.

ועוד שואל בטאון ש"ס: "איך זה שאחרי שח"כ עזרן הכריז כי קיבל את ברכותיהם של כל גדולי הדור, הוא עדיין זקוק לשני שומרי ראש חמושים?"

מגרש כשר מעיריה טמאה

שוד ושבר, תאניה ואניה, באוהלי היהדות החרדית העצמאית בירושלים, בשל העמדת "צלם" בהיכל השם. המדובר בישיבת "המתמידים" בירושלים, העומדת תחת מרותה של העדה החרדית ובית דין צדק שלה, שנפלה וכרעה לתוך זרועות מחלקת החינוך והתרבות של העירייה הציונית רח"ל (רחמנא ליצלן), שבה שולטים שלטון בלי מצרים החרדים מסוגם של "אגודת ישראל" ו"דגל התורה". ישיבה חרדית זו, וגם אנטי־ציונית, קיבלה מגרש מהעירייה הציונית להקמת היכל בית מדרש "מצוה הבאה בעבירה", לדעת העדה החרדית.

"נטורי קרתא" של היהדות החרדית, הפלג שבראשו עומד הרב אורי בלוי (להבדיל מהפלג של "נטורי קרתא" האשפי־סטית, שבראשו עומד השר לעניינים יהודיים בממשלת ערפאת, הרב משה הירש), יצאה בקול זעקה מרה על כי "בני היכלא דמלכא קדישא לאן נוליך חרפתינו כי שמענו קול חרדה ונרעדו בטכנה, כי גם מנהלי המרכז החינוכי של הנוער החרדי הנקרא "ישיבת המתמידים" נפל לזרועות הציונים, וגם המה התחילו להפנות עורף לדברי האזהרה של רבותינו הקדושים נשמתם עדן, ולדברי אזהרותיהם של מרנן ורבנן הגאונים הצדיקים רבותינו הבד"צ (בית דין צדק) שליט"א, אשר אסרו באיסור חמור ביותר ונורא, כל קבלת תמיכה בכל צורה שהיא ממחלקת החינוך התרבות של העירייה הציונית, ואשר ראו סכנה נוראה לקיומו של החינוך החרדי ולטהרת השקפתו התורנית".

עוד נאמר באזהרה של "נטורי קרתא", כי "נודע בשערים כי מנהלים אלה (ישיבת המתמידים) גם בוש לא יבושו לצאת בריש גלי ולפרסם כוונתם הבזויה והשפלה על קבלת המגרש להקמת היכל בית המדרש מעיריה ציונית זו, אשר ידה רב לה בכל פירצות תועבות והעברה על הדת של רבבות ילדי ישראל לחינוך של שמד הכפירה, ושהרחמנא ליצלן לאותה עיריה ציונית תהיה השפעה ודריסת רגל גם בתוך שארית הפליטה של ילדי ישראל".

בירושלים נפוצו שמועות כי בפרשת המגרש מעורב אחד מראשי העדה החרדית המכהן כחבר בית הדין שלה וכסגן הנשיא שלה, הרב משה שטרנבוך. לפי השמועה, ידו היתה במעל הזה. הרב שטרנבוך הודיע והכחיש את השמועות: "שמעתי בתמיהה על שמועות, כאילו הסכמתי שישיבת המתמידים מהישוב הישן בעיר הקודש יקחו מגרש מהעיריה. לא מיניה ולא מקצתיה. השמועה, פגם בכבודם, וכבר נתפרסם ששונאי הדת שמחים בשמחתם ויקבלו שכר על הפרישה, וכבודם ירום מעלה מעלה אם יפרסמו שמסתלקים מעסק זה ויוסיף להם פאר והדר. על החתום: הענו מצפה בכליון לתשועת ה' ורחמי שמים מרובים. משה שטרנבוך".

לעומת הרב שטרנבוך, הרב בן ציון גוטפרב מראשי העדה החרדית, הודה כי היה בין המשתדלים לקבל את המגרש. בגילוי דעת שפרסם הוא "מכה על חטא" על הטעות שהיה בין המשתדלים, כאמור, לקבל את המגרש בעבור ישיבת המתמידים באישור ועזרת העירייה הציונית, וזה היה טעות מצרן, על כן ידו מסולקת הימנה.

פרשת ישיבת מתמידים, כנראה, טרם תמה ועוד יאמרו דברים, ואולי גם תגרות ידים.

"יכתולהי" לנעלים שנמסרו לתיקון לאחר הסנדלים שברחוב

נח זבולוני

מה בירושלים

הנציב הבוכארי

בימים אלה מלאו 70 שנה להפעלת שירות האוטובוס הראשון בירושלים על־ידי שמעיה ברוך חפץ ז"ל. קו האוטובוס פעל משכונת הבוכארים, אחת השכונות המפוארות בירושלים דאז, עד לשער יפו בעיר העתיקה.

אדם מופלא היה שמעיה ברוך חפץ, שבחנוכה ימלאו 63 שנה לפטירתו. כל מרצו וכוחו הוקדשו למען ירושלים. בקשריו הענפים עם הנציב העליון המושל הבריטי, דאג חפץ לסלילת כבישים ולעזרה לבני ירושלים, וביחוד לבני שכונת הבוכארים שמשפחת חפץ היתה בין מייסדיה. הוא גם דאג במיוחד להעלאת יהודי בוכארה, אשר המהפכה הקומוניסטית נשלה אותם מנכסיהם, ועזר לכל דל וחולה. חפץ גם משך בעט סופרים תירגם לעברית חלקים אחרים מ"אלף לילה ולילה".

בעתון "דואר היום", מ־7.12.1931, פורסם מאמר לזכרו של המנוח: "המנוח היה עסקן ציבורי ופעיל במובנה הטוב של המלה. הוא היה הרוח החיה בכל מעשי השכונה, ויעבוד עבודתו בצניעות ושקט. הוא היה מתראה עם המושל לעשות למען השכונה, והיה רץ להציל חולה או יולדת וכ"כ רבו השתדלויותיו לטובת כל פונה עד ששמו היה 'הנציב הבוכארי'. כל מקום היו מוצאים את שמעיה חפץ עובד לטובת בני עדתו, במוסדותינו הלאומיים, במחלקות הממשלה, במשרדי העירייה והוא היה הראשון שסידר את שירות המכוניות בירושלים".

בחנוכה תרצ"ב נלקח לעולמו בעודו צעיר לימים, בן 37 שנה. אזכרות רבות נערכו לזכרו בהשתתפות טובי ירושלים דאז, ביניהם שמואל קליין, פרופ' לידיעת ארץ ישראל באוניברסיטה העברית בירושלים בעצמו תושב שכונת הבוכארים, הרב בן ציון חזן רבה של העיר העתיקה, דוד אבישר מנהל בית ספר והאישיות הספרותית, והחזן זלמן ריבלין.

מן הראוי שעיריית ירושלים תקרא לזכרו של איש רב הפעלים הזה רחוב או כיכר, זכר למפעלים הרבים שפעל למען ירושלים ושכונת הבוכארים.

תעמולת זוועה נגד רבין

מולדת מפיצה בקרב דוברי רוסית בירושלים תעמולת נאצה חוצה נגד ראש הממשלה, יצחק רבין והממשלה. התעמולה מטילה אימה ופחד, שמזכירה תעמולה דומה שאחד מקרבנותיה היה אמיל גרינצווייג.

אנשי מולדת מדביקים על לוחות המודעות דברי נאצה ושקרים, כגון: "הלאה ממשלת רבין משתפת פעולה עם חמאס. תהליך השלום מהווה הדרך לחיסולה של מדינת ישראל. בתור לחלוקה או מסירה, עומדת ירושלים. ארץ ישראל נמצאת בסכנת אבדון. הלאה ממשלת רבין הפרו־ערבית".

מאידך גיסא דורשים אנשי מולדת, להרוס את קן האויב בירושלים, ה"אוריינט האוס". יצויין כי עוברי אורח הוסיפו בכתב יד למודעות מולדת את המשפט: מפלגה נאצית ישראלית.

גאון ואיפכא־מסתברא'ניק

הסופר והעיתונאי הירושלמי מיכאל שש, שפרסם שיחות שניהל עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ המנוח ויבל"א שופט בית המשפט העליון בדימוס חיים כהן והאלוף (מיל') ח"כ רחבעם זאבי, ניהל שיחות דומות גם עם הרב שלמה גורן ז"ל במטרה לפרסמן בספר. עקב פטירתו של הרב גורן, נקטעו השיחות באמצע, אבל בידי שש די חומר לספר.

בין היתר שאל שש את גורן אם הכיר את האדמו"ר מסטמאר ר' יואליש טייטלבוים ז"ל, שהיה ידוע כקנאי קיצוני במאבקו נגד הציונות ונגד העליה לארץ ישראל, כפי שהובא בספרו "ויואל משה"? גורן השיב בשלילה, אבל תוך כדי שיחה הוסיף ואמר: "הרבי מסטמאר היה גאון בתורה, ואי אפשר לבטל אותו. יחד עם זה היה 'איפכא מסתברא'ניק'. לו היה משקיע את מרצו בצורה חיובית, כגון בהתרת עגונות, הייתי מברך אותו על כך, אבל הוא ניצל את גאוניותו במאבקו נגד הציונות ונגד עליה לארץ ישראל".

"ועל כגון דא כבר התבטא", אמר הרב גורן "הרבי מקוצק, רבי מנחם מנדל מורגנשטרן ז"ל (1787־1859) ממעצבי החסידות בפולניה שאמר פעם: 'מי שנוגע בדבר הוא יותר גרוע מעיוור. עיוור אינו רואה כלום, אבל מי שנוגע בדבר רואה את ההיפך'".

האדמו"ר מסטמאר היה נוגע בדבר, היתה לו שנאה עיוורת נגד הציונות, והשנאה כידוע מקלקלת את השורה, משום כך ר' יואליש לא היה יכול ולא היה מסוגל לפסוק הלכה לאמיתה ולדון דין אמת.

פיקוח על עוברי מבחנה

בתגובה על דיווחים מאנגליה על חשש להחלפת עוברי מבחנות וכתוצאה מכך ילדו כמה נשים תינוקות של נשים אחרות, חרף אמצעי הזהירות הננקטים במעבדות שם, אמר הרב מנחם בורשטיין, מנהל מכון פוע"ה (פוריה ורפואה על פי ההלכה), כי התקלה באנגליה מוכיחה כמאה עדים שיש להקפיד ולשמור על דרישות ההלכה היהודית לפיקוח קפדני בהפריות מבחנה. לדבריו, משגיחי ההלכה מנעו טעות דומה באחד מבתי החולים בארץ, והמבחנות השמורות.

שוקלים לחזור לארץ

בקונסוליה הישראלית בלוס־אנג'לס נתקבלו לאחרונה פניות של יורדים המבקשים לשוב לישראל, בעקבות חוק ההגירה החדש שנתקבל בקליפורניה. החוק החדש, שהתקבל ברוב של 60 אחוז, קבע כי תישלל זכותם של ילדי מהגרים בלתי חוקיים ללמוד בבתי ספר. וד קבע החוק כי תיפסק העזרה הרפואית והסוציאלית מהמהגרים הבלתי חוקיים. המהגרים הבלתי־חוקיים מונים לפי הסטטיסטיקה הרשמית יותר ממיליון וחצי נפש, בהם ישראלים רבים.

עיריית לוס־אנג'לס הודיעה, כי בשלב זה לא יבוצעו החוקים בבתי הספר וכל הילדים ימשיכו לקבל את שירותי החינוך ללא בדיקה.

עד כה הוגשו יותר מ־20 עתירות משפטיות נגד חוק ההגירה על ידי ארגונים פוליטיים ועל ידי האגודה לזכויות האזרח, בטענה כי החוק הדראקוני מנוגד לחוקה האמריקאית.

הקונסול הכללי בלוס־אנג'לס, אורי אורן, דיווח למשרד החוץ בירושלים על השלכותיו של החוק על הקהילה הישראלית בארה"ב, שחלק גדול ממנה מתגורר בקליפורניה באורח בלתי חוקי.

ניסויים בקבלת מידע והתראה טובה יותר על ידי מל"ט־חמקן

מאת אריה ארד

חיל־האוויר האמריקאי פתח בניסויים כדי לבדוק אם אפשר לקבל התראה מוקדמת ומידע מודיעיני יותר טובים, כאשר הציוד מותקן על מל"ט, במקום על מטוס מאוייש, כמו למשל ה"איוואקס" של "בואינג", או ה"הוקאיי" של "גרומן", שבו מצוייד גם חיל־האוויר הישראלי.

יכולתו של המל"ט לשמש תחנת־ממסר כבר הוכחה במול"טים ובמל"טים מתוצרת התעשייה האווירית הישראלית.

עתה מנסים לבחון התנהגותו של מל"ט חמקן, אשר יחוג מעל שדה הקרב ויעביר הדמייה מכ"מית של מטרות באמצעות "איוואקס", או באמצעות מל"ט־תמסורת.

השידור באמצעות תחנת ממסר מאפשר למל"ט לחדור יותר עמוק לשטח האויב.

הואיל ושדה הקרב העתידי יהיה מוכה טילים יותר מאי־פעם, יהיה קושי לחדור מבעד לקווי האויב ולהביט בו ובעורפו המיידי והבינוני. צריך להביא בחשבון, שרגישות האמריקאים לחיי אדם דומה רק לרגישותה של ישראל. שתי המדינות מוכנות להוציא הון עתק, כל אחת יחסית ליכולתה, כדי ללחום במחיר ציוד ולא במחיר חיילים.

הניסוי הראשון עומד להיערך באמצע השנה הבאה באמצעות מל"ט של "ג'נרל אטומיקס" האמריקאית. כתחנת ממסר ישמש מדגים טכנולוגיות של "וסטינגהאוז" ואחר כך מטוס תובלה מדגם "הרקולס".

אשראי להשכרה תפעולית

קבל מכונית היום – התחל לשלם בינואר

מאת אריה ארד

על גידול של 200 אחוז בהשכרה תפעולית של רכב מדווחת חברת "דורנט", המתמחה בכך. לדברי אנשי החברה גדלה בעיקר ההשכרה התפעולית של מיניבוסים ושל רכב פרטי מפואר, כתוצאה מהתיקון במיסוי השווי ביחס למכוניות פרטיות.

השינוי בכללי המיסוי ייכנס לתוקפו ב־1 בינואר, אך "דורנט" מאפשרת ללקוחותיה לקבל את המכונית כעת ולהתחיל בתשלומים בינואר. בין המכוניות הפרטיות פופולאריות במיוחד ה"וולוו" והאמריקאיות של "ג'נרל מוטורס".

השינוי העיקרי במיסוי הוא ביטול ההבחנה בין רכב פרטי־מסחרי עד 3,500 ק"ג, לרבות אופנועים מעל 500 סמ"ק. במצב הקיים קיבלו עצמאי או חברה פיצוי חלקי בלבד בגין שימוש ברכב פרטי לצורכי עבודתם ונדרש פתרון להכרה בהוצאות רכב, המשמש את בעליו בהפקת הכנסתו.

מעתה יכירו שלטונות המס בכל הוצאות הרכב, קבועות כמשתנות, מעבר ל־10,000 הקילומטרים הראשונים בשנה. כך, לדוגמה, לגבי רכב שנסע 20,000 ק"מ בשנה תוכר כמחצית ההוצאות; לגבי רכב שנסע 30,000 ק"מ בשנה יוכרו שני שלישים מההוצאות.

עם זאת, רכב שנדרשה בגינו הכרה בהוצאות, יידרש לשלם מס רווחי הון בזמן מכירתו.

בעבר נסעו רבים ברכב שלא לפי צרכיהם, רק כדי שההוצאות יוכרו לצורכי מס־הכנסה.

כיום יש בישראל ארבע דרכי מימון להחזקה ברכב: תשלום במזומנים, אשראי בנקאי, השכרה מימונית והשכרה תפעולית. במימון בנקאי ובהשכרה מימונית משלם השוכר 60 תשלומי קרן וריבית צמודים למדד או לדולר. בתום 60 החודשים מקבל השוכר את המכונית תמורת אחוז אחד ממחירה בשוק.

בהשכרה תפעולית פורע השוכר את המחיר ב־34 תשלומים ואחר כך הוא זכאי לרכוש את המכונית ב־25־30 אחוז מערכה בשוק, מעין ריבית דחויה. יתרונה של שיטה זו, לדברי "דורנט", שההוצאה כולה מוכרת לצורכי מס־הכנסה.

יתרון אחר של שיטה זו הוא, שלמעשה מנוכה הפחת יותר מהר מאשר בשיטות אחרות. בעוד שמס־הכנסה מתיר פחת של 13 אחוז בשנה, ההוצאה התפעולית, הנמשכת 34 חודשים בלבד – והיא הוצאה מוכרת – מאפשרת לשוכר להחליף את רכבו לעיתים יותר מזומנות ולנסוע תמיד במכונית שהיא לכל היותר בת שלוש שנים.

נכונות "דורנט" למסור את הרכב כעת ולקבל את התשלומים רק מינואר מאפשרת לשוכרים לחייב את הספרים בהוצאה רק בינואר, כאשר הם כבר יהיו מוכרים לצורכי מס.

מידיבוס מפואר של "איווקו"

עשרות מידיבוסים מפוארים של "איווקו" נמכרו בששת החודשים האחרונים, כאן הובא אבי הטיפוס הראשון ארצה. במידיבוס המפואר 24 מקומות ישיבה והוא מבוקש מאוד בקרב חברות תיור, טיולים והסעות. המידיבוס מצוייד במערכת למניעת נעילת הגלגלים בעת בלימת חירום, מקרר, רדיו־טייפ, תא גדול לאחסון חפצים ואבזור עשיר ביותר (צילום: אריאלה זולטן)

קולין מק'ריי – אלוף ה־RAC ראלי באנגליה

מאת פרדי דן

כוכב המירוצים הסקוטי קולין מקריי עשה היסטוריה בראלי ה־RAC והוכתר בתואר אלוף בריטניה, לראשונה מזה 18 שנים. קולין, שנהג במכונית "סובארו אימפרזה־טורבו־ליאונה 555", האפיל על כל יריביו בראלי בן ארבעת הימים, אשר עבר באנגליה, בסקוטלנד ובוויילס, וניצח ב־16 מתוך 29 השלבים המתוזמנים של הראלי.

"ניצחון בראלי הבריטי היה תמיד החלום שלי. עתה הוא התגשם," אמר האלוף הנרגש לאחר שרוחץ במקלחת שמפניה מעל הדוכן במסלול המירוצים צ'סטר. "זה היום המאושר בחיי".

מקריי הוסיף: "הראלי היה מבריק. תמיכת המעריצים, במיוחד הסקוטים, היתה נהדרת. הם עודדו אותי לכל אורך הדרך. אני מקווה שבשנה הבאה אוכל לחזור לא רק כמנצח, אלא גם לזכות באליפות כולה".

נצחונו בראלי הבריטי הוא השני השנה במסגרת אליפות העולם, לאחר שבחודש יולי הוא הוכתר כאלוף הראלי של ניו־זילנד. "התחלת העונה לא נראתה מבטיחה בעבורי, אך המחצית השנייה היתה נפלאה. מקום רביעי באליפות אינו תוצאה גרועה," ציין מקריי.

ביום האחרון של ה־RAC ראלי, היו דרמות כאשר שותפו של מקריי לנבחרת "סובארו 555" קארלוס סיינז נפל קורבן להתעללות הצופים בוויילס. בסיבוב הראשון היה על הספרדי לבצע פעולת התחמקות, לאחר שהצופים הניחו קורות־עץ על המסלול, שבו נסעו המכוניות במהירות 160 קמ"ש.

אף לא אחת מהמכוניות שהקדימו אותו – לא קולין מקריי ולא הזוכה במקום השני, ג'והן קנקונן, נתקלו בקורות העץ. "כמה אנשים חשבו שיוכלו להחליט על תוצאות האליפות בעצמם," אמר סיינז הנרגז.

בשלב הבא פרש סיינז (שריכוזו אבד לאחר תקרית הקורה) מהראלי ומהאליפות והעביר את התואר לידי הצרפתי דידייה אוריול, שנהג ב"טויוטה סליקה".

המנהל הכללי של נבחרת "סובארו 555" דייוויד ריצ'ארדס אמר: "לקולין מקריי יש נהיגה סנסציונית – הוא הפגין ביצועים מדהימים, אשר יפחיתו מהאכזבה של החמצת אליפות העולם בשנה זו".

תוכן תוכנית למערך התחבורה בבקעת אונו

מאת יפה אברמוביץ

תוכנית כוללת לפתרון בעיות המערך התחבורתי של איזור בקעת אונו תוכן על ידי צוות היגוי של משרד התחבורה בשיתוף עם נציגי פורום רשויות בקעת אונו. זאת מסר יו"ר הפורום עמוס ברקוביץ.

במפגש של הפורום, שנערך בשבוע שעבר, השתתפו ראשי שמונה רשויות בקעת אונו וכן המפקחת על התעבורה במחוז ת"א והמרכז מתיה עיגב, מהנדסים ויועצים ממשרד התחבורה ונציגי מע"צ, עיריית תל אביב ועיריית רמת גן.

יועץ הפורום בנושאי תחבורה המהנדס רני פוקס הציג את מכלול הרעיונות הנבחנים לשיפור מערך התעבורה באיזור, כפי שגובש על פי הנחיותיהם של ראשי הרשויות החברים בפורום.

בסיכום המפגש הוחלט, כאמור, כי באחריות משרד התחבורה יוקם צוות היגוי, שבו ייוצגו גם "אגד" ורשויות בקעת אונו.

ג'יפ "סופה" ימשיך לשרת מפקדים בשדה

מאת אריה ארד

ג'יפ "סופה" יוסיף לשמש חוט השדרה של צי הרכב האישי למפקדי שדה בצה"ל גם בארבע השנים הבאות. תעשיית הרכב בנצרת דיווחה אתמול כי זכתה במכרז להספקת ג'יפים לארבע שנים נוספות.

ה"סופה" ישמש גם את משטרת ישראל, לרבות משמר־הגבול, ואת כל החברות הממשלתיות, הזקוקות לרכב־שדה. הג'יפ מתוצרת תעשיית הרכב בנצרת נבחן על־ידי חיל החימוש ובוצע מעקב מדוקדק אחרי התנהגותו ועלותו בארבע השנים האחרונות. על יסוד כל אלה זכה הג'יפ במכרז.

עם זאת, קיימת בעיית המימון שכן הג'יפ האמריקאי טוב כמו ה"סופה", אך אפשר להצטייד בו בכספי הסיוע הצבאי. ההצטיידות בתוצרת הארץ היא אמנם מקור גאווה ותעסוקה לאנשי נצרת ונצרת עילית, אך מערכת הביטחון סובלת ממחסור חמור בתקציב.

כנס עולמי של סוחרי רכב משומש בישראל

ארגון סוחרי הרכב המשומש בישראל, שהחל פעילותו המחודשת לאחר הפסקה של 12 שנה, יקיים בארץ כנס עולמי של סוחרי רכב משומש מכל העולם. יו"ר הארגון אפרים מוהר אומר, כי לארגון יש קשרים הדוקים עם הארגון המקביל בארצות הברית, הנחשב לגדול בעולם ומאגד כ־100,000 סוחרי רכב משומש.

הכנס העולמי ייערך בישראל, ככל הנראה, בסוף 1995 או בתחילת 1996.

"הגמל החדש" בן 60

הקואופרטיב הוותיק סובל מנשירת חברים ומהיעדר כניסת חברים צעירים, דבר שמגדיל את מספר שכיריו ביחס לחבריו

מאת ירוחם רביב (רבינוביץ)

קואופרטיב התובלה הוותיק "הגמל החדש" חגג בימים אלה 60 שנה להיווסדו. האירוע צויין באחרונה בטקס חגיגי, עם העברת משרדי החברה לבניין חדש בחיפה.

"הגמל החדש" מעסיק כיום 140 עובדים, 50 חברים ו־90 שכירים. החברה מפעילה כ־70 סמיטריילרים־גוררים ו־270 נגררים, דבר שמאפשר לה להשאיר נגרר טעון בחצר המפעל, כדי שיפורק בזמן הנוח ללקוח. המחזור השנתי של הקואופרטיב מגיע ל־25 מיליון ש"ח.

כן אימץ הקואופרטיב את שיטת המסירה הישירה, מהמשאית לאונייה ולהיפך, ללא אחסון ביניים של המטענים במחסני הנמל.

מנכ"ל "הגמל החדש" גבי בן־הרוש אומר, כי עידן השלום וסיומו של החרם הערבי מעמיד בפני הקואופרטיב אתגרים חדשים. "היבוא והיצוא יגדלו, נזדקק לציוד נוסף ולעבודה רצופה כל שעות היממה, כדי להדביק את הגידול בתנועת המטענים בנמלים," הוא מעריך.

בעייתו של "הגמל החדש" היא, כי מספר חברי הקואופרטיב יורד בהתמדה ומספר השכירים עולה. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שערך המנייה כיום הוא יותר מ־100,000 דולר. "איזה חייל משוחרר יכול לגייס 100,000 דולר, כדי ליהנות מן הזכות לעבוד בלילות כנהג משאית?" אומר המנכ"ל.

פדיון מניית החברים העוזבים גם הוא כרוך בהוצאה כספית ניכרת, אשר מעיקה על החברה כאשר מספר הפורשים גדול.

לקואופרטיב "הגמל החדש" מוסך מודרני במפרץ חיפה, המעסיק 40 עובדים. עם עובדי החברה נמנים עשרות עולים חדשים מארצות חבר העמים.

המנכ"ל גבי בן־הרוש (34), יליד מרוקו, נחשב סיפור הצלחה. הוא חבר במועצת המובילים המסיעים ומשמש יו"ר ועדת הנמלים ויו"ר ועדת הביקורת שלה. כן הוא חבר בחטיבת התחבורה של מרכז הקואופרציה.

הידעת ש...

רשת בתי המלון "הולידיי אין", הפועלת עתה גם בישראל, כוללת 1,900 בתי־מלון ב־58 מדינות ובהם כ־330,000 חדרים.

מצבר ניקל־הידריד לרכב מפותח בקוריאה

מאת אריה ארד

פיתוח מצבר רב־עוצמה הוא אחד התנאים העיקריים שיכריעו את יישום הפיתוח של רכב חשמלי בדור הבא. על כן אין להתפלא שנושא זה מהווה חלק מפרוייקט ה־G7 של ממשלת קוריאה.

מצבר הניקל־הידריד החדש, שפותח במסגרת זו, עולה בביצועיו בצורה משמעותית על מצברי עופרת־חומצה המקובלים. הוא הותקן בדגם "סונטה" של "יונדאי", שהותאם להנעה חשמלית, והוא מגיע בניסויי השטח למהירות־שיא של 130 קמ"ש. טווח הפעולה המקסימלי שלו בין טעינה לטעינה 240 ק"מ, ודרושות שלוש שעות בלבד כדי לטעון אותו מחדש.

בהשוואה למצבר עופרת־חומצה, ניקל־קדמיום או נתרן־גופרית, מצבר הניקל־הידריד ידידותי לסביבה ומצטיין בצפיפות אנרגיה של 75־80 וואט שעה/ק"ג – יותר מכפליים מהמצברים הקיימים. צפיפות האנרגיה הגבוהה שלו מאפשרת לרכב שבו הוא מותקן תאוצה משופרת בהרבה.

מחזור הטעינה של המצבר מהווה כשליש מזה של המצברים הקיימים. יתרה מזו, אטימותו המוחלטת מאפשרת לו לעבוד עד 100,000 ק"מ ללא צורך בהוספת מים מזוקקים.

מהנדסי הפרוייקט קובעים יעדי ביצוע גבוהים לשלב השני של תוכנית פיתוח המצבר: מהירות שיא 160 קמ"ש, זמן טעינה של 15 דקות וטווח פעולה מקסימלי של 350 ק"מ בין טעינה לטעינה. הם גם שואפים להשיג תאוצה מ־0 ל־100 קמ"ש תוך 8 שניות ואורך חיי מצבר של 160,000 ק"מ.

התוכניות הנוכחיות מדברות על השקת רכב חשמלי, המצוייד במצבר מסוג זה, ב־1996.

באחרונה סיימו מהנדסי הפרוייקט לפתח מנוע חשמלי ומערכת בקרה מתקדמת בעבור הרכב העתידי, ועתה הם מצויים בשלבי סיום של פיתוח מערכת לטעינה מהירה של מצבר הניקל־הידריד.

תיירות ופנאי

מאת: זאב פרי

"מצפה לשלום" ברמת־הגולן

באחת מנקודות המצפור היפות בארץ, סמוך לקיבוץ כפר חרוב בדרום הגולן, נפתח לא מכבר לציבור הרחב "מצפה לשלום" המשקיף ממרומי הגולן על הכינרת ועל עמק הירדן.

המצפה משתרע על שטח של כ־65 דונם ועד עתה הושקעו בפיתוחו כ־1.2 מיליון ש"ח, בסיוע משרד התיירות, קק"ל והסוכנות היהודית. הכניסה למצפה חופשית ופועלים בו מורי־דרך וחנות לממכר דברי אמנות של אמני הגולן ויינות של יקבי הגולן. בעתיד מתוכננת להיפתח במקום מסעדה וכן אמור להיפתח בסמוך פארק שעשועים.

אכסניה בדימונה

המטיילים בדרום ישמחו לדעת, כי אל מקומות הלינה העממיים המועטים בנגב נוספה אכסניה חדשה, בכניסה הדרומית לדימונה, בצד הדרך היורדת לאילת. האכסניה – "דרכים" שמה – תשמש גם מרכז מידע לטיולים בסביבה. יש בה 230 מקומות לינה בחדרים ממוזגים, עם שירותים ומקלחות צמודים. כן פועל בה חדר אוכל ויש גם מרכז בריאות, בריכה, חדר כושר, סאונות ועוד.

פרטים בטלפון: 07־556811.

טיפ

ישראלים היוצאים לחופשת סקי באירופה ומזמינים רכב שכור במשרדי נציגת "אוויס" בישראל ("רדן רנט א־קאר") יקבלו, ללא תוספת מחיר, צמיגי שלג או שרשראות שלג למכונית.

המבצע מתקיים בשדות התעופה ליון (צרפת) וז'נווה (שוויץ), ובכל סניפי "אוויס" בשווייץ ובאוסטריה.

מגלים מחדש את מקסיקו

בפרץ התגליות התיירותיות ה"אקזוטיות" העובר עלינו בשנים האחרונות נדחקו לקרן זווית כמה מהארצות הגדולות והמרתקות לתיירים. מעניין היה לבדוק כמה ישראלים ביקרו כבר בסין, שנפתחה לא מכבר לתיירות, וכמה ביקרו בארץ כמו מקסיקו, הפתוחה בפנינו כבר שנים רבות.

לא אופתע אם נגלה שמספר המבקרים הישראלים בשני המקומות הללו דומה.

חברת הטיולים "נתור" מפיצה בימים אלה חוברת קטנה ובה שלושה מסלולי טיול למקסיקו. למי שרוצה להשלים את החסר התיירותי בביקור בארץ הגדולה הזו, הנה כמה פרטים:

- המסלול הקצר המוצע על־ידי החברה הוא לתשעה ימים, כולל נופש של יומיים באקפולקו. המחיר – 2090 דולר.
- טיול שני, של 17 ימים למקסיקו ולגואטמלה, עולה 3,590 דולר.
- טיול נוסף של 17 יום – למקסיקו ולקובה – מוצע במחיר כ־4,000 דולר.

"בריטיש אירווייז" טסה לרבת־עמון

השלום בין ישראל לירדן מחזיר את חברות התעופה הבינלאומיות לבירות ערב. חברת "בריטיש אירווייז" הודיעה, כי החל ב־5 בדצמבר תפעיל שתי טיסות שבועיות סדירות בקו לונדון־רבת־עמון.

בהודעת החברה נאמר, כי השלום, תנועת התיירות העתידית ותנועת אנשי העסקים הביאו את החברה להחלטה לפתוח את הקו הסדיר.

"בריטיש אירווייז" מעוניינת לבנות רשת של קווי תעופה בין בירות המזרח התיכון וכעת מתנהלים מגעים גם עם לבנון וגם עם סוריה להפעלת טיסות סדירות בין בירותיהן ולונדון.

דובר החברה מסר, כי הטיסות לביירות אמורות להתחדש ב־27.3.95 לכל המאוחר.

מבחינתו של הישראלי יהיה מעניין לבדוק את תעריפי הטיסות בין לונדון לבירות השכנות. ייתכן שנוכל לשלב ביקור בבירת ירדן עם טיסה זולה ללונדון.

חבילות חורף של "בריטיש אירווייז"

חברת התעופה "בריטיש אירווייז" מפיצה בימים אלה חוברת "בריטיש בתנוס" לעונת החורף הנוכחית, שבה מוצעות חבילות־נופש לטסים בטיסות החברה.

בין ההצעות שבחוברת – שישה לילות במלון "מאונט רויאל" בלונדון במחיר 345 ליש"ט (כולל הטיסה) ובמלון "מטרופול" – 420 ליש"ט.

בין השאר מוצעות גם חבילות מיוחדות למשפחות בחדר אחד, הצעות לשכירת רכב ועוד.

מדליק ומכבה אורות אוטומטי

מאת רחמים בן

הפטנט שיציל אותנו מכל נקודת מבט. אנחנו נדליק אורות בנסיעה בשטח בין עירוני בעונת החורף, כפי שמחייבות תקנות התעבורה, הוא ישמור עלינו משכחת כיבוי האורות בשעת חניית הרכב.

המתקן הפטנטי משווק בימים אלה על ידי חברת "גיל־קאר", המתמחה בהתקנות אביזרי רכב. הוא מדליק אוטומטית, שלוש שניות לאחר התנעת הרכב, את הפנסים, ומכבה אותם, שוב אוטומטית, עם כיבוי מנוע הרכב.

הפטנט החביב מיועד למנוע מכל השכחנים את התרוקנות המצברים כתוצאה מהשארת אורות דולקים, ולפטור אותם מהצורך לזכור להדליק את האורות בתחילת הנסיעה.

מחיר המכשיר, כולל התקנה, 160 ש"ח.

טיסה לתורכיה ב־98 דולר

חברת התיירות "יוסי טורס" מוכרת בימים אלה למספר טיסות בחודש דצמבר כרטיס טיסה לאנטליה במחיר 98 דולר.

מחיר הטיסה הוא חלק מחבילה, הכוללת אכסון של שלושה לילות במלון "גראנד קפטן" על בסיס חצי פנסיון, בתוספת מחיר של 84 דולר.

מחיר החבילה כולה (לא כולל המסים בקאונטר) הוא כ־200 דולר לשלושה לילות.

חבילה דומה במלון "שרתון", על בסיס לינה וארוחת בוקר, עולה 217 דולר ובמלון "דדמן" – 236 דולר (חצי פנסיון).

טיפ

צעירים עד גיל 26 ולסטודנטים מציעה "איסתא ליינס" "טיסת חג מולד" ללונדון במחיר 259 דולר (היציאה ב־23.12) ולפאריס במחיר 329 דולר (יציאה ב־25.12).

"סוויסאיר" מציעה: "טוס וחייג"

מאת יפה אברמוביץ

לאחר ניסיון שנערך בכמה ממטוסי "סוויסאייר" והוכתר בהצלחה, החליטה מחלקת השיווק של החברה להתקין טלפונים בכל מטוסיה מסוג MD11.

שירות הטלפון החדש, המופעל בקשר לוויני, נקרא "טוס וחייג" והוא מוצע לנוסעים בכל מחלקות המטוס.

לנוחות הנוסעים במחלקה הראשונה ובמחלקת עסקים מותקן טלפון לכל צמד מושבים; לנוסעי מחלקת התיירים מותקנים שני טלפונים על קיר המטוס.

מחיר שיחה עד חצי דקה הוא 4.90 דולר. המחיר לדקה – 9.80 דולר. תשלום נוסף של 3 דולרים נגבה בעבור ההתקשרות.

התשלום והחיוג נעשים בעזרת כרטיסי אשראי.

חץ וקשת – בשבילי המדבר

על גבעה סמוכה למצפה רמון, בדרך לחוות האלפקות, פועל זה מספר שבועות אתר תיירותי־ספורטיבי חביב לפעילות חץ וקשת מדברית. המשחק אינו דורש ידע מוקדם, או כושר גופני, ומיועד לכל המשפחה.

המשתתפים מקבלים בתחילת המסלול קשת ושני חיצים, ולאחר הדרכה קצרה יוצאים לדרך. המסלול שאורכו כשני קילומטרים והוא כולל 9 עמדות קליעה. השחקנים מתקדמים במסלול תוך ירי החיצים.

משך הזמן הממוצע למעבר המסלול כולו בקצב נוח הוא כשעתיים.

פרטים אפשר לקבל בטלפון: 050־344598.

"פונטיאק גראנד־פרי" מול "וולוו 940"

מאת אריה אורד

תחשיב שנערך על־ידי חברת "אוטו דאטה" של איזי רוזוב ומנהל השיווק של חברת "יוניברסל מוטורס" אבי ארוך, ביוזמת כתב "דבר" ובהשגחתו, מצביע, כי על אף שתחזוקתו הכוללת של "וולוו 940" זולה בכ־2900 ש"ח לשנה מזו של "פונטיאק גראנד־פרי" – מבחן דרך שנעשה לשתי המכוניות מוכיח את יתרונה הברור של ה"פונטיאק" בכל מדדי האיכות (אולי למעט בטיחות פאסיבית). ההשוואה והמבחן נערכו על דגמי 1994

עלות מחזור החיים של "וולוו 940" זולה ב־7,200 ש"ח מעלות מחזור החיים של "פונטיאק גראנד־פרי", כאשר הגדרת העבודה ל"מחזור חיים" היא 90,000 קילומטר בשלוש שנים. על יסוד תחשיב זה מסתכם ההפרש לקילומטר נסיעה ב־0.08 ש"ח לחובת ה"גראנד־פרי".

בנתונים אלה שאובים מתחשיב שנערך על־ידי חברת "אוטו דאטה" של איזי רוזוב ומנהל השיווק של חברת "יוניברסל מוטורס" אבי ארוך ביוזמת כתב "דבר" ובהשגחתו. הנתונים נכונים לראשית ספטמבר. התחשיב מבוסס על ריבית של 4.5 אחוזים, צמודה למדד המחירים לצרכן. ירידת ערכן של המכוניות נקבעה על־פי מחירוני השמאי יצחק לוי, בניכוי 20 אחוז בגין בעלותה של "חברה" (הממשלה) על הרכב. ייתכן, שהגראנד־פרי תשמור על ערכה יותר מבעבר הודות לשכיחותה היותר־גדולה בשוק כיום. גם צריכת הדלק עשויה להיות טובה ממה שנלקח בחשבון בתחשיב. הרכבים שנבחנו היו משנת ייצור 1994.

התחשיב ההשוואתי נערך לאחר שראש־הממשלה יצחק רבין הודיע על רצונו לצייד את השרים במכוניות אמריקאיות, במקום ה"וולוו" המשרתת אותם זה שנים. ההשוואה נעשתה בין "וולוו 940" עם מנוע של 2 ליטרים לבין "פונטיאק" עם מנוע של 3.1 ליטר. מחיר ה"גראנד־פרי" בעת איסוף הנתונים היה 123,212 ש"ח ומחיר ה"וולוו", 127,407 ש"ח.

בסיכום מתברר, כי עלות מחזור החיים של ה"פונטיאק" מגיעה ל־118,147 ש"ח ואילו עלות מחזור חיי ה"וולוו" היא 110,570 ש"ח. כלומר, עלות שנתית של 39,382 ש"ח ל"גראנד־פרי" לעומת עלות שנתית של 27,424 ש"ח ל"וולוו". כל קילומטר־נסיעה ב"פונטיאק" עולה 1.31 ש"ח, ואילו ב"וולוו" – 1.23 ש"ח.

המסקנה המתבקשת מתחשיב זה היא, כי למעשה מדובר בהפרש זניח שאין בו כדי להצדיק סירוב להצעת ארצות הברית לצייד את השרים ברכב מתוצרתה. צייד השרים ברכב אמריקאי יעלה את יוקרת הרכב האמריקאי, כפי שהעלה את יוקרת "וולוו". יתירה מזאת, איזי רוזוב ערך מבחני־דרך לשני הדגמים והתוצאה מעידה על יתרון גדול של ה"פונטיאק גראנד־פרי" על ה"וולוו 940" 2 ליטרים, ועל יתרון ניכר ביחס ל"וולוו" בעל מנוע 2.3 ליטרים.

להלן מסקנות מבחן הדרך שערך איזי רוזוב לשתי המכוניות:

"פונטיאק גראנד־פרי"

● מנוע – בנפח 3.1 ליטרים. חזק וגמיש, מאיץ מהר. ניתן להפיק ממנו כוח רב בכל סל"ד.

● גמישות / רעש – פעולה חלקה ושקטה. בנסיעה נשמע רעש הצמיגים הגדולים.

● תיבת הילוכים – אוטומטית, ארבעה הילוכים, פשוטה ללא אופציות בחירה, למעט נעילת ההילוך השני. יש השהייה קלה בקיקדאון בין כל ההילוכים, אך אפשר להוריד הילוך גם במהירויות שיוט גבוהות.

● תפעול מוט ההילוכים – ממוקם היטב, נוח להפעלה ונעים למגע.

● תאוצה – המנוע החזק מאפשר תאוצות מעולות מכל מצב. תאוצות הביניים טובות הן במהירויות נמוכות והן בשיוט מהיר מאוד. רק ביציאה מפנייה נוצרת השהייה קלה בגלל תיבת ההילוכים.

● צריכת דלק – במהלך המבחן נמדדה צריכה של 6 ק"מ לליטר.

● התנהגות בכביש – אחיזת כביש ויציבות כיוונית טובות, בעיקר בזכות הצמיגים הרחבים. זווית גלגול גבוהה. במגבלות הזנב מאבד אחיזה ראשון בתנועה חדה, אך ניתנת לשליטה.

● היגוי – הגה בעל רמת דיוק סבירה, קל מדי בנסיעה ובעל תגובות חדות מדי ביחס לקלות הסיבוב. זווית ההיגוי הקטנה מקשה על תמרוני חנייה.

● בלמים – תגובה מהירה ומרחק עצירה ראשוני טובים. מערכת ABS טובה, אף כי נכנסת לפעולה מעט מוקדם מדי. עמידות בינונית. לאחר מספר בלימות רצופות התגובה מואטת ומרחק הבלימה גדל משמעותית.

● תנוחת נהיגה – שפע הכוונות למושב הנהג ולהגה מאפשר למצוא תנוחת נהיגה הולמת לכל נהג, אף כי הדבר מצריך זמן. יש להתרגל למושב, ובמיוחד למשענת. חסרה תמיכה צדית למושב.

● נוחות נסיעה – המתלים אינם סובלים מן הרכות האופיינית לרכב אמריקאי. הבעיה העיקרית היא אי־שיכוך של מהמורות קטנות וחדות שבכביש בכל מהירות נסיעה.

● מרחב פנימי – המושב הקדמי מצוין. המושבים האחוריים נראים מרווחים מאוד, אך למעשה מרווח הרגליים בא על חשבון הצרת המושב ולכן לא כל כך נוח לשבת מאחור. מרחב הראש והכתפיים טוב.

● עיצוב ואבזור – תא הנוסעים מעוצב בעושר הן מבחינת החומרים והן מבחינת האבזור בשתי רמות הגימור. נקודות החיבור בין הפלאסטיקים השונים, בעיקר בלוח המחוונים, אינן מדוייקות דיין.

● הנדסת אנוש – מתגי הפעלה נוחים. הידית האחוראית למגבים, לאיתות ולבקרת השיוט, מסובכת מדי. מתגי התפעול של הרדיו שעל ההגה – מעולים. נעילה מרכזית מעצבנת.

● מיזוג אוויר – מזגן פשוט אבל חזק ויעיל מאוד.

● תא מטען – שפע מקום לאחסון, אך שפת ההטענה גבוהה מדי.

● בטיחות – למעט ההגה מציעים המכללים המיכאניים, ובמיוחד יחידת הכוח, בטיחות אקטיבית טובה. גם תצוגת העילית ברגם היקר תורמת לבטיחות. לדברי היצרן, בתכנון המכונית הושם דגש על קשיחות תא־הנוסעים, כולל קורות הגנה בדלתות ושיפור יכולת הספיגה של השלדה. הרכב מצוייד כסטנדרט בשתי כריות־אוויר להגנה על הנהג והנוסע שלידו. בדירוג התקן האמריקאי קיבל מיגון הנהג ציון 4 מתוך 5 ומיגון הנוסע – 3.

● תמורה למחיר – ה"גראנד פרי" מפתיעה לטובה, בעיקר בבטיחות ובנוחות, ומציעה חבילה מאוזנת מאוד.

"וולוו 940"

● מנוע – 2 ליטרים, בהספק של 111 כ"ס. מנוע חלש, מתאמץ תמיד ואינו מסוגל לעמוד מול המקובל בקבוצה זו.

● גמישות / רעש – בשל התאמצות המנוע – רועש רוב הזמן. יש גם רעשי כביש, צמיגים ורוח.

● תיבת הילוכים – אוטומטית, ארבעה הילוכים, עם אפשרות לביטול ההילוך הרביעי בלבד. מנוטרת את מעט הכוח שיש למנוע. קיקדאון איטי מאוד. יש פער גדול בין ההילוך השני לשלישי.

● תפעול מוט ההילוכים – בינוני.

● תאוצה – המנוע החלש מתוגבר לתיבת הילוכים רעה ולכן אי אפשר לקבל תאוצות סבירות בשום מצב. ביציאה מפנייה מורגש חוסר כוח חריף.

● צריכת דלק – במבחן נמדדה צריכה של 6.5 קילומטרים לליטר. בשביל מנוע 2 ליטרים זו צריכה גבוהה מאוד.

● התנהגות בכביש – יציבות כיוונית טובה ואחיזת כביש סבירה בנהיגה רגועה. בנסיעה בכביש מפותל מאבד הזנב אחיזה לעיתים קרובות, אך בצורה הניתנת לשליטה בקלות. זווית הגלגול גבוהה.

● היגוי – ההגה קל מדי. בכביש ישר ניתן להסתדר איתו, אך בכביש מפותל הוא מבודד את הנהג מהנעשה בכביש ודורש תשומת לב גבוהה.

● בלמים – תגובת הבלמים מהירה, אך מרחק העצירה ארוך, יחסית. לאחר מספר בלימות רצופות הן התגובה והן מרחק הבלימה מתארכים במידה רבה. מערכת ה־ABS נכנסת לפעולה מוקדם מדי.

● תנוחת נהיגה – שיכוך המתלים קשיח במידה מפתיעה. מהמורות בכל סוג כביש עוברות לנוסעים, להגה וללוח המחוונים. גם המושבים לא עוזרים בשיכוך.

● נוחות נסיעה – מושב נהג רב כיוונים, אך ברגם הבסיסי קשה לתפעל את המנופים הידניים. הרגם עם הכוונון החשמלי נוח יותר לתפעול ומאפשר למצוא תנוחת נהיגה נוחה. ההגה אינו מתכוונן ואין תמיכה צדית במושבים הקדמיים.

● מרחב פנימי – שפע מרחב בכל כיוון, אך תנוחת הישיבה במושב האחורי זקופה מדי והמושב עצמו קשיח.

● עיצוב ואבזור – כמות עצומה של פלאסטיק מכוער מאיכות בינונית. לוח המחוונים נראה כאילו נוצר בשנות השבעים. רמת האבזור נמוכה מאוד ביחס למכוניות־מנהלים, בעיקר ברגם הבסיסי, ומתאימה יותר למכונית משפחתית ממוצעת. אפילו איכות הריפוד (קטיפה סינטטית) בינונית.

● הנדסת אנוש – כל המתגים והמחוונים מאורגנים היטב מבחינת קלות תפעול, אך איכותם בינונית.

● מיזוג אוויר – המזגן הבסיסי חזק, אך המאוורר שלו רועש למדי במהירויות הגבוהות.

● תא מטען – רבוע ונוח, אך רצפתו אינה ישרה. קלות הגישה נובעת יותר מגודלו מאשר מגובה שפת ההטענה.

● בטיחות – מנוע חלש, תיבת הילוכים רעה, והתנהגות כביש ובלמים בינוניים תורמים יחד לרמת בטיחות אקטיבית נמוכה. לעומת זאת, הבטיחות הפאסיבית גבוהה ונובעת ממסורת ארוכה של פיתוח אמצעי מיגון. הרכב מצוייד תקנית בכריות־אוויר לנהג וכאופציה – כרית אוויר נוספת לנוסע שלידו. תא הנוסעים והדלתות מוקשחים מאוד ומתוכננים לפזר עומסים בשעת תאונה צדית. יש אזורי קריסה בחרטום ובזנב וחיזוקים רוחביים לפני ואחרי תא הנוסעים. אפילו המושבים מחוזקים. אין נתונים עדכניים על מבחן ריסוק.

● תמורה למחיר – כרכב מנהלים אין המכונית מציעה תמורה סבירה בהתחשב במחירה הגבוה. בכל מקרה עדיף לרכוש את הרגם המצוייד במנוע 2.3 ליטר, למרות ההפרש במחיר.

לסיכום – הטבלה המובאת בזאת מסכמת את תוצאות מבחני הדרך בציון כוכבים. כוכב אחד – גרוע; שני כוכבים – מספיק בקושי; שלושה כוכבים – סביר; ארבעה כוכבים – טוב; חמישה כוכבים – מעולה.

	פונטיאק גרנד פרי	וולבו 940
מנוע	****	**
גמישות רעש	**** ****	*** **
תיבת הילוכים	****	**
פעולה הלקה תפעול מוט	**** *****	**** ***
ביצועים ציון כללי	****	**
תאוצה מעמידה תאוצות ביניים צריכת דלק	***** ***** ***	** ** **
התנהגות כביש	****	***
אחיזת כביש יציבות כיוונית	**** ****	*** ****
היגוי	***	**
רמת דיוק כוח הפעלה	*** ***	** ***
בלמים	***	***
תגובה עמידות	**** ***	**** ***
נוחות נסיעה רעש	*** ****	** ***
נוחות	****	***
תנוחת נהיגה מרחב מושבים קדמיים מרחב מושבים אחוריים	**** ***** ***	*** **** ****
תא נוסעים	****	***
רמת אבזור רמת גימור וחומרים מערכת אוורור / מזגן	**** *** *****	*** *** ****
תא מטען	***	****
נפח נוחות שימוש	*** ***	**** ****
בטיחות	****	***
בטיחות אקטיבית בטיחות פסיבית שדה ראיה פעולת מגבים	**** **** **** ***	** ***** *** ****
תמורה למחיר דירוג אוטודטה עיצוב חיצוני ונוכחות	**** *** ****	** ** ***

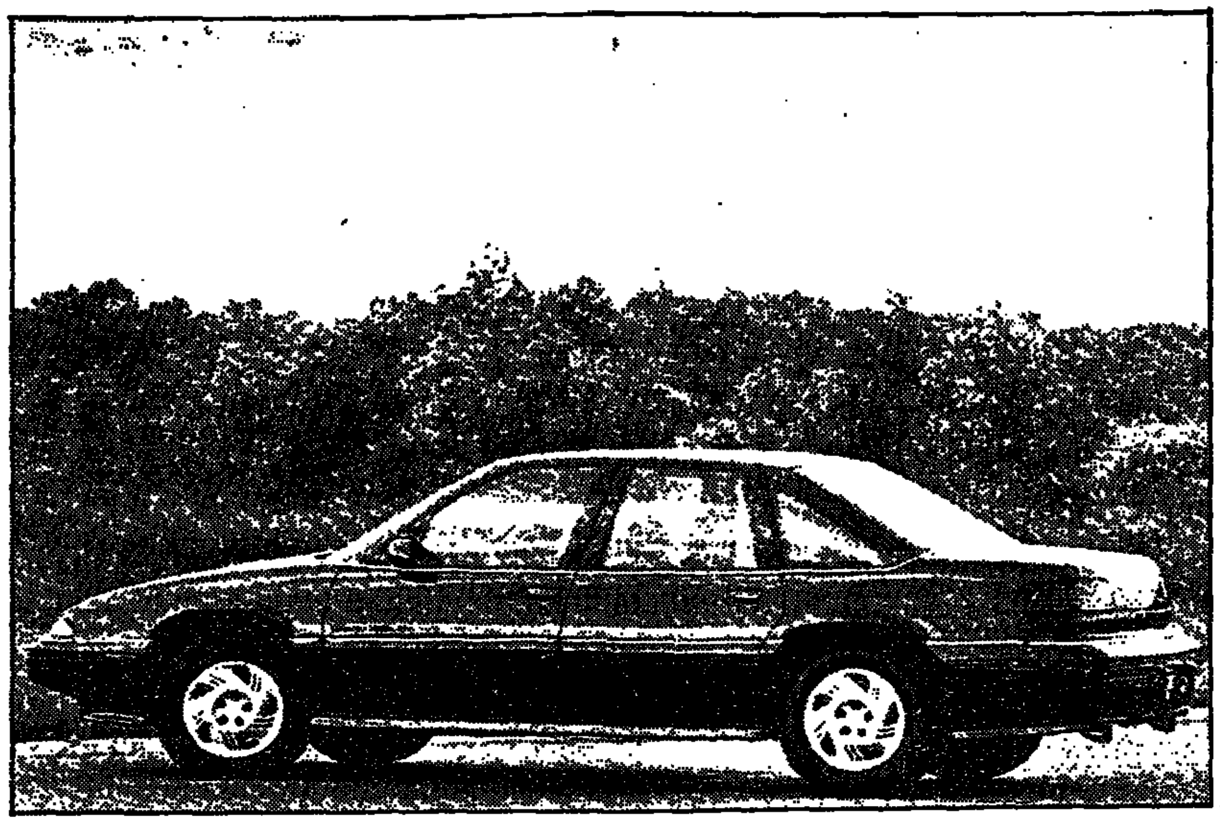
"פונטיאק גראנד פרי" – עדיפה באיכותה ובבטיחות, אף כי יקרה מעט בתחזוקתה

הו, הסלע האדום... האדום

בלי קאזינו ובלי מלונות פאר נהפכת פטרה ללהיט התיירות הישראלי החדש. ביקור במנהרת הזמן הקסומה של דרום ירדן, רגע לפני ה"יזמים" הגדולים

מאת זאב פרי

בפטרה כבר יש סוסים שמכירים עברית. 350 מהם עושים בימים אלה את דרכם, כשלוש פעמים ביום, מהכפר ואדי מוסא, בפתח אתר התיירות המפורסם, לתוככי העיר העתיקה, מובילים קבוצות של ישראלים, תמהים ודאי על העבודה המאומצת שנכפתה עליהם דווקא עם בוא השלום המיוחל. השמועות בקרב הסוסים אומרות, שהנה, אך טר טו, יגיעו על כנפי השלום גם הטרקטורונים והג'יפים הישראליים, ותבוא מנוחה לפרסותיהם.

טיול בדרומה של ירדן, בין עקבה לפטרה, הוא כמו חזרה במנהרת הזמן שנים רבות לאחור. נקדים ונאמר, כי כל הטרחה במעברי הגבול, וגם התשתית התיירותית הבלתי מפותחת, אינם גורעים מעוצמת הביקור בפטרה. ביקור ששווה כל מאמץ.

הסיורים לדרומה של ירדן, המשווקים בימים אלה, הם טיולים בני יומיים, הכוללים ביקור בעקבה, נסיעה דרך ואדי ראם, לינה בפטרה וביקור עם בוקר באתר. חברת "ארקיע", העובדת בשיתוף עם חברת התיירות הירדנית "דיאנה טורס", מציעה מספר אפשרויות טיול לירדן, ביניהן החבילה הקצרה לפטרה אשר הוצגה גם לפני העיתונאים.

חבילת התיור של "ארקיע" לפטרה כוללת טיסה מתל־אביב לאילת, יציאה למסוף הגבול בערבה (הטיול יוצא מאילת בשלב זה בימים א', ג', ד'), סיור מודרך בעקבה וארוחת צהריים בעקבה, נסיעה לאיזור פטרה ולמחרת סיור מודרך בפטרה שנמשך כ־4 שעות, כולל רכיבה על הסוסים בכניסה וביציאה מהעיר. בתום הסיור – יציאה חזרה לכיוון אילת. מחיר חבילת התיור – 279 דולר לאדם בחדר זוגי. את החבילה ניתן לרכוש גם ללא טיסה ולצאת לטיול מאחד ממלונות אילת, במחיר כ־160 דולר. החבילה מנוצלת כיום על ידי תיירים רבים, אשר הגיעו בטיסות השכר לאילת.

מלווי הקבוצות מציעים לנופשים את חבילות התיור ועל־פי דיווחי אחד המלווים מגיעה ההיענות לכ־15 אחוזים מכלל הנופשים. לטענתו, האפשרות לבקר בפטרה לא תפגע בתיירות לאילת, אלא רק תוסיף לה נופשים אשר ישמחו לשמוע כי ניתן לשלב נופש בטיול מרתק לפטרה. לדבריו מורגשת התלהבות עצומה בקרב התיירים מן האפשרות של שילוב זה.

עקבה, שהיתה בעבר אחות תאומה לעיר אילת, נראית היום כמו עיירה צנועה ושקטה, התווה בהתפתחותה של האחות הגדולה. בעקבה לא תמצאו בתי־מלון על קו המים, אפשר אפילו למצוא עצי דקל וכמה סירות, חופים לא מסופחים ולא מרוצפים ורחבה מרשימה אחת, מעין טיילת שלידה מצאנו "סירת זכוכית" צנועה המציעה שירותיה לתיירים. לא "מצלולים" מתוחכמים, לא מצפים תת־ימיים ולא מלונות מפלצתיים החוסמים את קו המים. עיר של בתים לבנים, נמוכים וצנועים, ותו לא. במצבה כיום אין עקבה מהווה איום אמיתי על התיירות לאילת, אך יש בה חן מיוחד שאילת איבדה כבר מזמן.

גם הנסיעה בכביש המדברי צפונה, לכיוון פטרה, ממחישה את ההבדלים העצומים בין שתי המדינות. כאן מקבלים דוגמה מוחשית ביותר למושג הפרחת השממה הישראלית. הנסיעה לפטרה, יותר מ־100 ק"מ צפונית לעקבה, היא נסיעה בשממה אמיתית, לאורך כביש פרימיטיבי, לא מסומן, עמוס מאוד משאיות העושות דרכן לכיוון נמל עקבה או ממנו. לא תמצאו בדרך מקומות יישוב, למעט מספר מצומצם של כפרי בדווים קטנים, אין תחנות דלק, שלא לדבר על מסעדות דרכים או שירותים לתיירים או לנוסעים בכביש. במקום אחד מתרחב הכביש מאוד ובו נוהגים נהגי המשאיות לפוש קמעה בדרך הארוכה.

ובדרך – מראות שודאי ראו בני ישראל במסעם לארץ ישראל, כמעט ללא שינוי, ללא כל פיתוח.

שירותי התיירות הנפוצים ביותר בפטרה, וגם בעקבה, הם חנויות המזכרות. פטרה ממש נגועה במגיפת המזכרות וזהו הביטוי הבולט ביותר להיותה של העיר העתיקה אתר תיירות. בכל פינה תמצאו את המוכנות – כאפיות, שטיחים והרבה הרבה בקבוקי חול צבעוני. במקום ישמחו לעשות לכם בקבוק חול עם שמכם בתוכו, מחול כמובן, מעשה ידיהם של צעירי הכפר הבדווי השוכן בסמוך לפטרה.

השורה התחתונה, כפי שכבר ציינו: העיר העתיקה של פטרה, על מקדשיה המרשימים החצובים בסלע, האמפיתיאטרון הייחודי ומערות המגורים, והדרך המובילה אל העיר בנקיק צר ומרשים ההולך ומתמלא בימים אלה סוסים דוהרים – שווה את כל הטרחה.

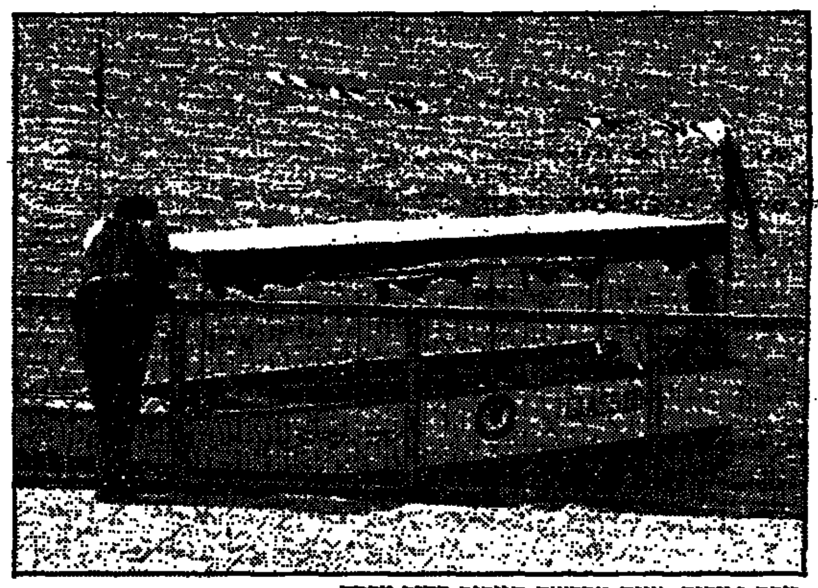
סירת זכוכית קטנה מחפשת תיירים בחוף עקבה

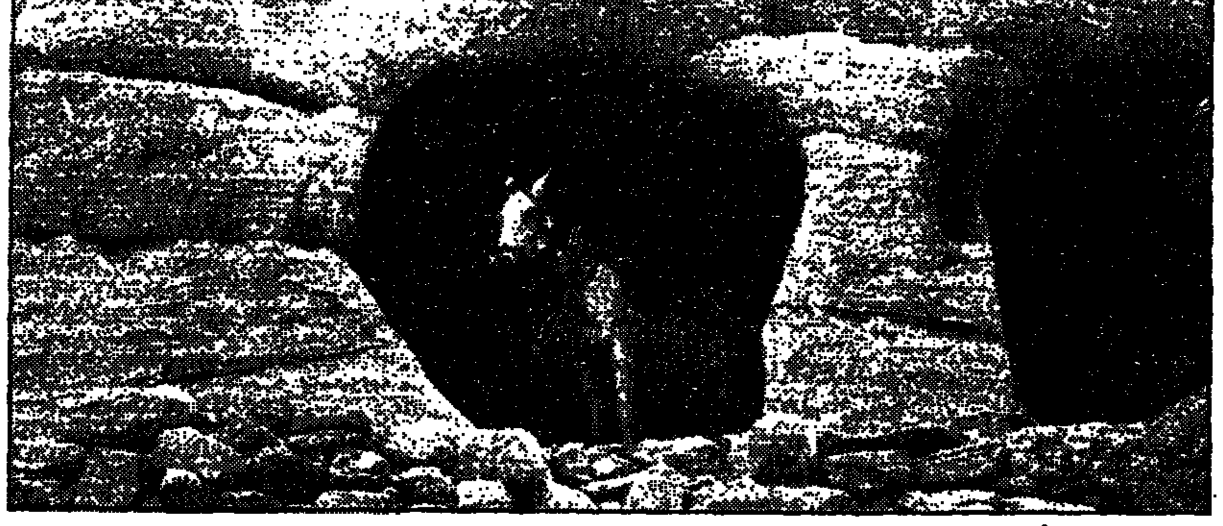
350 סוסים ואף לא טרקטורון אחד

חברות תיירות ישראליות אחרות קפצו על עגלת השלום ומציעות חבילות תיור לירדן. אולם נראה שהירדנים אינם ערוכים עדיין לקלוט את כמויות התיירים הישראלים המידפקים בשער. בשלב זה הם מגבילים את מספר הנכנסים במעברי הגבול עם ישראל והם ייאלצו למצוא פתרונות מהירים למצוקת המחסור בחדרי בתי־מלון ולרמת השירותים לתייר. סימנים לפיתוח כבר אפשר לראות בסמוך לפטרה. הרחוב המוביל לאתר נראה כאתר בנייה גדול, שעליו מוקמים בתי־מלון. בפתח האתר הושלם זה עתה מלון חדש ויזמים רבים מגלים עניין בהקמת בתי־מלון מפוארים יותר מאלה הקיימים כעת. בינתיים נאלצים הישראלים להסתפק במלונות פשוטים יחסית, אף כי באופק כבר מסתמנת חבילת תיור אקסקלוסיבית, המשלבת אכסון במלון חדש ויקר שנפתח לא מכבר בסמוך לפטרה (ראה מסגרת).

כפר עתיק שנהפך למלון פאר

כ־10 קילומטרים מפטרה מצאנו אחד מסממני הפיתוח התיירותי הירדני, אשר ודאי ימשוך אליו גם ישראלים רבים בעלי ממון. כפר עתיק ונטוש נהפך כאן למלון יפהפה, משתלב בנוף המדהים הנשקף מכל פינה. המלון, שנפתח לפני חודשים אחדים, נבנה על חורבותיו של כפר עתיק ומט לנפול. היזמים שהחליטו על הקמתו פינו את התושבים שעדיין התגוררו בו ועל־פי הדגם המקורי של הכפר בנו כפר חדש, חדרים חדרים המפוזרים על־פני שטח גדול, על אחת הפסגות המשקיפות על איזור פטרה.

מכאן תוכלו לראות שקיעה מופלאה.

בין החדרים תמצאו מסעדות, חנויות ואפילו מאפיה, בית־מרחץ טורקי ועוד שפע של פינוקים. החדרים בנויים אבן ומסויידים לבן, וקשה שלא להתרשם מההקפדה על כל פרט ופרט, בשונה מהתשתית התיירותית המיושנת שבה פגשנו במקומות אחרים.

המלון מנוהל על־ידי רשת "מאריוט" ובשלב זה מחירו "בשמיים". אך למי שמתכנן טיול עצמאי מומלץ לרשום את הפרטים ולנסות את מזלו: המלון נקרא "טייבה זמאן" (אומרים: "טייבת זמאן") והוא צמוד ליישוב טייבה בדרך המובילה לפטרה. מספר הטלפון להזמנה ישיר מישראל הוא: 00־962־3־336922.

אופנוע "ימאהה TT 600 בלגרדה" משווק בארץ

מאת פרדי רן

חברת "כלל שיווק ומסחר", המייצגת את "ימאהה" בישראל החלה לשווק את מודל 95 של האופנוע, רב המוניטין "ימאהה 600 TT בלגרדה".

האופנוע רב עוצמה, זריז ומהיר. הוא מצטיין בטכנולוגיה מתקדמת ביותר, יש לו מנוע ארבע פעימות בנפח 595 סמ"ק, הספק של 46 כ"ס חמישה הילוכים ומערכת חשמל 12 וולט. ה"בלגרדה", שמשקלו 135 ק"ג, מצוייד במתלים מהמתקדמים בעולם ומשלב כוח, אגרסיביות וטכנולוגיה מתקדמת עם עיצוב מודרני, נוחות מקסימלית וכושר ניידות ותמרון. הוא כבר הוכיח את עצמו ככלי שטח מהמעלה הראשונה בתחרויות מקצועיות שהתקיימו באחרונה, כגון: "HILL CLIMB" ליד קיבוץ דליה וה"ראלי" במרוקו.

בפתחה של שנת 95 מוצגת לציבור גירסה חדשה של "ימאהה 600 TT", בשני דגמים – האחד לרכיבת שטח־תחרותית והאחר כאופנוע דו־שימושי בעל מתנע חשמלי.

המחיר: 38,856 ש"ח ולא כולל הוצאות רישוי.

תחנות שקילה יוקמו בכבישי תנועת המשאיות

מאת אריה אורד

12 תחנות שקילה נייחות וניידות יוצבו בנמלים ובצירי תנועה עיקריים של משאיות כבדות בכוונה להילחם בעומס־היתר, שנהפך לבעיה בטיחותית וכלכלית חמורה. כן יוגדלו הקנסות שיוטלו על העבריינים.

שר־התחבורה ישראל קיסר, שהחליט על צעדים אלה, עומד להכפיל את הקנסות על עבירה של עומס־יתר בגלל הנזק הכבד שהיא גורמת למשק. כבר היום יש למשטרה סמכות להתלות את רשיון־הנהיגה של נהג, שמשאיתו הועמסה יותר על מותר ברשיונה.

תוך שנה יוקמו שש התחנות הראשונות בנמלים, שלוש בחיפה ושלוש באשדוד.

המשטרה ערכה באחרונה מיבצע לגילוי עברייני עומס יתר ורשמה 9,000 דוחות תנועה. העמסת היתר גורמת לשינוי נקודת הכובד של המשאית ומשום כך פוגעת ביציבותה. בעיקר נפגעות יכולת הבלימה ויכולת ההיגוי הבטוחות בשל עומס היתר על המתלים.

העמסת־היתר גם יוצרת תחרות לא־הוגנת, שכן העבריין יכול להוזיל את מחיר ההובלה לטונה, ואילו שומרי החוק אינם יכולים לעשות זאת.

כל דבר

טלויזיה

חינוכית

08.00 הדי הבומה באוסטרליה – סדרת טבע המוקרת את חיי הבר באוסטרליה.
08.30 מכונת הפלאים – סדרה מדובבת בהנפשה.
08.55 רכבת ההפתעות – לקט סרטים מצויירים.
09.20 רחוב סומסום – הסומסביה של פרישה.
10.00 קשר משפחתי – בעיות עם ילדים מנישואין קודמים.
10.45 סוס ג'זמם – האמן הנבון – סדרה תיעודית המוקרת את מקורות מוסיקת הפופ.
11.10 הרוכבים הצעירים – סדרת הרפתקאות.
12.00 כוכב גולד – תחרות כשרונות צעירים בתחום השירה לבני 6 עד 12 מעיירות פיתוח ומתנ"סים.
13.30 שעת כושר.
14.00 אוטוטו – תכנית חגיגית לחנוכה.
14.30 במצולות הים עם דלפי – סדרה מדובבת בהנפשה (ב).
15.00 זומביט – תכנית מקורית בענייני מושבה, תבנה, תזונה ומשחקים.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האומבורים מהמאדים" – סדרה בהנפשה (דיבוב עברי).
07.00 בוקר טוב ישראל – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "הרודסים" – סדרה בהנפשה (דיבוב עברי).
16.00 "הדרך לאבונלי" – סדרת דרמה לכל המשפחה (תרגום עברי־ערבי).
16.45 "העולם של ארטור" – סדרה בהנפשה (תרגום עברי־ערבי).
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.35 "חנוכה בבית הנשיא" – שידור חי. נשיא המדינה מארח לחגיגת חנוכה את העולים החדשים שעלו השנה מסוריה, הכהן הרב האמרה.
18.00 "ילדודס" – סדרה בהנפשה מבית היוצר של משפחת סימפסון (תרגום עברי־ערבי).
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 "כמו שנאמר" – סדרת משלים מומחזים (תרגום לעברית).
18.40 "חידושים המבצעת" – "נשרים" – חלק ב' (תרגום לעברית).
19.00 חדשות.
19.29 הדלקת נר שמיני של חנוכה – במבוא מודיעין עם תלמידיו של הרב שלמה קרליבך ז"ל.
19.32 "קוקטייל" – תכנית למשפחה.
20.00 מבט – מהדורת חדשות עם מוספים בענייני היום + שבשבת.
21.00 "אולפן לילה" – עם מני פאר.
22.00 "כדורגל עולמי" – תכנית ספורט.
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.
24.00 "אהבה ממבט ראשון" – סדרה של סיפורי אהבה (תרגום עברי־ערבי).
00.25 "פסוק של מקום" – מבט אל מדריען.

ערוץ 2 החדש

10.00 "ניצנץ בארץ החלומות" – סדרה מצויירת לילדים בדיבוב עברי.
10.30 "האגדות שלי" – אגדות עם לילדים.
11.30 "כל המוצא זוכה" – קומדיה אמריקנית מ־1984, בבימוי של ריצ'ארד לסטר. גלריה של דמויות רב גוניות בפאריס בעונת הסרט האילם, שמרכזה ברכבת הנוסעת לגנדסקה ובה משרת הקונטיקוד הקשיש ביותר בעולם. הכולם תשקים באוצר של חמישה מיליון דולר. הסרט לא הוקרן בבתי הקולנוע בארץ. בין המשתתפים: בבדלי ד'אנג'לו, לואיס גוסט ג'וניור, בריאן דנהי, מייקל אוקיפי, דייוויד ויין, ג'וק שאק ואחרים.
13.00 "המגמון הקומיקסי" – סדרת הרפתקאות ומתח.
14.00 "מסע בין כוכבים".
15.00 "אבא או חבה" – סדרה לילדים ולנוער.
15.30 "שוקי ולוהגי" – סדרה מצויירת לילדים בדיבוב עברי.
16.00 "הדפים האמיצים" – אופרת סבון דרמטית.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תכנית בענייני היום.
17.30 "דיוידאו הוק – מוסיקה 2" – סדרה מקורית.
18.00 "חולם עליכם" – עם עוזי חיטמן.
18.30 "חוף פרדייס" – סדרה.
19.00 "סמול" – שעשועון.
19.30 "שרה" – סדרה קומית אמריקנית.
20.00 החדשות.
20.30 "כסף" – מגזין כלכלי שבועי.
20.45 "פספוסים" עם יגאל שילון.
21.30 "בשידור חי – דן שילון מארח".
23.00 "אין עם מי לדבר" – תכנית סאטירה.
23.45 "מקום קטן".
00.00 החדשות.
00.15 "מאולם הקונצרטים" – אחרי חצות, קונצרטים משובחים.
01.15 "שיר בלילה".

המזרח תיכונית

13.00 תכנית מיוחדת; 13.30 ג'ון אוסטין; 14.00 מגע (תכנית מדע); 15.00 יומרותיה של משפחה מאושרת; 15.30 סרט "הגנרל"/קומדיה שחקנים: רבי קיי; 17.15 האבקות; 18.00 שעת ספורט; 19.00 חדשות בעברית; 19.30 NBA; 20.00 משחק NBA; 22.30 שאלות תשובות – אקטואליה; 23.00 סרט "ענבים מעל אירופה" – דרמה מסתורית. שחקנים: סר לורנס אוליביה, סר ראלף ריצ'ארדסון.

הלהקות הצבאיות. בתכנית משולבים ראיונות עם כוכבי העבר.
23:00 סיבובים. דרמה.
23:50 המאבק. קומדיה.
24:15 איש משטרה. דרמה.
01:05 רצח במשיכת קולמוס. בילוש.

ערוץ הסרטים

10:30 הפיית יונים (1990), ארה"ב. מלודרמה המגוללת מערכת יחסים מיוחדת בין סב קשיש וחולה ונכדו הקטן, שמגדלים יונים בבוחנא. ביים השחקן מייקל לנדון ("בית קטן בערבה"), שאף מופיע באחד התפקידים, לצידם של ארט קרני והוגט ה. גורמן.
12:05 אנזיה באופק (1942), ארה"ב. המחזמר שביים ארצ'ארד בול מציג את תוצרתו של סופר ודוסי בתקופה שפרנק סינטרה היה הסולן הבורי ריך המתוקן. העלילה מתמקדת באהבה הבריגול. עם אלינור פאוול.
13:40 אמוק (1992, צרפת). דרמה. מאני ארדן נכנסת להריון מחוץ לנישואין ומבקשת מרופא גרמני מרושע, שמנהל מרפאה במעבה הג'ונגל הבורי, לסייע לה בביצוע הפלה לפני שובו של בעלה מאירופה. מבוסס על רב המכר של סטפן צווייג. בנאי ג'ואל פרלם. עם אנדריי סוזין, ברנרד לה קוק, יואכים דה אלמידה, סונה קרוצנברגר.
15:05 גבר ללא רחמים (1987, ארה"ב). ברט ריינולדס הוא סוכן סי־איי־אי לשעבר הוצא לכבל את מזימתו של מגלומן מטורף (קליף רוברטסון) להשתלט על אמריקה. מעין מערבון מודרני, עתיר פעלולים. עם לורן האטון וסינתיה ג'יב. בנאי האחרי קוקליס.
16:35 שיעורים בהתנהגות (1989), ארה"ב. קומדיה רומנטית. קארן אלן, ארמנד אסנטה, הולי הנטר וקוף תביב מככבים בסיפור אהבה על רקע קמפוס אמריקני דל תקציב. הבמאים, ג'ני באון וקייל רסמוסן, בחרו להסתתר מאחורי פסבדונים.
18:05 בגידה נקימה (1990, ארה"ב) (ש.ח)
19:30 בחלוף הקיץ (1986), ארה"ב. לואיזיאנה, 1959. עוזי דין (סקוט גלן) מתעסק עם משפחה לבנה בעלת השפעה, כשהוא מנסה לסייע לאשה שחורה במאבקה המשפטי על רכושה. לעוזרו נחלצות שתיים מבנות המשפחה (בטי דיוויס וג'יימי לי קרטיס). ביים: ז'אן קלוד טרמונט. עפ"י רומן של ויגנסטן גרום.
21:00 מרדף משמשתי (1992), ארה"ב. קומדיה על ברוקר בבורסה שנאלץ לטפל בגביו הקשיש הסניל לאחר שאמו מתאשפזת בבית חולים. בנאי: סר קרניה. עם: טום סלק, דון אמיצ'י ואן ג'קסון.
22:50 צדוק הזקן (1983), אנגליה. קומדיית פיראטים של חבורת "מונטי פייתון" (גרהאם צ'פמן, אריק איידל, ג'ון קליז), משתתפי הסרטים של מל ברוקס (מרלן קפ ומרטי פלדמן) וקומיקאים רבים אחרים, ביניהם: פיטר בויל, פיטר קוק, "צ'יץ' וצ'ונג", והיוויד באוי בתפקיד קצרצר. בנאי: מל דמסקי.
24:25 מבחן האמת (1990), ארה"ב. ניק נולטי וטימותי האטון במותחן פעולה מרתק על שחיתות במשטרה. שוטר פושטים והגונים רוצה אנשים משולי החברה. בלש משטרתי ישר דרך נשלח לחקור את הרציחות והשר את המזמה שבמשטרה ובמערכת המשפט. ביים: סידני לומט.
02:35 בזו השטן (1990), ארה"ב. מותחן אימה שמשלב פעולה, מגיה שחורה וגלגול נשמות. שוטר יוצא לחקור שרשרת רציחות, המשמכת לפרות שהרצח המסיכופם נתפס והוצא להורג. עם לו דיימונד פיליפס ופורניטר בריידט. כתב וביים: רוברט רקהן.

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 סלסטה. סלנובלה (ש.ח)
12:20 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 עיצובים. קומדיה.
14:00 הקספה. קליפים ישראליים (ש.ח)
14:15 לעוף רחוק. דרמה.
15:50 נוסס לבריגג. דרמה.
16:40 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
17:00 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקספה. קליפים ישראליים.
18:05 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:50 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלסטה. סלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הכר. קומדיה.
22:10 פסטיבל הלהקות הצבאיות. הפקה של חברות הכבלים. ערב מיוחד עם מבכיה הבוגרים של

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
07:30 להתלבש עם שש (ש.ח)
08:30 המוזמן של באולה. עכברונים, בוסי העטלף.
09:00 גינת ההפתעות.
09:05 אר המטמון.
09:30 חוות החלל.
10:00 חנוכה בערוץ הילדים. אולפן חי.
10:05 עולמו של פיטר הארנב.
10:30 סיפורי מפטבע. גינת הפטרוזיליה.
11:00 בוורלי הילס 90210.
12:00 מפרץ הזוית.
12:30 אחותי סם.
12:50 הגג. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי.
13:15 טאומניה.
13:30 משפחת סילוני. סרט.
15:00 חנוכה בערוץ הילדים. אולפן (ש.ח)
15:05 עולמו של פיטר הארנב (ש.ח)
15:30 סיפורי מפטבע. גינת הפטרוזיליה (ש.ח)
16:00 בוורלי הילס 90210 (ש.ח)
17:00 מפרץ הזוית (ש.ח)
17:30 אחותי סם (ש.ח)
18:00 גינת ההפתעות (ש.ח)
18:05 יער הפרא (ש.ח)
18:30 אריק התנזל (ש.ח)
19:00 המוזמן של באולה. פאו האו, עכברונים (ש.ח)

מרילין מונרו ולורנס אוליביה ב"הנסיך ונערת השעשועים". הצגה שניה, ערוץ 6, 23.45

הצגה שניה

22:00 החיבוק האחרון (1979, ארה"ב). מותחן. סרט של ג'ונתן דמי המתמקד בסיפורו של סוכן חשאי שאשתו נרצחה. הוא הופך לפרנואיד, משוכנע שהשירות החשאי מנסה לחסל אותו. מכתב בעברית מוביל אותו לקהילה היהודית של ניו יורק. עם רוי שיידר, ג'נט מרגולין וכריסטופר ווקן.
23:45 הנסיך ונערת השעשועים (1957, ארה"ב). קומדיה בבימויו ובכיכובו של לורנס אוליביה. נערת שעשועים אמריקנית (מרילין מונרו), מנהלת רומן עם נסיך אנגלי בזמן אירועי ההכתרה של המלך ג'ורג' ה' 5, ב־1912 בלונדון. מבוסס על מחזה של טרנס ראטיגן.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:25 הבדור חזר לקופר. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:15 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות האמנות (פירוט ב־18:00)
11:00 דיסקברי. דרום פראי (ש.ח)
12:00 דיסקברי. אבותינו חיות אחרות (ש.ח)
12:30 דיסקברי. הפירטים (ש.ח)
13:00 דיסקברי. מוזיאון הרמיטג' (ש.ח)
13:30 דיסקברי. "פרושע" (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. דרום פראי (ש.ח)
17:00 דיסקברי. אבותינו חיות אחרות (ש.ח)
17:30 דיסקברי. הפירטים (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. במחבבן בן האלמוות. פרק א'.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. ברקומי.
19:30 אוניברסיטה פתוחה. מנגה בלונדון.
20:00 דיסקברי. בגרובי הפסיפיק.
20:30 דיסקברי. נתיב המקורים.
21:00 דיסקברי. החגיגה הלבנה.
22:00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
23:00 דיסקברי. מוזיאון הרמיטג' (ש.ח)
23:30 דיסקברי. "פרושע" (ש.ח)
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה – מיצירות מוצרט, מנדלסון, סוק, שופן, ורדי, פרגנג, ביזה, סווה.
07.07 "לקום עם מוסיקה".
07.55 פרסים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית – צבי וייגל: וריאציות על "מעוז צור".
09.00 תכנית הבוקר של "קול המוסיקה" – באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי.
10.25 מנדלסון: שמיניה במי־במול מג'ור אופ. 20; ארנסקי.
12.00 רוול: קונצ'רטו בסול מג'ור לפסנתר ולתזמורת.
13.05 אופנבאך: רונדו קונצ'רטי בסול מג'ור לצ'לו ולתזמורת; גנגה סימפוניה מס. 1 ברה מג'ור.
13.57 "בימת שיר" – שלונסקי בקולו, עם הגרידה חרישי.
14.05 שבוע בתזמורת.
14.06 "מוסיקה לשעת צהריים" – פרנטישק קרומר.
16.00 "מוסיקה ליום ראשון" – אראציו וקי: "פאגג'ה לינגואהה"; מיקלה פרציניה: מגניפיקט; פרנק מרקו: מיסה; למקהלה בפולה; שוברט: מיסה במי־במול מג'ור, ר. 950.
17.55 הדלקת נר שמיני של חנוכה.
18.00 "מאולם הקלטות" – שלישיית "עידן".
19.05 "צלילים בין ערביים".
20.00 "בימת שיר" – שירים עתיקים.
20.03 "פגוש את המבצע ה־21".
23.00 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
07.30 "שירים עבריים"
08.05 שורשים.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – חיסכון השקעות.
10.05 טלדריך – שירות מידע למאזינים.
11.05 חיים – שעה בענייני בריאות, רווחה ופנאי.
12.05 עיתונות בבוקר עם יצחק אלון.
14.05 פנים אל פנים.
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 "מה קרה לי?" – סיפורים מהחיים.
17.05 קול האמנויות – "מביעת עין".
18.05 הכל מורשת – יהדות ומסורת.
19.05 יומן מורשת.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום בתנ"ך.
21.00 אולפן לילה – עם מני פאר.
22.05 עתונות בבוקר עם יצחק אלון.
23.05 דיון באולפן בעקבות "אולפן לילה".

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עין אחר.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בתוך היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 "היום הזה" חדשות + מוסיקה.
19.05 שירים עבריים.
20.00 "מבט לחדשות" – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 אחד על אחד – משדר ספורט.
21.05 כותרות מבט היום הזה.
21.15 אחד על אחד.
23.05 משדר חדשות + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 משדר חדשות + מוסיקה.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 "הכל פתוח".
07.05 "אוקטן גימל".
09.05 "בוקר בוקר".
10.05 "תכנית עשר".
11.05 "סיאט הזה".
12.05 "אהבה עצמית".
13.05 "להוט".
14.00 "עגולה" – חדשות המפ של רשת גימל.
14.05 "חרש חריש המחרש".
15.05 "הולה רדיו".
16.00 "קופסת הלהיטים".
17.05 "מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים.
20.05 "M.T.V בגימל".
21.05 "בחול המזרח"/תחנה מרכזית – שעה עם אמן.
22.05 "שיר לאחותי" – ד"שים בבקשתך.
23.05 "לילה כחול עמוק".

גל"י צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – "הבעיה הפסיכופיסית" – "שתי תיאוריות דואליסטיות" – מרצה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ' ז"ל.
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה.
09.05 עברית על הבוקר.
10.05 נבון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 מוטל בספק – תכנית ראיות.
15.05 יש עם מי לדבר – גבי מרזור־בירן בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
16.56 טקס הדלקת נרות חנוכה עם חיילי צה"ל.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 סוף היום.
19.55 הודעות לחיילים.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 "צער חוצי" – כדורסל בשידור חי.
23.05 עשרים הארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה משוחזות.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 "מדינה בדרך".
09.05 "התרוממות".
10.05 "שמש".
12.05 "מיוזק אייר".
13.05 "טמפוס".
14.05 "משהו לדרך".
15.05 "יואב קוטנר ממשיך לנסוע".
16.05 "חכם בכביש" – עם רזן לויטגל.
18.05 "גלגלאור" – עם לאה עזן.
20.05 "מותות להגזרה" – אמנבים לנהיגה מונעת עם לימור זהגן.
22.05 "לילה טוב" – עם רונית כפיר.

קולנוע

תל-אביב

בן יהודה 1: פריסילה – מלכת המדבר א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1: מה עובר על גילברט א'־ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: אל המערב הקסום א'־ה' 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: שמש בוגדנית א'־ה' 11.00, 16.20, 19.00
רומן על אמת א'־ה' 14.00, 21.50
דקל: זה יכול לקרות גם לך ב'־ה' 19.30, 21.45. א' 21.45
הוד 1: פורסט גאמפ ב' 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00. ג'־ה' 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: שקרים אמיתיים א', ב' 16.30, 19.15, 22.00. ג'־ה' 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30
הוד 3: פריסילה – מלכת המדבר א', ב' 19.30, 22.00. ג'־ה' 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.
אצבעונית ב' 11.00, 13.30, 16.30
הוד 4: הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00. ג'־ה' 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
חן 1: ספרות זולה ג'־ה 13.30, 16.20, 19.10, 21.55. א', ב' 13.30, 16.20, 19.10, 22.00
מלאכים בחופשה ב' 11.00
חן 2: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 11.30, 14.30, 17.00, 19.25, 21.50.
נס ברחוב 34 ב' 11.00.
מלאכים בחופשה א', ב' 13.05, 15.15, 17.25
חן 3: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.15
חן 4: צרות בכותרות א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: מלאכים בחופשה ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילת 1: המומחה א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: הלקוח א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: סכנה ברורה ומיידית א', ב', ד', ה' 16.30, 19.15, 22.00. ג' 16.30, 19.00
לב 1: רוצחים מלידה א'־ה' 12.05, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: סיפור חיים א'־ה' 12.15, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3: הגמל המעופף א'־ה' 14.10, 16.00, 20.00, 22.00
גשם של אבנים א'־ה' 12.00, 18.00
לב 4: ליידבירד א'־ה' 14.10, 16.10, 18.00, 20.00
עירום א'־ה' 12.00, 22.00
מוזיאון ת"א: חוות המלאכים א'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
מקסים החדש: ספיד ד', ה' 19.15, 21.40. א', ב' 17.00, 19.15, 21.40. ג' 21.40
סינמטק 1: בינות המאפיה הורודה א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45
צוותא: דרמיטל א'־ה' 16.00, 19.00, 21.45
רב אור 1: אמא סדרתית א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: מלך האריות ד' 19.30, 21.50. א', ב' 17.00, 19.30, 21.50. ג' 17.00, 19.30. ה' 17.00, 21.50
רב אור 3: שירת הסירנה א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: הסירנות א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: צרות בכותרות א'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
שחף 1: פורסט גאמפ א'־ה' 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2: הלקוח א'־ד' 17.00, 19.30, 22.00. ה' 17.00, 19.30
תל-אביב 1: שדרות על עקבים א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2: טיימקופ א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3: המומחה א', ב' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'־ה' 17.00, 19.30, 22.00

חיפה

אורלי: מה עובר על גילברט א'־ה' 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה: פריסילה – מלכת המדבר א'־ה' 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: ספיד א'־ה' 19.15, 21.15
סינמה 2: סכנה ברורה ומיידית א'־ה' 19.00, 21.15
עצמון 1: שדרות על עקבים א'־ה' 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: פורסט גאמפ א'־ה' 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3: הצל א'־ה' 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 4: המומחה א'־ה' 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: טיימקופ א'־ה' 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: הלקוח א'־ה' 19.00, 21.30
שקרים אמיתיים א'־ה' 11.00, 16.15
פנורמה 2: רוצחים מלידה א'־ה' 19.00, 21.30
סגור חשבון עם אבא א'־ה' 11.00, 16.30
פנורמה 3: אל המערב הקסום א'־ה' 11.00, 16.30, 19.00
דרמיטל א'־ה' 21.30
רב אור 1: שירת הסירנה א', ב' 19.15, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.10, 21.20
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.45
רב אור 2: צבע הלילה א', ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.20
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 16.45
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 21.30. ג'־ה' 21.20
מלאכים בחופשה א', ב' 19.00. ג'־ה' 16.45, 19.00
המסיכה א', ב' 11.00, 13.30, 16.45
רב גת 1: ספרות זולה א', ב' 18.45, 21.30. ג'־ה' 18.30, 21.20
מלך האריות א', ב' 11.00, 17.00
רב גת 2: זה יכול לקרות גם לך א'־ב' 19.00, 21.20. ג'־ה' 17.00, 19.00, 21.20
גנובה על הקיר א', ב' 11.00, 17.00
רב מור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 2: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3: אהבה של גבר לאשה א'־ה' 21.30
גנובה על הקיר א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00.
מלאכים בחופשה א', ב' 19.00. ג'־ה' 16.45, 19.00
רב מור 4: צבע הלילה א', ב' 19.10, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.10, 21.30
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 16.45
רב מור 5: שירת הסירנה ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6: צרות בכותרות ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
אומגת עם שודדים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 7: מה עובר על גילברט ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

קריות

קריון 1: טיימקופ א'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: הלקוח א'־ה' 19.00, 21.30
סגור חשבון עם אבא א'־ה' 16.45
קריון 3: גנובה על הקיר א'־ה' 16.45
קריון 4: ספיד א'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: סכנה ברורה ומיידית א'־ה' 19.00, 21.30
קריון 6: הצל א'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: רוצחים מלידה א'־ה' 19.00, 21.30
חופשה בחיתולים א'־ה' 16.45
קריון 8: המומחה א'־ה' 16.45, 19.00, 21.30
קריון 9: פורסט גאמפ א'־ה' 16.45, 19.00, 21.30

ירושלים

גיל 1: פורסט גאמפ א', ב' 11.00, 16.00, 19.00, 21.45. ג'־ה' 16.00, 19.00, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 16.30, 19.30, 22.00
גיל 3: רוצחים מלידה א', ב' 21.15, 23.30. ג'־ה' 19.30, 22.00
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'־ה' 16.30
גיל 4: סכנה ברורה ומיידית ב', ד', ה' 19.15, 22.00. ג' 22.00
סגור חשבון עם אבא א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ד', ה' 16.30
גיל 5: המומחה א', ב' 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 16.30, 19.30, 22.00
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 6: הלקוח א'־ה' 21.30
אל המערב הקסום א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'־ה' 16.30, 19.00
גיל 7: הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'־ה' 16.30
גיל 8: שדרות על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: צרות בכותרות א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: ספרות זולה א', ב' 19.00, 22.50. ג'־ה' 16.10, 19.00, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 16.50
חן 3: מה עובר על גילברט ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
גנובה על הקיר א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: זה יכול לקרות גם לך א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
איים תמורה – בלש בפוזק א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רון 1: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 10.45, 17.00, 19.30, 21.30. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.30
רון 2: שמש בוגדנית ג'־ה' 19.00, 21.30
נס ברחוב 34 א', ב' 10.45, 17.00. ג'־ה' 17.00

רמת גן — גבעתיים

ארמון 1: צבע הלילה א'־ה' 21.50
טיימקופ א'־ה' 17.00, 19.25
ארמון 2: טיימקופ א'־ה' 21.50
צבע הלילה א'־ה' 17.00, 19.25
ארמון 3: המומחה א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 19.20, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.20, 17.00. ג'־ה' 17.00
רב גן 2: שירת הסירנה א'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 3: צרות בכותרות א', ב' 21.50. ג'־ה' 17.00, 21.50
מלאכים בחופשה א'־ה' 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 4: פורסט גאמפ א'־ה' 19.10, 21.55
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. ג'־ה' 17.00

אור-יהודה

גיל 1: המומחה א', ב' 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 2: שדרות על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: אזה – אוטוביוגרפיה דמיונית א', ב' 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 4: הגמל המעופף א', ב' 19.00, 21.30. ג'־ה' 17.00, 19.00, 21.30
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30, 16.45

אשדוד

גיל 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: שדרות על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 19.15, 21.45
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'־ה' 17.00
גיל 4: המומחה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 5: פורסט גאמפ א'־ה' 19.00, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'־ה' 16.30

קרית מלאכי

היכל התרבות: מלך האריות א', ב' 19.30, 21.30. ג'־ה' 11.00, 17.00, 19.30
הקריה: המנצח לוקח הכל א'־ה' 17.00, 19.30, 21.30

באר-שבע

גיל 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: רוצחים מלידה א'־ה' 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'־ה' 17.00
גיל 3: המומחה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: פורסט גאמפ א'־ה' 16.30, 19.00, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
רב נגב 1: צבע הלילה א'־ה' 19.30, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00. ג'־ה' 17.00
רב נגב 2: שירת הסירנה א', ב' 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4: זה יכול לקרות גם לך ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 17.00

בת-ים

חן 1: מלאכים בחופשה א', ב' 19.25, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.25, 21.50
טיימקופ א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 2: טיימקופ א'־ה' 19.30, 21.55
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 3: צבע הלילה א'־ה' 19.30, 21.55
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00. ג'־ה' 17.00
חן 4: המומחה א', ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 5: פורסט גאמפ ב' 19.10, 21.55. ג'־ה' 16.30, 19.10, 21.55
המסיכה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
חן 6: צרות בכותרות א', ב' 19.25, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.25, 21.50
הצל א', ב' 11.00, 17.00
חן 7: שודרות על עקבים א'־ה' 17.00, 19.25, 21.50

הרצליה

אודיטוריום דניאל: הסירנות א'־ה' 19.30, 21.30
מגדיין 1: שירת הסירנה א'־ה' 19.30, 22.00
מגדיין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 19.30, 22.00
סמאר 1: שודרות על עקבים א', ב' 17.00, 19.40, 21.50. ג'־ה' 19.40, 21.50
הצל א', ב' 11.00, 17.00
סמאר 2: שירת הסירנה א'־ה' 21.50
מלאכים בחופשה א'־ה' 19.30
המסיכה א', ב' 11.00, 13.15, 17.00
סמאר 3: פורסט גאמפ א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 19.20, 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 17.00

חדרה

לב 1: פורסט גאמפ א'־ה' 19.10, 21.45
חופשה בחיתולים א' 11.00. א'־ה' 16.30
לב 2: הסירנות א' 11.00. א'־ה' 17.00, 19.35, 22.00
לב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א' 11.00. א'־ה' 17.00, 19.20, 21.40
לב 4: צבע הלילה א'־ה' 19.30, 22.00
נס ברחוב 34 א' 11.00. א'־ה' 16.30

חולון

גל 1: שדרות על עקבים א'־ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גל 2: הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'־ה' 17.00
שדרות על עקבים א'־ה' 19.15, 21.45
גל 3: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30; ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גל 4: רוצחים מלידה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
הפלינסטונס א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גל 5: הלקוח ג'־ה' 21.45
אל המערב הקסום א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.15. ג'־ה' 17.00, 19.15

כפר-סבא

גיל 1: שדרות על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גיל 4: פורסט גאמפ א'־ה' 16.30, 19.15, 22.00
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30
גיל 5: רומן על אמת א' 23.45. ג'־ה' 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'־ה' 17.00, 19.15
גיל 6: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 16.30, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30, 16.30
גיל 7: שירת הסירנה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'־ה' 17.00
עמל: צרות בכותרות א', ב' 19.00, 21.45
הצגה מבית התרבות לנפגרים ה' 21.15

נס-ציונה

גיל 1: שדרות על עקבים א', ב' 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30
גיל 2: המומחה א', ב' 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 19.15, 21.45
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 16.30. ג'־ה' 17.00
גיל 3: פורסט גאמפ א'־ה' 16.30, 19.00, 21.45
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45

נצרת עילית

גיל 1: הצל א', ב' 16.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45
הגמל המעופף א'־ה' 19.00, 21.30
גיל 2: רוצחים מלידה א'־ה' 19.00, 21.30
אצבעונית א', ב' 16.45. ג'־ה 11.00, 13.30, 16.45
גיל 3: טיימקופ א', ב' 16.45, 19.00, 21.30. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: נס ברחוב 34 א', ב' 16.45, 19.00. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45, 19.00
שירת הסירנה א'־ה' 21.30
גיל 5: פורסט גאמפ א'־ה' 19.00, 21.45
חופשה בחיתולים א', ב' 16.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45
גיל 6: המומחה א', ב' 16.45, 19.00, 21.30. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: צבע הלילה א'־ה' 19.00, 21.30
הפלינסטונס א', ב' 16.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.45

נתניה

גיל 1: טיימקופ א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 2: המומחה א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
לשודד את חילי ג'־ה' 11.30, 14.00
גיל 3: פורסט גאמפ א', ב' 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30
גיל 4: פורסט גאמפ א'־ה' 19.00, 21.45.
אצבעונית א', ב' 16.30. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.30
גיל 5: פריסילה – מלכת המדבר ג'־ה' 19.00, 21.15, 23.30. א', ב' 19.15, 21.45.
הפלינסטונס א', ב' 17.00. ג'־ה' 11.00, 13.30, 16.30

ערד

סמאר 1: המומחה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
המנצח לוקח הכל א', ב' 11.00
סמאר 2: מלאך התשוקה א'־ה' 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00
צרות בכותרות א', ג', ד' 17.00, 19.30
כוכבים תועים ב', ה' 16.30, 19.00
סמאר 3: פריסילה – מלכת המדבר א'־ה' 17.00, 19.15, 21.30
נס ברחוב 34 א', ב' 11.00

פתח-תקוה

היכל 1: שדרות על עקבים א', ב' 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
היכל 2: פורסט גאמפ א'־ה' 19.00, 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 17.00. ג'־ה' 17.00
היכל 3: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
רם 1: המומחה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
רם 2: שירת הסירנה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: מלאכים בחופשה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45

ראשון-לציון

חן 1: ספרות זולה א', ב' 19.00, 21.50. ג'־ה' 16.10, 19.00, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
המסיכה א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.55. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.55
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
חתולים בצמרת א', ב' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סמאר 1: צבע הלילה א'־ה' 21.45
ג'ינג'ה קיד מכים שנית א', ב' 11.30, 17.00
חופשה בחיתולים א'־ה' 19.15
סמאר 2: שירת הסירנה א'־ה' 19.30, 22.00
חופשה בחיתולים א'־ב' 11.30, 17.00
סמאר 3: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 17.00, 19.30. ג'־ה' 19.30. א', ב' 11.30, 22.00. ג'־ה' 22.00
סמאר 4: העפיפון הכחול א'־ה' 19.20, 22.00
נס ברחוב 34 א', ב' 11.30, 17.00
קניון הזהב 1: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.15, 23.30. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
קניון הזהב 2: טיימקופ ב' 21.15, 23.30. ג'־ה' 21.45
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 13.30, 16.30, 19.00. ג'־ה' 17.00, 19.15
קניון הזהב 3: פורסט גאמפ א'־ה' 16.00, 19.00, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30

רחובות

חן 1: צבע הלילה א'־ה' 19.15, 21.50.
חתולים בצמרת ג'־ה' 11.00, 17.00
חן 2: מלאכים בחופשה א', ב' 19.15, 21.45. ג'־ה' 11.00, 17.00, 19.15, 21.45
חן 3: נס ברחוב 34 א', ב' 19.30. ג'־ה' 11.00, 17.00
חן 4: שירת הסירנה א'־ה' 19.30, 21.45.
חופשה בחיתולים ג'־ה' 11.00, 17.15

רמת-השרון

כוכב: סכנה ברורה ומיידית א'־ה' 21.40
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 17.00
המסיכה א'־ה' 19.10

רעננה

פארק 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א', ב' 19.30, 22.00. ג'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
מלך האריות א', ב' 11.00, 13.00, 17.00
פארק 2: צבע הלילה א'־ה' 19.30, 22.00
נס ברחוב 34 א'־ה' 17.00
ג'ינג'ה קיד מכים שנית א', ב' 11.00, 13.00
פארק 3: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.45
פארק 4: זה יכול לקרות גם לך א'־ה' 19.30, 22.00
ספיר א', ב' 11.00, 13.00, 17.00. ג'־ה' 17.00
פארק 5: פורסט גאמפ א'־ה' 19.15, 22.00
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 13.00, 17.00. ג'־ה' 17.00

אשקלון

גיל 1: שדרות על עקבים א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א', ב' 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: המומחה א'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
אצבעונית א', ב' 11.00, 13.30
גיל 4: רוצחים מלידה א', ב' 19.15, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.45
סגור חשבון עם אבא א', ב' 11.00, 13.30, 17.00
גיל 5: פורסט גאמפ א'־ה' 16.00, 19.00, 21.45
הצל א', ב' 11.00, 13.30
חן 1: זה יכול לקרות גם לך א', ב' 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: שירת הסירנה א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
המסיכה א', ב' 11.00, 17.00
חן 3: ספרות זולה א', ב' 19.00, 21.50. ג'־ה' 16.10, 19.00, 21.50
מלך האריות א', ב' 11.00, 17.00
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 21.50
מלאכים בחופשה א', ב' 11.00, 17.00, 19.25. ג'־ה' 17.00, 19.25
חן 5: צבע הלילה א', ב' 19.30, 21.50. ג'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
חופשה בחיתולים א', ב' 11.00, 17.00

כרמיאל

סינמה 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א'־ה' 19.00, 21.30
סינמה 2: צבע הלילה א'־ה' 19.00, 21.30
סינמה 3: סכנה ברורה ומיידית א'־ה' 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1: המומחה א'־ה' 19.30, 21.30
קוראים לי בטובבן 2 א', ב' 11.00, 17.00. ג'־ה' 17.00
סמאר 2: צבע הלילה א'־ה' 17.00, 19.30, 21.45
נס ברחוב 34 א', ב' 11.00
סמאר 3: צק פתוח ב' 11.00, 17.00, 19.30, 21.45. ג'־ה' 17.00, 19.15, 21.30

קרית-אונו

מתנס: צרות בכותרות ב', ד', 21.15. ג' 20.00
הפלינסטונס ב' 17.00. ד' 17.00, 19.00